

ཕྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་།

རྫོགས་ཏུ་རྒྱ་ཐ།

མེད་བྱེད་དེག་ཡེད་ཆེན་ཨོའི་ཕྱི་ཡེད་ལྷོག་ཁང་།

༡༡། །ཐུ་གར་ཚེས་འབྱུང་དགོས་འདོད་ཀྱན་
འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྫོན་ཏུ་ར་རྒྱ་ཐ།
༡༥༥ - ༡༦༩

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་ཆེན་པོ་ལྟེ་མང་།

SJRB-0201

འཛམ་གང་པར་མ་ལ་གནི་བཙལ་བ་ཡིན།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་ཚོམ་སྤྱིག་བྱས།

༢༠༢༢ ཟླ་དྲུག་པར་བསྐྱར་སྤྱིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

རོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།	d
ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	e
དམ་པའི་ཚོས་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རི་ལྷོར་དར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་ སྟོན་པ་དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བ།	༡
༡ རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༥
༢ རྒྱལ་པོ་ལག་བཟང་གི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༩
༣ རྒྱལ་པོ་གཞུ་བཟང་གི་དུས་ཀྱི་བྱུང་གཏམ།	༡༡
༤ འཕགས་པ་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༡༤
༥ འཕགས་པ་རྒྱ་ཀའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༡༦
༦ རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༡༧
༧ ཐུ་ངན་མེད་དང་དུས་མཚུངས་ཀྱི་གཏམ།	༡༩
༨ རྒྱལ་པོ་ཐུ་ངན་བལ་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༢༠
༩ འོད་སྤྲུང་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༢༩
༡༠ འཕགས་པ་སྤྱི་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༤༥
༡༡ རྒྱལ་པོ་པཎྌ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།	༤༧

༡༢ རྒྱལ་པོ་མ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ།	༡༢༤
༡༣ རྒྱལ་པོ་ཅ་ན་ཀའི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ།	༡༣༠
༡༤ རྒྱལ་པོ་ཟེ་ཡ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ།	༡༣༩
༡༥ ཨ་ཟ་ལ་ལ་དང་ཉ་ཉི་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ།	༡༤༩
༡༦ རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་ལའི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ།	༡༤༩
༡༧ རྒྱལ་པོ་མེ་ན་བཞི་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་གཏམ།	༡༥༢
༡༨ ཇི་ཀ་མ་ཤི་ལའི་གདན་རབས་ཀྱི་སྐབས།	༡༥༣
༡༩ ཤར་ཚྭ་གས་ཀོ་ཀོའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་སྐབས།	༡༥༣
༢༠ སྤང་ཕྱན་ནམས་དང་ལྟོ་ཚྭ་གས་ཀྱི་དར་ཚུལ།	༡༥༩
༢༡ ལྟོ་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་གཏམ།	༡༦༡
༢༢ རྟེན་བཞིའི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པ།	༡༦༦
༢༣ རྟེན་གས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱང་ཁྱེད་ལ་དབྱད་པ།	༡༧༠
༢༤ རྟེན་གས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱང་ཁྱེད་ལ་དབྱད་པ།	༡༧༩
བར་བྱང་སྟོན་ཆོག་	༡༨༠

དེ་མཆོད་མདོར་བསྟུན།

རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐའམ་སྒྲོལ་བའི་མགོན་པོ་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༥༥༥ལོར་དབུས་ཀྱི་ཇོ་མོ་ཁ་རག་དང་ཉེ་བར་སྐུ་
ལསྐྱེད་སྤྱོད། དགྲུང་ལོ་བཞི་པར་རྫོན་མ་གྲུན་དགའ་བྲོལ་མཆོག་གི་ཡང་སྐུལ་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་
དེ་དགོན་པར་གདན་པོར་སྤྱོད། དགྲུང་ལོ་བྲུག་པར་ཡི་གེའི་སྒྲོམ་སྒྲོག་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཆོས་སྒྲོན་པལ་
ཆེར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། དབང་དང་རྗེས་གནང་བཅས་ཆོས་སྐྱལ་དཔག་མེད་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་
བརྒྱུད་པར་མཁས་དབང་བྱམས་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་མདུན་ནས་ཆོད་མ་རིགས་གཏེར་སྒྲོ་འཛིན་མཛད་
པས་སྐོར་པར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད། ལྷག་ལུང་བ་གྲུན་དགའ་བཟའ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་བྱང་ནས་བཀའ་
གདམས་སྒྲེགས་བམ་གྱི་ལུང་ལྷུས་པ་དང་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོལ་པའང་མཐོས། འཇམ་
དབྱངས་གྲུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ལས་ས་སྐུ་དཀར་པོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་དང་། རྗེ་
གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ལས་རས་རྒྱུད་སྐྱོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་རྫོགས་པར་ལྷུས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་
བདུན་པར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་དབུས་སུ་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ལ་ས་སྐུ་དང་། བཀའ་
བརྒྱུད། དགེ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཆོད་ལྡན་རྒྱ་མ་དུ་མའི་བྱང་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོར་གསན་སྐྱེད་ས་
མཛད། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རེ་བྱང་ལའང་གྲུབ་མཐའི་ཐད་ཀྱི་ལྷ་བར་བསྐྱོད་གནང་། དགྲུང་ལོ་
སུམ་ཅུའི་སྐབས་དཔལ་རྫོན་པའི་ལྷ་བ་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཅེ་མོར་སོན། དགྲུང་ལོ་སོ་
གཅིག་ནས་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོབ་མང་པོར་མདོ་སྤགས་འཆད་མཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཞེ་
གཅིག་པར་ཉག་བརྟན་དམ་ཆོས་སྒྲིང་གི་གནས་གཞི་གསར་དུ་བཅུགས། ཡིག་མཁན་ཆེག་བརྒྱ་
བརྒྱུད་ཅུ་གདན་པོར་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཕྲུར་རོ་ཅོག་
གསེར་བཙོ་མས་འབྲིར་བཅུག་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་
ལ་པོ་ཏེ་བཅུ་བདུན་དང་ཆོས་ཆོན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་ལྷག་བཞུགས།

ཞུ་སྒྲིག་པ་འི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྡོན་ཤོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཤམ་མཁས་པ་འདི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བཀའ་ཤིན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་
འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཙུ་བརྒྱལ་ཏུ་བྱིན་ཟེན་པ་དང་། གང་མང་ཞིག་མེད་
བརྒྱལ་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱང་སྟོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི། མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་
དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ལོར་དང་རྒྱལ་མུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་
འགྲོ་མོང་བཏང་ཞིང་། ལྷོ་སྤྱ་གོལ་རྩལ་གྱིས་མི་ཆེ་མོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་
གྱིས་དབྱད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་ཉམས་ཐོང་དང་གྲབ་དོན་གྱི་
ཟེན་སྡོལ་བྱ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤྱང་ཐག་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་
ཉིང་བརྩད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེང་གི་
དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་བར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་སྤྱོད་
ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྤང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། གྲ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆོགས་དང་ཙུང་སྤྱིག་ཁང་
གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་
བཀའ་ཙུང་སྤྱིགས་བམ་དང་། བརྒྱམས་ཆོས་གསར་རྟོང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་འབྲེམས་སྤེལ་གྱི་
ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉིད་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྟན་ནས། རྫོག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་བདེ་
བ། གཞུང་ཆོག་འཆོལ་སླ་བ། འབྲེར་བདེ་བ་སོགས་སྐབས་བདེའི་དབང་གིས་རྫོག་པ་པོ་རྣམས་

འབྲུལ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་ཟེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་
དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་པའི་ཞུ་སྒྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་ལྟ་བུར་གྲུར་པའི་
རང་རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འདྲན་པའི་ལས་ཀ་རྒྱ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུང་རབ་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་ཕྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་གཞི་ཅར་བཟུང་ནས་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་
རྒྱུར་འབད་བརྟེན་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྡོན་གྱི་སྲོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བར་ཤིང་རྟོགས་པས་ཚུམ་
བ་པོ་རང་ཉིད་དཔུ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཆད་ལྡན་བཏང་སྟེ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཤིང་བར་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བརྟེན་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཚུམ་སྤྱིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་
ཆད་ལྡན་འཆོལ་སྒྲུབ་གྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལ་འད་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་བར་མོར་བཞག་བྱ་
རྒྱུ་ཅ་དོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱི་ཟེ་མ་ཟེ་བཞིན་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་
ཕྱི་ཚད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ན་འད་གང་སྒྲུབ་གྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བརྟེན་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་མ་
ཕྱི་རང་ལ་ནོར་བ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། དོགས་གནས་སུ་གྲུར་པ། ཡི་གེ་ཆད་ལྡན་བྱུང་བ་
སོགས་ལ་གཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཏོད་ཡོད།

ཚུམ་སྤྱིག་ཁང་འདི་ནས་སྤྱིག་སྒྲོར་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྡན་ནོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་
མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ།

ང་ཆོའི་ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྱུང་ serajeyrigzodchenmo@gmail.com འདིའི་བརྒྱུད་
ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་པར་གཞིར་བསྐྱར་
ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྱིག་ཞུས་ཏེ་སྤྱིས་ཀ་ཟེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་སྤྱིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ། ༢༠༢༣ ལྟོ ༦ ཆེས་ ༢༩ ལ།

༡༩། །དམ་བའི་ཆོས་རིག་པོ་ཆེ་འཕགས་བའི་ལྷ་ལ་བྱ་རྒྱུ་
ལྟར་དར་བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་
དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་
ཞེས་བྱ་བ།

༡༡། །ཨྲི་སྲ་སྲི་རྩེ་རྩེ་མུཾ་དཔལ་ལྷན་དཔལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དཔལ་གྱི་འབྲུང་
གནས་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྩེ་རྩེར་དར་པའི་ཚུལ་གསལ་
བར་སྟོན་པ་དགོས་འདོད་ཀྱིན་འབྲུང་ཞེས་བྲ་བ། སངས་རྒྱས་སྲས་དང་སྟོབ་མར་
བཅས་པ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཆོས་དབྱིངས་སྣ་ཡི་ལས་ལས་འོངས། །མཁོན་དཔེ་
དབང་པོའི་གཞུང་ཡིས་སྤྲུས། །འཕྲིན་ལས་བདུད་ཅིའི་ཆར་ཟེམ་
འཕེབས། །ལྷ་དབང་སྟོན་གྱི་དབང་པོར་འདུད། །

འདིན་ཡིག་ཆང་པོ་རྒྱས་མཁས་ནམས་ཀྱང་། །འཕགས་ལུལ་གཏམ་གྱི་སྒྲོང་
བ་ལ་བཞུགས་ན། །དབུལ་པོའི་སྤེལ་པོ་ཆང་ཆོག་འགྲེམས་པ་
བཞིན། །རྩལ་ལྷགས་སྤུང་ཡང་པོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་མཛོང་། །མཁས་པ་འགའ་ཡང་
ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་འཆད་ཆོ། །ཁིན་ཏུ་འབྱུང་པ་མང་དུ་མཛོང་བའི་ཕྱིར། །འབྱུང་པ་མེས་

གསལ་སྡེ་ཆེན་དང་། །ཤུ་ལྟ་སྟོབས་ཆེན་ཞེས་བྲལོ། །འདི་དག་ཐོར་བྱ་བྱང་བ་ཡིན། །བ་
སྲ་རྟེན་ཅ་ན་ག །ཞིང་སྤྱོད་བཟོད་བ་སྤྱོད་བ་རྣམས། །སྤྲ་ལའི་གསེབ་ལ་ཐོར་བྱ་
བྱང་། །ལ་ཨ་ཀྲ་ས་མ་ཉི་ཏ། །རྩ་སྤྱི་གསྟེ་སེན་བཞི། །སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་སྲ་བྱང་བ་ནི། །གཙུ་
ལ་སོགས་སྤྲ་ཆོགས་སུ། །དགར་པོ་རྩ་འདྲེས་སྤྲ་ལའི་བཞོན། །དབང་ཆེན་སྡེ་བྱེད་
ཡིད་འོང་དང་། །འོངས་སྤྱོད་སྤྲ་བཟང་རྩ་བའི་སྡེ། །བདེ་བྱེད་སེང་རྟག་བྱེད་དང་། །བུ་རྩ་
ལྷ་ཅ་གཏོང་བྱག་དང་། །རྩ་མཆོ་རབ་གཞོན་རྩ་ལ་མཆོག་དང་། །གཙུ་པོ་དབང་ཆེན་
ལྷ་རྩ་ལ་པོ། །སྤྲ་ཆོགས་བྲིས་ས་རབ་གཏོང་ངོ། །སྟོ་ཡི་ཕྱོགས་སྲ་བུ་མ་ཟེན། །སྟོབས་
ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སྤྲ་ཡི་ཏོག །འཕེལ་བའི་བྲང་བ་ཞེས་ས་བྱང་། །གཟླ་རི་དང་གཞོན་བྱ་
དགལ། །སྟོ་གཞོན་བཟང་པོའི་ཀྱན་དགལ་དང་། །སྤྱིན་བཟང་ལྟ་དེ་ཨ་དང་། །བ་བྱ་བྱ་
རི་དབྱ་མའི་སྟོ། །སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རྣམས་སོ། །

རྩ་ལ་བ་སྟོན་པའི་གཏོང་རབས་ནི། །འོངས་སྲ་གྲགས་ས་རྣམས་ས་བཏུན། །ཉི་མ་
བྱང་ས་བསྟན་སས་བརྒྱད། །ལྟ་མ་གྲགས་ས་བསོས་བྲིན་དང་། །འོད་སྤྲ་ཡུལ་བརྟན་
སྲ་ཆེན་པོ། །གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དགལ་བ་ཅན། །ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་ཅིབས་ཅན་དང་།
།རྩ་སྤྲ་ནུ་ཞེས་ས་རྣམས། །བསྟན་ས་སྤྱོད་བའི་དག་བཅོམ་སོ། །ལྟ་མ་འོད་སྤྲ་མང་
སྟོན་དང་། །ས་སྟོན་ཆོས་བསྤྲ་ཆར་བཟང་འཕེབས། །གནས་མ་བྱ་དང་གོས་དམར་
བ། །མང་ཐོས་ཆོས་མཆོག་སྤྲ་བ་བ། །ཡང་དག་རྩ་ལ་བ་གནས་བརྟན་དང་། །ཆོས་
སྟོབ་དབྱིག་བཤེས་དབྱངས་སྟོགས་དང་། །དབང་ལེན་སངས་རྩ་ས་ལྷ་དང་ནི།
།གཞོན་བྱ་ལེན་དང་མི་བྱ་བྱང་དང་། །ཀྱན་ལ་དང་དགེ་བྱེད་དང་། །དགེ་འདུན་འཕེལ་
དང་བསམ་རྟོགས་ཏེ། །བཙུན་ས་ཆེན་པོའི་སྡེ་རྣམས་སོ། །རྩ་ལ་བ་ལེགས་རྩ་ལ་དགེ་

བ་དང་། རྒྱལ་པ་ཐེགས་མེད་ར་རྩ་པ། རྒྱལ་པ་ཐེགས་པ་ཐེ་མཁས་པ་དང་། བཟང་པོ་
མཆོག་མེད་སྤྱི་ཏུ་དང་། རིགས་ལྡན་མཐོ་བཙུན་བདེ་བྱེད་དང་། ཆོས་ལྡན་བཙུན་
ལྡན་བྱེད་འཇུག་བཟང་། རྒྱུ་ཅི་སྤྱི་པ་མཆོད་དང་། མཆོག་མེད་གཉིས་པ་གསལ་ལྡན་
སྟེ། ཅན་ཀ་དང་ལོ་ལྷི་མེད། འཁྱུ་ཕུར་ཕུར་མཆོད་ཀྱི་ཀྱི། བ་སྤྱི་ལྡན་བཟང་པོ་བསྐྱེད་སྤྱི།
གང་བ་གང་བ་བཟང་པོ་སྟེ། བསྐྱེད་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡི། བས་ཟེ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱི་ལྡན་ས་
སོ། །

ཐེགས་ཆེན་སྟོན་པའི་སྟོན་དཔོན་ནི། བལ་ཆེར་འཁོར་ཏུ་ལྷགས་ཆེ་བས། རྩོམ་དུ་
གསལ་བར་མ་བཞོད་ཀྱང་། གཏུག་རྒྱུད་བཞད་པ་ཅན་གྱིས་ཉོགས། འཛམ་གླིང་
རྒྱལ་ཏུག་ཡོངས་སྤྱི་ལྷགས་པ་ཉིད། དཔལ་པོ་སྤྱི་གཅན་འཛིན་དང་ཡོན་ཏན་
འོད། ཆོས་སྟོང་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་ལྷགས། ཞི་བ་ལྷ་དང་ཅན་གོ་མི་
ལ། མཛད་བྱུང་སྟོན་དཔོན་གཉིས་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྟོན། མཆོག་གཉིས་རྒྱ་གར་
ཡུལ་ན་ལྷགས་པ་མེད། རྒྱལ་ཏུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་བྱར་བོད་གྱིས་བཏགས། ཡེ་
ཤེས་ཞབས་དང་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ། འཛམ་རྒྱལ་བཟང་དཔལ་འཛིན་རྩ་ལ་
ན། རྒྱལ་ལྡན་ལྷགས་པ་ལྷི་ལ་བཟང་དང་། མི་ཐུབ་སྤྱི་བ་དམ་ཆོག་རྩོམ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་བསྐྱེད་སྤྱི་བྱུང་རྒྱལ་བཟང་པོ་དང་། བསྐྱེད་སྤྱི་བཞིས་བྱ་བཙུན་གཉིས་
སོ། རྣམ་གཞོན་ཆུ་ལྷི་ལྷགས་པའི་སྟོན་དཔོན་ཡིན། དེ་ནས་མཁས་པ་སྟོན་ཏུག་ལ་
སོགས་དང་། གསང་ལྷགས་སྟོན་དཔོན་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཕྱོད། །

ཞེས་པ་འདི་རྣམས་སྟོན་བྱུང་བར་བཟུང་ན་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་
མ་འཛིངས་པ་ཉིད་གྱིས་གོ་བདེ་ཞིང་བཞད་སྤྱི་བར་འགྱུར་སོ། །

༡ རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱའི་དྲུས་ཀྱི་གཏན།

དེའང་འོ་སྐྱོལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་
བཞུགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རབས་རྣམས་ནི་འདུལ་བ་ལུང་དང་། མངོན་པར་
འབྱུང་བའི་མདོ་དང་། ཅི་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ལོལ་པ་སོགས་སུ་འབྱུང་བཞིན་ཡིད་བརྟན་
དུ་གཟུང་བར་བྱ་ལ། སྤྱི་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་རྫོགས་ལྡན་དང་།
གསུམ་ལྡན་དང་། གཉིས་ལྡན་དང་། ཚོད་ལྡན་གྱི་དུས་སོ་སོར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་
བང་སྲོང་ལ་སོགས་པའི་རབས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་ནའང་། ཅི་རིགས་པར་བརྟུན་
ཆིག་ཀྱང་འདྲེས་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས། རྣམ་དཀར་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
མི་སྣང་བས་འདིར་མི་འཛིན། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཅི་ཞིག་ཅེ་
ན་ན་ར་ཏ་ཞེས་པ་སྟོ་ག་འབྲུམ་ལྷག་བཅས་དང་། ར་སྒྲ་ཡ་ན་ཞེས་པ་སྟོ་ག་འབྲུམ་
ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཨུཏྲ་ད་ཤ་བུ་རྩ་ཏ་སྟེ། སྟོན་གྱི་རབས་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་པ་སྟོ་ག་
འབྲུམ་ལྷག་བཅས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྟོན་དག་གི་བསྟན་བཙོས་ར་སྒྲ་མི་ཤ་ཞེས་པ་
སྟོ་ག་སྟོང་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་
བྱ་བ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་སྟོན་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུན་བ་དང་པོ་བྱས་པའི་ཆེ། ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད། མིའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་ཞིང་ལོ་ལོགས་པར་གྱུར། ལྷ་
དང་མི་རྣམས་བདེ་བས་གཞན་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་ཐོང་ལྡན་དགེ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་མ་
སྐྱེས་དབྱར་ཞུགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཏེ། སྟོང་

བྱེད་མ་གཏོགས་མོང་ཁྱེད་ལྟ་བུ་མཐའ་ཆེད་མེད་པར་མངའ་ལོག་ཏུ་ཆུང་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཆོག་ཟུང་ཅིག་དག་བཙུག་པ་ཁྱིམ་གཤེགས་བཅུ་
དྲུག་སྟོང་ཐལ་བ་ཆུད་དང་བཙུག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གཞིམས། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཡང་མུ་
རན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ། དག་
སྟོང་སྟོན་པའི་ཞལ་མཐོང་བས་སོ། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་མ་བཞུགས་པའི་ཆེ་
བདག་ཅག་བག་མེད་པར་གྱུར་པས་ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་བོ་ཞེས་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆོས་
ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་
རོ། །དག་སྟོང་གསར་བུ་སྟོན་པའི་ཞལ་མཐོང་བ་དག་ནི་བདག་ཅག་གིས་སྟོན་པའི་
ཞལ་མཐོང་བས་དངོས་སུ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་ཉམ་ཆུང་གིས། བསྟན་པ་ལ་བཙུག་
པར་མ་བྱས་ན་རབ་ཏུ་འབྱུངས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་
བཙུག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་མང་དུ་འཕེལ་
བར་གྱུར་ཏོ། །

དུས་དུས་སུ་འཕགས་པ་གུན་དགའ་བོས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གདམས་ངག་
གི་ལུང་འབོགས་པར་བྱེད། སྤེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བག་ཡིད་པས་འཆོ་བར་བྱེད་དེ། སྟོན་པས་འོད་སྤང་ཆེན་
པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། དེས་འཕགས་པ་གུན་དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པ་ཡང་དོན་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཐུ་དབག་པར་དཀའ་བའི་རྒྱལ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་
མ་གྱུར་པས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། སྟོན་ནི་ཞིང་གི་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡང་མཐོང་ན། ད་ལྟར་ནི་

དེའི་སྒོ་བ་མ་དང་། ཡང་སྒོ་བ་ཀྱི་ཚུགས་ཅམ་ཞིག་མཐོང་ངོ་ཞེས་སངས་རྒྱུ་དང་ཚུས་
དང་དགེ་འདུན་ལ་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤེས་བར་བཞག་ནས་རྟག་ཏུ་གྲུ་ས་པས་མཚོད་
པ་དང་། དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད། འཐབ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་
ལོ་བཞི་བཅུ་ཅམ་འཛིག་རྟེན་དགེ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་
འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་ལོས་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཅམ་ལོན་པ་ན། ཁྱེད་
གསེར་མདོག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་གསེར་མདོག་གི་རྟོགས་
བརྗོད་ཉིད་ན་གསལ་ལོ། །དེའི་ཆེ་གསེར་མདོག་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་དེ་བ་ཡང་ཆེགས་མེད་
པར་དགྲ་བཅོམ་པའི་གནས་ལ་བཀོད་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་ལོ་ནི་སངས་རྒྱུ་ས་
དང་འབྲ་བའི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་བསམས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུན་
དགའ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་སྟོང་ལ་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བསྟོན་པ་པའི་མཚོད་པ་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གི་སྤྱི་ལོའི་གྲོང་བ་
བྱ་བ་ནས། གམ་ཟེ་རྩ་ར་རྩ་ར་གཞོན་པ་ཅན་དང་རུས་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ལོའི་
རིགས་སྤྱགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་མ་ག་རྩ་ར་འོངས་ནས། དགེ་སྟོང་རྣམས་དང་ཆོ་
འབྲུལ་འགན་པར་བྱས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ལོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་མདུན་དུ། གསེར་དང་དཔུང་
དང་ཤེལ་དང་བྷི་རྩུའི་རི་བཞི་སྟལ། དེ་རེ་རེ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིད་མོས་ཆའ་བཞི་
བཞི། ཆའ་རེ་རེ་ན་བསྐྱེད་རྩེད་བྱ་བཞི་བཞི། འདབ་ཆགས་སྟོ་ཚོགས་པས་གང་བ་
སྟལ་པ་ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་ལོས་གྲང་ཆེན་གཏུམ་པོ་མི་བཟད་པ་མང་པོ་སྟལ་
ཏེ་བསྐྱོར་རྣམས་ནི་ཐོས། རྩེད་རྣམས་ནི་དགྲགས། རྩེད་པ་པོ་བཏང་སྟེ་ཤིང་རྣམས་ནི་

ཞེས་གྲགས། དེའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉི་མ་གྲུང་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆུ་དབུས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
གྲགས་སོ། །དེ་ནས་དེར་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཏེ། སྐྱ་གཤུང་རང་བྱུང་གི་མེས་ཞུགས་ལ་
བཞིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཚུའི་རྒྱལ་གྱིས་བདས་ཏེ་
འབྲམ་གཉིས་སུ་ཕྱིན་ནས། བྱང་གི་ནི་སྤོང་བྱེད་པས་ཁྲིལ། ལྷོ་འི་ནི་མ་སྐྱེས་དགས་
ཁྲིལ་ཏེ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཀུན་དགའ་བོས་ལོ་བཞི་བཅུར་བསྟན་པ་བརྒྱུད་སྤྱོད། དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་
མ་སྐྱེས་དགའ་ཡང་འདས་ཏེ། ཡུད་ཙམ་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ནས། དེ་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་
ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཙན་ལ་ཆོས་ཉན་པས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་
པར་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་སྐལ་བས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །

༡ རྒྱལ་པོ་ལག་བཟང་གི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་བུ་ལག་བཟང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་བྱས། ལོ་བཅུ་
བདུན་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་མཆོད་དེ། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་
ཙན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་སྤོང་ལ། གཙོ་བོར་འཕགས་པ་ཉི་མ་གྲུང་པ་ཡུལ་ལྷ་
རྩ་ཆ་སྤྱིར་བཞུགས་ཏེ། འཁོར་རྣམས་པ་བཞི་ལ་ལུང་འཕོགས་པར་བྱེད། བྲམ་ཟེ་དང་
ཁྲིམ་བདག་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་ལྷ་རྩ་ཆ་སྤྱིའི་བྲམ་
ཟེ་དང་ཁྲིམ་བདག་མང་པོ་ཞིག་དག་སྤོང་སྤོང་བ་པོ་མང་པོ་ཡིད་སུན་པར་གྱུར་ཏེ།
དག་སྤོང་རྣམས་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་ལྟ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བར་
གྱུར་པ་དང་། བྲམ་རྩ་ཆ་སྤྱི་ལས་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཟེར་བ་དང་།

བདག་ཅག་གིས་བྲིད་ཀླམས་གསོ་དགོས་ན་བྲིད་དག་གིས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཅུང་ཟད་
ཅིག་ཀྱང་མི་བྲིན་པ་ལྟ་ཟེར་བ་ན། འཕགས་པ་ཉི་མ་གྲུང་བ་དག་བཅོམ་པ་ཁྱི་ཐག་
གཅིག་གི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང་ག་ལེགས་ནས།
བྱང་ཕྱོགས་རི་ལྷ་ཤི་རར་བྱོན་ནོ། །དེར་བྲིས་བདག་ཨ་ཇ་ཞེས་བྱ་བས། ཕྱོགས་
བཞིའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ། དུས་སྟོན་གྱི་མཆོད་པ་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པས། དག་བཅོམ་པ་བཞི་ཁྱི་བཞི་སྟོང་འདུས་སོ། །རྒྱུན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཕྱོགས་
སུ་བསྟན་པ་ལྷག་པར་དར་བར་གྱུར་ ཏོ། །དེ་ལྟར་ཉི་མ་གྲུང་པས་ལྷ་ཤི་རར་ལོ་
གསུམ་དུ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །

དུས་དེའི་ཆོ་མཉན་ཡོད་ན་འཕགས་པ་གཞི་གོས་ཅན་བཞུགས་ཏེ། འཁོར་རྣམ་
པ་བཞི་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དག་བཅོམ་པ་སྟོང་དུ་ཉི་བཅུ་གྲུང་ངོ། །སྟོན་རྒྱལ་པོ་མ་
སྐྱེས་དག་ཡོད་པའི་ཆོ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གདུག་ཅིང་
གཏུམ་པ་ཁ་ཟས་ཀྱང་གཙང་མེ་མེད་པར་སྟོད་ཅིང་། སྟོག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོག་
གཙོད་པ། པ་ན་དང་། ན་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ངོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲིས་འགའ་
ཞིག་ཏུ་རྒྱན་མོ་བྱས་པའི་རྒྱུས་རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་བཅད་པ་ན། དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་
པས། དག་བཅོམ་པ་མང་པོ་ལ་གདུགས་ཆོད་གསོལ་ཏེ། དགོ་བའི་ཅ་བ་འདིས་གཞོད་
སྟོན་དུ་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་མ་ག་རྣམས་འཛོམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་
ལམ་བཟབ་པོ། །དུས་ལན་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་རིམས་ཀྱིས་བཟབ་སྟེ་ཤི་ནས་གཞོད་
སྟོན་དུ་སྐྱེས་སོ། །ཀྱང་གི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ལག་བཟང་གིས་རྒྱལ་སྟོན་བྱས་ནས་ལོ་བདུན་
ནས་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཆོ། དེ་གཉིས་མ་ག་རྣམས་གཞོད་སྟོན་གྱི་ས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ།

ཡུལ་དུ་རིམས་ནད་ཆེན་པོ་བཏང་ངོ། །དེར་མི་སྤྲུགས་མང་པོ་ཤི་ཞིང་རིམས་ཆད་དུ་
མ་འདོད་པ་ན། ལྷས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། མ་ག་རྒྱ་པའི་ཡུལ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཉན་ཡོད་ནས་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་སྤྲུན་བྲངས་ཏེ་གཞོད་སྦྱིན་དེ་
གཉིས་འདུལ་བར་གསོལ་བར་བཏབ་པོ། །དེས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གནས་པའི་རི་གྲུན་
ཞེས་བྱ་བར་གཤེགས་ཏེ་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྤྲུག་པར་བཞུགས་པ་ན། དེའི་ཆེ་གཞོད་སྦྱིན་
དེ་གཉིས་གཞོད་སྦྱིན་གཞན་གྱི་མདུན་སར་སོང་བ་ལས་ཐོགས་གཞོད་སྦྱིན་གཞན་
ཞིག་གིས་སྤྲུན་ཏེ། སྤར་འོངས་ནས་རབ་དུ་ཁྲོས་པས་སྤྲུག་པའི་བྲག་རྣམས་ཉིབ་པ་ན།
ཡང་སྤྲུག་པ་གཞན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ན་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་འདུག་པོ། །དེ་ལྟར་
ལན་གསུམ་སོང་བ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་སྤར་བས། དག་བཅོམ་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་
བའི་མེ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤར་ཏེ། གཞོད་སྦྱིན་གཉིས་སྤྲུག་སྟེ་བྲོས་པས། ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་འབར་བས་འབྲོས་པའི་ས་ཡང་མ་རྩེད། དེར་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་
བས་མེ་ཞིའོ། །དེ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་སྦྱབས་སུ་འབྲོ་བ་དང་
བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད། དེ་མ་ཐག་རིམས་ཀྱང་ཞི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པ་
བྲམ་ཅེ་དང་བྲིམ་བདག་བརྒྱ་སྟོང་གིས་མཐོང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་ལག་བཟང་གི་དུས་སུ་
བྱུང་བའི་གཏམ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

༡ རྒྱལ་པོ་གཞུ་བཟང་གི་དུས་ཀྱི་བྱུང་གཏམ།

རྒྱལ་པོ་དེ་འདས་པ་ན། དེའི་བུ་གཞུ་བཟང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་བྲས་ཏེ་ཉིམ་གྱུང་
བས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་བདུལ་བ་དང་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་ཡང་ཉིམ་གྱུང་བས་རྩ་འབྲུལ་

གྲིས་ཁ་ཆེད་གནས་སུ་བྱོན། ལྷ་གནས་པའི་མཆོད་འབྲུག་དུ་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་
ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལྷོ་དུལྭ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁྲིས་པས་རྩི་ཆར་དག་པོ་པབ་ཀྱང་
ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐའ་མ་གཡོས་སོ། །མཆོན་ཆ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་པབ་པ་མེདྲོག་དུ་
གྱུར་པས་ལྷ་དངོས་སུ་འོངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཅི་བཞེད་ཟེར་བ་ལ་ས་གཞི་བྱིན་ཅིག་
གསུངས་པས། ས་གཞི་རི་ཅན། སྤྱིལ་གྱུང་གཅིག་གིས་བྱབ་པའི་སའོ། །འོན་འབྲུལ་
འོ། །དེར་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་སྤྱིལ་གྱུང་གཅིག་གིས་ཁ་ཆེ་ཡུལ་དགྲའི་ས་ནོན་པར་མཛད་
པ་ན་ལྷ་ན་ལེ། འཕགས་པ་ལ་འཁོར་རི་ཅན། ལྷ་བརྒྱའོ། །དེ་ལས་གཅིག་མ་ཆང་ནས་
སྤར་འཕྲོག་གོ་ཟེར་བ་ན། ས་འདི་ནི་སྟོན་པས་ལྷག་མཐོང་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་
ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ན། གང་ན་སྤྱིན་པ་པོ་ཡོད་པ་དེར་སྟོང་བ་པོ་ཡོད་པས། བྲམ་ཟེ་
དང་བྲིས་བདག་དག་ཀྱང་འཇུག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་ཕྱ་ཤིར་ནས་འཁོར་
ཉི་མ་གྲུང་པ་ལྷ་བརྒྱའོ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྩ་ཤ་སྤྱི་ནས་ཆོས་ལ་མཛོན་པར་དད་པའི་
བྲམ་ཟེ་དང་བྲིས་བདག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་ཆེར་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་
རིམ་གྱིས་ཡུལ་སྣ་ཆོགས་ནས་སྤྱོལ་བོ་དུ་མ་འོངས་ཏེ། ཉི་མ་གྲུང་པ་ཉིད་བཞུགས་པའི་
དུས་ལ་ཡང་གོང་བྲིར་ཆེན་པོ་དགྲུ་དང་། རི་བོར་གྱི་གོང་མང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་གཅིག་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཅུ་གཉིས་དག་འདུན་ཤིན་དུ་མང་བ་དང་བཅས་
པས་ཡུལ་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁ་ཆེད་སྤྱོལ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་
རི་སྟོས་དད་ལྷན་དུ་ཁྱིད་ནས་བྱོན་ཏེ། མེ་འབར་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ལྷ་རྣམས་བཏུལ།
ཆོས་གོས་ཀྱི་བྲིབ་མས་ནོན་པའི་གྲུར་གྲུམ་རྣམས་འབྲུལ་བར་བྱས་པ་ལ། དག་
བཅོམ་པས་ཆོས་གོས་ཆེན་པོར་སྤུལ་ཏེ། དེའི་བྲིབ་མས་ཕོགས་ནས་སྤྱོལ་བོ་ཐམས་ཅད་

གྲིས་གྲུར་གྲུམ་ཐངས་ཏེ། སྤར་ཡང་ཡུད་ཅམ་གྲིས་ཁ་ཆེར་སླེབ་པ་དང་། ཁ་ཆེར་
ཡུལ་གྲུར་གྲུམ་གྱི་སྐྱེ་གནས་གྲིས་ཁབ་པར་བྱས་ནས། བྱིང་རྣམས་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་
འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཞིང་ཁ་ཆེན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྟན་པ་ལ་བརྟུན་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་སོ། །དེས་ཁ་ཆེར་ཡུལ་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་
ཆོས་བསྟན་པར་གྲགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ཉི་མ་གྲུང་པ་ཁ་ཆེར་གཤེགས་པ་དེའི་ཆེ།
འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཤེགས་པའི་འཁོར་རྣམས་པ་བཞི་ལ་
ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གཞུ་བཟང་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་
དུ་བརྒྱངས་ནས་དུས་ལས་འདས་སོ། །

དེའི་ལོ་ག་རྒྱལ་པོ་དེའི་འཁོར་དང་ཞོ་གས་འཆོ་བ་ཉིས་སྟོང་ཞིག་ཤ་ནའི་གོས་
ཅན་ལ་རབ་རྒྱ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རབ་རྒྱ་མང་སོ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དུར་
ཁྱོད་བསིལ་པའི་ཆལ་དུ་དབྱར་གནས་པར་མཛད་དོ། །དགག་དབྱེའི་ཆེ་དུར་ཁྱོད་གྱི་
རྒྱད་ལྷ་ཞིང་སོང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་གྲིས་མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། མི་རིང་
བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ནས་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་སྤོས་ཆོང་སྤས་པའི་བུ་ཉེ་སྤས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅམ་གྲིས་བདེན་པ་
མཐོང་ངོ། །ཞག་བདུན་ནས་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆལ་ས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཉེ་སྤས་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཡུལ་ཅ་སྤར་ཐུང་ན་ལས་འདས་
སོ། །ཤ་ནའི་གོས་ཅན་འདིས་སྤྱིར་གདམས་དག་བསྟན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ནི་
འབྱམ་ཅམ། དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཁྱི་ཅམ་བྱུང་ངོ། །དེ་ལ་ཁ་ཆེན་བ་རྣམས་ནི་ཉི་མ་གྲུང་
པ་ཡང་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་ལ་ངེས་པར་བགྱང་དགོས་ཏེ། ཡུལ་དབྱུས་སུ་ཉི་མ་

གྲུང་པས་ལོ་བཅོ་ལྔ་ར་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་སྟོབ་
མ་ཅུང་དུར་གནས་སོ། ཉི་མ་གྲུང་པ་ཁ་ཆེར་གཤེགས་པ་ནས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་
བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བརྒྱད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ལ།
གཞན་རྣམས་ནི་ཉི་མ་གྲུང་པ་ཁ་ཆེ་འདུལ་བར་སྟོན་པས་ལྷུང་བསྟན་ཅིང་། གྲུན་
དགའ་བོས་བཀའ་བསྟོས་པ་ཡིན་ལ། གྲུན་དགའ་བོས་བསྟན་པ་གཏད་པ་ནི་ཤ་ནའི་
གོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཏད་རབས་ནི་བདུན་ཁོ་ནའི་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བོད་རྣམས་ཀྱང་
དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་གཞུ་བཟང་གི་དུས་སུ་བྱུང་པའི་གཏམ་སྟེ་གསུམ་
པའོ། །

༤ འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ནས་ཉེ་སྤྲས་ཀྱིས་གརྒྱ་བརྒྱལ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་ནས། ཡུལ་
ལུས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ཏི་རྩ་ཏིའི་རུབ་ཐད་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ། ཁྱིམ་བདག་བ་སུ་ས་
ར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་མཆོད་པ་
ཞིག་ཡོད་པའི་སར་བཞུགས། དབྱར་གནས་པ་མཛད། དེར་གདམས་ངག་བསྟན་
པས་རྒྱ་བ་གསུམ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་སྟོང་ཐག་གཅིག་ཆང་བར་བྱུང་། དེ་
ནས་རིའི་རྒྱལ་པོ་གརྒྱ་རར་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་ཀྱང་སྟེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བདེན་པ་ལ་བཀོད། དེ་ནས་ཡང་ཡུལ་དབྱས་དང་ཉེ་བའི་རུབ་བྱང་གི་མཆོམས་གྲོང་
ཁྲེར་བཅོམ་བརྒྱག་ཏུ་བྱོན་པ་ན་བཅོམ་བརྒྱག་གི་སྟོན་བྱེད་ན་སྟེ་བོ་མང་པོ་ཆོགས་པའི་
སར་གྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཆོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ན་ཅ་དང་། རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་གཏམ་

དུ་སྐྱེང་བ་ལས། འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲུལ་གྱི་བསྐྱུགས་པ་བྱེད་ཅིང་། ཤིར་སྟེ་མགོ་བོ་ཞེས་
བྱ་བའི་རི་ལ་འཕགས་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་དུས། དེ་གཉིས་རང་གིས་བཞེངས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲུལ་གནས་འཆའ་བར་བྱེད་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྒྲོན་
པར་བྱེད་དོ། །

དེའི་ཆེ་ཉེ་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བས་ཨེ་མའོ་རིང་མོ་ནས་དབང་པོ་
དུལ་བ་བཞིན་དང་ལྷན་པ་འོང་བ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲུལ་ཡིན་ཡང་དག་གོ་ཞེས་
པན་ཚུན་དུ་བགོས་ནས་ཅུང་ཟད་བསུ་རུ་སོང་སྟེ་ཕྱག་བྱས་ནས། འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲུལ་
ལགས་སམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་དུ་དེ་ལྟར་གྲགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས།
གར་མཁན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་མགོ་བོའི་རི་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱལ་
ནས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེར་ཆོས་བསྟན་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་
དང་བྱིས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྐྱེ་བོ་
འབྱུམ་ཕྱག་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཡོད་པའི་ཆོ། བདུད་སྟོན་ཅན་གྱིས་
གྲོང་བྱེད་དུ་འབྲས་གྱི་ཆར་པབ་བོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གྲོང་བྱེད་དུ་སོང་།
ལྷག་མ་ནམས་ཆོས་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་གོས་གྱི་ཆར་པབ་པས་ཡང་
སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་གྲོང་བྱེད་དུ་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་ལ་དདུལ་གྱི་ཆར་དང་།
བཞི་པ་ལ་གསེར་གྱི་ཆར་དང་། ལྷ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཆར་པབས་པས་
ཆོས་ཉན་པའི་ཆོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱི་བར་གྱུར་ཏོ། །ཉི་མ་ཐུག་པ་ལ་བདུད་སྟོན་ཅན་རང་
ཉིད་ལྟའི་གར་མཁན་གྱི་ཆས་སུ་བྱས། སུ་དང་ཆུང་མ་སུ་མོ་ནམས་ཀྱང་ལྟའི་སྐྱེ་དང་
གར་མཁན་གྱི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་གར་མཁན་པོ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་ཐུག་གྲོང་བྱེད་དུ་

བྱུང་སྟེ། གར་གྱི་བཞོན་པ་དང་སྤྱུ་འབྲུལ་གྱི་ལྷན་མོ་སྤྲོ་ཆོག་པ་དང་། སྤྱུ་དང་རོལ་
མོའི་སྤྱད་བྱངས་སྤྲོ་བོས་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་བསྐྱར་ནས། ཆོས་ཉན་པ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྱས་ཀྱང་གོང་ཁྲིར་དུ་བྱོན་ཏེ། ཨེ་མའོ་སྤྱིས་བྱ་
དཔའ་བོ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་གར་ལེགས་ཀྱི། བདག་གིས་ཀྱང་སྤང་བ་གདགས་པར་བྱའོ་
ཞེས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་མགོ་དང་མགྱིན་པར་མེ་ཏྲོག་གི་སྤང་བ་རེ་བཅེངས་སོ། །དེ་མ་
ཐག་ཏུ་འཕགས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་སྤྲིག་ཅན་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་ལུས་རྒྱས་
འགོགས་ཤིང་མི་སྤྲུག་པ་གོས་རྩལ་བ། མགོ་ལ་ནི་མི་རོ་རུལ་པ་བཅེངས། མགྱིན་པར་
ནི་ཁྱི་རོ་བམ་པ་རེ་བཏགས་པ་དེ་དན་པ་ཕྱོགས་བརྩུར་ལྷང་ཞིང་། མཐོང་བ་ཅིས་གྱིས་
སྤྲུགས་པར་འདྲེན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །དེར་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་དང་འདྲིགས་པ་དང་སྤྲུག་བྱོ་བས་སྤྲོ་བ་གཤམ་ཅིང་བྱིར་ཕྱོགས་
པས་འདུག་གོ། །དེའི་ཆེ་ཉེ་སྤྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲིག་ཅན་ཁྱོད་དེའི་འཁོར་ལ་ཅིའི་བྱིར་འཆོ།
དེས་སྤྱིས་བ། འཕགས་པ་བཟོད་པར་མཛོད་ལ་བདག་ཅག་བཅེངས་བ་ལས་ཁྱོལ་
ཞིག་ །གསུངས་བ། དེའི་འཁོར་ལ་མི་འཆེན་དེ་ལྷར་བྱའོ། །

སྤྱིས་བ། བདག་གི་ལུས་ཞིག་པར་སྤྱུར་ཀྱང་མི་འཆོའོ། །དེ་མ་ཐག་བདུད་གྱི་
ལུས་རྣལ་དུ་གནས་པར་སྤྱུར་ཏོ། །དེས་སྤྱིས་བ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོར་གློ་ཏ་
མ་ལ་ཀུན་ཏུ་མཐོ་འཆོམ་པར་བྱས་ན། དེ་ནི་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་གནས་
སོ། །གློ་ཏ་མའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གདུག་པ་པ་རོལ་གཞན་པ་སྟེ། དེ་ཞིག་བདག་གིས་
ཅེད་མོ་རྩུང་ཟད་བྱས་པ་ལ་འཕགས་པས་བདག་བཅེངས་སོ། །དེ་ནས་ཉེ་སྤྱས་ཀྱིས་
བདུད་སྤྲིག་ཅན་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོར་བར་བྱས་ནས། དས་ནི་སྤྲོན་

པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་ན། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་མཐོང་བ་ལས། །སྤྲིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་
དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཤིང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཅིག ། དེས་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བ་ན།
འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲས་རབ་ཏུ་དད་བ་སྦྱེས་ཏེ། བ་སྤྲུལ་ངས་མཆི་མ་འཁྲུག་བཞིན་ཏུ་
སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་སྤྱི་ཐོར་བཞག་པས། བདུད་སྤྲིག་
ཅན་ཀྱིས་མ་བཟོད་དེ་བརྒྱལ་ཞིང་འབྲེལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེར་བདུད་ཀྱང་མི་སྤང་བར་
གྱུར། ཚུལ་དེས་སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་དད་བ་སྤྲུག་པར་སྦྱེས། འབྲས་ཀྱི་
ཆར་པ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། སྟོན་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བས་བསྐྱུལ་བའི་སྦྱེ་བོ་ཕྱོགས་བཞི་
ནས་འདུས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞག་རྒྱག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆོས་
བསྟན་པས་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་སྦྱེ་བོ་འབྲུམ་སྤྲུག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གར་མཁན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་རི་མིང་འཆོའི་བར་ཏུ་
བཞུགས་ཏེ། ཕྱག་མིང་ཏུ་ཁྱེ་བཅོད་བརྒྱད་པ། རྒྱར་ཁྱི་བཙུག་ཉིས་པ། དཔངས་སུ་ཁྱེ་
རྒྱག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཉེ་སྤྲས་ཀྱི་གདམས་པས་དགོ་སྟོང་རབ་ཏུ་གྱུར་བ་གཅིག་གིས་
དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་ཤིང་བུ་སོར་བཞི་པ་ཞིག་ཕྱག་དེར་འཕངས་སོ། །དེ་ནས་དུས་
གཞན་ཞིག་ན་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནས་ཕྱག་དེ་ཤིང་བུ་དེ་འདྲ་བས་གོ་མཆོམས་མེད་པར་གང་
བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཏེ།
གཏུང་ཡང་ཤིང་བུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུགས་ལ་སྤུལ་བས། རིང་བསྐལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་
ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་རོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་མེད་པའི་
སངས་རྒྱས་སུ་ཕྱང་བསྟན་བ་སྟེ། སྤྲུལ་མཆོན་དཔེ་མེད་པ་མ་གཏོགས་འགྲོ་པ་ན་སྟོན་
པ་ཉིད་དང་ཕྱོགས་མཆོངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུང་ན་ལས་

འདས་པའི་འོག་ཏུ་འདི་ལས་འགོ་བའི་དོན་ཆེ་བ་མ་བྱུང་ངོ་། །

ཉི་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྐྱོད་པའི་ཆེ། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་པལ་ཆེ་བ། རྒྱལ་པོ་
གཞུ་བཟང་གི་བྱ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་བསྐྱེད་པའི་ལོ་དགུ་དང་། དེའི་
བྱ་ཙམ་ཤས་ལོ་ཉིད་གཉིས་སུ་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་ཆེ་རྒྱ་གར་ཤར་སྤྱོད་སུ་དག་བཅོམ་པ་སྒྲ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་
དབང་ཆེན་ལྷག་པར་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཡུལ་བདག་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་གཤམ་སྐྱོད་
བའི་སྤྱོད་པའི་གཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ་བུལ། བྱ་གཤམ་གི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་
ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །དེས་ཀྱང་ཉི་འོག་གི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གདམས་ངག་
མང་དུ་བསྟན་པས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་མང་དུ་བྱུང་། དེའི་སློབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དག་
བཅོམ་པ་གྲགས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་དབང་ཆེན་འདས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཙམ་ཤ་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་
འཁོར་ནས་མི་རིང་བ་ན་ཡུལ་མ་ག་རྩ་ན་བམ་ཟེ་མོ་ཇ་སྤུ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་
ཤུ་ཉེ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་བྱ་སྟོན་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་བ་དང་། ལེགས་རྒྱལ་དང་། དགེ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་ཆེན་པོ་དབང་ལྷག་ལ་མོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱུང་བ་སེར་སྐྱ་ལ་
མོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མོས་པའོ། །དེ་
རྣམས་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བྱང་སྟེ། ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཉིན་རེ་བཞེན་
ཅོད་པར་བྱེད་དོ། །དེར་མ་ན་པེ། ཁྱོད་དག་ལ་གོས་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་
སྤངས་པ་མེད་པར་ངས་སྐྱོར་བར་བྱེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཅོད། དེ་རྣམས་ན་པེ། བདག་ཅག་
ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་དང་ཆོས་ལས་བརྩམས་ཏེ་

རྩོད་དོ། །དེར་མ་ན་ཅེ། རང་གི་སྒོ་སྒོས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་པ་དང་ཚོས་བཟང་ངན་མེ་ཤེས་
 བ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ངེས་ཤིག་ དེ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ལས་ཉན་ཏེ་ཡུལ་
 སྤྱ་ཚོགས་སུ་སོང་ཞིག་ངེས་པ་ན། སོ་སོར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སྐོབ་པ་མེད་
 དོ། །མཐར་དག་བཅོམ་པ་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་སོང་ནས་རང་རང་གི་གཏམ་རྒྱས་པར་བྱས་
 སོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། ལེགས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་བཅོམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུབ་པ་སེར་སྐྱའི་དཔེ་དཔེ་པའི་མཐུ་སོགས་
 ཆེ་བ་བརྗོད་ནས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་ཉ་མ་ནི་དཔེ་དཔེ་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་མ་
 ཐུབ་པར་མངོན་ཞིང་ལྷ་མིན་འཛོམས་པར་མི་བྱེད་པས་མཐུ་ཆུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བརྗོད་པ་ན། དག་བཅོམ་པ་ན་ཅེ། གང་ཞིག་ཞེ་སྤང་གིས་ཁོང་འབྲུགས་ཏེ་
 དཔེ་དཔེ་པ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་འདི་ན་མཁའ་འགྲོམ་དང་
 སྤྱན་པོ་གདུག་པ་གཏུམ་པོ་འཛོམ་བར་སྦྱོད་པ། རྒྱལ་ལས་ཉམས་པ་དེ་དག་ཀྱང་
 དཔེ་དཔེ་པ་བྱེད་དོ། །གང་ཞིག་འདི་ན་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྩོམ་པ་མེད་པར་ཡང་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཆི་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ན། དེ་དག་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་རྩོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པ་སྟེ། མི་མཁས་པ་
 འགའ་ཞིག་ཉི་མ་རུབ་པར་གྱུར་པ་ལ་དབྱུག་པས་བདའ་བར་བྱས་ནས་བདག་ཉིད་
 རྒྱལ་བས་སྟེམས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བུམ་ཟེ་དག་ཉོན་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཛིག་
 ཉོན་པན་བཅོན་པའོ། །ཆོས་ནི་འཆེ་བ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་ཡིད་ཉོན་དེའི་རྗེས་ཞུགས།
 དེ་ཡང་འཆེ་བ་མེད་པར་བརྗོད། །ཡུན་རིང་པན་པའི་བྱ་བ་མཛད། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་
 སྐོབ་གྱུར་ནས། །རྟག་ཏུ་འཆེ་མེད་པན་པར་སྦྱོད། །འཁོར་ལའང་པན་པ་བཅོན་པར་

འདོམས། །བྲམ་ཟེའམ་ཡང་ན་དག་སྤྱོད་ནི། །གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་ཆོག་ལ་
ཡང་། །འདིས་གཞོད་བྲས་པའི་གཏམ་ཡོད་མིན། །ཀྱན་ཏུ་དག་པའི་ངང་ཚུལ་
འདིལོ། །དག་སྤྱོད་ཁོད་གནས་ལ་དགལ། །མི་ལ་ཚུལ་བྱ་རྒྱུ་དག་ཟ། །གཏམ་ཞིང་
སློག་ཆགས་གསོད་དགའ་བར། །ལྷ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལས་བཤད། །གཞུང་ཡང་འཆེ་
བས་བྲི་མར་བྲས། །དེ་ལ་རབ་ཡིད་རྟོན་པ་ཡང་། །རྟག་ཏུ་འཆེ་བ་འོངས་སྤྱོད་པ། །འདི་
ལ་འཁས་པ་སུ་ཞིག་མགྱ། །དཔའ་བོ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་ན། །སེང་གོ་སྟག་ལ་སོགས་
པ་ཡང་། །མཆོད་བྱ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་མིན་ནས། །ཞི་བར་སེམས་པ་ཡོན་ཏན་ཉིད། །ཅེས་
པ་ནི། རྒྱུད་ཆགས་དང་པོལོ། །

དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་སྟོལ་བ་རྒྱའི་
བར་ཏུ་རྒྱུད་ཆགས་བསྐྱས་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་གོ་སྟེ། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷག་པར་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །བྲམ་ཟེའི་བྱ་དག་པ་སྤར་ནས་དད་པ་
ཉིད་ལྷག་པར་འཕེལ་བས། དེ་གསུམ་ཆར་སློ་གྲོས་གཅིག་པར་གྱུར་ནས་རང་གི་བྲིས་
ཏུ་སོང་སྟེ་མ་ལ་སྤྱོད་པ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་
སྟོན་པའི་སྟེ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་རེ་བཞེངས་པར་བྱེད་ན། ས་གང་ཡིན་པ་
མས་སྟོན་ཅིག དེ་ནས་མ་དེས་བསྟན་པ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་བས་ནི་སྒྲ་ཆ་སྤྱིའི་ཆོས་
འཁོར་གནས་སུ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས་སོ། །སྟོན་པ་ཉིད་བཞུགས་པའི་
གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་ནི། དངོས་གནས་ལ་སྤྱོད་པའི་ངང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སྤྱོད་པ་བསྤྱོད་པར་མཛོན་ནའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་རྩེ་རལ་འབྱུངས་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་གྱིས་དུས་དེ་ཙམ་ན་ཤུལ་ཙམ་ལས་མེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་ལེགས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་དུ་སྐྱུ་
གཟུགས་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས། རྒྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་དགོ་བས་ནི། རྡོ་རྗེའི་གདན་གྱི་གཞོ་ལ་
སྟེ། རི་གཙང་ཁང་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་དང་བཙས་པ་བཞེངས་ཏེ། བཟོ་བོ་ནི་ལྷ་ཡི་བཟོ་བོ་
མིའི་རྣམ་པར་སྐྱེལ་ཏེ་འོངས་པ་རྣམས་གྱིས་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་བཞེངས་
པའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་དང་། ལྷ་བཟོ་བ་རྣམས་དང་བྲམ་ཟེ་དགོ་བ་རྣམས་ནང་དུ་འདུག
ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་གཞན་སུ་ཡང་ནང་དུ་མི་འོང་བར་བྱས་པ་ལས་ཞག་དྲུག་སོང་
བ་ན། བྲམ་ཟེ་སྐྱེན་གསུམ་གྱི་མ་འོངས་ཏེ་སྟོ་བརྟུངས་སོ། །དེར་ཞག་དྲུག་ལས་མ་
ལོན་ཏེ། རངས་པར་སྟོ་བྱེའོ་ཞེས་བྱས་པས། མ་ན་ལེ། ངན་ཏོ་རུབ་འཆི་བ་ཡིན་ན།
ད་ནི་སའི་སྟེང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ཁོ་མོ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་ཕྱིས་གཞན་
གྱིས་སྐྱུ་གཟུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་
ངེས་པར་སྟོ་བྱེ་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བས་སྟོ་བྱེ་བ་ན། བཟོ་བོ་རྣམས་མི་སྣང་བར་གྱུར་
ཏོ། །དེར་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པ་དང་
འདྲ་ན། འོན་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་གསུམ་ཞིག་ཡོད་དེ། འོད་ཟེར་སྟོ་བ་ཡང་མེད།
ཚོས་ཀྱང་མི་སྟོན། བཞུགས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྟོན་ལམ་གཞན་གསུམ་ཡང་མི་འཇོན་
པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དངོས་དང་འདྲ་བའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཡིན་སྟེ། ཞག་
བདུན་མ་ལོན་པས་བཟེའི་བྱང་པར་རྩང་ཟད་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཞབས་གཡས་ཀྱི་
མཐེ་བོང་ཡིན་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་དབུ་སྐྱུ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པས་
དེ་གཉིས་ཕྱིས་བཞེངས་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྟེན་རྣམས་ནི་སྐྱུ་ལ་བ་སྐྱུ་དང་ན་
བཟུང་སྐྱུ་ལ་མ་རྟེན་པ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཤིང་།

པ་རྒྱུ་ཏེ་ས་དབང་བཟང་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་རྒྱབ་མོ་བྲམ་ཟེ་མོ་ཚལ་
ཡང་གཞོན་པ་མེད་པར་དུས་ལས་འདས། དེ་ནས་མི་རིང་བ་ཉིད་ན་བྲམ་ཟེ་དགེ་བ་
ལས་ཞིག་ཏུ་སྤང་བ་ལས། རྣོར་བུ་ཨ་ལྷ་གཞུང་རང་འོད་འཕྱིན་པ་ཞིག་རྟེན་དོ། །དེས་
བསམ་པ་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་བཞེངས་མ་ཟིན་པའི་སྡོན་དུ་རྟེན་ན་སྦྱན་འབྲས་བྱ་བ་
ལས། མ་རྟེན་དོ་སྦྱམ་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་སྦྱན་འབྲས་ཀྱི་ཐད་དུ་རང་བྱུང་གི་ཁུང་བུ་བྱུང་
དོ། །དེ་དུས་བུ་གཉིས་སུ་བྱ་བར་བརྩམས་པ་ན་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་རང་གྱུར་ཏེ་
སྦྱན་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་སར་བརྩལ་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨི་རྩ་ལྷོ་ལ་འོད་འཕྱོ་བ་རྟེན་དེ་སྦྱོན་
མཆོམས་ཀྱི་མཛོད་སྤར་བརྩལ་གོ། །དེའི་མཐུས་རྒྱལ་པོ་ར་སྤྱི་ཀླ་ཡན་ཆད་དུ་བྱང་
རྩལ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་མཆོན་མོ་འང་རྣོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
ཁྱབ་པ་རྟག་ཏུ་བྱུང་དོ། །དེའི་འོག་དུ་བྲམ་ཟེ་སྦྱན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་
གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་སུ་དགེ་སྤོང་ལྷ་བརྒྱུ་ལྷ་བརྒྱུའི་འཆོ་བ་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་། འོགས་
བཞིའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །འཕགས་པ་ཉེ་སྤྱས་
ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གཏམ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

༥ འཕགས་པ་པ་རྒྱུ་ཀའི་རྒྱས་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྱས་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཏེ་ཀ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། དེའི་
ལོ་རྒྱུས་ནི་ཡུལ་འཕགས་རྒྱལ་དུ་བྲམ་ཟེ་སྦྱག་པོ་རྣོར་མང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བུ་
རྒྱུ་ཏེ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཏེ་གསལ་བ་མཁས་པ་ཡིད་གཞུངས་པ་རིག་བྱེད་བཞི་དང་
རིག་པའི་གནས་བཙེ་བརྒྱད་ལ་བྱང་བར་གྱུར་ནས། བ་རབ་ཏུ་མགྲུ་ནས་ཁྱིམ་སྤུབ་སྟེ་

བག་མ་ལྷང་བར་བཅམས་པ་ན་དེས་སྤྲུམ་པ། བདག་ནི་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་པ་མེད་ཀྱིས།
 རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་སྒྲོལ་ཅིག པས་སྤྲུམ་པ་ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གདོན་མི་ཟ་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་
 རི་སྤྲོད་པ་མེད་པར་དུ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ཞིག འཁོར་བམ་ཟེ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཁྱོད་མེད་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་པ་ལས་ཉན་ཏེ། ཁྱིམ་དུ་ཆངས་པར་སྤྱོད་པས་གནས་ནས་བམ་
 ཟེ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་འཆེ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དུས་ནམ་
 ཞིག་ན་པ་འདས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་འཕྲོར་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་སྤྱོད་དང་བམ་ཟེ་ལ་
 བཏར་སྟེ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱེད་ཆེན་
 པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྒྱུ་ཞིང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་དང་བམ་ཟེ་ཆེ་བ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་
 ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་ལམ་ངེས་ཀྱང་མགུ་བའི་ལན་མ་བྱུང་སྟེ། མཐར་བཅོམ་བརྒྱག་
 ཏུ་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲུམ་ལ་ངེས་སོ། །དེར་ལྷག་པར་དད་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟོན་
 པར་རྫོགས་ནས་ཉེ་སྤྲུམ་གྱིས་གདམས་པ་རྣམས་པ་བདུན་བསྟན་པས་ཞག་བདུན་གྱིས་
 བམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱུས་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་རྩི་ཏི་ཀ་ནི་རྣམས་པར་
 ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པར་བྱས་སོ། །

དེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་བམ་ཟེའི་གཙོ་བོ་མང་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
 མཆོག་ཏུ་དད་པ་ལ་བཀོད་དོ། །གང་གི་ཆེ་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲུམ་གྱིས་བསྟན་པ་གཏད་
 པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཁྱེད་དུག་པོ་རྣམས་སུ་འཁོར་རྣམས་པ་བཞི་ལ་ལྷུང་པོག སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བཀོད་
 དོ། །དུས་ལན་ཅིག་ཐོག་ཀྱི་ཡུལ་ན་རྒྱལ་པོ་མི་ནར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཡུལ་དེ་ན་
 གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་དགེ་བ་

ཅམ་དང་སྤྲེག་པ་ཅམ་ཡང་ཤེས་པ་མེད་དེ། དེ་དག་དུས་སྟོན་གྱི་ཆེ་འབྲུ་དང་གོས་དང་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་བྱི་བཟང་པོའི་ཤིང་མང་པོ་བསྟེགས་པའི་དུད་པ་ཆེན་པོས་ནམ་མཁའ་
 ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སར་འཕགས་པ་རྩི་ཉི་ཀ་འཁོར་
 དག་བཙུག་པ་ལྟ་བུ་དང་བཙས་པ་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་བྱོན་ཏེ། བཀའ་སར་
 བཞུགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ལྷ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ། ཞབས་ལ་
 དུག་བྱས་ནས་རྒྱ་ཆེར་མཆོད་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྟོང་
 སྟེང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ངོ། །སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་
 པའི་གནས་ལ་བཀོད། དབྱར་རྩི་བ་གསུམ་དུ་དེར་བཞུགས་པས་དགེ་སྟོང་ཡང་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ། དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པའང་སྟོང་ཅམ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དེ་
 དང་ཁ་ཆེའི་བར་དུ་ལམ་འགྲོ་འོང་ཅི་བདེ་བ་དོད་པར་གྱུར་ནས་ཁ་ཆེའི་གནས་བརྟན་
 མང་པོ་དེར་འོངས་ཏེ། བསྟན་པ་ཆེས་དར་བར་གྱུར། རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་སྤྲས་ཨི་
 མ་ཕྱ་ཡི་དུས་ཁོ་ན་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཅམ་དགེ་འདུན་གྲངས་
 མེད་པ་དང་བཙས་པས་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །

ཡང་ཤར་སྟོགས་ཀླ་མ་རྩུ་བ་ན་བམ་ཟེ་སིརྩ་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
 པོ་དང་མཉམ་པ་འཁོར་སྟོང་སྟག་མང་པོ་དང་བཙས་པ་ཉི་མ་མཆོད་པ་ལ་བཙུན་པར་
 བྱེད་དོ། །དེས་ཉི་མ་མཆོད་པའི་དུས་ཞིག་ན། འཕགས་པ་རྩི་ཉི་ཀས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་འོངས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། འོད་ཟེར་མང་པོ་སྟོབ་ཞེན་དུ་
 འདུག་པོ། དེས་ཀྱང་ཉི་མ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ། མཆོད་ཅིང་དུག་འཆའ་བ་ལ་ཆོས་
 བསྟན་པས་དད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སུ་སྤང་བར་

བྱས་སོ། །སྤར་ཡང་ཚུལ་བསྟན་པས་བྲམ་ཟེ་དེས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དད་པ་ཆེན་
 བོས་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་སོ། །དེར་ཕྱོགས་བཞིའི་
 དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡང་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ཀླ་མ་རྩ་བར་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བསྟན་པ་སྟག་པར་དར་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་བྱེད་ཕྱོགས་མ་ལ་ཕན་བྲམ་ཟེ་
 དེགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཅོད་པན་མ་བཅེངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནི་ཉིན་རེ་
 བཞིན་ར་སྤྱེས་སྟོང་སྟོང་བསད་དེ་ཤ་ཁྲག་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་གི་
 ཐབ་ཀྱང་སྟོང་ཡོད་དོ། །རང་གི་འཁོར་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སའི་འབྱོར་བ་དང་
 འཚམ་པར་ཨ་ཇ་མེ་རྟའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་
 མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་གསོག་ཏུ་འཇུག་གོ། །དུས་ནམ་ཞིག་ན་དེ་གོ་མེ་རྩ་སྟེ་བ་
 ལང་གཙང་མའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པར་འདོད་པས། རན་སྟོང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱང་སྟོང་མྱི་
 ཀྱུ་ར་ལྷས་ཞེས་བྱ་བ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ལོར་བོས། བ་ལང་དཀར་གསལ་ཁྲི་སྟག་
 གཅིག་བསགས་ཤིང་། བྲམ་ཟེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཀྱང་བོས། སྦྱིན་པའི་ཡོ་བྱད་གཞན་
 མང་པོ་ཡང་བཤམས། སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་ན། འཕགས་པ་རྩྭ་ཉི་ཀ་
 མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སར་འོངས་ཏེ། དེར་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་མེ་སྤར་བར་མ་རུས། བ་
 ལང་རྣམས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསད་པར་མ་རུས་ཤིང་མ་རྩུང་བར་མ་རུས་
 སོ། །བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དང་རིག་སྟགས་བཏོན་པས་ཀྱང་སྤྲ་མ་རྩུང་
 རོ། །དེར་སྤྱི་ཀྱུ་ར་ལྷས་ན་པེ། མཆོད་སྦྱིན་འབྲུབ་པའི་གོགས་འདི་ནི་དགེ་སྟོང་འདིའི་
 མཐུལ། དེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོང་དང་དབྱུག་པ་དང་ཐལ་བ་འཕངས་པས་མེ་ཏོག་དང་
 ཅན་གྱི་ཕྱེ་མར་གྱུར་པ་མཐོང་བ་ན། དེ་རྣམས་དད་པས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་

བཟོད་པར་གསོལ་ནས། འཕགས་པ་བཀའ་ཅི་ཞིག་སྟོལ། འཕགས་པ་ན་རེ། གྲེ་བམ་
ཟེ་རྣམས་ཐོང་ཞིག་ མཆོད་སྦྱིན་སྤྲིག་པ་ངན་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། སྦྱིན་པ་དག་བྱིན།
བསོད་ནམས་དག་གྲིས་ཤིག་བདག་བམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། མེའི་བྱ་བ་བྱེད་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ལྷ་དང་པ་མ་བསད་པས་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། བ་ལང་གི་ཤ་ཀྱན་ཏུ་མི་
གཙང་བ་བམ་ཟེས་རེག་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན། ལྷ་རྣམས་ཆོམ་པར་འགྱུར་རེ་སྐྱེ།
བྱང་སྲོང་སྤྲིག་པའི་ཆོས་འདི་ཐོངས་ཤིག་ །ཤ་ཡི་བཟའ་བ་ལ་སྲེད་པས། སྲེག་སྒྲགས་
འདིས་ཁྱོད་ཅི་ཞིག་འགྱུར། སྦྱ་མས་གསོ་བར་སྟོན་པ་ནི། །རིག་སྒྲགས་འཛིག་རྟེན་
བསྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས། དེ་རྣམས་སྤྲིག་
པའི་ལས་ལ་ནི་འགྱོད། རང་གི་སྦྱོད་པ་ལ་ངོ་ཆ་བས་གདོང་སྦྱད་དེ་བཙོམ་ཆུང་དུས་
སྤྲིག་པ་ཞི་ཐབས་ངེས་སོ། །དེའི་ཐབས་འཕགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་བམ་ཟེ་དེ་ཐམས་
ཅད་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལྡ་ལ་བཀོད། ཁྱིམ་བདག་གདངས་ཅན་
ཀྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བའི་ཤུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་རྩས་ལས་བྱུང་བའི་
བསོད་ནམས་བདུན་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དེར་བསྟན་པ་ལྷག་པར་
རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དུས་དེ་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་སྤངས་མེད་སྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་མ་ལོན་
པའི་དུས་སོ། །དེ་དག་གི་རྩས་སུ་རིམ་གྱིས་བམ་ཟེ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་
པར་བྱས་ཏེ། ཡུན་རིང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ཤིང་།
སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་མཛད་ནས། འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ་མ་ལ་
མའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་འཕགས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤངས་ལས་འདས་སོ། །འཕགས་པ་
རྩི་ཏི་ཀའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ལྷ་པོ། །

༦ རྒྱལ་པོ་ཕྱ་དན་མེད་ཀྱི་དྲུས་ཀྱི་གཏམ།

དུས་དེ་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་ཕྱ་དན་མེད་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་སྐབས་སོ། །དེའི་
གཏམ་རྒྱུད་ནི་ཐ་དུའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ཡུལ་ཙམ་ཨཛཱཞེས་བྱ་བར་ཉི་མའི་རིགས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྤྱི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཙས་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་བྱང་
སྟོགས་ཀྱི་ས་ལ་དབང་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བྱ་བྱག་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ཙན་
དང་། ཤིང་ཏ་ཙན་དང་། དུང་ཙན་དང་། རོར་ཙན་དང་། བསྐྱ་ཙན་དང་། རྒྱག་པ་ནི་
གསེར་ཙན་ལོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆོང་དཔོན་ཀྱི་ཚུང་མ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་དང་འདུས་པ་
ལས་སྐྱམ་མར་གྱུར་ཞིང་། ནམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་དེའི་མ་འདས་པའི་ཕྱ་དན་བསལ་བའི་
ཉིན་པར་ཆོང་དཔོན་ཀྱི་ཚུང་མ་ལས་ཁྲིའུ་བཙས་པས་འདི་ནི་ཕྱ་དན་བསལ་བའི་ཉིན་
པར་བཙས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མིང་ཕྱ་དན་མེད་པར་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་ལྟར་བཏགས།
ཆེར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྐྱ་ཅལ་བྱག་ཅུ་དང་། བཏག་པ་བརྒྱད་དང་། ཡི་གེ་དང་ལག་ཅིས་
ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པའི་སྐབས་ཤིག་ན། སྤྱི་པོའི་དབུས་སུ་བམ་ཟེ་
ལྷས་མཁན་ཞིག་ལ་སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བུ་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་པར་
འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པས། ཟས་ཀྱི་མཆོག་ཟ། གོས་ཀྱི་མཆོག་གོན། ལྷན་ཀྱི་མཆོག་ལ་
འདུག་པ་དེས་སོ། །དེར་སྒོན་པོའི་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ཏུ་དྲིས་པས། ཟས་ཀྱི་མཆོག་
འབྲས་ཆན། གོས་ཀྱི་མཆོག་རས་སྒོམ་པོ། ལྷན་ཀྱི་མཆོག་གཞུངོ། །ཞེས་བསྟན་པས་
རྒྱལ་པོའི་བྱ་གཞན་རྣམས་ནི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཙན་ཡིན་ལ། ཕྱ་
དན་མེད་ནི་ཟས་གོས་པལ་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་དེ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བར་
ཤེས་སོ། །

35

ཆུ་ལ་པོའི་བྱ་དྲུག་པོ་མ་ག་རྩ་བ་ལས་ཆུ་ཏེ་ཁྱོང་ཁྱོང་དྲུག་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཉིན་
པར་ཟུང་ན་མེད་ཆུ་ལ་སྲིད་ལ་འཁོད་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ལྷོན་པོ་ལྷ་བརྒྱའི་ཚོགས་དང་
བཅས་པ་གརྒྱའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མ་འོངས་པར་ཆུ་ལ་པོའི་ཁབ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོང་
ཁྱོང་ལྷ་དང་། དྲུག་པ་ནི་ཁྱོང་ཁྱོང་ཨ་ཁྱ་སྟེ། ཁྱོང་ཁྱོང་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཏུ་ཆུ་ལ་པོའི་བྱ་རེ་
རེས་ཆུ་ལ་སྲིད་བྱས། དེ་ཡང་ཆུ་ལ་པོའི་བྱ་དང་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་པ་ན་གྱི་གསང་
ཚིག་ལ་མོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱ་བ་འབྱུག་ལ།
བཞི་པ་ནི་རིག་བྱེད་མཐའི་གསང་བ་སྤྲ་བ་ལ། ལྷ་པ་ནི་གཅེར་བྱ་བ་གསེར་ཅན་ལ།
དྲུག་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་ཀུ་འའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་མོས་སྟེ། དེ་དག་གིས་
ཀྲང་རང་རང་གི་གནས་གཞི་དག་བྱས་སོ། །ཟུང་ན་མེད་ནི་རྩི་ཀུའི་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཁྱོང་
མཁའ་འགྲོ་མ་དང་། སྲིན་པོ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་ངག་ཚིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྷ་
མོ་ལྷ་མ་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་མ་མོར་བཅས་པ་ལ་ལྷ་ར་འཛིན་ནོ། །དེ་ནས་ལོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
འདོད་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་རྩེ་བས་གནས་པ་ལས། ཀ་མ་ཨ་ཤོ་ཀ་སྟེ་འདོད་པའི་ཟུང་ན་
མེད་ཅེས་གྲག་གོ།

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་སུ་བོ་རྣམས་དང་མི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་
འཐབས་ཤིང་། མཐར་སུ་བོ་དྲུག་ལྷོན་པོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡང་བསད། གཞན་
ཡང་ཁྱོང་ཁྱོང་མང་པོ་བཅོམ་ནས། ཁ་བ་ཅན་དང་། རི་བོ་འཕྲིགས་བྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་
ཡུལ་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་ལ། ཤིན་ཏུ་ཁྱོག་ཏུ་མ་ཆེ་བར་གྱུར་པས་ཆད་པས་གཅོད་
པའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་བྱས་པར་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་ཁ་ཟས་ཀྱང་མི་བྲ་སྟེ།
ཉིན་མའི་དང་པོ་ལ་གསོད་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། བརྟེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་པས་

གཙོག་པའི་བྱ་བ་རྣམས་བསྐྱོས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་རྣམས་ཏུ་འདུག་ནས་ཁ་ཟས་
ལ་འཇུག་གོ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེའི་དམག་གི་གཏམ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡོད་ནའང་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། ། ཞེས་ས་དབང་བཟང་པོ་གསུང་ལ། རྒྱ་གར་
བའི་གཏམ་རྣ་བར་བརྒྱད་པ་འགའ་རེ་ཐོས་མོད། འདིར་ཡང་མ་གྲིས་སོ། དེའི་ཆེ་བམ་
ཟེ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་སློག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་།
ཁྱད་པར་སྦྱི་ཀྱའི་རིགས་ཀྱི་བྱང་སྲོང་བ་ལང་རྣ་བ་ཞེས་བྱ་བས་མི་ཁྲི་སྟག་གཅིག་
བསད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་ན་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱང་རྒྱས་ཤིང་ཐར་བའི་རྒྱུར་འབྲུར་རོ་
ཞེས་བསྟན་པ་ལས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པ་བཙུགས། མི་ཁྲི་སྟག་གཅིག་གསོད་པར་
རྒྱས་པ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་བཙུགས་པ་ལང་རེ་ཞིག་མ་ཆེད། མཐར་ཏི་རྩ་ཏི་ནས་གདོལ་བའི་
རིགས་ཤིག་ཆེད་དེ། གང་གསོད་པར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་ཁང་པ་དེར་གཏོད་ལ། ཁྲི་
སྟག་གཅིག་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་དེར་བྱང་ཆད་སོད་ཅིག་ འདི་ནི་དཀའ་ཐུབ་སྒྲོག་མ་
མཆོད་པའི་དམ་བཅའ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་ཏེ། རྒྱལ་དེས་མི་སྟོང་ངམ་
ཉིས་སྟོང་ཙམ་བསད་པ་ན། གསོད་པ་པོ་དེ་གོང་ཁྲེང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལ། དགེ་སྟོང་
ཞིག་གིས་དེའི་སྦྱོད་པ་བསྒྲོག་ཏུ་རེ་ནས་སློག་གཙོག་པའི་ཉིས་དམིགས་དཔྱལ་བའི་
གཏམ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་བཤད་པས་དགེ་བའི་ཅ་བ་ནི་སད་མ་རྒྱས་པར་གཤེད་མ་
དེས་བསམས་པ། སྤར་ནི་མི་རྣམས་མགོ་བཙད་དེ་བསད་ན། ད་ནི་དགེ་སྟོང་འདིའི་
གཏམ་ལས་ཐོས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་སྟེག་པ་དང་། གཏུབ་པ་དང་། བགས་པ་བཟུབ་
ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པས་བསད་དུ་རུང་ངོ་སྟུམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་མང་དུ་བསད་ནས་
མཆོད་སྦྱིན་ཁང་པ་དེར་མི་ལྟ་སྟངས་ཅམ་བསད་དོ། །

དེའི་ཆེ་སྒར་གྱི་མིང་འབྱུང་ཏེ། ཅུ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་ཞེས་གཏུམ་པོ་སྤང་ན་མེད་དུ་
 གྲགས་སོ། །དེའི་སྐབས་དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པའི་སློབ་མ་དག་ཚུལ་མང་དུ་སྟོན་པ་
 སློར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ལམ་རྒྱས་མ་ཤེས་པར་མཆོད་སྦྱིན་ཁང་
 པའི་ནང་དུ་སླེབ་པོ། གཤེད་མས་རལ་གྱི་བརྟེན་པར་བཅམས་པ་ན་རྒྱ་མཚན་བྲིས་
 སོ། །དེས་ཀྱང་སྒར་གྱི་གཏམ་བཤད་པས། འོ་ན་ཞག་བདུན་ནས་སོད་ཅིག །དེ་བར་
 དུ་ཁོ་བོ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འགོ་ཡི། མཆོད་སྦྱིན་ཁང་པ་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་པས་གཤེད་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རུང་ཟེད། དེས་ཀྱང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
 གནས་དེ་ཉིད་ཤ་ཁག་རུས་པ་ནང་ཁོལ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་དུ་བྱས།
 ཞག་བདུན་གྱི་སྟོན་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཐོབ། རྒྱ་འབྲུལ་ཡང་བྱུང་པོ། །ཞག་བདུན་
 སོང་བའི་ཉིན་པར་ཆ་ལྷགས་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་ཆད་ཁང་པ་འདིར་མ་བྱུང་བས། སྒར་མ་
 བྱས་པའི་གསོད་ལྷགས་བྱའོ་ཞེས་ཟངས་ཆེན་པོ་ཉིལ་མར་གྱིས་བཀང་བའི་ནང་དུ་
 དག་ཚུལ་བཅུག་ནས་མེ་བཏང་སྟེ་བསྟེགས་པས་ཉིན་མཆོན་དུ་མི་འབར་བར་གྱུར་
 ཀྱང་དེའི་ལུས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོད་པར་མ་གྱུར་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱོར་པས་རྒྱལ་
 པོ་ཡ་མཚན་སྦྱེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་མཆོད་སྦྱིན་ཁང་པར་འོངས་སོ། །དེར་གཤེད་མ་
 དེས་རལ་གྱི་སྟོགས་ཏེ་རྒྱགས་ནས་བྱུང་བ་ན་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་མཚན་བྲིས་པས། འདི་ནི་
 རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་སྟེ། མི་ཁྱིམ་གཅིག་དུ་མ་འོངས་ཀྱི་བར་དུ་
 ཁང་པ་འདིར་སྦྱ་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བསད་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། འོ་ན་ངའི་སྤྱོད་ཏེ་ཉིད་འདིར་འོངས་པའི་ཕྱིར་སྒར་

བསད་དོ་ཞེས་དེ་གཉིས་འབབ་པར་གྱུར་བ་ན་དགེ་ཚུལ་དེས་ཆར་འབབ་པ་དང་།
སྒྲིག་འགྲུ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པས་རྒྱལ་
པོ་དང་གཤེད་མ་གཉིས་ཆར་སྟག་པར་དད་པར་གྱུར་ཏེ། ཞབས་ལ་བྱུག་བྱས་ཤིང་།
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ས་པོན་རབ་ཏུ་སད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེས་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་
སྟེག་པའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲོད་པར་གྱུར་ཏེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཁང་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་
བཤེགས། སྟེག་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དགེ་ཚུལ་ལ་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་
ཀྱི་སྟེག་པ་སྦྱོང་བའས་ངས་བསྟན་པར་མི་ཉུས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་བྱ་གཤམ་གི་ཀྱུན་
དགའ་ར་བ་ན། མཁན་པོ་དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
ཏེ། དེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེག་པ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་
པོས་ཀྱང་དག་བཅོམ་པའི་བྱང་ཏུ་འཕྲིན་བཟངས་ཏེ། འཕགས་པ་བ་ཏེ་ལི་བྱ་ཏར་བྱོན་
ཏེ་བདག་གི་སྟེག་པ་སྦྱོང་བར་ཞུ། གལ་ཏེ་འཕགས་པ་འདིར་མི་འབྱོན་ན་བདག་དེར་
འོང་རོ་ཞེས་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་དེར་བྱང་ན་སྦྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་གཞོད་པར་མཐུན་ནས།
དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཉིད་བ་ཏེ་ལི་བྱ་ཏར་བྱོན་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞེན་རྒྱལ་པོའི་ཐད་ཏུ་
ཆོས་བསྟན། མཆོན་རེ་བཞེན་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་བྱོན་ནས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞེ་ལ་
གདམས་ངག་འཕོགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་དང་མཇལ་བ་ཕྱིན་
ཆད་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཤིན་ཏུ་དད་པ་ཆེ་བར་གྱུར་ནས། ཉིན་མཆོན་ཏུ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཁོ་
ནས་ཏུས་འདའ་སྟེ། ཉིན་རེ་བཞེན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཁྱེད་གསུམ་གསུམ་མཆོད་པར་བྱེད་
དོ། །

བར་སྐབས་དེར་སྐྱབས་བཅོམ་པ་གྲགས་པའི་མ་ག་རྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ཏུ་

བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ རྒྱལ་པོས་ཚོང་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཅམ་ནོར་བུའི་སྤྲིང་ནས་ནོར་བུ་
ལེན་པར་མངགས་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་ལེགས་པར་བྱུབ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
ཚོགས་པས་བཀའ་ནས་ཚུར་འོངས། རྒྱ་མཚོའི་ཚུར་འགམ་དུ་ངལ་གསོ་ཞིང་བསྐྱད་
པ་ལས། རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོ་རྒྱབས་བཏང་སྟེ་ཐོང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་བྱེད་པོ། དེ་
ནས་དེ་རྣམས་འཚོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་ཤིང་རིམ་གྱིས་འོངས་པས། བམ་ཞིག་ན་
ཞག་བདུན་ན་ཚོང་པ་རྣམས་པ་ཏ་ལི་བུ་ཅར་སྟེ་བ་བར་གྲགས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་
ལྟར་གྱུར་པའི་གཏམ་མ་ཐོས་པས་བྲམ་ཟེ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དང་། སྤྱི་བོའི་ཚོགས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་འདུས་ཏེ། རོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་འོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་
གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་པར་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོའི་
ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྤྱི་མོས་ཚལ་དུ་སོང་བ་ལས་ཚོང་པ་དེ་དག་སྟོད་གཡོགས་ཁོ་
ན་བཅས་ཤིག་ཉམ་ཐག་པས་འོངས་པ་ན། ཏ་ཅང་མ་རིགས་ཏེ་གད་མོས་བཏབ་ནས་
སྤྱི་བོའི་ཚོགས་རྣམས་གྲུས་སོ། ། རྒྱལ་པོས་རྒྱ་བྲིས་པས། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་
རྒྱུས་བཤད་དོ། །ལྷའི་འདི་ལ་སྤར་ཡང་རྒྱ་རྣམས་ཐུལ་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་མ་མཛད་ན་
ཕྱིན་ཆད་ནོར་བུ་ལེན་པར་སྟོ་བ་སུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། ལྷས་ཐབས་མཛད་པར་
རིགས་སོ་ཞེས་བསྐྱལ། དེར་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་
བྲིས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས། དེར་དག་
བཅོམ་པ་མཛད་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་ཅིག་གིས་བསམས་པ་ན། དེའི་ཐབས་
ལྷས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཤེས། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ན། འདི་ནི་
དག་སྟོང་གི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་སྤེ་ཞིང་། ཐུ་སྟེགས་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་ཟེར་བར་འགྱུར་རོ་སྟེན་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཐབས་
ནི་ཡོད་མོད་ཀྱིས། དོན་ལ་ཁྲིམ་གྱི་ལྷན་སྟོན་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ནས་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆེ་ཁྲིམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷན། རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་
མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་ཤིག། །སྐུ་སྤུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ས་ལ་གནས་པའི་ལྷན།
རྒྱལ་པོ་དབྱ་བ་ཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་གྱིས་ཤིག། །དེས་སྤུལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཟེར། བྱངས་བར་སྐྱེ་བའི་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་ལྷའི་ལུང་བསྟན་
བཤའ་ནས་དེ་ནི་རི་ལྷར་བཞུགས་པས་སྟོན་པོ་རྣམས་ན་རེ། ཁ་སང་ལུང་སྟོན་པ་པོའི་
དབྱ་བ་ཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བྲིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བས། དེ་སྟུན་བྱངས་ཏེ་ཁྱེས་པ་ན། འདི་ལ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཐབས་བྱའོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་ན་མེད་ཀྱི་བཀའ་སྐུ་རྣམས་ཉོན་
ཅིག། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ། ཆོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲངས་པའི་
ཁོར་བུ་གང་ཡིན་པ་སྦྲར་ཡང་ཆོང་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་ཐངས་ཀྱི་
སྟེགས་བྱ་ལ་བྲིས་ཏེ་གཞུ་ལ་བསྐྱར། མོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཆེན་པོར་དོ་རིང་
ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་ཆེ་མོར་ཨུ་རྒྱ་ཏུའི་སྟོད་དུ་རྒྱལ་པོ་དང་སྐུའི་གཟུགས་གསེར་ལས་
བྱས་པ་རེ་རེ་བཞག། །དེའི་ནང་བར་བལྟས་པས་སྐུ་རྣམས་འཇུགས་ཏེ་ཆུང་གི་འཆུ་བ་
མ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཐངས་ཀྱི་སྟེགས་བྱ་པོ་བྲང་གི་སྟོ་བྱང་དུ་བོར། རྒྱལ་པོའི་
གཟུགས་བརྟན་དེ་སྐུའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཕྱག་འཆའ་བར་སོང་བ་ལ། རྒྱལ་པོས་
དབྱ་བ་ཅོམ་པ་ལ་བྲིས་པས། ད་ལྟ་འདི་ནི་སྐུ་རྣམས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་པས།
སྦྲར་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་། དགེ་
འདུན་ལ་མཆོད་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུལ་བས་སྐུ་གཟུགས་དང་། མཆོག་རྟེན་ལ་

མཆོད་པ་སྤར་གྱི་ལས་བདུན་འབྱུང་དུ་བུལ། དབང་བཅོམ་པ་དེས་སྣ་དང་སྟུ་ལ་སོགས་
གནས་ཀླམས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་སོང་སྟེ། དབང་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་གསན་
པལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དུས་སྟོན་གྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བཅིགས་ཏེ། དབང་བཅོམ་པ་དེས་
གཞི་བརྟུངས་པས་རི་རབ་དང་། ཁོར་ཡུག་ལ་གནས་པ་ཚུན་ཆད་གྱི་དབང་བཅོམ་པ་
ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ། དབང་བཅོམ་པ་སྟོང་པ་ལྷན་ཅུག་ཅུ་ཆོགས་པ་ལ་ཆོས་བཀུར་ལྟུང་
ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་
གཟུགས་བརྟན་རེ་སྟེད་ལ་སོང་སྟེ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་སྟུའི་གཟུགས་
བརྟན་གཉིས་པོ་མཉམ་པར་འགྲེང་བ་ཅམ་བྱུང་། དེ་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྟུའི་གཟུགས་
བརྟན་རེ་གྲུག་ལ་སོང་སྟེ། སྤར་ཞག་ཞེ་ལྷན་སྟུའི་གཟུགས་བརྟན་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་ཀླར་པ་ལ་བྲག་འཆལ་བར་སོང་ངོ་། །སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་
མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་སྟེས། དེ་ནས་སྤར་གྱི་
ཐངས་གྱི་སྟེགས་བུ་དེ་གཞུང་འཕངས་པས་དེའི་ནང་པར་སྟུའི་པོ་ཉ་མིར་སྟུལ་ནས་
བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་པོ་ཆེ་ཀླམས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་བསྐྱལ་ཡོད་ཀྱིས་ཆོང་པ་ཀླམས་ལེན་དུ་
སོང་ཞིག་ཟེར་བ་ལ་རྒྱལ་པོས་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་བཅུམས་པའི་ཆེ། སྤར་གྱི་དབང་བཅོམ་
པ་དེས་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་ངོ་མཆར་མི་ཆེ་ཡི། ཁྱེད་ཀླམས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་ནས་ནོར་བུ་
དེ་ཀླམས་སྟག་པ་ལ་ཐོགས་ཏེ་འདིར་འབུལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤྲིངས་ན། དེ་ལྟར་
འབྱུང་བས་ངོ་མཆར་ཆེ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་པས། ཞག་བདུན་པའི་ཉིན་
པར་རྒྱལ་པོ་སྟེ་པོའི་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་སྟུ་ཀླམས་ཆོང་
པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོངས་ནས་ནོར་བུ་ཀླམས་བུལ། རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས།

སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ལ་ལྟན་མོར་བྱས་ཏེ། དེའི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡང་བྱས་སོ། །དེར་རྒྱལ་
པོས་གཞོན་སྤྱིན་ཤིང་རིག་སྤྱལས་ཀྱང་བྱལ་སྟེ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ཙམ་གྱི་རྟ་དང་། ལྷ་ལའི་
སྒྲོང་པོ་ཙམ་གྱི་སྤྱིས་བྱ་སོགས་གཞོན་སྤྱིན་གྱི་དབྱུང་ཡན་ལག་བཞི་པ་མང་པོ་བྱུང་
སྟེ། འཕགས་བྱེད་གྱི་སྟོང་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་པ་
མང་འོག་ཏུ་ཆུད། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་བ་ཙན་དང་། མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་གྱི་གངས་དང་།
ཤར་སྟོན་བྱལ་སྤུམ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གིས་གཞི་དང་། སྤྱིང་ཕྱར་
ལྷ་བཅུ་ཙམ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་གྱོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དབྱ་བཙམ་པ་གྲགས་པས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་བཤད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་
སྤྱིང་པོ་ཙན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་སྤྱིང་བརྒྱན་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྐུལ་
བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་དགོས་པ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱིས་དབྱའི་གདུང་
སྐལ་ནམས་རྒྱལ་བའི་ཁབ་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་ས་འོག་ཏུ་གཏེར་དུ་སྤེལ་ནས་ཡོད་
པ་འདོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དང་དབྱ་བཙམ་པ་གྲགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་དང་བཙས་ཏེ་
དེར་བྱོན་ནས་ས་བྱས་པ་ན་མི་འགྲུང་གསུམ་ཙམ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་མེ་འབར་བ་དབྱ་ཏུ་འཁོར་བས་ལེན་པའི་གནས་མ་རྟེན་པའི་ཆེ། ཡུལ་གྱི་གན་མོ་
ཞིག་གིས་ཐབས་བསྟན་ཏེ་ས་དེ་ཉིད་ནས་དཔག་ཚད་གསུམ་ཙམ་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་
བྱིན་པའི་རི་བྱང་ཞིག་ན་ཆུ་འབབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁ་བསྐྱར་བས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
ཆད་ཅིང་མེ་ཞིམ། །སྤྱང་ཡང་ས་བྱས་པ་ན། ཐངས་ཀྱི་སྟེགས་བུ་ལ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་

པོ་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་འདོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐེས་པ་མཐོང་བ་ན་མྱ་ངན་མེད་ང་
རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དབུལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
གཞན་ཞིག་གོ་ཞེས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་འདུག་པ་ལས་སྤར་ཡང་དག་བཙམ་པ་གྲགས་
པས་བསྐྱལ་ཏེ། མཐར་མི་འགྲང་བདུན་ཙམ་དུ་ས་བྱས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོམ་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་བདུན་ཙམ་ཁ་བྱེ་བའི་དབུས་ནས། སྒྲོན་པའི་གཏུང་
སྒྲོན་མ་གཏུང་བྲེ་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་འཕེལ་ཏེ། ཁལ་བྱག་གི་ཆད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་
དང་། སྒྲོམ་གྱི་བྲེ་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་འོད་རྒྱང་གྲགས་ཙམ་དུ་འཕྲོ་བ་རེ་རེ་
མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བཞག་པ་མཐོང་ནས་དེའི་ནོར་བུ་རེ་ལ་ཡང་རིན་ཐང་དུ་བཅད་
ན་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་དཔོག་པར་
ཤེས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ང་རྒྱལ་ཆག་གོ། །དེ་ལས་སྐྱ་གཏུང་རིན་པོ་ཆེ་བྲེ་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་
ཟླངས་ཏེ། སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་སྤར་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཡང་བཀོད། ཆུ་གསང་ཡང་སྒྲོན་བཞིན་འབབ་ཏུ་བཅུག་པས་སྒྲོན་བཞིན་མེ་འབར་བ་
དང་འཁོར་བ་ན། སྤང་གིས་སྤྱང་གཡོགས་སོ། །

དེ་ནས་ཡུལ་ཐ་དང་དུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀའ་བསྒྲོས་ནས། པོ་ཉ་དང་ལས་
ཀྱི་གྲོགས་ཐམས་ཅད་གཞོད་སྦྱིན་མ་བྱ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། གནས་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། རྗེ་རྗེའི་གདན་ཀྱི་བར་སྒྲོར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་
སུ་ལི་ཡུལ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པའི་རིང་བསྐེལ་
ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཅན་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཅིགས་པས། ཉིན་མཆོན་གཅིག་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟངས་བྱབ་བོ། །དེ་ནས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་བསྒྲོས་ཏེ། མཆོད་རྟེན་ཐམས་

ཅད་ལ་མར་མེ་དང་། བདུག་སྒྲོལ་དང་། མེ་ཏོག་གི་མེད་པ་སྟོང་སྟོང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་
མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིང་ལ་གསེར་དང་། དུལ་དང་། བེ་རྒྱུ་ཅེ་བུམ་པ་
སྟོང་ཕྲག་བཅུ་སྟེད་ཀྱི་བཟང་པོའི་ཆུ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ས་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ་མཆོད་
པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་སྒྲོལ་དང་མར་མེ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་སྟེད་ཀྱིས་མཆོད་
པར་བྱས་སོ། །དེར་ཆོ་བ་གསུམ་དུ་དབྱ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཕྲག་དུག་ཅུ་སྟུན་བྲངས་ནས་
ཉིན་རེ་བཞིན་པ་ཏེ་ལི་བུ་ཤེད་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་རྣམས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་
རྣམས་ནི་ས་སྟོང་དུ་མཆོད་པར་བྱེད། དེའི་མཐར་དགེ་སྟོང་རེ་རེ་ལ་གོས་འབྲུམ་རི་བ་
རེ་བསྟོན་ནོ། །དེའི་ལུ་པ་མོ་མཆོད་ཉེན་རྣམས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་
གཞོན་སྤྱི་ན་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྲག་པ་ལ་བྱེད་ཏེ། ཞག་བདུན་གྱི་ནང་དུ་འཛུ་
བུའི་སྤྱིང་གི་ས་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་ཉེན་ཐམས་ཅད་བསྟོར་ཞིང་།
མཆོད་པ་དཀྲུས་ལས་བཅུ་འགྲུང་གིས་ལྷག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
མཆོད་ཉེན་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་རྒྱན་རེ་རེ་ཕྱལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིང་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷག་པར་བརྒྱན་པར་བྱས་སོ། །ཞག་བརྒྱད་པའི་ཉིན་པར་བདག་གི་
དགེ་བའི་ཅུ་བ་འདིས་མིའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུང་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་ཡང་ནས་
ཡང་དུ་བཏབ་སྟེ། སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
ཀྱིས་ཕྱིག་ཅེས་སྒྲུས་པས། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་བོའི་ཅོམ་པ་འདི་ནི་བྱ་བ་མང་ཡང་
འབྲས་བུ་ཆུང་བ་སྟེ། རེ་ཞིག་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་མེད་ན་རྒྱལ་
བོའི་སྟོན་ལམ་འདི་འབྲུག་པར་འགྱུར་རེ་སྟོན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གི་སྟོན་

ལམ་འདི་འབྲུབ་ནས་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་གཡོ་བར་གྱུར་ཅིག ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་མེ་
ཏྲོག་གི་ཆར་འབབ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་ས་ཡང་གཡོས་ཤིང་། མེ་
ཏྲོག་གི་ཆར་འབབ་ལ་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དད་བས་སྒོན་ལམ་འདེབས་བར་བྱེད་དོ། །

གང་གི་ཆེ་མཆོད་ཉེན་ཞལ་བསྐྱེད་དོན་ཏུ་དགེ་སློང་རྣམས་ལྷ་བ་གསུམ་ཏུ་
མཆོད་བ་བྱས་ལ་གྲོལ་བའི་ཉེན་བར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་སློང་མང་པོ་སྒོ་བྱར་ཏུ་
ལྷགས་བ་ལ་རྒྱལ་པོས་སྐྱེད་པོས་ཆལ་ཏུ་མཆོད་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་
བྲལ་གྱི་ཐོག་མར་འདུག་པའི་དགེ་སློང་ཀུན་པོ་ཞིག་ལ་ལྷག་པར་ཡང་མཆོད་བ་ཆེན་
པོ་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་ཀུན་པོ་དེ་ནི་ཐོས་བ་ཉུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པ། ཆིགས་བཅད་
གཅིག་ཀྱང་འདོན་བར་མི་རུས་བ་ཡིན་ལ། དགེ་སློང་གཞིན་རུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྤེ་
སྟོད་འཛིན་བའང་མང་པོ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཐས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེན་བ་ན་བྲལ་ལོག་ན་གནས་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་པོ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ལ་ལྷག་པར་བཀྱར་སྤྲི་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཤེས་སམ་
བྲིས་བ་ན། ཀུན་པོས་མི་ཤེས་སོ་བྱས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཤེས་
ཏིང་ལྷ་ཉིད་ཏུ་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཉན་བར་འདོད་ནས་འོང་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་
དགོས་སོ། །དེར་དགེ་སློང་ཀུན་པོ་དེ་གནད་ཏུ་ཕོག་པ་བཞིན་གྱུར། བདག་ནི་བསྟེན་
བར་རྫོགས་ནས་ལོ་དྲུག་ཙུ་ལོན་ཀྱང་ཆིགས་སུ་བཅད་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་བས་
གལ་ཏེ་སྤར་དོན་དེ་གོན་ཁ་ཐས་བཟང་པོ་དེ་རྣམས་དགེ་སློང་གཞན་ལ་བྱིན་ཏེ་ཆོས་
སྤྲོ་བ་འཆོལ་བ་ཞིག་ན། ད་ནི་ཐོས་ཟེན་བས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་ལེགས་སྟུང་ནས་ཤིན་ཏུ་
སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་བ་ལ་ཆལ་དེ་ལ་གནས་པའི་ལྷས་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དགེ་སློང་འདི་
ལ་མ་དད་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ནས་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དེའི་

མདུན་དུ་ཡོངས་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཉན་དུ་བྱུང་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ས་གཞི་རི་དང་
 བཅས་པ་འདི་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱལ་སྤིང་ནི་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བསམ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཤིག་ཅེས་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
 ཡོངས་ཏེ། གོས་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་སྤྲུགས་གཅིག་བསྐྱོན་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་
 འདུག་པ་ལ། གོང་བཞིན་སྒྲིམ་པས་རྒྱལ་པོ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བདེན་
 པར་བསམས་ཏེ། སྤྱི་ཐེངས་བྱེད་ཅིང་དོན་དེ་ཉིད་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་
 ཆའ་གྱི་ལྷ་དེས་དགོ་སྤྱོད་ཀྱི་པོ་བྱེད་དད་པ་ཅན་གྱིས་བྱིན་པའི་རྣམས་ཆུད་མ་ཐོས་
 པར་གྱིས་ཤིག་དེས་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་ལ་གདམས་ངག་ཞུས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་
 པས་ཆེ་བ་གསུམ་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ་སྤྲུལ་ཏུ་ཅེ་གསུམ་གྱི་གནས་ཡོངས་འདུ་
 ས་བཏོལ་གྱི་ཆའ་དུ་དབྱར་གནས་པར་བྱས་ཏེ། སྤར་བ་ཏ་ལི་བུ་ཅར་དགོ་འདུན་དང་
 སྤྱི་པོའི་ཆོག་མཐོང་པའི་དབྱུས་སུ་ཡོངས་པས་རྒྱལ་པོས་བྱིན་པའི་གོས་ལ་ཤིང་
 ཡོངས་འདུའི་བྱི་བཟང་པོ་ཆགས་པས་ས་ཕྱོགས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱི་བསུང་གིས་བྱུང་
 བོ། །དེར་དགོ་སྤྱོད་གཞན་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱིས་པས་དེས་ཀྱང་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཞད་
 པས་ཐམས་ཅད་དོ་མཆོར་དུ་བྱུང་ཅིང་། རིམ་གྱིས་གཏམ་དེ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཐོས་པ་
 བ། དགོ་སྤྱོད་སྤྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་།
 དེ་ཡང་རང་གི་གོས་སྤུལ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་ཕན་
 ཡོན་མཐོང་ནས་སྤར་ཡང་དགོ་སྤྱོད་འབྲུམ་སྤྲུག་གསུམ་ལ་ལོ་ལྔའི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་
 བྱས་ཏེ། སྤྱི་པོའི་ཆ་དང་པོ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཞུས་དང་། གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པ་
 སྤྱོད་པ་ཞུས་དང་། གསུམ་པ་ལ་སོ་སོ་སྤྱི་པོའི་དགོ་འདུན་ཞུས་ལ་ཁ་ཟས་དང་

གོས་མཆོག་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཆེའི་མཐའི་དུས་ཤིག་ན་ཉི་འོག་གི་ཚུགས་དང་། ཁ་ཆེ་དང་།
ཟོ་གར་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གསེར་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་རེ་འབྲུལ་བར་དམ་
བཅས་ནས། ཁ་ཆེ་དང་ཟོ་གར་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་རྫོགས་པར་སྤུལ། ཡོ་བྱང་
གཞན་ཡང་དེ་དང་མཉམ་པ་སྤུལ། ཉི་འོག་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གསེར་དང་ཡོ་བྱང་
བྱེ་བ་བཞིར་མ་ལོངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ནང་ཆབས་ཆེན་པོས་ཐེན་
ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཆ་བོ་ནོར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གསེར་གྱི་མཛོད་གཉེར་བ་ཡིན་པ་དེས་
རྒྱལ་པོའི་དག་བཅག་སྟེ་གསེར་ལྷག་མ་དགེ་འདུན་ལ་མ་སྤུལ་ཡོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་
དྲུང་དུ་དག་བཅོམ་པ་མང་པོ་ལྷགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྒྲོམ་སེལ་བའི་སྒྱུ་རྩ་ར་སྟེན་
པ་བྱེད་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ་བས། དག་བཅོམ་པ་
དེ་རྣམས་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་སྒྱུར་
པའི་ཆེ་གསེར་བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་ཅ་བྱག་སྤུལ་བ་ལས། ད་ལྟ་འདི་སྤུལ་བ་བསོད་ནམས་
ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་བསྐྱབས། དེ་ནས་གཡོག་མོ་ཞིག་རྩ་ཡབ་ནོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་
གཡོ་བ་ཅིང་ཡོད་པ་ལས་ཉིན་མོ་ཆོད་པའི་དུགས་ཀྱིས་གཉིད་ཡུར་ཏེ་རྩ་ཡབ་ལ་
གནས་ལྷངས་བ་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལ་སོག་པས་སྟོན་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་རྒྱུ་བ་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བུ་གྱི་མཐའ་མ་འདི་ལྟ་བུས་
ཀྱང་བརྟེས་སོ་སྟེན་ནས་ཁྲིས་པའི་སེམས་དང་བཅས་ཏེ་དུས་ལས་འདས་སོ། །དེར་
ཁྲིས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་པ་འ་ལི་སྤུ་བྱ་དེ་ཉིད་དུ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སྒྱུར་སྟེས་པ་ན་དག་
བཅོམ་པ་གྲགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་གང་དུ་སྟེས་ཞེས་བརྟགས་པས་མཆོ་

ངན་མེད་བརྟུལ་པའི་རྟོགས་བརྗོད། ལྷ་ངན་མེད་ཀྱིས་ལྷ་བརྟུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད།
མཚན་རྟོག་གི་རྟོགས་བརྗོད། དུས་སྟོན་གི་རྟོགས་བརྗོད། གསེར་ཕུལ་བའི་རྟོགས་
བརྗོད་དེ་བྱུག་དང་། ཀུན་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་བདུན་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་དང་བདུན་པ་
བོད་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ཡང་ཁོ་བོས་མཐོང་ཞིང་། གསེར་ཕུལ་བ་
སོགས་གཏས་རྒྱུད་ཅི་རིགས་པ་དང་དཔག་བསམ་འཁྲིལ་འདྲ་ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་
ལྷ་ངན་མེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བྱུག་པའོ། །

པ ལྷ་ངན་མེད་དང་དུས་མཚུངས་ཀྱི་གཏམ།

གང་གི་ཚེ་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཏི་ཀས་འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ་བསྟན་པ་མ་གཏང་བའི་
སྟོན་རོལ་ཞིག་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཏི་ཀ་ལོ་མང་པོ་སྐྱུ་བོ་འཆའ་ཏེ་མ་ལ་ལམ་ལུ་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་གོ་ཤུ་སྟེ་ཁོ་ནར་བཞུགས་ནས་འཁོར་རྣམས་པ་བཞི་ལ་གདམས་དག་འབོགས་པ་
ཡིན་པ་ལས་ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགེ་སྤོང་དག་གནས་བརྟན་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་ལས་
ཡང་དག་པའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དེའི་ཐད་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་།
མི་རུང་བའི་གཞུ་བཅུ་སྟོང་བཞིན་དུ་འདི་ནི་ཚོས་ཡིན་འདུལ་བ་ཡིན། སྟོན་པའི་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །དག་བཙུངས་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བཙུངས་པ་
བདུན་བརྒྱུ་དེ་སུན་སྤྱང་སྟེ། ཀུ་སྐ་སྤ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མི་ཙ་ལྷའི་
རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་དག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ཏེ། བཀའ་
བསྟུ་བ་གཉིས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དག་བཙུངས་པ་བདུན་བརྒྱ་ནི་གྲོང་ཁྱེད་བྱུག་
གིས་མཚམས་བཅད་པའི་ཚོ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་

བཞུགས་པའི་དག་བཅོས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནས་པར་གྲོལ་བ་མང་དུ་སྒྲོལ་བ་དག་གོ། དེའི་བྱིར་བསྐྱ་བ་གཉིས་པ་འདི་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྐྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ནི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱག་པ་མེད་ཅིང་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། བསྐྱ་བ་དེ་དུས་སྐབས་འདིར་བྱུང་བར་བླ་ཁྲ་ལྟ་ཞི་དང་། ས་དབང་བཟང་པོས་བཤད་ཅིང་། ད་ལྟ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་འདུལ་བ་ན། རྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆོ། བསྐྱ་བ་གཉིས་པ་མཛད་པར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བས། རང་ལུགས་འདི་ཁོ་ནར་གྲུང་ལ། སྤེ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་འདུལ་བ་ན། རྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱའམ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་བསྐྱ་བ་གཉིས་པ་མཛད་པར་བཤད་པའང་ཡོད་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་དང་གྲུང་སྤྲིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་འགའ་ནའང་། འཕགས་པ་རྒྱ་ཉི་ལྟ་སོགས་དང་མུ་ངན་མེད་དུས་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདས། རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཀྱང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྐྱ་བ་གཉིས་པ་བྱུང་བེར་བའང་སྤྲང་། དེ་ནི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱན་པ་གཏད་དེ། སྤང་བོ་ཆེན་པོ་དག་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་འདས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་འཁྲལ་གཞི་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་དུ་ཡ་དྲ་ཅི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོགས་གྲོགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་གི་ཆེ་དང་དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདིར་གང་གི་ཆེར་བསྐྱར་དགོས་ལ། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་ལོ་བྱེད་ལོར་བཅིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱར་བཤད་པ་དང་།

དགོངས་བ་གཅིག་གོ་ཞེས་སྒྲ་མ་བརྟེན་གསུང་ངོ་། །པརྟེན་དབང་པོས་ཕྱིན་གྱིས་
བྱས་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ན། རྒྱལ་བ་ཐུངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ལྔ་བརྟན་ཉེ་སྤས་
བྱུང་བ་དང་། བརྒྱ་དང་བརྟན་གཏད་རབས་རྫོགས་ཟིན། དེ་རྗེས་ཐུངན་མེད་བྱུང་བ་
སོགས་བཤད་ན་ལུང་བསྟན་པ་དང་མི་འཕྱོར་ཞིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་
བ་ཁུངས་མ་རྣམས་དང་འགལ་བས་ལེགས་ལེགས་འགྲིག་འགྲིག་འདྲ་ཡང་ཡིད་
བརྟན་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་གིན་སྤང་ངོ་། ། ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་ཙུང་ཞེས་བྱ་བར་བྱིས་
བདག་ལྷག་པོ་ལོངས་སྦྱོད་འིན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱིས་ན་རང་གི་ལས་ཀྱི་མ་ཐུ་
ལས་བྱུང་བའི་ལྷོན་འིང་འབྲས་བྱ་རིན་པོ་ཆེར་སྦྱང་བ་ཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བྱ་མེད་པ་
ལས་ལྷ་ཆེན་པོ་བྲབ་འཇུག་ནག་པོའི་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཆོད་པར་
བྱེད་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ན་བྱེད་ཞིག་བཅས་པ་མིང་ནག་པོར་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེར་
སྦྱེས་པ་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་འཇུག་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་
གཟིངས་ལེགས་པར་བཅས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤིང་དུ་ཕྱིན། བྱ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱ་མཆོར་ལན་དུག་གི་བར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དུས་སྤྱིར་བ་ཁོ་ནར་དཀའ་བ་མེད་
པས་གྲུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པས་ཆོང་དཔོན་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པའི་གྲགས་པས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྲབ་པོ། །བར་སྐབས་དེར་པ་མ་ཡང་འདས་འིང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཉི་
ཀ་ལ་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་འིག་ན་བྱུང་ཕྱོགས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཆོང་པ་མང་པོ་
དག་ལྷགས་ཏེ་རྒྱ་མཆོར་འབྱོར་བར་བསྐྱལ་ལོ། །དེས་གྲུ་བོ་ཆེ་ལན་བདུན་གྲུབ་པ་ནི་མ་
ཐོས་ཀྱིས། བདག་གིས་འབྱོར་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་མཐར་སོང་ངོ་། །རིན་པོ་ཆེའི་སྤིང་དུ་འང་སོན། བྱ་ནོར་བུས་བཀའ་སྟེ་ཚུར་

འོངས་པ་ན། རྒྱ་མཁོའི་སྤྱིང་ལ་ཆལ་སྟོན་པོ་སྟོ་ཞིང་སྤྱིང་བ་དག་མཐོང་སྟེ། དེར་ཆོང་
བ་རྣམས་ངལ་བསོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཕྱིན་བས། སྟོན་མོ་ཁྱུང་ཁྱུང་གཞོན་བྱ་མ་ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱ་མཆོལ་གནས་པའི་སྟོན་མོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་བར་རྣམས་ཀྱིས་ཟེན་བ་ན།
ཆོང་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པ་རྩྭ་ཉི་ཀ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ངོ། །

དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྩྭ་ཉི་ཀ་ལ་སྦྱན་བས།
འཕགས་པའི་རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་སྤྱིང་དེར་འོང་བ་ན་གཟི་བཟིང་མ་བཟོད་ནས། སྟོན་མོ་
རྣམས་བྲོས་པའི་འོག་ཏུ་ཆོང་བ་དག་བདེ་བར་འཛུལ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཕྱིན་ནོ། །དེར་ཆོང་
བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་
ལ་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་ནས། མཐར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་འཕགས་པ་རྩྭ་ཉི་ཀ་ལས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་ནས་མི་རིང་བར་ཐམས་ཅད་དགྲ་བཙུགས་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ན་
འཕགས་པ་རྩྭ་ཉི་ཀ་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་ཆོང་དཔོན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་འཕགས་པ་ནག་པོས་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཏེ། འཁོར་རྣམས་པ་བཞི་ལ་གདམས་
ངག་འབོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་རྣམས་པ་བཞི་ཐོབ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཆེ་ཁ་
ཆའི་ཡུལ་ནས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་དགེ་སྟོང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདུག་པ་གདུག་པ་
མང་དུ་ཐོས་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཅིག་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་སོ་
སོ་སྟེ་བོ་རྣམས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ཅུང་
ཟད་ཅོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེར་མ་རུའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྐྱར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་གཞོན་སྟོན་སེར་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་འཆོ་བ་སྦྱར་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་
དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། དེ་དག་ཕྱིར་བཙོས་ནས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སུ་འདུས་བའི་དབྱས་སུ་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟན་
ཏོ། །དེར་ཆོ་བ་གསུམ་ཅམ་འདས་པ་ན། གནས་བརྟན་གནས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་
སྤར་བཀོད་པའི་དགོ་སྤྲོད་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ག་
སྟག་ཏུ་གྱུར་ཏོ། །གནས་བརྟན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐར་ལྟ་བ་མ་ཉམས་པ་ལ་བཀོད།
ཡང་སིངས་ལའི་སྤྲོད་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱིལ་ན་སེང་གའི་མཛོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་མདུན་
ས་ན་གནས་པའི་ཚོ། འཛམ་བུའི་སྤྲོད་ན་གནས་པའི་ཚོང་པ་ཞིག་གིས་སྟོན་པའི་སྤྱི་
གཟུགས་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་ལྟེ། དེས་འདི་ཅི་ཞེས་བྲིས་པའི་ཚོ། སྟོན་པ་ནས་
བརྩམས་ཏེ་འཕགས་པ་ནག་པོའི་བར་གྱི་ཆེ་བ་རྣམས་བཟོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
འཕགས་པ་ནག་པོ་ལྟ་བར་འདོད་ཅིང་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པར་འདོད་ནས་པོ་ཉ་བ་
མངགས་ཏེ། དེས་འཕགས་པའི་བྱང་དུ་བྱིན་པ་ན་འཕགས་པ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་
བཅས་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཤིང་། པོ་ཉ་བ་ཡང་ཚོས་གོས་གྱི་གྲ་
ལ་འཇུས་ཏེ། སིངས་ལའི་སྤྲོད་གི་ཡུལ་གྱི་མཐར་བབས་ཤིང་། པོ་ཉ་བ་སྤྱོད་ཏུ་བཏང་
བས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་བསྟུས་ཏེ། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་
སྟོབ་དང་། འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་འབྲུལ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་གྲོང་ཁྱེར་མཚོག་
ཏུ་གཤེགས་སོ། །སྤྲོད་དེར་ཆོ་བ་གསུམ་དུ་ཚོས་ཡང་དག་པར་བསྟན། གཙུག་ལག་
ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་མང་པོ་ཞིག་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་བཀོད་
དོ། །སྤྲོད་དེ་སྟོན་སྟོན་པས་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཀྱང་། སྟོན་པ་སྤྱོད་ལས་འདས་
པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པ་ཆེར་མེད་པ་ལས་འཕགས་པ་ནག་པོས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛོད་
དོ། །མཐར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་བྱང་བ་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་ལ་བསྟན་པ་

གཏད་དེ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱུ་ལ་བ་ན་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་ན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ལ་
འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་ནི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཡུལ་ན་རྩ་ཀློང་སྐྱེ་མེད་གི་རིགས་ལས་
བྱང་བའི་རྒྱལ་རིགས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་བ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པ་ཅིག་ཡོད་དེ།
དེའི་བྱ་ལ་ལེགས་མཐོང་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་ཆེར་སྐྱེས་ནས་སྐྱེད་མོས་ཆེན་པོ་བཟུ་
དང་། བྱད་མེད་མཆོག་ལྟ་བུ། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མོ་ལྟ་བུ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སིལ་
སྟན་མ་ལྟ་བུ། ཉིན་རེ་ལ་གསེར་བ་ཏ་ལྟ་བུ་སྟོང་གི་མེ་ཏོག་ལ་ལོངས་སྟོང་བར་བྱེད་ན་
ལོངས་སྟོང་གཞན་གྱི་བྱད་པར་ནི་སྟོས་མ་དགོས་ཏེ་ལྟ་དང་མཐུན་པའི་ལོངས་སྟོང་
ཅན་གྱི།

དུས་ནས་ཞིག་ན་དེ་འཁོར་ཆོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྟེང་ནས་སྐྱེད་མོས་ཆེན་
དུ་འཇུག་པའི་ལས་དུ་དག་བཅོམ་པ་སྲུག་ལ་ན་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་མང་བོ་དང་བཅས་
ཏེ་གོང་ཁྲེང་དུ་འཇུག་པ་མཐོང་བས་ལྷག་པར་དད་དེ། ཞབས་ལ་བྲག་བྲས་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །དེར་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ན་སྟན་དེ་ལ་འཁོར་
བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་གོ། །རབ་དུ་བྱུང་བར་ཁྱུས་པས་དག་བཅོམ་པ་བྲིས་ན་
གནས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མ་ཡིན་མོད་འོན་ཀྱང་པ་ལ་རིག་པར་གྱིས་
ཤིག་དེས་ཀྱང་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཁྱུས་པས། པ་རབ་དུ་ཁྱོས་པར་བྱུང་ཏེ། དེ་
ལྷགས་སྟོག་གིས་འཆིང་བར་བཅུམས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་
འཕགས་ཤིང་། འོད་ཟེར་སྟོབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་བསྟན་པས་ཤིན་དུ་དད་པར་
བྱུང་ཏེ། བྱ་བྱོད་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པས་ད་ནི་རབ་དུ་བྱུང་ལ་བདག་
ལ་ཡང་བཅེ་བར་གྱིས་ཤིག་དེར་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་དེས་ཀྱང་

བདེན་པ་མཐོང་ངོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ནག་པོ་སྒོའ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལས་འཕགས་པ་ནག་པོ་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་ནས། འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་མཛད་དོ། །

དེའི་ཆེ་བུ་ཕྱོགས་སི་རྩའི་གནས་ན་གཞོན་སྤྱིན་མོ་ཉི་རྒྱལ་ཙི་ཞེས་བྱ་བ་མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བ་གནས་ཏེ། དེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་དུ་མི་ངས་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད། ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོས་པར་བརྩམས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་འཛིགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོངས་ནས་ལམ་བཀག་གོ། །དེ་ནས་སྤྱོ་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཉིན་རེར་བ་ལང་དུག་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་རྩ་བཟའ་བཅས་བཀའ་བ་དང་། རྩ་མཆོག་རེ་དང་། སྤྱོས་པ་དང་། སྤྱད་མེད་རེ་རེ་གཏོར་མར་འབྲུལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་གིས་དེ་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་པར་མཐུན་ནས། སི་རྩའི་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ཏེ་དེའི་གནས་སུ་བྱོན་ནས་གསོལ་བས་འདི་ནི་དགེ་སྦྱོང་ལམ་འབྲམས་པ་ཅིག་གོ་སྟམ་སོ། །མཐར་ལྷུང་བཟེད་བཟུས་པའི་ཁུ་བ་དེའི་གནས་སུ་ཕོ་བས་དེ་ལྷག་པར་ཁྲོས་པར་གྱུར་ཏེ། རྩོད་པ་མཆོན་ཆའི་ཆར་པ་བ་ན་དག་བཅོམ་པས་བྱམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མེ་ཉོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར། འཕགས་པས་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མེར་གྱུར་བ་ན་གཞོན་སྤྱིན་མོ་ཉིད་ཆོག་པས་འཛིགས་ཏེ་འཕགས་པ་ལ་སྤྱབས་སུ་སོང་། དེས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དོ། །

ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་དེ་ལ་ཤེས་གི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་མི་འབྱུང་བར་མཐུན་ནས། བསྟན་པ་ལ་མི་དད་པའི་གྲུ་དང་

གཞིན་སྤྱིན་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་བརྟལ་ལོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་དེས་སྒྲོ་བློགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱན་
ཏུ་བྱོན་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་ཁྲབ་པར་བྱས། མིང་ཕན་མང་
པོར་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་བཞག་རྒྱ་ཡུལ་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ཡང་ཆོས་རྒྱུད་
ཟད་དར་བར་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདེ་བ་ལ་བཀོད་དེ་ཕུང་པོ་
ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བོ་ཐུང་ན་མེད་
རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཆོས་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཏེ་ཀའི་སྐྱེ་ཆའི་སྤྲད་དང་། དེ་ཕྱིག་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་ཆོ་
འཕགས་པ་ནག་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོ་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་
གིས་བསྟན་པ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ཐུང་ན་ལས་འདས་
རྗེས་རྒྱལ་བོ་འདྲ་འདས་སོ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ནས་ལེགས་མཐོང་གི་བར་ལ་
སོ་སོར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་རེ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྤྱིང་པོ་ས་དབང་བཟང་
པོས་བསྐྱས་པ་བཞིན་དུ་བྲིས་སོ། །གཏད་རབས་དེ་དག་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་སྦྱོང་བ།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དང་མཛད་པ་བློགས་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་
དབྱེ་བཙུམས་པ་མང་དུ་བྱོན་མོད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་མཛད་པ་བློགས་མཚུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
དག་དང་མཉམ་པ་མ་བྱུང་ངོ། །རྒྱལ་བོ་ཐུང་ན་མེད་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བྱུང་བའི་
གཏམ་གྱི་སྐབས་དེ་བདུན་པའོ། །

༡ རྒྱལ་བོ་ཐུང་ན་བྲལ་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

རྒྱལ་བོ་ཐུང་ན་མེད་ལ་བྱ་བ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། ཀུན་
ལ་སྟེ་རེ་གངས་ཅན་ལ་གནས་པའི་བྱ་ཀུན་ལའི་མིག་དང་འདྲ་བའི་མིག་ཡོད་པས་དྲང་

སྲོང་ཞིག་གིས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས། དེ་སྐྱུ་རྩལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་
ཆོ། ལྷ་ངན་མེད་གྱི་བཅུན་མོ་སྐར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཆགས་ནས་
འབྲིད་དེ་རྫོད་པ་ལས། དེ་བག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དུ་མ་སྐྱེད་ས་པས་སྐར་རྒྱལ་
བསྐྱེད་ས་མ་ཞོས་སོ། །དེས་གཅིག་ལྷ་ངན་མེད་བཤད་གཅི་འབྲུ་སྐྱེད་ས་གཉིས་ཀར་
བྱེད་པའི་ནད་བྱུང་ངོ་། །རི་བོར་ཞིག་ན་མི་པལ་པ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་བ་སྐར་རྒྱལ་
བསྐྱེད་ས་མས་ཐོས་ཏེ་དེ་བསད་ནས་ལྟོ་བ་ཕྱལ་ཏེ་བལྟས་པས་སྤོ་བུ་ཡན་ལག་མང་
བོ་མི་བཟད་པ་ཅིག་མཐོང་ལ་དེ་བྱེན་བྱུར་དུ་འགྲོ་བ་ལས་འབྲུ་སྐྱེད་ས་ཡོང་བ་ཤེས་
སོ། །དེ་སྤྲོན་གཞན་བཏབ་ཀྱང་མ་ཤི་ལ་སློག་སྐྱུ་བཏབ་པས་ཤིའོ། །དེ་ནས་སྐར་རྒྱལ་
བསྐྱེད་ས་མས་རྒྱལ་པོ་ལ་སློག་སྐྱུ་འཕྲི་སྤོན་མར་བཏང་ངོ་། །

རྒྱལ་རིགས་ནམས་སློག་སྐྱུ་མི་བ་པ་ཡིན་ནའང་ནད་འཆོ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེན་པས་
དེ་སོས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དམ་པ་སྤྱིན་པར་བྱས་པས་ད་ལྟ་མི་འཆོལ་གྱི་དུས་གཞན་
ཞིག་ན་གསོལ་ལོ། །ནམ་ཞིག་ན་བྱུ་བ་བྱང་ཨ་སྐྱུ་པ་རྩྭ་ཞེས་བྱ་བ་ལུལ་ཐག་རིང་པོ་
ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་སྐྱེད་པའི་ན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་ལོག་པ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་བུ་ཀུན་ལ་
དམག་དང་བཅས་པ་སོང་། མཐར་རྒྱལ་པོ་དེ་ལོག་ཏུ་ཆུད་པ་ཅོམ་གྱི་དུས་ལྷ་ངན་མེད་
ལ་སྐར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་མས་ལྟས་དམ་པ་སྐྱེད་པའི་དུས་ནི་ད་ལགས་ཏེ་བདག་ལ་ཞག་
བདུན་དུ་རྒྱལ་སྤྱིད་འཆོལ་ལོ། །དེས་ཀྱང་བྱེན་པ་ན་ཀུན་ལའི་མིག་སྤྱད་ཞིག་ཅེས་
པའི་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་དམ་རྒྱ་བརྒྱས་ནས་བཏབ་སྟེ་པོ་ཉ་ཨ་སྐྱུ་པ་རྩྭ་
བཟངས་སོ། །དེའི་རྒྱལ་པོས་ཡི་གེ་སློག་ཀྱང་ཀུན་ལའི་མིག་འབྱེན་པར་མ་བྱས་ཏེ།
དེའི་ཆེ་ཀུན་ལ་ཉིད་གྱིས་ཡི་གེ་བསྐྱེད་ས་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཤེས་ནས་མིག་འབྱེན་

པར་བརྒྱུ་པ་པེ་ཆོ། མིག་ལ་གཅིག་ལྟར་ལ་ངའི་ལག་ཏུ་གཏོང་ཅིག་ཟེར་བ་བཞིན་
བྱས་པ་ན། སྤྱོད་དག་བཅོམ་པ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཤེས་ནས་མི་ཉག་པ་
ལས་བརྒྱུ་པ་པེ་ཆོས་མང་དུ་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཉག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་
པས་མིག་དེ་མཐོང་བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་སོ། །དེ་ནས་གཤོག་དང་
བྲལ་བར་མི་མང་ལེན་ཞིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལས་མཐར་བ་ཏེ་མི་བྱེད་མྱེད་
པོ་ཆེད་ར་བར་སྐྱེ་བ་པ་ལས། མྱེད་པོ་ཆེ་ཅང་ཤེས་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་ཏེ་བྱག་བྱས་སོ། །མི་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཤེས་ཏེ་ཐོ་རངས་མྱེད་ཇི་རྣམས་ཀྱིས་མི་མང་ལོངས་ཤིག་ཟེར་བས།
ག་མ་ཀའི་མྱེད་དང་བཅས་མི་མང་མྱེད་པས་རྒྱལ་པོས་ཁང་བཟང་གི་ཅེ་མོ་ནས་བྱེད་
སྐད་འབྲུ་བར་ཐོས་སོ། །ནམ་ལངས་པ་ན་བརྟགས་པས་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
བརྟགས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་ཁོས་ཏེ་སྐར་རྒྱལ་བསྐྱེད་མ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁང་པར་
བརྟག་ནས་མེ་ལ་སྐྱེགས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པས་དེའི་ཆེ་ཀྱ་ན་ལས་དེ་བརྗོད་སྟེ།
བདག་ནི་སྐལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་མ་དང་། བདག་གི་བྱ་ལ་མཉམ་པར་བྱམས་ཤིང་ལྟར་
བའི་སེམས་མེད་ན། མིག་སྤོན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པ་གསོལ་བས་སྤོན་
བས་ཀྱང་ལྟག་པའི་མིག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་རབ་དུ་གྱུར་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ།
དེའི་བྱིར་བྱིས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེའི་སྐས་བྱ་ངན་བྲལ་རྒྱལ་
སྤྱིད་དུ་བསྐྱོས། དེའི་ཆེ་ཐེ་ར་ལྟ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཨོ་ཏེ་བི་ཤར་བྱེད་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལུན་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
དེ་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་དུ་ལྟས་བསྐྱེད་ཏེ། རངས་པར་བྱོད་ཀྱི་བྱིས་དུ་དག་སྤོར་
ཞིག་བསོད་སྟོམས་ལེན་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་མཐུ་ཆེ་བ་རྩ་འབྱུང་ཆེ་བ་ཡིན་པས་

ཕྱོགས་ཀྱན་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་བར་རུས་ཏེ། དེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་
ཅེས་བྱང་ནས། ཉངས་བར་དག་བཅོམ་བ་བསོས་བྱིན་དེའི་བྱིས་དུ་བྱོན་པས་དེ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་ཙམ་འདུས་པ་ལ་ལོ་གསུམ་དུ་དུས་སྟོན་
བྱས་པས་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བྱིས་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་པབ་
སོ། །དེས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སྒོང་བ་པོ་འབྱམས་ཕྱག་རེ་རེ་ཉིན་རེར་ཆོམ་པར་
བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཐུ་བན་བལ་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

༧ འོད་སྤྱང་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་ཡུལ་གརྒྱ་རར་འབྱངས་པའི་དག་བཅོམ་བ་འོད་སྤྱང་
ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆོ།
རྒྱལ་པོ་ཐུ་བན་བལ་གྱི་བྱ་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བའི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཐོས་སྤྱས་ཀྱི་བཅུན་
མོ་ལྷ་མོ་དཔལ་བྱུབ་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ལོངས་སྟོང་
ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་ངོ། །ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་
ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ས་སྟེང་གི་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་བརྒྱ་
ཕྱག་རེས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་བརྒྱལ་ཏུ་བམ་ཟེ་གྲགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་
བ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པས་གཙུག་ལག་ཁང་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
བཞེངས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཡུལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ཕྱོགས་
བཞིའི་དགེ་སྟོང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དག་འདུས་ཏེ། དགེ་སྟོང་འབྱམས་སྟེང་ལ་དུས་སྟོན་ཆེན་
པོ་ཡང་བཅུགས། དེའི་ཆེ་ཡུལ་མ་རུ་ཉའི་ཕྱོགས་ཅིག་ན། ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་ལྷ་ཆེན་པོ་

ཞེས་བྲམ་པ། ས་མ་དག་བཅོམ་བསད་པ་སྟེ་མཆོམ་མེད་གསུམ་བྱས་པ་ཅིག་རང་གི་
སྟེན་པས་ཡིད་འབྱུང་ནས་ཁ་ཆེར་སོང་སྟེ། རང་གི་སྟོང་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་ནས་
དགེ་སྟོང་བྱས་ཤིང་སྟོན་པས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་པོ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་ཤེས་ནས་ཡིད་
ཤིན་ཏུ་འགྲོད་པས་དགོན་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བདུད་ཀྱིས་
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པར་བཟུང་ནས་རྩྭ་བཀྱར་ཡང་
ཆེར་འཕེལ། འཁོར་དགེ་སྟོང་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་འདས་བྱ་ཅན་དུ་
བྱིན་པས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་རིམ་སུ་བཏོན་པའི་ཆོ། ལྷ་ཆེན་
པོ་ལ་རེས་བབས་པ་ན། མདོ་འདོན་པའི་མཁུག་ཏུ། ལྷ་རྣམས་མ་རིག་པ་ཡིས་
བསྐྱས། །ལམ་ནི་སྤྲ་ཡི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཐེ་ཆོམ་ཅན་རྣམས་གཞན་ཀྱིས་འཇུག་འདི་
ནི་སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། དགེ་སྟོང་
ཀུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། དགེ་སྟོང་གཞན་པ་
པལ་ཆེར་ཀྱིས་ལྷ་ཆེན་པོའི་གྲོགས་བྱས་ཏེ་ཚོད་པར་གྱུར་ལ། གཞན་ཡང་དེས་མདོའི་
དོན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཡང་མང་དུ་བཤད་ནས། དེ་ཤི་བ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་དགེ་
སྟོང་བཟང་པོ་ཞེས་བྲམ་པ་བདུད་སྟེན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲལ་པ་ཡིན་ནས་ཡང་ཟེར། དེས་གྲང་
བཀའ་དོན་རྣམས་ལ་བཀལ་བཀྱག་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་མང་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། གཞན་
ལ་ལན་གདབ་པ་དང་། མ་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་།
བདག་ཉིད་གསོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་གཞི་ལྡན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་ནས། འདི་ནི་སྟོན་པའི་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱགས་པས་སྟོན་པས་ཐ་དད་པ་མང་པོས་བཀའ་ལ་གོ་བ་
འཆོལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་བྱུང་སྟེ། ཐེ་ཆོམ་དང་ཡིད་གཉིས་སྤྲལ་པས་ཚོད་པ་ལང་

ལོང་དུ་གྱུར་རྟོ། །ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་མདོ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིག་
རིགས་དང་དག་སྟོས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་འཆུགས་པས་ཆོག་སྣ་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་པ་
བྱུང་ངོ། །

དེར་དག་བཅོམ་པ་སོགས་མཁས་པའི་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅོད་པ་དེ་ཞི་བར་
བརྩམས་ཀྱང་སོ་སོ་སྤྱི་ལོའི་དགོ་སྟོང་རྣམས་བདུད་ཀྱིས་ནོན་ཏེ་ཅོད་པ་མ་ཞིའོ། །ལྟ་
ཆེན་པོ་དང་བཟང་པོ་རྣམ་ཤི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དགོ་སྟོང་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དག་བཅོམ་པ་འོད་སྤང་གཉིས་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་
ཏུ་ཡང་ཡུལ་མ་ཐུ་ར་སྟེ་བཅོམ་བརྒྱུ་ཏུ་འཕགས་པ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། འཕགས་པ་
དགའ་བ་ཚན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མཛད་དོ། །འོད་སྤང་གཉིས་པའི་དུས་ཀྱི་
གཏམ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

༡༠ འཕགས་པ་སྤྱི་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

འཕགས་པ་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། འཕགས་པ་དགའ་བ་ཚན་གྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱེད་ས་
ཏེ་མི་རིང་བ་ན་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོའི་སྟེ་འདས་ཏེ། དེའི་བྱ་དགའ་བོས་རྒྱལ་སྤྱི་བྱས།
ལོ་ཉིར་དགུའི་བར་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱེད་ས། རྒྱལ་པོ་དེས་ནི་ཤ་ཐ་ཐི་ཐུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱུང་ནས། སྟེ་མ་པ་ནམ་མཁར་བཟེད་པ་ན་རིན་པོ་ཆེས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་
ཡུལ་གསེར་གྲེས་གྲེ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ཐོགས་བཞེད་དགོ་སྟོང་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་ནས་ལོ་བདུན་དུ་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཀ་ཤི་སྣ་རྩ་
སྤྱིར་རྒྱལ་པོས་ལོ་མང་དུ་འཆོ་བ་སྤྱར་ཏེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་མཆོད་པ་ལས། འདིའི་དུས་

སྤྱི་དགོས་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་སྤོས་པས་གཞི་ལྷ་པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉི་
དགོས་ལྟར་གྱི་ཚོད་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་སྤེལ་བ་ཞིར་གྱིས་སོ། །དེར་འཕགས་པ་ཆོས་
གྱི་ཆོང་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དགོས་སྤྱི་གི་ཆོག་པ་དང་
བཅས་པ་ཚོད་པ་ཅན་གྱི་དགོས་ལྟར་གྱི་ཆོག་པ་བོར་ནས། བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད་དུ་སོང་
ངོ། །རྒྱལ་པོ་དག་འཛིན་ཕྱོགས་པོ་བྲམ་ཟེ་སྤྱི་ཞི་ཞི་ཡིན་ཏེ། ལུལ་བྱུང་ཕྱོགས་ནི་རུ་
ཀའི་ཆལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སྤྱི་རིག་པ་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ལག་རིས་མཁན་ལ་བསྟན་པས་
མི་ཤེས་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལ། རྒྱ་སྤྱི་ཚོན་པོས་ལག་རིས་བཅོས་ཏེ་ས་སྟོང་གི་བར་
སྟོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་མཐའ་དག་བསྟེན། ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་ཤེས་ཀྱང་ད་དུང་
མ་ཆོམ་སྟེ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་ཞལ་བསྟན་ཏེ། ཨ་ཨ་ལྷ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཞི་གནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
སོ། །འདི་ནི་བྱི་པ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཟེར་ཡང་བྱི་པ་རང་ལ་ཡང་དེའི་ཁྱད་པ་མེད།
ནང་པ་རྣམས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཟེར་བ། བྲམ་ཟེའི་བྱི་པ་སྤྱི་ཞི་ཞི། དེས་པར་ཉན་
སྟོས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ། །དེ་ཡིས་ལུང་བསྟན་བྱས་པ་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བདག་
ཉིད་ཆེ། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་སྤྱུགས་གྱིས་འབྲུག། །ཅེས་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས་ལུང་
བསྟན་པས་ཁྱད་པ་དང་ལྷན་པའོ། །

དེས་སྤྱི་ཞི་སྤྱི་ཀ་ར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་སྤྱིར་བའི་མདོ་སྟོ་ཀ་སྟོར་
དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པའི་མདོ་སྟོ་ཀ་སྟོར་སྟེ་ཉིས་སྟོར་ཡོད་པ་ཞིག་མཛད་དོ། །འདི་ནི་
སྤྱི་སྤྱིར་བ་མཐའ་དག་གི་ཅ་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱི་སྤྱིར་བ་རྣམས་ཡི་
གཤེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རིས་

བའང་མེད་པས། སྒོན་གྱི་སྤྲ་མཁན་ནམས་ནི་སྤྲ་སྒྲོར་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ནས་
བརྩམས་ཏེ་ཐོར་བ་མཐའ་དག་བསགས་པས་མང་པོ་ཤེས་པར་གྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
པར་གྲགས་སོ། །ཨིངྩ་བླ་ཀ་ར་ཏ་སྤྲ་བ་ཡིན་པར་བོད་ལ་གྲགས་ཀྱང་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱུང་
བ་སྤྲ་བ་ཡིན་པར་སྲིད་ཀྱང་། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སྤྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་
འཆད་དོ། །བོད་དུ་འགྱུར་བའི་ཅུང་བླ་ཀ་ར་ཏ་ནི་པ་དང་མཐུན་ལ། གྲ་ལྷ་བ་བླ་
ཀ་ར་ཏ་ནི་ཨིངྩའི་ལྷགས་དང་མཐུན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་ནམས་གསུང་ལ། བྱད་པར་སྤྲ་
བླ་ཀ་ར་ཏ་ནི་ལྷག་པར་དོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པར་རྫོགས་པར་
ཤེས་པ་ནི་ཤིག་ཏུ་དགོན་པར་གྲགས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྲ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་
ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ཅུ་པའོ། །

༡༡ རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

བྱང་སྤོགས་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་ནགས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་མེ་བྱིན་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེས་དབང་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་
སུམ་སྟོང་ཙམ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་དུ་མཆོད་དོ། །ཡུལ་དབྱུས་སུ་ནི་འཕགས་པ་
གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་བརྟན་པ་སྟོང་བར་མཛད་ཅིང་། བྱོང་བྱེར་མེ་ཏོག་ཏུ་
རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་བྱ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་
བྱེད་པ་ལས། གནས་བརྟན་སྤྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དགེ་སྟོང་ཡིད་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བས། གཞི་ལྷ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་ཏེ་ཙོད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བས། སྟེ་བ་བཞི་ཡང་རིས་
ཀྱིས་བཙོབ་རྒྱུ་དུ་བྱས་པའི་མགོ་བརྩམས། རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཆེན་པོའི་སྤོགས་བྲམ་ཟེ་

བཟང་པོ་དང་། བཟའ་མེས་མཆོག་སྲིད་ཟེར་བ་གཉིས་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཀས་དགེ་འདུན་ལ་
མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། བཟའ་མེས་བཟང་པོ་ནི་རིག་སྲགས་ཀྱི་མཐུས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གང་
དུ་ཕྱིན་པ་དེར་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལེན་པར་བྱེད་པ་
ལས། བཟའ་མེས་སྲིད་བརྒྱད་བརྒྱ། དགེ་སྲོང་ཉིས་སྲོང་། གཞན་ཀྱང་ཉུ་རྒྱ་དང་སྤྱང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཁྲི་ཁྲག་རེ་ཉིན་རེར་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཅིག་བྱུང་།
མཆོག་སྲིད་ནི་རིགས་སྲགས་བྱུབ་པའི་ཤིང་ལོའི་མཆིལ་ལྷམ་བྱུང་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་
འོན་ནས་ལྷ་དང་སྦྱུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ནས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་བཟང་པོ་དག་སྤངས་
ནས་སྲོང་བ་པོ་མགྱ་བར་བྱེད་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ལོན་ཀྱང་དུས་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོ་དང་
མི་མཛེས་བར་གྱུར་ཏེ། འདི་ཡིས་བདག་ལ་རིག་སྲགས་ངན་པ་བྱེད་དམ་སྟུམ་ནས་དེ་
གསོད་པའི་པོ་ཉ་བ་བཀྱི་བ་ལས། དེ་མཆིལ་ལྷམ་འོན་ནས་བྱོང་བྱོང་འབགས་རྒྱལ་དུ་
བྲོས་སོ། །མཐར་རྒྱལ་པོས་བསྐྱུས་ཏེ་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་དེའི་མཆིལ་ལྷམ་བརྒྱས་
ནས་འབྲོས་མ་རྒྱས་པ་ལ་གཤེད་མས་བསད། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཟའ་མེས་བསད་པའི་
སྤྲིག་སྲོང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞེངས། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོ་བྱད་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་བྱས་སོ། །འགའ་ཞིག་འདིའི་དུས་སུ་བཀའ་བསྐྱུ་བ་
གསུམ་པ་བྱུང་བར་འདོད་ནའང་ཅུང་མིན་པར་མཛོམས། མཆོག་སྲིད་ཅེས་བྱ་བ་དེས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཞད་པའི་སྤྲིགས་བམ་མང་དུ་བྲིས་ཏེ་ཆོས་སྦྱེ་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལོ་ཞེས་
འབྱུང་ལ། བཀའ་སྤྲིགས་བམ་ཅི་རིགས་པ་ནི་སྟོན་པ་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་ནས་
ཀྱང་ཡོད། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྤྲིགས་བམ་དུ་འཁོད་པའི་ཐོག་མ་འདི་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པའི་དོན་ནི་ཞིབ་མོར་བཞད་པའི་དོན་

ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྟོན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་རིམ་ལྟ་བུའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་དེའི་གདམས་
 དག་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་བཀའ་དོན་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལས། མདོ་སྡེ་ལས་གོ་སྤྱོད་
 བའི་བསྟན་བཅོས་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་མེད་དོ་ཕྱིས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉེ་སྤྱིས་ཀྱི་དུས་སུ་དག་བཅོམ་
 བ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་བརྩམས་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་གཤམ་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 འདོད་ལ་སོགས་པས་བྱས་པར་འདོད་ཅིང་། བོད་རྒྱལ་མི་ཐམས་ཅད་འདོད་དང་།
 སྤྱིར་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་ལྟ་བུར་བྱུགས་ཅི་བོ་འཕེལ་བྱེད་གར་
 མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཛད་ཟེར་བ་ནི་ལུགས་སྤྱི་མ་དེ་གཉིས་ཆར་བསྐྱེད་
 པའི་གཏམ་དུ་སྤང་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་དག་བཅོམ་དེ་དག་གི་གསུང་རྒྱུན་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་གནས་བཏུན་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནས་རྒྱ་བར་བརྒྱུད་པ་ཕྱིས་ཡི་
 གེར་བཀོད་པའོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་རྒྱལ་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀར་འདོད་པས་
 དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ།
 མདོ་སྡེ་བ་རྒྱལ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྟོན་ལ་བྱུང་བའི་མདོན་པ་སྡེ་བདུན་
 ཡང་ཉན་ཐོས་སོ་སོ་སྤྱོད་བོད་གཤམ་བྱས་ནས། སྟོན་པའི་གསུང་ཤུ་རིའི་བྱུ་ལ་སོགས་
 པས་བསྐྱེད་པར་ཁ་འཕངས་པར་འདོད་པས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 ཐོག་མ་སྡེ་མདུན་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་དཔོན་འགའ་ཞིག་ནི་སྡེ་བདུན་ཉིད་དང་པོར་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཡང་བར་དུ་ཉན་ཐོས་སོ་སོ་སྤྱོད་བོད་གཤམ་བྱས་པའི་ཆོག་
 བརྗོད་པའང་ཡིན་དུ་རུང་སྟེ། སྡེ་བ་ཐ་དད་པའི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་

ཆོད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཞོར་བ་ཡོད་པ་དག་ནི་ཕྱིས་ལྟ་དུ་བཅུག་པའི་ཆོག་
ཡིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལོགས་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་
འབྱུང་དགོས་ལ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དོན་པན་ཚུན་དུ་འབྲེལ་བར་གནས་པ་བདེན་མོད་
ཀྱང་སྡེ་སྡོད་གཞན་གཉིས་ལ་སྒྲེགས་བམ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་ཞིང་། མ་མོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །འདོད་པ་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་འཐད་འབྲ་
ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བཞེད་
བཞེད་འབྲ་བས་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཁས་སྤྲང་དོ། །འགའ་ཞིག་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞོར་བ་དུ་
མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲི་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲན་པའི་
གཏམ་སྟེ། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ནི་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་
པ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པ་དང་།
སྟོན་པ་མངོན་སུམ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བཀའ་དོན་ལོག་པར་འབྲེལ་བ་བྱུང་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཞིར་བཞག་ལ། བཀའ་
དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
བཞུགས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རིལ་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་
ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལ་སོགས་པས་བཀའ་དོན་
ལོག་པར་འབྲེལ་ན་ནི། དཔང་སྤྱད་སྟེ་པོ་པལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། ཞེས་པའི་དཔང་དུ་སྤྱར་
པའི་སྟེ་པོ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ལུགས་ལ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་

བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དབྱེ་བཙུག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་བདུན་གྱི་
ཕྱིན་རྒྱལ་ས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དུས་མཉམ་པ་ལས་ཅུང་
ཟད་ཕྱི་བ་ཙམ་ན། དུལ་ཨོ་ཁི་བི་ཤར་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་སྐྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་
ཁྱིམ་དུ་འབགས་པ་འཇམ་དཔལ་དག་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱིས་བྱོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཅི་རིགས་པ་བསྟན་ཞིང་། སྟེགས་བཅ་ཞིག་ཀྱང་བཞག་གོ་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་ནི་
མདོ་ལུགས་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡིན་པར་འདོད་
ལ། སྟེགས་པ་རྣམས་ནི་ཏ་ཏ་སྟེ་གྲ་ཏ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་སྟེ།
གང་ལྟར་ཡང་མི་འགལ་མོད་སྔ་མ་ལྟར་འཐད་དམ་སེམས་སོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་ལྷ་རྒྱུ་
ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་
བརྒྱ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

༡༡ བཀའ་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་རྗེས་སུ་ཁ་ཆེད་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་སང་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་རབ་ཏུ་
བྱུང་ནས་མིང་ལེགས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ་དབྱེ་བཙུག་པ་ཐོབ་ནས་ཁ་ཆེར་
ཆོས་བསྟན་ནོ། །དེ་རྗེས་ལྷ་རྒྱུ་རའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བས་ཐོས་ཏེ། ལྷག་
པར་དད་ནས་བྱང་ཐོས་ཁ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་འབགས་པ་སང་གོ་ལེགས་མཐོང་ལས་ཆོས་
ཉན་ཏེ་དེས་ཀྱང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱས།
ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་དུས་སྟོན་ཡང་མང་དུ་བཅུགས་སོ། །དེའི་ཆེད་གོ་

སྒྲོང་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཙུང་བ་ལས་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་མང་
དུ་བསྟན། དབང་ཆེན་པོར་གྱུར་བས་བྱམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་དག་ལས་ཡོ་བྱད་མང་
དུ་སྦངས་ཏེ། དགེ་འདུན་འབྲུམ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྐྱོར་བར་བྱས། དེ་ཅུམ་ན་སྡེ་
བ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་སོ་སོར་གྱེས་བྱ་བ་ཅིང་། བན་ཚུན་ཆེར་ཚོད་པ་མེད་པས་གནས་སོ།
ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྱམ་ཟེ་སྟེ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོ་བྱད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བཙུན་པ་ཆོས་སྦྱོར་འཁོར་བཅས་དང་། མདོ་སྡེ་
པའི་ཐོག་མ་ཁ་ཆེའི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་གནས་བརྟན་འཁོར་དགེ་སྒྲོང་ལྷ་སྒྲོང་དང་བཅས་
བ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྡེ་སྒྲོང་གསུམ་ལྷག་པར་རྒྱས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་
ལུང་དཔེའི་བྲང་བ་དང་། སྡེ་སྒྲོང་འཛིན་པའི་དཔེ་མཁུང་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུང་
རོ། །དེའི་ཆེ་ཉལ་སྟོགས་ནས་འཕགས་པ་ཅིབས་ལོགས་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཙུང་བ་
མང་དུ་སྒོས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་གནས་བརྟན་མང་དུ་སྒོས་པ་འགའ་
ལས་གསེར་བྲང་ཅན་གྱི་རྟོག་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལས་ལུང་བསྟན་
པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དག་ཀྱང་འདོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྒྱལ་པོ་
ཀ་ནི་ཤུ་ས་སོས་ནས། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་སྤྱ་རྒྱན་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་བྱ་བར་
དགེ་སྒྲོང་མཐའ་དག་འདུས་ནས་བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་བྱས་ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་
ཟེར་ལ། གཞན་དག་ནི་རྩ་ལྗོད་པའི་དགོན་པ་ཀུ་བ་ནའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྟུས་
པར་འདོད་པ་ལས། མཁས་པ་པལ་ཆེར་བྱི་མ་འཐད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བོད་རྣམས་
ལྟར་ན། དག་བཙུང་བ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། སོ་སོ་སྦྱེ་
པའི་བརྟེན་ལྷ་བརྒྱ་འདུས་ནས་བསྟུས་ཟེར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལྟར་ན་དོན་ལ་མི་

འཐད་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་དེ་ཙམ་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་པེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ལ་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། བརྟེན་ཏེ་མིང་གིས་འབོད་པ་མེད་པས་
བརྟེན་ཏེ་ལྷ་བརྟེན་ཟེར་བ་མི་ལེགས་སོ། །

འགོས་གཞོན་ལྷ་དཔལ་གྱིས་གཏད་རབས་ཀྱི་འཕྲོས་ནས་རྒྱ་དཔེ་འབྲུང་པོ་
ཤོག་བྱང་གཅིག་བསྐྱར་བ་ན་ཡང་ལྷ་སྤྱི་མི་ཏ་ལ་སོགས་པ་བཙུན་པ་བཞི་བརྒྱ་དང་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདྲིའི་ལྷ་སྤྱི་མི་ཏ་བྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བའི་སྒོ་བ་
དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་བཤེས་ཡིན་པར་བསམས་ན་མི་རུང་ལ། གཞན་ཡང་འདི་དག་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་ལེགས་པས། དག་བཙུན་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། རྟེན་སྒྲོན་འཛིན་པ་
བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྒྲོན་ཞིག་གིས་བསྐྱས་སོ་ཞེས་བྲགས་ལ། དེ་ཡང་དོན་དུ་ནི་
བསྟན་པའི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དག་བཙུན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཞེས་སྒོས་པར་བཟད་ཀྱི། ཡང་
དག་པར་ན་དག་བཙུན་པ་ཉིད་དུ་ཞིག་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རྒྱུན་ཁྲགས་ཡན་ཆད་
བསྐྱས་པས་ལྷ་བརྒྱར་འོངས་པ་ཙམ་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་རྒྱུང་བ་
ཡན་ཆད་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཉིན་རེར་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལས། དེ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་དཀྱགས་ཏེ་ཙོད་པ་རྒྱུང་བ་ནས་དག་སྒོར་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་ལ་མི་
བཙུན་པར་ཙོད་པའི་དོན་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འང་ཤིན་ཏུ་ཉིད་བར་
གྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་པ་གསུམ་པའི་དུས་འདི་ཙམ་ན་དག་བཙུན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་
རྒྱལ་པོ་དཔལ་པོའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། རྒྱལ་པོ་དགའ་པོ་དང་བརྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆེ་རིམ་
པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནཏུ་འཛིན་སྤྱོད་ཡན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་རིང་ལ་དག་འདུན་ཙོད་

པར་བྱུང་ཞིང་། ཚྱོད་པ་བྲག་པོ་ལོ་བྲལ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ཕྱིར་ཚྱོད་པ་ཅི་
རིགས་ཡོད་པ་དང་བཅས་ན་ལོ་བརྒྱུད་ཉེ་བ་ཙམ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཞིན་ས་བསྐྱུ་བ་གསུམ་
པའི་ཆེ་སྤེལ་བ་བཙུག་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ས་ཤིང་འདུལ་བ་
ཡི་གེར་བཀོད་ལ། མདོ་སྤེལ་དང་མདོན་པ་སྤར་ཡི་གེར་མ་འཁོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེར་
བཀོད་ཅིང་། སྤར་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་འདང་དག་ཐེར་བྱས་སོ། །དེ་དག་གི་དྲུས་ཀྱི་ཆེ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཅི་རིགས་པ་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
བ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་ཅུང་ཟད་ཙམ་བསྐྱུ་བ་ཉེ། འོན་ཀྱང་ཆེར་མ་དར་
བས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཚྱོད་པ་ནི་མེད་དོ། །བཀའ་བསྐྱུ་བ་གསུམ་པའི་དྲུས་ཀྱི་གཏམ་
སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །

༡༩ ཐེག་ཆེན་རྒྱས་པར་འགོ་བརྒྱུ་མས་དྲུས་ཀྱི་གཏམ།

བསྐྱུ་བ་གསུམ་པ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ལྷ་ཡང་འདས་པ་ཙམ་ན། བྱང་
ཕྱོགས་ཨ་མ་པ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་ཆེའི་རུབ་ཐོ་གར་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཤིག་ཏུ་བྱིས་
བདག་ཇ་འི་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་།
དེའི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད། རུབ་ཕྱོགས་མ་རུའི་
ཡུལ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་དང་། ཐོ་གར་གྱི་བཙུན་པ་
དབྱངས་སྤྱོག་གཉིས་ཡུལ་དེར་སྤྱོད་བྱངས། དགེ་སློང་འབྲུམ་ཐག་གསུམ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་སུ་མཆོད་པར་བྱས་ཤིང་། མཐར་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱོན་ལམ་བཏབ་
པས་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མཆོད་པ་ཡུལ་བའི་མེ་རྟོག་རྣམས་ལོའི་བར་དུ་མ་རྟིང་།

མར་མེ་ཡང་དེ་བར་དུ་གནས་པ། ཅན་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། མེ་རྟོག་གཏོར་བ་ནམས་ནམ་
མཁའ་ལ་ཆགས། ས་གཡོ་བ་དང་རོལ་མོའི་སྤྲ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ངོ། །པོ་བྱང་རྒྱས་
ལྷན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ལྷ་འི་བྱས་དབྱ་བཅོམ་སོགས་འཕགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་
གཞན་ཡང་དགེ་སློང་ཁྱི་སྟེད་ལ་ལོ་ལྷར་དུས་སྟོན་བྱས། ཤར་ཕྱོགས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་རྟོག་
ཏུ་བམ་ཟེ་བི་དུ་ཞེས་བྱ་བར་བྱང་། དེས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟེགས་བམ་དཔག་ཏུ་མེད་
བ་བཞེངས་ནས་དགེ་སློང་ནམས་ལ་སྦྱན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་
ལ་སྟོ་ཀ་འབྲུམ་འབྲུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་ཆར་སྟོང་སྟེད་བཞེངས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་བ་སྟེལ་བར་བྱས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་པ་ཌ་ལི་བུ་
ཏར་དབྱ་བཅོམ་དུས་མི་སྦྱོར་འཕགས་པ་ཨ་ཤ་ཤ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ནམ་
པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ། །དེས་ཚས་བསྟན་པས་འཕགས་པ་དགའ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་ཅི་རིགས་བྱུང་ཞིང་། བདེན་པ་
མཐོང་བ་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །

རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཤྲ་ཨ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ནས་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
གྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེར་བྱས་སོ། ། ལྟོ་རྒྱལ་ཡུལ་སོ་དལ་ཞེས་བྱ་བར་བམ་ཟེ་
རིགས་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཨ་རྒྱར་འཁྲུངས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་
པོ་དབྱ་བཅོམ་པ་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚས་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་
ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉན་པའི་དོན་དུ་དེ་སྦྱར་བྲངས་སོ། །དུས་དེའི་ཆེན་ཡུལ་ཐ་དད་
ནམས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔག་ཏུ་མེད་བ་དག་ཅིག་
ཅར་བྱུང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། གསང་

བའི་བདག་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལས་ཆོས་
གསལ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་སྟག་སྟེ། བཅུན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་མི་
ཏུ་དང་། མི་ག་ཏ་ར་ག་རྩ་ར་དང་། དི་བྱ་ག་ར་གྲུ་དང་། རྩ་ཏུ་ལ་མི་ཏ་དང་། རྩ་ཏ་
ལ་དང་། དག་བསྟན་ཆེན་པོས་སྐྱ་ཏ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་
བྱུང་ངོ་། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འབྲམ། འདུས་
པ་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་པ་པལ་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འབྲམ་ཡོད་པ་ལེ་ཏུ་
སྟོང་དང་། འཕགས་པ་ལྐར་ག་ཤེགས་པ་ཉི་མེ་ལྔ་སྟོང་པ་དང་། རྒྱུན་སྟག་པོ་སྟོང་
ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་
པ་མདོ་སྡེ་ཤས་ཤིག་གི་སྟེགས་བམ་ཡང་ལྟ་དང་སྟུང་བེ་བ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
གནས་ཐ་དད་རྣམས་ལས་སྐྱའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་ཞིང་།
དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་པལ་ཆེ་བ་ཡང་བམ་ཟེ་དེས་སྟུན་བྲངས། གཏམ་དེ་རྒྱལ་
པོ་ལ་ཤྲ་ཨ་ཤས་ཐོས་ནས་དད་པ་ཆེར་སྟེས་ཏེ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་སྟུན་
འཛེན་པར་འདོད་དེ་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་བྲིས་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ་རི་ཙམ། ལྔ་བརྒྱ་པོ། ཆོས་
ཉན་པ་རི་ཙམ། ལྔ་བརྒྱ་པོ། རྒྱལ་པོས་བསམས་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ་པོ་ནི་མང་ན་སྟོབ་མ་
ནི་ཉུང་ངོ་སྟམ་ནས་ཨ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་རིའི་ཅེ་མོ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྔ་བརྒྱ་བྱས་ཏེ།
དེ་རེ་རེར་ཆོས་སྤྱོད་པ་རེ་རེ་སྟུན་བྲངས། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟན་བས།
རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་དད་པ་ཆེ་ཞིང་སྟོན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཉན་ཏུ་བཅུག་གོ་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྟེགས་བམ་བྲི་བར་འདོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་
སྟོན་རི་ཙམ་ཞེས་བྲིས་སོ། །སྤྱིར་ཆོད་གཟུང་བར་མི་ཁུས་མོད་ཀྱི་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་

འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱལོ། །རྒྱལ་པོས་སྤྲུམ་པ། མང་མོད་ཀྱི་བྱིར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་
བྱིས་ཏེ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཕྱལ། དེ་ནས་དུས་ཀྱི་མཐར་སྒྲེགས་བམ་རྣམས་དཔལ་ལྷ་
ལེ་རྒྱར་སྤྱན་དངས་སོ། །དེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་
གསུམ་པོ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདྲིན་པ། སློ་གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པ། བཟོད་
པ་ཐོབ་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། སྤྱི་པོ་རྣམས་ཀྱི་མདོན་སུམ་དུ་རྩ་འབྲུལ་དང་མདོན་པར་ཤེས་
པའི་རོལ་པ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་པའི་གྲགས་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པ་
ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སློང་མ་ཤོང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱར་པ་བཏབ་པོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གྲང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་
སེམས་ཅམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སྟོན་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཡིན་པས། སལ་ཆེར་དེ་དག་དང་གནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པས་ཉན་ཐོས་སྟོང་
ཕྱག་མང་པོའི་དབྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ནའང་། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱིས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པའོ། །དེའི་ཆེ་མ་ག་རྒྱར་བྲམ་ཐེ་མཐོ་བཙུན་
བྱལ་རྗེ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱན་གཉིས་བྱུང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ལྷ་ནི་དབང་
ཕྱག་ཆེན་པོ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀས་གྲང་ཕྱི་ནང་གི་བྱལ་མཐའ་
གཉིས་ཀར་མཁས་པར་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་མཐོ་བཙུན་ནི་ཐེ་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་ཤིང་།
དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཉིད་བཟང་བར་ཡང་སེམས་ལ། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཁོ་ན་ལ་དད་པ་ལས། མའི་ཆོག་གིས་བསྐྱལ་ནས་རྐང་མགྱོགས་བསྐྱབས་ཏེ་རིའི་
རྒྱལ་པོ་གི་ལ་ཤར་སོང་སྟེ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གནས་ན་བཞོན་པ་བྱུ་མཆོག་དཀར་

པོ་དང་། ལྷ་མོ་ལྷ་མ་མེ་རྟོག་འབྲུ་བ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་། མཐར་ལྷ་ཆེན་པོ་ཉིད་མེང་གཏེ་ཁྱིལ་འདུག་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་། ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོས་དེ་གཉིས་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་ལྷ་ཆེན་པོ་འདྲུང་དུ་བཞག་གོ། །རྩི་ཅམ་ན་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་འཕྱར་ཏེ་བྱུང་བ་ལ་དབང་ཕྱེས་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་ཞབས་བརྒྱས་ནས་གདུགས་ཆོད་གསོལ་ནས་ཆོས་ཉན་ནོ། །དེར་སངས་རྒྱས་པ་བཟང་བར་ཤེས་མོད་འོན་ཀྱང་རྩིས་པས། ཐར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཁོན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ལྷ་ཆེན་པོ་གསུང་པས། དེ་གཉིས་རབ་ཏུ་དགའ་བས་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན། བླ་མེད་ཆ་བྱང་རྣམས་པོར་ཏེ། དགོ་བསྟེན་བཅུན་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་ཆོས་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་ལྷ་སྟོགས་པའི་བཟང་ངན་གྱི་བྱད་ཤུན་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། མཐོ་བཅུན་གྱིས་བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་དང་། བདེ་བྱེད་གྱིས་ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་བཅུ་པས། ཆོང་འདུས་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱབས། ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་པལ་ཆེར་ཡང་དེ་དག་དབྱངས་སུ་ལེན་པ་བྱུང་ངོ་། །མཐོ་བཅུན་སྤྱོད་མཆོད་གྱིས་རྩི་ཆེ་གདན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ལ་འཆོ་བ་སྦྱར་ཞིང་། ལྷ་ལེ་རྒྱར་ཐེག་ཆེན་པ་ལྷ་བརྒྱ་རེ་མཆོད་དོ། །

དེ་ལ་རྣམ་ལེན་ནི་སྟོན་འཕགས་པ་ལྷ་པོའི་སྤྱོད་པོ་ལྷ་ལྷངས་པའི་ཡུལ་དང་། མཐར་ལྷ་པོའི་སྤྱོད་པོ་དག་བཅོམ་པ་ཁྱི་སྟག་བརྒྱད་དང་བཅས་ཏེ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ཡང་ཡིན་ལ། བར་སྐྱབས་སུ་བླ་མེད་པོར་ཁོང་ནི་སྟོང་སྤྱོད་འཕགས་པ་ལྷ་པོའི་སྤྱོད་པོ་མཆོད་རྟེན་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ངན་མེད་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་པའི་སྟོན་པ་དཔོན་ལྷ་

བརྒྱུས་བཀའ་བཤོས་ཏེ། གང་དུ་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བུའི་གནས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་བསྟན་ན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་འགྱུར་བའི་
མཆན་མ་དང་། གལ་ཏེ་མྱོད་ལ་བུའི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ན་ནི་དབང་ཆེ་བ་ཙམ་དུ་
འགྱུར་གྱི། ཆོས་འཕེལ་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་མཆན་མ་གཟིགས་ནས་བྲམ་ཟེའི་སྟོབ་
དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱད་བཞེངས་ཏེ། དེར་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་
གི་སྒྲེགས་བམ་བཞུགས་པར་བྲས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ལེན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་
མར་འདེབས་པ་བྱ་དན་མེད། ཆོས་བཞི་དར་བར་མཛད་པ་སྟོབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་དང་།
མཐོ་བཙུན་སྐྱེ་མཆེད། རྒྱུ་པར་མཛད་པ་སྐྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་པོ། ཤིན་ཏུ་རྒྱུས་
པར་བྱེད་པ་སྐྱ་སྐྱབ་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུས་པར་མགོ་བརྩམས་པའི་སྐབས་
ཀྱི་གཏམ་སྟེ་བཙུག་སུམ་པའོ། །

༡༥ བྲམ་ཟེ་སྐྱ་གཙན་འཛིན་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ཙན་སྟོང་ཞེས་བྲ་བས་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་བ་བྱུང་
སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེས་སྤྱིར་ཆེ་ནི་ལོ་བྱེད་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཐུག། རྒྱལ་སྤིང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་
ཙམ་བསྐྱངས་སྐད། ལྷ་ཁང་དང་དགོ་འདུན་ལ་ལྷག་པར་མཆོད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྲ་བ་འདི་ལྟར་བྲས་ཀྱི་གཏམ་མི་སྤང་ངོ། །དེ་སྐོར་བས་
བྲམ་ཟེ་ཨིན་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་དེའི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་ལྟའི་དབང་པོ་བསྐྱབས་
ནས་འགྲུབས་པ་ན། ལྟའི་ངེས་གནས་ཞུས་ཏེ། དེས་བཤད་བ་དག་གིས་པ་ཨིན་རྒྱ་ཀ་
ར་ཏ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོ་ཀ་ཉི་ཁྱི་ལྔ་སྟོང་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ལྷས་བསྟན་པའི་

བད་སྟོང་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱལ་སྟེང་དུ་འཁོད་པའི་དུས་ཙམ་ན། སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་བླ་མ་ཟེ་སྤྱ་གཙན་འཛིན་བཟང་པོ་ན་ལེ་རྒྱར་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙུན་པ་
ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་རྣམས་
གསལ། ཁ་ཅིག་དུ་བཙུན་པ་སྤྱ་གཙན་འཛིན་འོད་བྱ་བ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། དེའི་
མཁན་པོ་ནག་པོ་ཡིན་ཡང་ཟེར་ཏེ། འདིའི་ནག་པོ་ནི་གཏང་རབས་ཀྱི་དེ་མིན་ནོ། །སྟོབ་
དཔོན་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་འགའ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
ཀྱང་གསན་མོད་ཀྱི། གཙུ་བོར་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་
ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་གསན་ཏེ། དབུ་མའི་ཚུལ་ལུགས་དར་བར་
མཛད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་འདི་དང་དུས་མཉམ་དུ་བཙུན་པ་ཀ་མ་ལ་གརྟ་དང་། ལྷ་ན་ས་ལ་ལ་
སོགས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལུགས་སྟོན་པའི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཙམ་བྱུང་ཞིང་།
བཙུན་པ་སྤྱ་ཀླ་ས་རྟམ་མ་ཉི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཕགས་པ་སྤྱིབ་པ་རྣམསེལ་ཀྱི་ཞལ་
མདོན་སྤུས་དུ་བསྟན་ནས། མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ། ས་འོག་གི་འཛིག་རྟེན་
ནས་འཕགས་པ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འབྱུང་ལེའུ་སྟོང་ཡོད་པ་སྤྱན་
བྱངས། གཞན་ཡང་དང་པོའི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་མ་མང་པོས་ཀྱང་
སྤར་མ་དར་བའི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་བྱ་སྟོང་རྣམས་འབྱོར་
རྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་
མཉམ་སྦྱོར་དང་། སྤྱུ་འབྱུལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱེ་མེད་ཅི་རིགས་བའང་ཡོད་དོ། །དུས་
དེ་ཙམ་ན་ཁོང་ཁྱིམ་གནས་བཅས་སུ་དགེ་སྟོང་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཡུལ་ལྷ་རྩ་ཤ་སྤར་གྱི་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་བཙུན་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ལྷ་དང་། ཁ་ཆེའི་
ཡུལ་དུ་མདོ་སྤེ་བའི་སྦོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་རྣམས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་
གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དར་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་བཙུན་པ་ཆོས་སྦྱོབ་དང་། དབྱངས་
སྦྱོག་དང་། དབྱིག་བཤེས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལྷ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་
སྦོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྲགས་ཏེ། རེ་རེ་ལའང་སྦོལ་མ་འབྱུང་བྲག་བགྱངས་པ་
ཡོད་པར་གྲགས་སོ། །

གྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བའི་ལུང་ནི་སྤེལ་མ་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་དང་། གདམས་ངག་བརྒྱ་པ་
ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་བྱས་སོ། །འདིའི་ཆོས་
སྦྱོབ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་པ་བལྟ་བ་པོ་ཆོས་སྦྱོབ་དང་། འདིའི་དབྱིག་བཤེས་
ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དབྱིག་བཤེས་དང་། གཞུང་ལུགས་
ཀྱི་གྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་མཁན་དབྱིག་བཤེས་གཉིས་ནི་མིང་གཅིག་པ་
ཅས་དུ་བྱེད་པས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །གསང་འདུས་འཕགས་སྒྲིབ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་ཅུ་ཉི་ལེ་འདི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་བེ་སུ་ཀལ་བྱུང་བ་ཡང་རྒྱལ་
པོ་ཅན་སྦྱོང་དང་དུས་མཚུངས་པ་ཅས་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཀྱ་རུའི་ཡུལ་དུ་
བྲམ་ཐེ་ཆོས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེས་ཡུལ་ཕྱོགས་དེ་དག་དང་ཉེ་བར་སངས་
རྒྱལ་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞེངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་ཡོད་ཆད་
ཀྱི་ཆོས་གཞི་བྱས། ཁྱོང་ཁྱོང་ཉ་སྟེ་ན་བྱ་རར་བྲམ་ཐེ་བཙུན་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་
སྦྱོང་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞེངས་ཤིང་།
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་གཞི་བྱས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྩྏ་ལར་རྒྱལ་པོ་ཏ་འི་ཅ་ཐུ་ཞེས་བྲ་བ་ཅ་ཐུ་འི་
རིགས་ཀྱི་ཐོག་མ་དེ་བྱང་སྟེ། སྤྲུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྲུབ་ཐོབ་པ། མོ་བྲང་
ཐམས་ཅད་འཛིན་པོ་ཆེ་སྤྲུག་ལས་བྲུབ་བར་སྟོན་པ། ལྷགས་འཛིན་པོ་ཆེ་ལ་སྤྲིད་པ་
གསུམ་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བར་བྱེད་པ། མོངས་སྟོན་སྟེ་འཛིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྱོར་དང་
མཉམ་པ། འཁོར་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་ཐོབ་པོ། །དཔལ་ས་ར་
ཏའམ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་སྤྲུག་གཅན་འཛིན་བྲམ་ཟེ་འཛིན་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་ནི།
ནལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་ནམས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། མཐར་དེ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེ་ཆའི་རིང་ལ་ཤེར་བྱིན་འབྱུང་པ་མ་གཏོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེ་པལ་ཆེར་
བྱང་ཞེས་གྲགས་སོ། །བྲམ་ཟེ་སྤྲུག་གཅན་འཛིན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་བཤོ། །

༡༥ ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟོང་ཉུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་འོག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱངས་ཏེ། དབྱ་མའི་ཚུལ་
ལྷགས་ལྷག་པར་དར་བར་མཛད། ཉན་ཐོས་པ་ནམས་ལ་ཡང་མན་ཆེར་བཏགས།
ཁྱད་པར་དགེ་སྟོང་དང་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་འཆལ་བ་མང་པོ་དགེ་འདུན་ཀྱི་ནང་ན་
དབང་ཆེན་པོར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ནས་བསྐྱད་དེ་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱད་ཅམ་བྱང་
བར་གྲགས་ལ། སྟེ་པ་ཀུན་ཀྱི་བདག་པོ་མཛད། དེ་ཅམ་ན་བཅུན་པ་དགའ་བོ་དང་།
བཅུན་པ་དམ་པའི་སྟེ་དང་། བཅུན་པ་ཡང་དག་བདེན་གསུམ་ཀྱིས་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པ་
སེམས་ཅམ་ཀྱི་སྟོལ་བཟུང་ཁིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བྲས་སོ། །མཛོན་
པར་ཀུན་གཞིའི་བཤམ་པའི་སྐབས་སུ་བཅུན་པ་འདི་གསུམ་ལ་སྟོན་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་

སྟོད་པ་བ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐོགས་མེད་སྟེ་མཆོད་ལ་བྱིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
སྟོད་པ་བར་འཛོག་པས་དེའི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་གོ།

དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟེ་སྟུབ་ཀྱིས་དཔལ་ན་ལེ་རྒྱར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོབ་ལྟ་
བརྒྱ་ལ་ལོ་མང་པོའི་བར་དུ་གསེར་འབྱུར་ཅིའི་སྒྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཆོ་བ་སྦྱར། དེ་
ནས་ལྟ་མོ་ཅོ་རྩེ་ཀྱུ་བསྟུབས་ཏེ། ནམ་ཞིག་ན་ལྟ་མོ་དེས་སྟོབ་དཔོན་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲིར་
ཏེ་ལྟའི་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་བརྩམས་པ་ན། ང་ལྟ་གནས་སུ་འགྲོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
མ་ཡིན། བསྟན་པ་ནམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་འཆོ་
བ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་ཁྲོད་བསྟུབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེས་ན་ལེ་རྒྱ་དང་ཉེ་བའི་
རྒྱབ་སྟོགས་སུ་རྗེ་རིགས་མ་བཟང་མའི་ཚུལ་དུ་སྟུལ་ནས་འདུག་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྟ་ཁང་དོ་ལས་བྱུབ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་དོས་ཆེན་པོར་སེང་ལྡང་གི་
ཕུར་བུ་ཆེན་པོ་མེས་ཐེག་ཆོད་གཅིག་བཏབ་སྟེ། འདི་ཐལ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཁྲོད་
གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་འཆོ་བ་སྒྱོར་ཞིག་ཅེས་བསྟོས་པས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
དགེ་འདུན་ལ་ལོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ལས། མཐར་
ཞལ་ཏེ་བ་དགེ་ཚུལ་མ་རུངས་པས་དེ་ལ་འདོད་པའི་དུས་བཏབ་ཡང་ཡང་བྱས་ཀྱང་།
དེ་ཅང་མི་སྟོབ་པ་ལས། ལན་ཅིག་ན་སེང་ལྡང་གི་ཕུར་བུ་དེ་ཐལ་བར་སོང་བ་ན་འདུ་བར་
བྱའོ་ཟེར་བས། དགེ་ཚུལ་ངན་པ་དེས་སེང་ལྡང་གི་ཕུར་བུ་མེས་བསྟེགས་ཏེ་ཐལ་བར་
བྱས་པ་ན་ལྟ་མོ་དེ་ཉིད་ཕི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་དོད་དུ།
ལྟ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཙུགས། དེར་
ནག་པོ་ཆེན་པོའི་སྟེ་རེ་བཞེངས། བསྟན་པ་བསྐྱུང་བའི་གཉེར་གཏད་དོ། །གཞན་ཡང་དོ་

བཅུམས་སོ་ཟེར་རོ། ཉེ་ཕྱིན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་གསལ་དུ་བྱོན་པ་མེད་དོ། ཉན་
ཐོས་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཚུད་པ་བསྒྲོག་བའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཆོག་གས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
མཛད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ལ་དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་རིག་པའི་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཐེག་ཆེན་སྟུན་འབྲིན་བའི་ཕྱིར་བཅུམས་པ་སྟོ་ག་འབྲུམ་
ཕྱག་བཙུ་གཉིས་ཡོད་པ་བྱས་ཟེར་བ་སྒྲུང་ཡང་དག་སྟོས་འཇུགས་པ་སྟེ། སྟོ་ག་སྟོང་
ཕྱག་བཙུ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐུ་གར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་མ་ཐུན་པར་
འབྱུང་རོ། །

ཤར་ཕྱོགས་པ་ཏ་ལེ་ས་ཉེ་དུ་གླི་གི་ཡུལ་དང་། ཨོ་ཉི་བི་ཤ་དང་། ཟུང་ལ། ར་རྟའི་
ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡང་ལྷ་ཁང་མང་དུ་བཞེདས། དེའི་ཆེ་མ་ག་རྟར་བྲམ་ཟེ་སུ་བིཏྭ་ཞེས་
བྱ་བའི་དཔལ་ན་མེར་ཁུའི་གནས་སུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བཞེདས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
ཆོས་མངོན་པ་མི་རྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་མ་མོ་འདྲིན་པ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་གཞི་བྱས།
འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུ་ཆའི་སྒྲུད་ལ་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ཉེ། རྒྱལ་བོ་བདེ་བྱེད་
བཏུལ། ལོ་མང་དུ་བསྟན་པ་བསྐྱུངས། ལྟོ་ཕྱོགས་དྲུ་བ་ལིའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་མ་རྩ་དང་།
སུ་བྲ་མ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ལོངས་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། དེ་
གཉིས་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལ་རིག་པ་འགྲན་བས་རིག་བྱེད་བཞི་དང་།
རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཁྱེན་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་བྲམ་
ཟེས་མ་སྟེད། བྲམ་ཟེ་གཉིས་ན་རེ། བྲམ་ཟེའི་བྱ་རིག་བྱེད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ཤུ་ཉའི་དགེ་སློང་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་དེས་པ་ན། རིག་བྱེད་
ཀྱི་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་དག་བརྗོད་པས་ལྷག་པར་དད་དེ་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཆོད་པར་བྱས་ནས། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་རིག་སྤྲུགས་བྱིན་པ་
དངོས་ནི་དབྱངས་ཅན་མ་གྲུབ་ལ། བྱི་མས་ནི་ལོར་རྒྱན་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ཀས་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་མཆོད་པར་བྱས་ཤིང་། དང་
པོས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འབྲུམ་པ་ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་
སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་འབྲི་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་དག་སློང་རྣམས་ལ་སྤྲུགས་
བམ་མང་དུ་སྟེར་དོ། །གཉིས་པས་ནི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཆོད་པར་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་ཉན་བཤད་དང་སློམ་པ་དང་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་དང་
དག་འདུན་ལ་འཆོ་བ་སྦྱར་བ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། ལུ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཀློལ་བ་བརྒྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་སློ་ཐམས་ཅད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་བློན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བམ་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་།
འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དངོས་ནི་བཀའ་བབས་བདུན་ལྔ་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་
རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆའི་འབྲུང་གནས་ལྟ་བུའི་གཏམ་དུ་བཤད་ཐིག་པས་དེར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

རྒྱལ་པོ་བདེ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་སྤྱོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་
འདིས་ལོ་བྱུག་བརྒྱ་ལས་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་མ་ཆང་བར་འདོད་པ་དང་། ཉེར་དགུ་
མ་ཆང་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་སྤང་། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་
ཡུལ་དབུས་དང་། ཉིས་བརྒྱ་ལྟོ་སྤྲུགས་དང་། བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་དགུ་དཔལ་གྱི་རི་ལ་
བཞུགས་ཞེས་གྲགས་པ་རགས་ཅིས་སུ་སྤང་ཞིང་། གང་ལྟར་ལོ་བྱེད་ལོར་བཅིས་པ་
ཡིན་ཞེས་ཁོ་པོའི་སྤྱོད་པ་བརྟེན་ནས་གསུང་། བྱི་མ་ལྟར་ནའང་གཞན་འདྲ་བ་ལས་

བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་དཔལ་གྱི་རིར་བཞུགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཅུད་ལེན་གྲུབ་
བ་ནས་བགས་པའི་ཁ་དོག་ནོར་བུའི་མདོག་ལྷ་བུར་གྱུར། དཔལ་གྱི་རིར་བསྐྱོམས་
བས་ས་དང་པོ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱུ་ལ་མཆོན་སོ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་རྟོ། །སློབ་
དཔོན་འདི་ཉིད་གྱི་གྲོགས་པོ་སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་བདེ་
བྱེད་གྱི་མདུན་ན་འདོན་དུ་གནས་སོ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ཐ་ཆུང་ཞིག་གིས་
སྤྲིའི་གནས་ཅུང་ཟད་ཤེས་ལ། རྒྱལ་པོས་ནི་མི་ཤེས་སོ། །སྤྱིད་མོས་ཆལ་དུ་རྒྱུ་ཅེ་
བའི་ཆེ་རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་རྒྱ་གཉོར་བས། དེས་མ་མོ་ད་ཀྲ་སེལ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བདག་
ལ་རྒྱ་མ་འཛོར་ཞེས་བའོ། །རྒྱལ་པོས་ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་ཡུལ་སྐད་དང་སྦྱར་བས་བལ་སྟན་
གྱི་ཁུར་བ་ཏིལ་མར་གྱིས་བཅོས་བ་བྱིན་ཅིག་པར་གོ་ནས། དེ་བྱིན་བས་བཅུན་མོ་དེ་
རྒྱལ་པོ་བ་ལང་ལྷ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས་ཤི་བའང་སྤྲོད་སྟུང་སྟེ་ལྷུབ་པར་
བརྩམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོས་གཟུང་ནས་སྤྲོས་པར་བྲམ་ཏེ་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་
ལས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མ་རྫོགས་ནས་སློན་དཔོན་སྟོན་
ཨ་ལྷ་ལས་སྤངས་པ་ཡིན་རོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་མཆོག་སྟེད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མངོན་
པར་དད་པའི་བྲམ་ཟེ་ལས་དྲུག་བ་བཙོན་བ་འཕགས་བ་ལྷ་སྦྱབ་ནུ་ལེ་རྒྱའི་མཁའ་པོ་
མཛད་པའི་ཆེ་མཛད་བཤེས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་མ་ག་རྟའི་ཤར་ཕྱོགས་ར་རའི་ཡུལ་ན་
ཡོད་པ་ལས། དེས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཕགས་བ་སྦྱན་རས་གཟིགས་གྱི་སྒྲགས་
བརྒྱས་ཤིང་། མཐར་གཤེར་འབྲུམ་སྒྲག་བཞིའི་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་སྟེག་ཏུ་ཕུལ་བས་
འཕགས་བ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་ཁྱོད་ཅི་འདོད་གསུང་

པ་ལ། བདག་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པས་ནག་
པོ་ཆེན་པོ་མངག་གཞུག་ཏུ་འཆའ་ཞུས་པས་དེ་བཞིན་དུ་གནང་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་
རིག་པ་ལས་ཐམས་ཅད་རྩི་ལྟར་འདོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། རི་ལུ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་
བརྒྱུད་པོ་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་བཏགས་སོ། ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
སྟོང་ཕྲག་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་གྲང་ཁོང་ལ་སྒྲ་མར་འཛིན། རིག་པ་མཐའ་དག་གྲང་མ་
བསྐྱབས་པར་རང་ཤེས་སོ། ། དེ་ནས་བྱུང་བློགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་སྟེ་
མ་ཉ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་སོ། །

དེར་ཡང་སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་ཤིང་
གནས་པ་ལས། ལྷ་རྒྱ་ཆ་སྤྱིར་ཡོངས་པའི་ཆོ། བར་སྐྱབས་དེར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་མ་
ལུ་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེར་བྱས་ཏེ། སྐྱབས་དེར་ཀླ་ལྷི་
དུ་སའི་ལོ་རྒྱུས་ལྗེད། དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། རྒྱལ་པོ་བདེ་བྱེད་སྒྲ་སྟོབ་པར་
འདོད་པ་ལ། ལྷ་སྤྱ་ཆི་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཤེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་མ་རྟེན་
ནས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལེ་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱ་ཆི་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་
པར་ཤེས་ནས། བྲམ་ཐེ་མཆོག་སྟེད་ཀྱིས་རིག་པ་སྤྲུགས་ཀྱིས་མཐུས་བཀུག་ནས། ལྷོ་
ཀ་འབྲུམ་ཀྱིས་སྤྱ་ཆི་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བྱས་པ་འཆད་པར་བྱས་
ཤིང་། ལྷོ་བ་དཔོན་ཀྱིས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོལ་བས་ཆོད་པར་
བྱས་སོ། ། ལྷོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཅུ་སོང་བ་ན་འདིའི་ཡུལ་ནི་ཅི་འདྲ་སྟེ་ལྷོ་བ་དཔོན་
ཀྱིས་ཡོལ་བ་བཏེག་ནས་བལྟས་པས་སྒྲུལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེདས་པ་མཐོང་། ལྷ་ཡང་ངོ་ཆ་
སྟེ་བྲོས་སོ། ། དེ་མན་ཆད་དུ་ལྷོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཆོགས་

སུ་བཅད་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཅམ་ལས་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་བསྟོམས་པ་
ལ་ལྟས་བསྟན་པའི་བདེ་སྟོང་པ་ཞེས་གྲགས། དེར་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་གནས་
ནམས་ཀྱང་མང་དུ་བསྟན། མཐར་ནག་པོ་ཆེན་པོས་ཕྲག་པ་ལ་ཐོགས་ཏེ་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་
མོ་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟེན་གྱི་གནས་སུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེར་རྒྱ་པོ་
བདེ་བྱེད་སྟོབ་དཔོན་མཆོག་སྟེང་གིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་བྲམ་
ཟེ་སལ་ཕྱ་ཕྱ་གཞོན་བྱ་གདོང་དུ་གཤེགས་པ་ལ་བུག་གོ། །ཕྱ་བ་ནས་ཁྱོད་ཅི་འདོད་ཅེས་
ཟེར་བ་ན། ཨིན་བླ་ཀ་ར་ཏ་ཞེས་པར་འཆའ་ལོ་བྱས་པས། སི་རྟོ་ཕྱ་ས་མལ་ཡ་.....
ཞེས་བརྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤེའི་དོན་མཐའ་དག་ཤེས་སོ། །

ལྷ་ར་བོད་དུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྷ་ར་ན་ཀ་ལྷ་པའི་ཀུན་བཤད་བཞི་བ་ཡན་ཆད་
གཞོན་བྱ་གདོང་དུ་གཤེགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཀ་ལྷ་པ་ཞེས་པ་ཆ་བསགས་ཀྱི་དོན་མ་བྱའི་
མཐུག་སྟོ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆ་བསགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་མོད། འདིར་ནི་དེ་
ལྷ་ར་མ་གྲགས་ཏེ། ཀ་ལྷ་པ་ནི་སལ་ཕྱ་ཕྱ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟམས་ལ། ཆ་བསགས་ཀྱི་དོན་
ནི་ཉི་བར་མཁོ་བའི་ཆ་ཤས་དག་བསགས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་
དཔོན་འདིའི་མིང་ལ་དབང་ལྷ་གཤེགས་པ་ལ་འཆད་པ་ཡང་མ་དག་པ་ཡིན་ཅིང་། སལ་ཕྱ་ཕྱ་
ཞེས་པ་ཡང་ཡིག་ཞོར་བརྟུན་པ་སྟེ། སལ་ཕྱ་ཕྱ་ལྷ་པའི་གོ་ཆ་ཡིན་ནོ། །ཀྱ་ལྷ་དུ་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ནི། ལྷ་ར་ཏ་སྤེའི་རྒྱལ་པོ་རྟེ་མ་ལུ་སྤེའི་མཆོད་གནས་སུ་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེང་
ཡོད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་པོའི་དུ་མོ་དཔྱིད་ལྷན་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེང་ལ་སྤྱིན་
པར་བྱས་པ་ལས། དཔྱིད་ལྷན་མ་ང་རྒྱལ་གྱི་བྲེགས་པས་མཆོག་སྟེང་ལས་ཁོ་མོ་
མཁས་པའི་ཕྱིར་དེའི་གཡོག་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱས་སོ། །དེར་མཆོག་སྟེང་གིས་འདི་

རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་ནས། འོན་པར་དགག་གི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་བདག་ལས་
 མཛོ་མོས་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྤྱིན་བྱངས་ལ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོས་
 དཔྱིད་ལྷན་མ་སློལ་ཞིག་ཅེས་བྱས་ནས། མ་ལྷ་རྩའི་གནག་རྩི་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་
 །ཤིང་གི་ཡལ་གཤི་ཅེ་མོ་ལ་གནས་ནས། ཡལ་གཤི་ཅ་བ་ལ་སྟེུ་བསྐྱུན་པར་བྱེད་པ་
 མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པར་ཤིས་ཏེ། དེ་པོས་ནས་ཞག་ལགར་ལྷས་དང་། བསྐྱེ་མཉེ་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱས། བམ་ཟེ་བཞི་ཏའི་ཆ་བྱད་ཏུ་བཅས། ཇི་སྤྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་
 གཅིག་བྱ་བསྐབས། རྒྱལ་པོ་སྟེ་བའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་པའི་དབུས་སུ་
 རྒྱལ་པོ་ལ་མེ་རྟོག་གཏོར་ཏེ་ཇི་སྤྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཟོད་ཅིག །གཞན་སུ་ཞིག་གིས་
 དེས་ཀྱང་ལན་འདེབས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བསྐྱོས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་
 བསྐྱབས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་མེ་རྟོག་གཏོར་ནས། ལྷ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་པོ། དེར་སློབ་དཔོན་
 གྱིས་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་དོན་བཀའ་ཏེ། ལྷ་མ་ཡ་ས་ཉི་ཏོ་རུ་ཤེ་ཤི་ཀ་ར་ས་ཉི་ཏོ་
 བེ་ཏུ། འི་ཀླ་ར་ལུ་ལ་སྤ་ཁེ་ཏུ། རྒྱ་རྒྱ་ཤི་བ་སྤ་རྒྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཤིས་པ་བཟོད་
 པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་བསྐྱར་པོ། ཆོག་ཏེ་བོད་རྣམས་ཏུ་བསྐྱར་བ་ན། ལྷ་མ་དང་བཅས་ཀྱིས་
 པོ་དང་། །བདེ་བྱེད་དང་བཅས་འཇུག་སེལ་ཏེ། འི་ཚུལ་བྱག་ན་མདུང་ཐུང་ཡང་། ཞི་
 བས་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱར་བར་མཛོད། ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་དཔྱིད་ལྷན་མས་སྤའི་དོན་ལ་
 སོགས་པ་དེས་ཀྱང་ཅང་མི་སྤྱོ་བ་ལ། མཆོག་སྟེད་གྱིས་བདག་གི་སློབ་དཔོན་མཁས་
 པ་འདི་བྱད་མེད་གྱིས་དེས་པ་ལ་ལན་ཅི་ལ་འདེབས་ཞེས་མགོ་སྟོངས་པར་བྱས་ནས།
 བམ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་ལྷོ་ལྷོགས་སུ་བོས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ལྷ་ཁང་རྣམས་སུ་འཁྱེད་ཀྱང་
 ཅང་མི་སྤྱོ་པོ། །མཐར་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ཁུམས་སུ་སོག་ཆགས་སྤྱོ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་

བརྟན་བྱིས་པ་ལས་བ་ལང་གི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བས་དགའ་སྟེ། བྱུགས་སྐྱོང་བའི་
ནམ་འགྲུང་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཀྱེ་མའོ་འདི་ནི་བ་ལང་རྫོང་ཞེས་གདོད་བསྐྱས་པར་ཤེས་
སོ། །སློང་དང་ལྷན་ན་སྤྱོད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སློབ་རྒྱལ་བར་
བྱུང་སྟེ། དཔྱིད་ལྷན་མས་ཀྱང་སྤང་པོར་བྱས་ཤིང་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་རྟོག་འཐུར་བཏང་
དོ། །མ་ག་རྒྱའི་སྤྱོགས་གཅིག་ན་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་སྤྱོད་ལྷ་མོ་བཟོ་བོས་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ།
ཉིན་རེ་བཞིན་དེ་ལ་མེ་རྟོག་མང་དུ་ཕྱལ་ནས་བྱག་བཙལ་ཏེ་གྲུས་པས་གསོལ་བ་
བཏབ་པས། དུས་ནམ་ཞིག་ན། དཔྱིད་ལྷན་མ་ལྷ་མཆོད་པས་དུས་ཅིག་ལ། དེས་ཐོར་
རངས་མེ་རྟོག་འཐུ་བར་སོང་བའི་ཆོ། དཔྱིད་ལྷན་མའི་གཡོག་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཀའི་དོན་
དུ་གོ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་རྟེན་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཡིབ་ཅིང་འདུག་གོ། །བྱུགས་རྫོང་
དེས་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོ། གཡོག་མོ་དེས་གོ་ལ་སྤར་འཕྲོལ་ག་ཏུ་
གཏད་པའི་འདི་ནི་ལྷ་མོས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ནས་མིད་དོ། །དེ་ཉིད་དུ་སློབ་
གྲོས་ཐོགས་པ་མེད་པས་རྟོག་གོ་དང་བརྟུན་དང་སྤྱོད་པ་དང་སྤྲུལ་དག་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ།
ལག་པ་གཡས་སུ་བསྐྱེད་མེ་རྟོག་དང་། གཡོན་དུ་ལྷུན་ལ་ཞིག་ཐོགས་ཏེ། བསྐྱེད་མེ་རྟོག་
བཟང་ཡང་ཡུ་བ་རྩལ། ལྷུན་ལ་ནི་མེ་རྟོག་རྩེད་ཡང་ཡུ་བ་འཇམ་པས་གང་ཞིག་འདོད་
ཅེས་པའི་དོན་ལ། བདག་གི་ལག་པ་གཡས་ན་བསྐྱེད་དང་། །གཡོན་ན་དེ་བཞིན་ལྷུན་ལ་
ལའི་མེ་རྟོག་ །འཇམ་པའི་ཡུ་བ་འཇམ་རྩལ་བའི་ཡུ་བ་ཅན། །གང་འདོད་ལོངས་ཤིག་
བསྐྱེད་མིག་ཅན་མ། །ཞེས་བརྟུན་པས་མཁས་པར་སོང་བར་ཤེས་ཏེ་བཀྲར་བསྟེ་ཆེན་
པོ་བྱས། དེ་ལྷ་མོ་ནག་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱས་པས་ཀླུ་ལྷ་སྟེ་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་
འབངས་སམ་ནག་མོའི་ཁོལ་པོར་གྲགས། དུས་དེ་ཙམ་ན་སྤྲུལ་དག་མཁས་མཐའ་དག་

གི་གཙུག་གི་ཁོར་ལུང་ལྟར། རྒྱུ་མྱེ་པོ་ཉ་ལ་སོགས་པ་པོ་ཉ་བརྒྱད་དང་། གཞོན་ལུ་
བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་ཡང་མང་དུ་བརྟམས།
འདི་དང་སྟོན་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལྟར་མཐའ་ནི་མྱེ་པོ་ལ་པ་ཞིག་ལོ།

དེ་དག་གི་དུས་ལོ་ཡུལ་དུ་དག་བཅོམ་པ་དག་འདུན་འཕེལ་བྱུང་། གཞན་ཡང་གྲེ་
 བག་དུ་སྐྱ་བའི་སློབ་དཔོན་ལ། མོ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་མི་འུ་བྱུང་དང་། ཁ་ཆེར་ཀུན་ལ་
 དང་། ཉེ་ལོག་དབུས་སུ་དག་གྲེད་དང་། བར་ཕྱོགས་སུ་སློབ་དཔོན་དག་འདུན་འཕེལ་
 རྒྱས་དང་། བདོ་སྡེ་བའི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བྱོགས་སུ་བཅུན་པ་གཞོན་རུ་ལེན་ཞེས་བྱ་
 བ་བྱུང་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འཁོར་ཆོགས་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་
 ཏ་རི་ཅ་རྩ་ནི་འཁོར་བཅས་འདྲའ་ཡུས་སུ་གྱུར་བས་དེའི་བརྒྱད་པ་མེད་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཆ་བོར་གྱུར་བ་ཨ་ཁྲ་ཅ་རྩ་དང་། དེའི་བུ་རྩ་ལ་ཅ་རྩ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་སྲིད་སྦྱོངས་པའི་
 དུས་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་མཆོད་པར་གྲེད་པ་བྱུང་མོད། བསྟན་པ་ལ་བྱ་
 བ་ཆེར་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་སྣང་དོ། །ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཏ་རི་ལྷ་བ་འཁོར་སྦོང་
 དང་བཅས་པ་རི་ཡའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། དང་པོ་ཐོག་ཆེན་དར་བ་ནས་དེ་བར་དུ་སྟེ་
 བོ་སྦོང་ཕྱག་དུ་བཅད་པ་བརྒྱ་ཐམ་པས་རིག་པ་འཛིན་པ་བྱུབ་པོ། །དུས་དེ་ཅམ་ན་ལྷ་
 སྟེང་ཆོས་དང་པོར་བྱུང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བཅུན་པ་དཔལ་ལེན་
 འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་ལ། འགའ་ཞིག་བཅུན་པ་ཀུན་ལའི་སློབ་མ་ཡིན་
 ཡང་ཟེར་ཏེ། བདོ་སྡེ་འཛིན་པ་མང་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཡང་དང་པ་མེད་པ་གཞོན་རུ་ལེན་གྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་བསྐྱབ་པ་འཆལ་བ་དག་འདུན་གྱིས་གནས་དབྱུང་བྱས་
 པས་ཆེར་འཁྲུགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འགྲན་པར་རྒྱས་པའི་ཆོས་རྩོམ་

མོ་ཞེས་ཐོ་གར་གི་ཡུལ་གི་རྒྱལ་ཤུ་ལི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་། མིང་སྐྱ་མཐར་
ཞེས་བར་སྟོས། ཆ་ལུགས་བསྐྱར་ནས་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་བའི་སྐྱེ་ཆོས་བརྩམས་
ཏེ། ལྷ་མིན་གི་རིགས་གི་གདོན་ཆེན་པོ་བེའུ་མི་སྤྱི་མི་ཞེས་གནས་སུ་སྤྱོད་པའི་གཏང་
དོ། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིག་
སྤྱུགས་མང་པོའང་བྱུང་བོ། །

དེའི་ཆོ་ཁོ་རྩ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ན་བྱས་ཟེའི་རིགས་གི་བྱ་མོ་ཞིག་ཉིན་རེར་མེ་ཏོག་མང་
པོ་འབྱས་ཏེ་ཕུང་པོར་བྱས་ནས་ལྷ་ལ་ཡང་མཆོད། གཞན་ལ་ཡང་འཆོར་བ་ལས།
ལན་ཅིག་མེ་ཏོག་གི་ཕུང་པོའི་དབུས་ནས་བྱི་ལ་ཞིག་བྱང་སྟེ་ལུས་ལ་ཐེམ་བ་དང་སྤྱོད་
མར་བྱུང། ལོ་དུས་སུ་བྱེའུ་སྟོབས་དང་ལྷན་བཞུགས་པའི་གཞི་བཙས་ཏེ། ཆར་སྤྱོད་པ་ན་བྱིས་
བ་ན་མཉམ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གསལ་དེ། །དེར་ཡུལ་
དཔོན་གྱིས་ནགས་ཆེལ་དུ་བསྐྱད། དེར་ཡང་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆོད་ཁ་བཏགས་ཏེ་འགའ་
ཞིག་རང་གི་གཡོག་ཏུ་བྱས། ནགས་གི་གཙན་གཙན་དང་སྟོག་ཆགས་སྤྱོད་ཆོགས་བ་
དག་བསད་དེ། ག་རུས་བགས་བ་དག་སྤྱོད་པོ་དག་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་
པོས་ཆོར་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིས་པས། བདག་ནི་བྱས་ཟེམ་ཡིན། རྒྱལ་
རིགས་དང་། རྩེ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་བདག་ལ་རིགས་གི་
ཆོས་སྤྱོད་པ་པོ་མ་བྱང་སྟེ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་གི་
ཆོས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་བྱ་བ་བྱའོ་ཟེར་བ་ལས། ཁྱེད་ལ་རིགས་གི་ཆོས་སྤྱོད་པ་
པོ་སུ་ཡིན་དེས་པས་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཙལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར། དེའི་མི་ལམ་དུ་བདུད་
ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ་སྤར་སྤོས་པའི་སྤྱོད་པ་བཙལ་ཆེད་དོ། །དེ་བསྐྱུགས་པས་དེ་ལ་མོས་

ནས་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲིན་གྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་སྟེ་པ་ན། བདུད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ་སྤྲིན་མ་ཐར་ཉིད་དང་འབྲུག་དེ་ལུང་མཐོས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་རིག་སྤྲུགས་ནམས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་འཁོར་སྟོང་དང་བཅས་པ་བེ་ཁམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོའི་བྱང་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་མཁའི་སྟོང་ཁྲིར་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་ནས། བཅ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ནམས་ལ་ཆོས་ལོག་བསྟན་པས་སི་ཏུ་དང་ཏུ་རྒྱུའི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ནམས་བྱུང་ངོ། །སྟོན་པ་དེ་ནི་ཨ་ཛོ་ཉེ་ཞེས་གྲགས་ལ། སྐྱོའི་ཆོས་ལུགས་བྱུང་ཙུལ་གྱི་དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྐུ་སྤྲུབ་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟོང་བའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་བཙུ་ལ་བཤོ། །

༡༥ བསྟན་པར་དག་དང་པོ་བྱུང་ཞིང་སྤྲུང་སོད་ཅུད་སྐབས།

རྒྱལ་པོ་ཨ་ཁྲ་ཙུང་དང་། ར་ཡ་ཙུང་ཞེས་པ་གཉིས་ཉི་ལོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སྟོང་ཞིང་། མངའ་ཐང་ཡིན་ཏུ་ཆེ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཙུང་མིང་ཅན་བདུན་ལ་བགྱང་ངོ། །ར་ཡ་ཙུང་གི་ཕེ་མ་ཙུང་། དེའི་བུ་པ་ཁི་ཙུང་། དེའི་བུ་རྩྭ་ས་ཙུང་། དེའི་བུ་སྤྲུ་ལ་ཙུང་ནམས་མངའ་ཐང་ཏ་ཅང་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས་ཙུང་བདུན་ནས་བཅུ་གང་ལའང་མི་བགྱང་ངོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁི་མ་ཙུངས་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུངས་ནས་མི་རིང་བ་ན། བཅ་ཟེ་བུ་ཏུ་མི་འཕྲེ་རྒྱལ་བཤེས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ན་འདོན་བྱེད་པ་ཞིག་གིས་ངོ་ལོག་བཅམས་ཏེ། དེས་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་བའི་ཆོ། བཅ་ཟེའི་དེའི་ཉེ་དུ་ཆུན་མོ་ཞིག་གིས་དོན་ཞིག་ལ་ན་ལེ་རྒྱར་བྱིན་པས། གཞི་བརྒྱུངས་པའི་སྤྲུ་ལ་པཌ་ཏུ་ཡ་ཞེས་པའི་སྤྲུར་བྱུང་། དེ་བཅ་ཟེ་སྤྲུ་མཁའ་ནམས་ཀྱིས་

བརྟགས་པས། ལུ་སྟེགས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་པ་འགྲེམས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐར་འདུག་
གོ། འདི་ལ་སྐར་བོད་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། ལྷ་དང་སྐྱ་དང་བྲང་སྲོང་གིས་མཆོད་
པའི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉོག་སྟེ་འདི་བརྟུངས་པས། ལུ་སྟེགས་འཆལ་པ་རྣམས་
ཀྱི་སྐད་པ་འགྲེམས། ཞེས་བྱུང་བར་གྲགས་ལ། གཞིའི་སྐུ་ལ་འགྲེམས་ཞེས་བྱུང་བེར་
བ་ནི་འགྲེམས་པ་སྟེ། ཆལ་པ་མང་པོར་ཞིག་པའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྐད་དེ་བྱུང་བར་བྱེད་
དགོས་ཀྱི། བོད་སྐད་འགྲེམས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། འགྲེམས་པའི་དོན་
སྐམས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །

དེར་བྲམ་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་དམག་
བྲས་ཉེ། ཡུལ་དབྱུས་ནས་རྩ་ལྗོངས་འཛིན་པར་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་མེ་ལ་
བསྟེགས། དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་འགའ་རེ་ཡང་བསད། སལ་ཆེར་ཡུལ་གཞན་དུ་
ཐོས་པ་ལས་ལོ་ལྷན་བྱུང་ཕྱོགས་སུ་དེ་ཉིད་ཤིལོ། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་
བརྒྱ་དང་པོ་ཡར་འཕེལ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་གཅིག་འགྲིབ་པའི་དུས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཡུལ་དབྱུས་སུ་བསྟན་པ་སློང་བ་ཙམ་ཡན་ཆད་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་།
ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩེ་མང་དུ་སོང་བས་ཡར་འཕེལ་ཡིན་ལ། སྐུ་སྐྱབ་ལྟ་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ཙམ་གྱི་དུས་ན་སྐུ་ལྟེ་ཆོས་ལུགས་མགོ་
བརྩམས་པ་དང་། དཔལ་གྱི་རི་ལ་བཞུགས་པའི་དུས་ཙམ་ན་བྲམ་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་
བ་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྲས་པ་འདི་ཀུན་བྱུང་བར་མངོན་པས་འགྲིབ་པའི་ཐོག་མ་
བརྩམས་པར་སྐར་ངོ། །དེ་རྗེས་རྒྱལ་པོ་ཤི་ཙམ་གསུངས་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་དོ། །དེའི་
ཆེ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་ལའི་བྱེ་བྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་པོ་གོ་ཞེས་བྱེད་ཅེས་བྱ་

བ་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་ཐང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱང་སྟེ། དེས་སྤར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཉམས་བ་ཐམས་ཅད་བསོས། ཆོས་གཞི་རྒྱས་པར་བྱས་སོ། །

གནས་བརྟན་བསམ་རྫོགས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་ལ་པན་ཆེར་བཏགས་ཏེ།
ཉན་ཐོས་གྱི་སྤྱོད་རྒྱས་པར་བྱས། མ་ག་རྒྱར་ཆོས་གཞི་དྲུག་ཙུ་བཙུགས་སོ། །དེའི་
ཆེ་བྱ་བ་ཕྱོགས་ལོ་ལ་ཏུ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བྲ་ག་ད་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་སྟོན་
པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་བ་སྟག་གཟིགས་སོག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཏ་ལ་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་
ངོ། །དེ་ཏ་འབྲུམ་རྟེན་དང་ལྷན་པའི་དབང་ཐང་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་
སྤྱོད་བྱང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་རྩི་ས་ཙུའི་ཆའི་གཞུག་དང་།
སྤ་ལ་ཙུའི་དུས་སུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བམ་ཟེ་ཀུ་ཤི་རྩ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ག་བྱང་སྟེ། སྤར་གྱི་
ཆོས་གཞི་ཐམས་ཅད་གྲུས་པས་མཆོད། བྱང་པར་རྟུ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་སྟན་ར་རྩ་བོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྤྱོད་བྲུག་ཙུ་ཙུ་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཉན་བ་བཙུ་བཙུ་དང་
བཅས་པའི་འཆོ་བ་སྤྱད། བསྟན་བ་ཉམས་བ་སོས་པར་བྱས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྟོབ་
དཔོན་སྤྱོད་དཔལ་གྱི་རིར་བཞུགས་པའི་དུས་དང་། དེ་རྗེས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་
སྐབས་སུ་བྱང་བའོ། །བསྟན་བ་ལ་དབང་དང་པོ་བྱང་ཞིང་སྤར་སོར་ཚུད་པའི་སྐབས་ཏེ་
བཙུ་དྲུག་པའོ། །

༡༥ སྟོབ་དཔོན་ཨ་བྱ་དེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གནས་པ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤ་ལ་ཙུ་གྲུ་སྟེ་རྩ་བ་སྤས་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་། དེ་མངའ་ཐང་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཙུ་བཙུ་ལ་བགང་། དགེ་སྤྱི་ལའེས་མར་བྱེད་ཅིང་། མངས་རྒྱས་ལ་

སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པས་ཅ་རྩ་བདུན་ལ་མི་འབྲེན་ཞིང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་དཔལ་
ནུ་ལེར་སློབ་དཔོན་ཞུ་བ་དེ་མ་དང་། རྒྱ་ག་རྒྱ་མཁེས་པ་སློབ་དཔོན་སྐྱུ་བོས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་སོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཞུ་བ་དེ་མ་ནི་བོད་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་ཀྱགས་ལྟར་ན། སི་རྒྱ་གྲིང་
གི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་དམངས་ཆོས་དུ་བརྒྱ་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་སྤྱི་ལོར་། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་སྤྱི་
ཀྱི་དོད་དུ་བསྐྱངས། མཐར་སློབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་སློབ་མར་གྱུར་ནས། སློབ་དཔོན་སྐྱུ་
སྐྱབ་བཅུགས་པའི་དུས་ན་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
ཞིག་ནི་དེར་མ་ཟད་བྱུང་བ་ཐོབ་ཀྱི་དེ་ལ་དང་གཅིག་པས་སྐྱུ་སྐྱབ་བཅུགས་པའི་དུས་
ཉིད་དུ་འཇུག་ལུས་སུ་གཤེགས་སོ་ཞེས་ཟེར། བོད་འདིར་ནི་དག་རྒྱུང་མི་དག་རྒྱུང་
གཏམ་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་ཀྱགས་ཆེན་པོས་སྤྱི་བོ་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་
ཤིན་ཏུ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གཞན་ཞིག་སྤྱི་ལོ་རྒྱ་བར་མི་ཡོང་ཞིང་། ཡིད་ལ་མི་བདེ་
བ་ཞིག་སྤང་ནའང་འདིར་དངོས་གནས་སུ་བརྗོད་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་སློབ་
དཔོན་རྒྱ་བ་ཀྱགས་པས་ཀྱང་སི་རྒྱ་ལའི་གྲིང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་
ཡུལ་གྱི་གཏམ་ཁུངས་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཀྱགས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ན། སི་རྒྱ་
ལའི་གྲིང་གི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ཕྱི་གི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ལོ་མཆོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་།
ཆེད་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་ཀྱང་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་
གྱུར་ཏེ། མཁན་པོ་ཏེ་མ་དེ་མཁེས་བྱ་བ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་རྗོགས། སྤྱི་
སྤྱི་དག་སྤྱི་ལོ་མཐའ་དག་ཆུབ་པར་བྱས་པ་ན་ཡུལ་སྤྱི་ལོ་ཆོག་གི་ལྷ་ཁང་དང་མཆོད་
རྟེན་དག་བཟུ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་བྱའི་གྲིང་དུ་བྱོན། སློབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་རྒྱལ་པོ་བདེ་བྱེད་

གྱི་ས་ནས་དཔལ་གྱི་རིར་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཆེ་མངལ་ཏེ་དཔལ་གྱི་རིར་སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཞིང་བཅུད་ལེན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཐོབ་
 པར་མཛད་ནས་མཐར་སྟིང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལང་གཏད་དོ། །སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་
 སྤྱི་ལདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་དེ་དང་ཉེ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་གས་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སློབ་མ་དང་ཉན་
 བ་ཤད་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། རིའི་ལྷ་དང་ཤིང་གི་ལྷ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་ཡོ་བྱད་སྤངས་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བཞེངས། གཞོད་
 སྤྱིན་མོ་སྤྱི་བ་བཟང་མོས་འཆོ་བ་སྤྱར་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 གཞི་རེ་བཙུགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཤར་སྤྱི་གས་ན་ལི་རྒྱུ་མོང་ཁྲོལ་ཁོར་ཏ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་བ་བྲམ་ཟེ་སྤྱབ་
 དཀའ་ནག་པོས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་
 ཅོད་པས་པམ་པར་བྱས་ནས། དཔལ་ན་ལེ་རྒྱར་འོངས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཅོད་པར་མ་རུས་ནས་སློབ་དཔོན་ཞུ་བ་དེ་མ་སྤྱིན་བྱུང་བའི་བྱིར་འཕྲིན་ཡིག་
 བྲིས་ཏེ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོར་མ་བྱས་པ་ན། ནག་པོ་ཆེན་པོའི་དོ་སྤྱི་རང་བྱོན་གྱི་
 སྤྱི་གས་ཀ་ནས་བྱ་རོག་ཅིག་བྱུང་སྟེ། དེའི་མགུལ་པར་ཡི་གེ་བཏགས་པས་འཕྱར་ཏེ་
 སྤྱི་སྤྱི་གས་སུ་སོང་སྟེ་སློབ་དཔོན་ལ་གཏད་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་
 དུས་སུ་མཁུན་ནས། ཀྱང་མཁྱོགས་གྱི་རྩས་ལ་བཞེན་ཏེ་ཆུར་བྱོན། ལམ་དུ་སྤྱི་སྤྱི་གས་
 གྱི་རིགས་གྱི་བྱུད་མེད་ཅིག་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩས་གྱི་དོན་དུ་དག་སློང་མཁས་པའི་མིག་
 དགོས་པར་བྱུང་ནས་སྤྱི་ལ་གཅིག་སློང་བ་ལ་དེ་བྱིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོད་གཅིག་གི་ཡུན་
 ཅོམ་ལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་ཕེབས། དེར་སྤྱི་སྤྱི་གས་གྱི་དཔུང་གཉིན་སྤང་མོ་བཞི་ཏ་དང་། བེ་ཙོ་

དང་། མོད་ལེ་གོར་རྣམས་དགེ་བསྟེན་སྦྱི་བརྟེན་ཅན་དང་། གྱི་ལ་དང་། མར་ནག་གི་
བྱམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟུལ། རྩོགས་ཐམས་ཅད་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཤིང་གོས་
རྩལ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོར་བས་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མ་
བྱས། ཡུན་རིང་དུ་རྩོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལན་གསུམ་དུ་ཆར་
བཅད་དོ། །དེ་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་འགྲོས་པར་བརྩམས་པ་
ལས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་སྤྲུགས་བཅིངས་ཏེ་བཟུང་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཏུ་
བཅོན་དུ་བཅུག་པ་ལ་སློབ་པ་མ་རྣམས་བསྐྲགས་པས་རིང་ཉིད་ལུང་བསྟན་པའི་
མདོ་སྤེམ་མཐོང་ནས། སྤར་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་ལ་ནི་འགྲོད། སངས་
རྒྱུ་ལ་དད་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གྱུར་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
པར་སྤེམ་སྟོད་གསུམ་འཛིན་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཨྲཱ་ཅཱ་དེ་མས་ན་ལེ་རྒྱར་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་།
མཐར་ཡང་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་
དེ་ཡུལ་ཀུའི་དང་ཉེ་བའི་རི་གར་ཐ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་བོ་ལ་སྟིང་པོའི་
དོན་གྱི་བསྟན་པ་གཏད་ནས་སྦྱ་འདས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཨྲཱ་ཅཱ་དེ་མ་དང་དུས་མཚུངས་
པ་ལ། སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སློབ་དཔོན་སྦྱ་པོས་ཞེས་བྱ་བ་མཆན་དངོས་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ན་
བ་སྟེ་དེ་སྦྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱན་བྲངས་ཏེ། སྦྱའི་ཡུལ་དུ་ལན་བདུན་ཁྱོན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེམ་དུ་མ་རྣམས་པར་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་། རྣམ་རིག་གི་དབྱུ་མ་རྩུང་
ཟད་གསལ་བར་མཛད་དོ། །ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་སྦྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ཡང་སློབ་
དཔོན་འདིས་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁྱད་པར་སློབ་དཔོན་དེས་སྟིང་པོའི་བསྟོད་པ་ཞེས་

བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་ལ། དེའི་ཆེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་བེ་ཏུ་ན་གར་ལ་
སོགས་པ་པལ་ཆེ་བར་དེ་བཞིན་བཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་
གོང་ཁྲིར་གྱི་ཁྲིའུ་བྱ་མོ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲུར་ལེན་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་
རྒྱས་པར་མཛད་ནས། སྒྲུར་ཡང་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་
དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡང་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོབ་མཛོ། །ཡང་ཤར་ཕྱོགས་རྩྭ་ག་ལའི་ཡུལ་གྱི་
བམ་ཟེ་རྒན་རྒོན་གཉིས་ལ་བྱ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ལོངས་སྟོད་ཀྱིས་དབུལ་བ་ལ་
སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསེར་མང་པོ་གནང་བས་སྟག་པར་དད་དེ། དེ་གསུམ་ཆར་
ཀྱིས་སྟོབ་མ་བྲས། བྱ་དེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཉེ་གནས་བྲས་ཤིང་བཅུད་ལེན་གྱི་དངོས་
བྱུང་ཀྱང་ཐོབ་པ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྲས་པ་ནི་སྟོབ་
དཔོན་སྐྱའི་བྱང་ཚུབ་པོ། །དེས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་བཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གཡོག་བྱེད་ཅིང་། སྐྱ་འདས་པ་ན་དཔལ་གྱི་རིའི་ཕྱོགས་ཅིག་ཕུག་ཟབ་མོ་
ཞིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། སྐྱ་ཆེ་ཉི་ལྔ་དང་མཉམ་པས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བཞུགས་
སོ། །མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་གཉིས་ཡོད་དེ། ན་ག་པོ་རྩི་སྐྱའི་བྱང་ཚུབ་དང་། རྒྱ་ག་བྱ་རྩི་
སྐྱའི་སྟོལོ། །ཡང་བྱུང་ཐོབ་ཤིང་ཁ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་སྟོན་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་འཁོར་སྟོང་
ཙམ་དང་བཅས་ཉེ་བྱང་ཕྱོགས་རི་ལྷ་ཤི་རར་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་སྟོབ་མ་ཤིན་
ཏུ་སྟོ་རྒྱལ་བ། ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་ཉིན་ཞག་མང་པོར་འཛིན་མི་ཐུབ་པ་
ཞིག་ལ། ཀྲལ་ཀའི་ཚུལ་གྱིས་མགོ་ལ་དུ་སྐྱེས་པར་སྟོམས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་
དེས་ཀྱང་བསྟོམས་པ་ན། དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྩོ་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རེག་མཐོང་གི་

མཆན་མ་བྱུང་ནས་རང་སྟོང་པའི་ཕྱག་པ་ལ་རྩ་ཐོགས་སོ། །དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
དབང་པོ་རྣེས་མཁུན་ཏེ། ཡང་རྩ་དེ་མེད་པར་སྟོམ་དུ་བརྟག་པས་མེད་པར་སོང་། དེ་
ལ་རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་བསྟན་ནས་སྟོམ་དུ་བརྟག་པས། དེས་
ཀྱང་མི་རིང་བར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་
གྱིས་ཆོ་བ་ཐུག་ཏུ་དབུལ་ཚུའི་བརྟན་ལེན་བསྐྱབས་སོ། །བྱུང་ནས་སྟོབ་མ་སོ་སོ་ལ་
རིལ་བྱ་འབྱེད་པ་ན་དེས་ནི་རིལ་བྱ་དེ་ལ་མགོ་གཏུགས་ཏེ། ཅི་བདེར་བོར་ནས་སོང་
བས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་མཆན་བྲིས་པ་ན། བདག་ལ་ནི་འདིའི་དགོས་པ་མ་མཆིས་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་བཞེད་ན་སྟོང་རྩལ་གང་བ་དག་སྟ་གོན་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་ཟེར་རོ། །དེར་ཆང་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟོང་སྤྲུག་གཅིག་རྩལ་བཀའ་སྟེ་ནགས་ཆམ་དེ་
གང་བ་ལྟར་བྱས་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྲི་རྩལ་གསུམ་པ་རེ་རེ་སྟོང་དེ་དག་ཏུ་སྤྲུག་པས་དེ་
ཐམས་ཅད་བྱུང་པའི་བརྟན་ལེན་གསེར་འབྱུང་ཅིར་བྱུང་ཏོ། །

སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རི་དེའི་ཕྱོགས་ཅིག་གི་བྲག་ཕྱག་
བཟོད་དཀའ་བ་ཞིག་ཏུ་གཏེར་དུ་སྤྲུག། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་
སྟོན་ལམ་བཟང་བོ། །སྟོ་རྩལ་པོ་བྱུང་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ནི་ཕིང་ཁི་པ་སྟེ་རྩ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཤུག་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་
པར་ངེས་མོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་མཛོང་ཞིང་མ་ཐོས་སོ། །བྱུང་ཆེན་ཤུ་རྩ་རི་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་གཏམ་དུ་བཤད་ཟེན་ལ། བྱུང་ཐོབ་མ་ཏར་གི་ཡང་སྐྱ་
བྱུང་ཡབ་སྐུ་གྱི་སྟོབ་མར་བྲགས་པ་ནི་དུས་འདི་སྐབས་བྱུང་བ་ནི་མིན། བྱིས་ཞལ་
མཛོང་བའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཞུ་བ་དེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་བརྟན་བདུན་

པའོ། །

༡༥ སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་སོགས་ཀྱི་དྲུས་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལོ་བཞི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་གོ་རང་བྱུང་བ་
ལོ་སྤུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་རྒྱལ་སྤིང་བྱས། སློབ་དཔོན་བླ་མ་ཟེ་ཅན་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱོ་བོ་ཆེན་
པོ་ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤིང་བསྐྱབས་ཏེ་ཞལ་མཛོང་བས་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་མ་ཕུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
བྱུང། ཁྱོང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སློན་པོ་རྣམས་མཛོན་སྦྱོང་གི་
ལས་ཀྱིས་བསད་ཅིང་། དེའི་ཤུལ་དུ་རྒྱལ་པོས་དམག་བྱས་པས་ཤར་རུབ་ཕྱིའི་རྒྱ་
མཆོ་ལ་ཕྱག་པ་ཅུ་ལ་དབང་བསྐྱུར། དེ་ལ་བླ་མ་ཟེ་དེས་བསད་པའི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་
བས་སྦྱེ་བོ་སྤུམ་སྦྱོར་ཅུ་ལ་བསད། སྦྱོ་བའི་སྦྱོར་བས་ཀྱང་སྦྱེ་བོ་ཁྱི་ཅུ་སྦྱོ་བར་བྱས།
དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རེངས་བ་དང་། དག་སྐྱགས་པར་བྱས་པ་ལ་
སོགས་བ་སྦྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་སྤྲིག་པས་ལུས་ཆལ་བར་གས་པའི་
ནད་ཀྱིས་ཤིན་པ་དཔུལ་བར་སྦྱེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་ཆེ་གོང་ཁྱེད་མེ་ཏོག་ཅན་དུ་མེ་
ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱས་ཏེ། དེར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མ་
ཁོལ་བཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་
ཀྱི་སྦྱ་ཆེའི་སྤང་ལ་སྤྱིང་བོ་ཐེག་པའི་རུ་བའི་བྱ་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ཅན་རྒྱལ་སྤིང་བྱས་ཤིང་།
དེས་འཕགས་པ་སྤྲུན་རས་གཟེགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་བྱས། དེར་ཐེག་ཆེན་སྦྱ་བའི་དགེ་
སྦྱོང་ཉིས་སྦྱོང་རེའི་འཆོ་བ་སྤྱུར། དཔལ་ལྷ་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་སྦྱ་གཅན་འཇིན་བཟང་
པོས་མཛད་དེ། དེར་བྱི་གཅོང་ཁང་བཅུ་བཞི་བཞེངས། ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡང་བཅུ་

བཞི་བཅུགས། རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ཅ་རྒྱས་རྒྱལ་སྤེད་བསྐྱེད་ནས་ལོ་མང་རབ་སོང་བ་ན།
རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་དང་མ་ལ་མའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཀ་ལོ་གཞོན་ཅུ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་
སར་བསྐོས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་བརྒྱད་གསར་དུ་བཏོལ་བ་སོགས་
དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོས་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་བཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རེ་རེ་
ཡང་བཞེངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགེ་སློང་སྤྲུལ་ཁྲི་རེ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་བྱེད་
དོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནཱ་དང་ཀ་ནི་ཀ་མི་གཅིག་པར་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་
དཔོན་མ་ཁོལ་ནི་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའི་བྲམ་ཟེ་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དཔལ་པོ་དང་། ཉེད་བྱེད་ས་དང་། མ་ཁོལ་དང་། ས་ཁོལ་དང་། ཐུབ་དཀའ་དང་། ཆོས་
ལྷན་རབ་འབྱོར་དང་། མ་ཉི་ཅི་ཏ་རྣམས་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་གོང་ཁྲེར་ཁོར་ཏ་ན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་ལ་བྱ་མོ་བཅུ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་
ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་ལྷ་ལ་གནས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ཡུལ་གྱི་སྤྱེ་བོ་ཆེན་པོ་དག་གི་བག་མར་སོང་ཞིང་།
ཐ་ཆུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྣ་གྱ་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བག་མར་
ཕྱིན་ནས། རྣམ་ཞིག་ན་བྱ་ཞིག་བཅས་པ་མིང་ནག་པོ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་རིག་བྱེད་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། ས་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྱུས་
པས་མ་ཁོལ་དང་། ས་ཁོལ་ཞེས་གྲགས་སོ། །སྤྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་
ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་ཆོད་པའི་སྤྲུལ་ས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཨོ་ཏི་བེ་ཤ་དང་། གོ་ར་དང་། ཉི་ར་ཏུ་
ཉི་དང་། ཀླ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཆོད་པས་

པམ་པར་བྱས་ཏེ། འགའ་ཞིག་ནི་ཐུ་སྟེགས་ལ་བཀོད། འགའ་ཞིག་གི་མངའ་ཐང་སྟོན་
ཅིང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཐུ་སྟེགས་ལ་བྱག་འཛུལ་དུ་གཞུག་པ་སོགས་དམངས་དབང་པར་
བྱས་སོ། །དེར་མས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུར་སོང་ན་ཅོད་པའི་ཁྱེད་མཆོག་
རིག་པ་སྟེགས་བྱུང་བ་དག་གིས་བརྟུལ་ཏེ་ཆོས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་དེ་དུ་
བསམས་ནས། དུལ་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་པ་རྣམས་ནི་ཉའི་རྣ་བའི་སྤྱི་ཙམ། མ་ག་
རྒྱའི་སངས་རྒྱུ་པ་རྣམས་ནི་ཉའི་ལུས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། གང་མ་ག་རྒྱའི་སངས་
རྒྱུ་པ་རྣམས་ལས་ཅོད་པ་རྒྱལ་བར་མ་གྱུར་བ་དེ་མིན་དུ་རྟོག་པའི་གྲགས་པ་མི་
ཐོབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པས། མ་ག་རྒྱར་བྱིན་པ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་གོང་བཞིན།
དེར་གནས་བཟན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པར་གྱུར་པ་ན། མནལ་ལམ་དུ་འཕགས་མས་ལུང་
བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་གྱིས་སངས་རྒྱུ་པ་ལ་བསྟོད་པ་མང་དུ་གྱིས་ཤིག། ཁྱོད་ཆོས་ལ་སྟོན་
པ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟུལ་ཏེ།
བཞགས་པའི་དོན་དུ་བསྟུགས་པར་འོས་པ་ལ་བསྟུགས་པའི་བསྟོད་པ་བཅུ་མས་ཤིང་།
གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུ་པ་གྱི་བསྟོད་པ་བཟུ་ཅ་བཅུ་མས་པར་གྲགས། བསྟོད་པ་རྣམས་
གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ནི་བསྟོད་པ་བཟུ་ལྔ་བཅུ་པའོ། །གང་གི་ཆེ་མ་ཁོས་སངས་རྒྱུ་
པ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། རྟོགས་བཞིའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་སུ་ཐུ་
སྟེགས་བྱེད་དང་། བྲམ་ཟེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་སྟེ། བྲམ་ཟེ་
རྣམས་གྱི་མཆོག་རབ་གྱུ་ལོ་པ་བྱུང་དཀའ་ནག་སོ་ཡང་རང་གི་བྱུང་མཐའ་མཆིལ་
མའི་ཐལ་བ་བཞིན་པོར་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ན་དེས་པར་སངས་
རྒྱུ་པ་གྱི་ཆོས་འདི་ཡ་མཚན་ཆེད། ཞེས་དེའི་རྒྱུ་ལས་དཔལ་རྣམས་ཁོ་ནར་ཡང་བྲམ་

ཟེ་སྟོང་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱང་དེ་སྟེད་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་། །

སྟོབ་དཔོན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉིན་རེར་གྲོང་
ཁྲིར་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་གཤེགས་པ་ན་ཡང་ཁ་ཟས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་འབྱོར་ཏེ།
བསམ་གཏན་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། སྟོག་པ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ་དགོ་སྟོང་ལྔ་
བརྒྱ་འཆོ་བས་བྲེལ་བ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་
ནམས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་དང་མཉམ་པ་ཅམ་དུ་བྱིན་ཆུབས་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་བསྟོད་པ་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲུབ་སྟེ། ཐ་ན་སྤྱ་གར་མཁན་དང་། བཞད་གད་
མཁན་ནམས་ཀྱང་འདོན་པར་བྱེད་པས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ལ་
དད་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱེས་ཏེ། བསྟོད་པ་ཁོན་ས་ཀྱང་བསྟན་པ་དར་བ་ལ་ཆེས་ཐན་
པ་ཞིག་གོ། །སྐྱེ་ཆའི་སྤྲད་ཀྱི་དུས་ན། རྒྱལ་བོ་ཀ་ནི་ཀས་སྟོབ་དཔོན་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཕོ་
ཉ་བཟངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བགྲེས་པས་འབྱོན་མ་བྱུབ་སྟེ། འཕྲིན་ཡིག་མཛད་པས་རྒྱལ་
པོ་དེ་ཆོས་ལ་བཀོད། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་པ་ཞེས་བྲུ་བ་རྒྱལ་པོ་དེ་
ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཟངས། མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེགས་བམ་ན་
བཞུགས་པ་ཁོན་མ་སྟོས་པར་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་སྟན་ནས་སྟན་དུ་
བརྒྱད་པའི་སྐྱེས་རབས་བརྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་དང་སྤྱར་ཏེ་ཅོམ་པར་བཞེད་པ་
ལས། ལུ་མ་རྩ་ཅ་བཞི་མཛད་ཟེན་པ་ན་སྤྱ་འདས་སོ། །ལོ་རྒྱུ་ཁ་ཅིག་ལས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྟག་མོ་ལ་ལུས་བྱིན་པ་སོགས་རྒྱེན་ཉེ་བར་དམིགས་ན་བདག་གིས་
ཀྱང་རུས་པས། བྲ་དཀའ་བའི་མཛད་པ་མིན་ནམ་དགོངས་པ་ན། ནམ་ཞིག་ན་དེ་ཁོན་

འདྲ་བའི་སྟག་མོ་སྤྱ་གྲུ་འབྲངས་པ་བཞེས་པས་ཉེན་པ་གཟིགས། ལུས་སྦྱིན་པར་
བརྩམས་པ་ན་ཅུང་ཟད་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་འདུག་ནས་ལྷག་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་
དད་བ་སྦྱིས་ཤིང་། སློན་ལམ་བདུན་ཅུ་བ་རང་གི་ཁྲག་གིས་བྲིས་ཤིང་། ལྷག་རྣམས་ལ་
དང་པོར་ཁྲག་སྦྱང་དེ་ཅུང་ཟད་ལུས་ཉམ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ན་རང་གི་སྦྱ་ལུས་བྲིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་པན་པའི་
དབྲངས་དགོན་པ་བ་དེ་ནི་སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་གྱི་བྲིས་བྲོན་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་
རོ། །ཤེར་བྲིན་བསྐྱས་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ཡང་མང་དུ་བྲས་ཤིང་། ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་དགེ་སློང་ཀྱང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོམས་པར་པན་འདོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཁ་
ཟེན་ཡང་མ་མཛད་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པར་དད་ཅིང་། རང་པའི་སྦྱི་མི་ལྟ་
བུར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེའོ། །

སློབ་དཔོན་སྤྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ནི་རིགས་དམངས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་
གཟུགས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་དབང་ཕུག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་རབ་ཏུ་
བྱུང་། དགེ་སློང་སྡེ་སྟོང་གསུམ་འཛིན་པར་གྱུར་བ་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་མའི་ཞབས་
པད་བསྟེན་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛད། རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བཞུགས་ནས། སྟོང་
ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་བཟེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁ་ཟས་བཟང་པོས་གང་ཡོང་། ཚུལ་དེས་
དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་འཆོ་བ་སྦྱར་བར་མཛད། མཐར་ཕུལ་རྗེང་གོ་ཁར་སངས་རྒྱས་
འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཞལ་མཛོད་ནས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་བཞུགས་ཏེ་སྦྱ་
འདས་སོ། །འདིའི་གཏམ་སློབ་མའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་མ་ཁོལ་ལ་
སོགས་པའི་དུས་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །

༡༧ ཚོས་ལ་དབྱ་བར་བ་བྱུང་ཞིང་སྐྱར་མོད་ཚུད་སྐབས།

དེའི་ཐེས་སུ་ཤར་བྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཤི་ཙྰ་ཅུའི་བྱ་རྒྱུ་ཙྰ་ཅུ་བྱུང་། འདིས་གྲང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱས། དེའི་ཚོན་པོ་བམ་ཐེ་བླ་སུ་ནི་ཏ་ཞེས་
བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཛོན་པར་དད་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཞལ་མཛོད་བ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེས་སྤྱ་རྒྱལ་ལས་སྤྱན་ཀྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་
དག་སྦངས་ཏེ། ཉི་ལོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ནད་རིམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱས།
ཡུལ་ཀྱི་བྱ་ལོན་ཐམས་ཅད་ལན་གསུམ་བསྟོམས། དེའི་ཆེ་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་རྒྱལ་པོ་ཏུ་
བུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེ་པོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །

རྒྱུ་ཙྰ་ཅུས་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱས་པའི་རིང་ལ། ཡུལ་མོ་ལ་ཏུ་ན་དང་། ལ་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་
པོ་བརྗེ་རོ་ཡང་ཟེར་བ་ཁུ་ནི་མ་མེ་སྟ་ཞེས་བྱ་བ་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ།
དེ་དང་རྒྱལ་པོ་རྒྱུ་ཙྰ་ཅུ་གཉིས་རེས་འབྲུག་རེས་བསྐྱམས་པ་མང་དུ་བྱུང་ངོ། །ལན་
ཅིག་འདུམས་པར་གྱུར་ཏེ། བན་ཚུན་གྱི་པོ་ཉ་བ་དག་སྟོང་རྗེད་བཀྱར་ལ་ཆགས་པ་
འགའ་རེས་བྱས་སོ། །

དེར་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོས་ནི་རྟ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དག་ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་ངོ། །གཅིག་པོས་ཀྱིས་ནི་སྐང་པོ་ཆེ་དང་། དར་གོས་ཀྱི་
ཁྲད་པར་བཟང་པོ་དག་སྟག་གཟིག་ལ་སྐྱར་བར་བྱེད་དོ། །ལན་ཅིག་ཉི་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་
རྒྱུ་ཙྰ་ཅུས་ཟབ་ཆེན་གྱི་གོས་སྤྱབས་མེད་པ་སྟག་གཟིག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱར་བ་ལ།
སྟས་དབང་གིས་ཐགས་རེས་ལ་སྟིང་གའི་ཐད་དུ་རྒྱུ་རྗེས་འབྲུ་བ་ཞིག་བྱུང་བས། ངན་
སྟགས་བྱེད་དོ་སྟམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས། ཡང་ལན་ཅིག་ཤིང་འབྲས་སྐྱེས་སུ་བསྐྱར་

བར་འདོད་པ་ལ་བཅས་ཆེ་ཞིག་གིས་སྒྲུག་གི་འཁོར་ལོ་སྒྲོག་ལ་བྲིས་པ་མང་པོ་ཉི་འོད་
ལ་བཞག་པ་ལས་རྒྱུད་གིས་སྤྲོད་ཏེ། གེ་ལེ་འབྲས་བུ་ཁ་བྱེ་བའི་ནང་དུ་སོང་། དེ་ལ་
སོགས་པའི་ཤིང་རྟོག་རྣམས་སྒྲོམ་མར་སྤྲོས་བཀའ་བའི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་སྒྲུག་
གཟིགས་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱུར། བཅ་ཞིག་ན་ཤིང་རྟོག་གི་ནང་ནས་སྒྲུག་གི་འཁོར་ལོ་
བྱུང་བས། དེས་པར་ངན་སྒྲུག་གི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་ནས་ཏུ་རྒྱུ་འདི་དམག་གིས་མ་ག་རྒྱའི་
ཡུལ་ཀུན་བཅོམ། གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཞིག་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་ཡང་
གཞོད་པ་ཆེར་བྱུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐག་རིང་པོར་བྲོས་སོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་མཁེད་ཀྱི་འདས་ཏེ། དེའི་ཆ་པོ་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཏུ་
རྒྱུ་འདི་གཞོག་ཏུ་གྱུར་པས་དབང་མེད་དོ། །རྒྱ་མཁེད་འོད་པོའི་བུ་ལྷ་རྒྱ་མཁེད་རྒྱལ་
པོས་སངས་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་དུ་མདོ་སྟོན་སྒྲུ་
བའི་སྟོན་དཔོན་འགའ་ཞིག་བཟངས་པ་ལས། རྒྱ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་བྲིན་ལན་དུ་
གསེར་མི་སྤྲོད་བརྒྱལ་སོགས་པ་མི་སྟོང་ཕྲག་བཅུས་སྤྲོད་བའི་ཡོ་བྱེད་བཟང་པོ་དག་
རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་འོར་དེ་དག་གིས་བྱུ་ཕྱོགས་དང་
དབྱུས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་གཙོ་བོ་དག་མགུ་བར་བྱས་ནས། སྒྲུག་གཟིགས་གི་རྒྱལ་པོ་
དང་འབྲུགས་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་སྤྲོད་མ་མཉམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུག་གཟིགས་གི་དཔལ་པོ་པལ་
ཆེར་བསད། ཉི་འོག་དང་བྱུ་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་པལ་ཆེར་ལ་རྒྱལ་པོ་སངས་
རྒྱུ་ཕྱོགས་གྱིས་ལུང་བཏང་ངོ། །དེས་སྤར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་བསོས།
དགེ་འདུན་རྣམས་སྤྱན་བྱུངས། དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་ཆོས་གཞི་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་བཅུགས་
པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་གྱིས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་ །གཞན་རྣམས་བཅུན་མོ་དང་སྒྲོན་པོས་

བཅུགས། དེའི་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མ་ཉི་ཙཱ་ཕྱི་མ་
གཅིག་ཀྱང་ཕྱོན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་མར་བྱུང། དགེ་འདུན་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་ཁང་
བཟང་གི་ཆེ་མོར་མཆོད་ཅིང་། ལུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ལ་སྒྲོ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཟས་
དག་སྟེར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཉམས་པ་འིན་རུ་སོས་པར་བྱས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་
ལ་དབྱ་བར་པ་བྱུང་ཞིང་། སྤར་ཡང་སོར་ཚུད་པའི་སྐབས་ཉེ་བཅུ་དགུ་པའོ། །

༡༠ ཆོས་ལ་དབྱ་གསུམ་པ་བྱུང་ཞིང་སྤར་སོར་ཚུད་སྐབས།

དེ་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་ཕུ་རྩ་རྩ་རྩ་སྟོབ་དཔོན་སྤ་ལེ་ཀ་བུ་རྩྭ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་རུ་བྱིན་པ་སྤྱི་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་ཉི་
ཤུ་ཙཱ་གཅིག་ཙམ་བཅུགས་འིང་། མཆོད་རྟེན་ལྟ་ཅན་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བཞེངས། ལོ་ཉི་
ཤུ་ཙམ་དུ་ཞེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རུ་བྱིན་པའི་ཆོས་དར་བར་བྱས། མཐར་དུ་རུཏྲ་འི་
ཆོས་པོས་བཀོངས། ཁྲག་འོ་མར་ཟགས་འིང་། ཁོང་པ་ནས་མེ་ཉྱག་མང་པོ་འཛོན་ཏེ་
བར་སྤང་ཁེངས་སོ། །ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་འཁྲུངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་སྤ་ཉི་ལྷ་བ་རྩ་བ་སྟེ་ཀུན་
རུ་དགའ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མདོ་སྟེ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་མགིན་པ་བརྒྱན་པ།
སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་འིང་། མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་
ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་ཀྱང་སྤར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསོས། མཆོད་རྟེན་
གསར་པ་བཅུ་བཅུས་བསྐྱོར་བར་བྱས། བྲམ་ཟེ་དང་བྲིམ་བདག་ཐམས་ཅད་དད་པ་
ལ་བཀོད། དེར་ཡུལ་དབུས་ན་རབ་རུ་བྱུང་བ་མ་བསྐྱམས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས།
ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་པར་དགའ་བ་རྣམས་བཅོས། ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་བསྐྱད་པས།

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགེ་སྤྲོད་མཆོག་དེ་ལ་སྤང་བར་བྱས་ཤིང་། ཁ་ཟེར་བས་ཐུགས་སྤྲོད་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན་།
བདག་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དེར་འཁྲིད་པར་ཞུ་བས། ན་བཟང་ལ་
འཇུག་ཤིག་གསུང་། འཇུག་པ་ཙམ་ན་ལི་ཡུལ་དུ་སླེབ་སྟེ། དེར་ལོ་མང་པོར་འགྲོ་བའི་
དོན་བྱས་ནས་འདས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་དུ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་ཡོད་པ་ལས། དཔལ་རྒྱ་
ལེན་རྒྱལ་པོའི་སྒོན་པོའི་ཀ་ཀུ་ཏ་སིརྟ་ཞེས་བྱ་བས་ལྷ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པའི་ཞལ་
བསྐྱེད་ཆེ། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པོ་ཆེར་བྱས་པ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་པའི་ལྷ་ཏོ་བ་གཉིས་སྤྲོད་དུ་ཡོངས་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱས་
ཁུ་གཏོར། སྒོ་སྟེགས་ཀྱི་བར་དུ་བཅོར། ཁྱི་གཏུམ་པོ་དག་རྒྱད་པས། དེ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་
ཁྲིས་ཏེ། གཅིག་གིས་འཆོ་བ་སྦྱར་ཞིང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཉི་མ་སྦྱབ་པར་བྱས་
སོ། །སའི་དོང་གཏོང་རིང་པོར་ཞུགས་ཏེ། ལོ་དགུའི་བར་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ནས་
ཕྱིར་འགྲོ་བར་བཅུམས་པས། སྟོགས་པོ་ན་རེ། ཁྲོད་ཀྱི་སྟགས་གྲུབ་བཅ་ཟེར་རོ། །མ་
གྲུབ་བྱས་པ་ན། དེ་ན་རེ། སྟོགས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེ་ཉམ་ང་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ངེས་དཀའ་
བ་འདི་སྟེང་ཀྱིས་འཆོ་བ་སྦྱར་ན། ཁྲོད་སྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་ནས་བྱུང་བའི་ཆེ།
མགོ་བྱུང་ནས་གཅོད་དོ་བྱས་ནས། ཚུ་གི་ཚོན་པོ་བསྐལ་བས། དེ་འཛིགས་ཏེ་སྤང་
ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་གྲུབ་ནས། དེས་སྤྱིན་སྟེག་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཐལ་བ་
ལ་སྟགས་བསྐྱས་ཏེ་གཏོར་བ་ཙམ་ཀྱིས་མེ་རང་འབར་དུ་བྱུང་བས། སངས་རྒྱལ་པའི་

ཆོས་གཞི་རྟེན་པའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ། བྱེད་པར་དུ་
 དཔལ་ལྷ་ལེ་རྒྱའི་རྩྭ་གཞུ་སྟེ་གསུང་རབ་མཐའ་དག་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
 རྩྭ་ས་གྲ་ར། རྩྭ་ད་རྩི། རྩྭ་རྩྭ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་པོ་ཉི་ཐམས་ཅད་དེ་ན་བཞུགས་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཆར་ཡང་ཆོག་
 གོ། །དེའི་ཆེ་རྩྭ་ད་རྩི་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དགུ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟེང་ཁང་གི་
 སྐྱེགས་བམ་འགའ་ཞིག་ལས་རྩྭ་ཆུ་ཆེན་པོ་བབས་ཏེ་མེ་བསད། རྩྭ་ཆུ་བྱུང་བ་ཆད་
 དུ་སྐྱེགས་བམ་རྣམས་མ་ཆོག་གོ། །ཕྱིས་སྐྱེགས་བམ་དེ་སྦངས་ཏེ་བལྟས་པས་ན་རྩྭ་
 སྟེ་ལྷའི་སྐྱེགས་བམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གསང་བ་འདུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་བའང་ཡོད། གང་ལྟར་སྦྱ་མེད་ཀྱི་རྩྭ་སྟེ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ན་གསང་བ་
 འདུས་པ་ཡོད་པ་ལ་རྩྭ་པ་མེད་དོ། །ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འདྲ་གཙུག་ལག་ཁང་
 མང་པོ་བསྐྱེད་པ་སོ། །སྐྱེགས་བྱེད་དེ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་འཛིགས་ཏེ། བྱང་
 ཕྱོགས་ཏ་སྐ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བོས་ཀྱང་སྐྱེག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུས་ལུས་ལ་མེ་
 རང་འབར་ནས་ཤིའོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་སྟོང་མང་དུ་ཐོས་པ་ཐམས་
 ཅད་འདུས། སྟོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། སྐྱེགས་བམ་དུ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེར་
 སྟེ་ལ། རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་དང་། བམ་ཟེ་ཤར་དང་། བམ་ཟེ་ཕུར་བུ་དང་།
 བྱིས་བདག་དང་བ་ཅན་མང་པོས་ལྷ་ཁང་མས་ཆོག་པ་རྣམས་བསོས་སོ། །དེ་ལ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟོན་སྟོན་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་ཆ་བཅོ་ལྔར་བཏང་བའི་ཆ་གཉིས་
 གཉིས་ཅམ་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དག་སྦྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཅིང་། ཆ་གཅིག་
 ཅམ་དགའི་གཞོན་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡང་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་མ་ཆ་དགུ་ཅམ་མའི་དག་

བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྒྱབ་པས་ད་ལྟ་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ལུས། དེ་ལ་འཕགས་པ་
དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་འདུས་པ་སྟོང་ལྷག་གཅིག་ལས་བཞི་བཅུ་ཞེད་ལུས། དེ་
བཞིན་དུ་པལ་པོ་ཆེ་ལེའུ་སྟོང་ལས་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ལུས། འདུས་པ་ཆེན་པོ་དུམ་བུ་
སྟོང་ལས་དུམ་བུ་དགུ་ལུས། ལྐར་ག་ཤེགས་པ་ལས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྟོང་
པའི་ལེའུ་ཉི་ཆེ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོན་བཤོ། ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལན་
གསུམ་པ་བྱུང་ཞིང་སྤང་ཡང་སོར་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཉེ་ཉི་ཤུ་བཤོ། ། །

༡༡ རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་དང་ཀར་ཅན་ཅུ་ལྟེ་ལྟེ་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེད་སྤྱད་ཀྱི་དུས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་ཁི་བེ་
ཤའི་ཡུལ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་རི་ཞིག་ན་ཅེ་མོ་ལ་རིན་ཆེན་རི་བོ་ཞེས་བྱ་
བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བཀའ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཐའ་
དག་ཆར་གསུམ་བཞེངས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་
དགེ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཆོགས་པར་བྱས་སོ། །རྩྭ་ག་ལ་དང་ཉེ་བ་རྒྱ་མཆོད་འགམ་གྱི་རི་
ཞིག་ཏུ་ལྷའི་རི་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་འབྲེ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་
བཞེངས་ཏེ། ལྷ་ཁང་ནི་ཆོལ་པོས་བཞེངས། གསུང་རབ་ནམས་ནི་བྲམ་ཟེ་ཤར་ས་
བཞེངས། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ནི་བྲམ་ཟེ་ཤར་བྱས་སྦྱར། དེའི་ཆོས་གཞི་
དང་དགེ་འདུན་གྱི་འཆོ་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོས་སྦྱར་པོ། །

དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་ཤར་ས་ནི་དང་རྩྭ་ག་ལའི་བར་གྱི་ཡུལ་སྤྲུ་མཆོན་པ་ཞེས་བྱ་
བར་བྲམ་ཟེ་སྤྲུ་རི་ཞེས་བྱ་བ་པ་སྦྱར་བཙུན་དང་ལོངས་སྟོང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཡོད་

ལ། དེས་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་རིག་སྒྲགས་བསྐྱབས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་འདུལ་བར་
 བརྩམས་པ་ན་མ་ཐུལ་ཏེ། བཅ་ཟེ་བཟའ་མི་པ་སྤྱན་བདུན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྤྱུལ་གདུག་པས་ཟིན་ནས་ལོ། བཅ་ཟེ་དེའི་བྱ་ནི་ཤུ་ཡིན་ལ་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་
 བར་བྱས། ཁྱིམ་གྱི་འོག་ཁང་དུ་ནེ་འུ་ལེ་མང་པོ་དག་བཏགས། ཁྱིམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤེ་
 ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱུལ་གསོད་པའི་སློབ་ཆགས་རྣམས་བཏགས། ཁང་སྤྱང་དུ་མ་བྱ་མང་
 པོ་དག་བཞག་ཏེ་སྤྱུལ་བསྐྱངས་པ་ལས། སྤྱུ་འདུལ་བའི་སྒྲགས་དང་རྩས་དག་འཆོལ་
 བ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་ལན་ཅིག་སྤྱུ་དག་འོངས་ཏེ་ཕུའ་སྤྱོད་པོ་སྤྱང་
 བས་མ་བྱ་འགྲོགས་ཏེ་བློས། རྒྱུང་འཇུ་བས་མ་ཆེན་པོ་བཏང་བས་ཤེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་
 སློབ་ཆགས་རྣམས་ཁྱེད་དུ་ཞུགས། དེར་སྤྱུལ་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཁང་པའི་བྱར་ལ་འཛེགས་ཏེ་
 བར་དུ་འོངས་ནས་ཤུ་ཟིན་ཏེ་ལོ། ཕྱང་པོ་དབྱུང་བ་ན། དེའི་རྒྱུང་མས་ཕྱང་པོ་ཁྱེད་
 སོང་སྟེ་སྟོང་པོ་གཅིག་པའི་བྱ་རྒྱུང་དུ་ཞུགས་ཏེ་བོ་གསྐའི་གཞུང་ལ་ཁྱེད་ནས་སོང་སྟེ།
 འདི་གསོ་བར་རྒྱས་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་ཉི་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སོང་བ་ལས་ཉིན་གསུམ་
 གྱི་བར་ལ་སྤྱགས་རྩི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱལ་ཁ་བྱེད་དོ། །ལན་ཅིག་བྱད་མེད་ཅིག་བྱད་ནས།
 རྒྱ་ལ་སྤྱགས་བཞས་ཏེ་དེའི་ལུས་བཟུས་པས་སྤྱང་སོས་སོ། །དེ་ནས་ཡུལ་དུ་འོངས་
 པའི་ཆེ་གཏམ་ངེས་པས། བཅ་ཟེ་ཤུ་ལོ་ནས་ཞག་བདུན་ལོན། ཁྱིམ་གྱི་ཡོ་བྱེད་
 རྣམས་བཅ་ཟེ་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེར་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པས་སྤྱུ་
 མ་ཡིན་ནམ་སྤྱུ་ནས་རེ་ཞིག་ཡིད་མ་ཆེས། ཕྱིས་ཡིད་ཆེས་ཏེ་སྤྱག་པར་དགའོ། །དེ་
 ནས་དེ་སྤྱུ་འདུལ་བའི་རིགས་སྤྱགས་ཁོན་འཆོལ་བ་ལས། ལན་ཅིག་གི་ཆེ་ཞིང་ལས་
 བྱེད་པའི་བྱད་མེད་ཅིག་སྤྱགས་ཤིག་བཞས་པ་ན་གང་ནས་བྱད་ཆ་མེད་པའི་སྤྱུལ་

ཞིག་ཡོངས་ནས། བྱད་མེད་དེའི་བྱ་རྒྱུ་གི་རྒྱ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཞིག་གི་བ་ལྟར་
 སོང་ཡང་ཞིང་ལས་རྣམས་བྱལ་བ་ན་སྤྱུལ་ཞིག་ཡོངས་ཏེ། བྱ་རྒྱུ་དེའི་རྒྱ་ལ་
 རྒྱལ་ས་པ་ཅེས་གྲིས་སྤྲེལ་ཡང་སོས་སོ། །དེ་མཁའ་འགྲོ་མར་ཤེས་ཏེ་ཞབས་ལ་བྱལ་
 བྱས། རིགས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བར་ཞུས་པས། ཁྱོད་ནི་རིག་སྤྲེལ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དམ་ཅུས་ཀྱང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་ལས་ས་ཐེ་བཅུགས་ནས་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་ཁས་སྤངས་སོ། །དེར་དམ་ཅུས་ཁྱིམ་ཞུགས་རྒྱུ་གི་འོ་མ་བསྐྱེད་པའི་འོ་
 རྒྱལ་སྤྲེལ་བ་བརྒྱུད་དགོས་པར་བྱུང་བས་བཅའ་ནས་རིག་སྤྲེལ་ཞུས་པས། དེས་
 སྤྲེལ་མང་དུ་བསྐྱེད་ནས་འཁྱུ་ལ་འཕྱང་དུ་བཅུག་གོ། །སྤྲེལ་བ་བྱལ་གིས་ཁྱོད་གང་སྤྲེལ་
 དེ་བས་ལྷག་པ་འཕྱང་མི་རུས་ཁད་ལ་འདི་མ་འཕྱངས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ཁྱོད་སྤྲེལ་
 གྲིས་གསོད། དེ་ནས་སྤྲེལ་ཐོ་མང་ཐོའང་གསོད་ཅེས་སྤྲེལ་ནས་ནན་གྲིས་འཕྱང་དུ་
 བཅུག་པས་སྤྲེལ་ཡང་སྤྲེལ་བ་གཅིག་འཕྱངས། སྤྲེལ་བ་ལྷག་མ་ཅིག་ཐབས་རིམ་
 བྱས་ཀྱང་འཕྱངས་མ་བྱལ་གོ། །དེ་ནས་མཁའ་འགྲོ་མ་ན་ལེ། ངས་དང་པོ་ནས་ཁྱོད་
 ཉིད་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཞེས་མ་སྤྲེལ་སམ། ད་ཁྱོད་གྲིས་སྤྲེལ་རིགས་བདུན་འདུལ་རུས་ཞིང་
 རིམ་ལྟར་འདོད་པར་དབང་བྱེད་རུས་ལ། ཁོར་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མས་ཞིག་
 ན་སྤྱུལ་ཁོར་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཐེན་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེམ། དེ་ནས་བྲམ་
 ཟེ་དེ་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་དར་རྒྱུ་ཆེ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲེལ་ནས་མངག་གཞུག་ཏུ་བསྤྱུལ་
 ནས་པན་གཞིད་ཀྱི་ལས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །དེ་ཉིན་
 རེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་མང་པོ་ལ་བསྐྱེད་བཅོས་སྤྲེལ་བ་དང་། སྤྲེལ་བ་དག་ཕྱིན་ཞིང་བསོད་
 བསམ་དག་བྱེད་དོ། །མཚན་རེ་བཞིན་སྤྱོད་མོས་ཆའ་དུ་སོང་ནས། སྤྲེལ་ནས་དང་

སྒྲན་ཅིག་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་ཅེ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ལུལ་བུ་རྩ་མཛུགས་ནི་ཕྱོགས་
 ཅིག་ཏུ་ཨུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་རྩེ་བཅུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལས། རུས་ནམ་ཞིག་སྒྲུའི་བྱད་མེད་
 རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་རུ་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་རོང་རྒྱས་ཀྱི་གཡོག་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པར་བས་
 ཟེ་བག་མེད་པས་གནས་པ་ལས། དེས་དབལ་བར་སོ་བཏབ་ནས་བོས་སོ། །དེ་ནས་
 གཡོག་ལ་བསྒྲོས་ཏེ་རྒྱ་མཆོད་ལྷ་བ་ཡོངས་ཚུར་ཡོང་བའི་ཆེ་བྱི་མིག་མ་གླ། གཞན་ཀྱི་
 ཆོག་མ་ཉན། བར་གཏམ་མ་སྒྲ་ཞེས་བསྒྲོས་ཏེ་རྒྱ་མཁྱོགས་ཀྱི་རྩས་བྱིན་ནས་སོང་
 རོ། །དེས་ཚུར་ཡོངས་པའི་ཆེ་སྒྲེས་བུ་ཞིག་འབོད་ཅིང་བྱུང་རོ། །དེར་མ་ཉན་པ་ལ།
 བདག་ནི་སྒྲན་པ་སྟེ་ནད་དང་རུག་མཐའ་དག་གསོ་བར་བྱེད་དོ་ཟེར་བ་ལ་བྱི་མིག་
 བཏུས་པས། བས་ཟེ་སྒྲན་ཀྱི་སྒྲོད་ཐོགས་པ་ཅིག་བྱུང་རོ། །དེ་མ་ཐག་དེ་ན་རེ། ཁྲིད་ཀྱི་
 སྒྲན་ཅི་ཡིན་པ་སྟོན་ཅིག་ཟེར། དེས་རྒྱ་མཆོད་ལྷ་བ་བསྒྲན་པས་ས་ལ་གཏོར་ཏེ་མི་སྒྲང་
 བར་སོང་རོ། །སྒྲར་ཤུ་དང་འབྲད་དེ་གཏམ་བཤད་པས་ས་དང་སྒྲན་ཅིག་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོང་ཞིག་ཟེར། དེར་བྱིན་པས་སྒྲུའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་དེར་མཆོ་བརྒྱལ་ནས་
 ལེན་པར་མ་བྱས། ཤུ་ཡང་རུས་ལས་འདས། དེ་ལྟ་བུའི་བས་ཟེ་ཤུ་ས་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཕྱོགས་ཁ་གཞུང་ལུལ་རུ་ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་མཆོད་སྒྲོང་རྩི་རིངས་ཤིག་བཅུགས་ཏེ།
 དེ་ལ་མཆོད་པ་ཅམ་གྱིས་རུག་ནད་ཞི་བ་དང་། རྒྱས་གསོལ་བའི་ཁྱ་བ་འབྱུང་ཞིང་
 རྒྱས་བྱས་པས་སྒྲན་ནད་སེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །

བས་ཟེ་བྱུར་བུ་ནི་ཀུ་རུ་ཀུ་སྒྲུའི་རིགས་སྒྲགས་བྱུབ་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུའི་རྒྱལ་
 པོ་ཏ་ལྷ་ག་སྟོན་ཅིག་བྱས་པ་ལས། ཀུ་རུ་ཀུ་སྒྲུའི་སྒྲགས་བརྒྲས་པའི་རྩི་མཆོར་

འཕགས་པས་མཆོ་ཁོལ་ཞིང་དབྱས་ནས་སྐྱེའི་མོ་བྱང་གི་བ་གམ་ཉུག་ཉུག་བ་སྐལ་མོ་
འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཛོང་། དེར་སྐྱེའི་དྲག་གིས་མི་སྡུགས་མང་པོ་གི་བས་སྐྱ་དངོས་
སྟོན་མ་སྐབས་སྟེ་སྤར་བྱབ་པར་བྱས་སོ། །འཕ་ཟེ་ཕྱར་བྱ་དེས་ཨོ་ཁྱི་མི་གཉི་ཁྱོང་ཁྱེར་
ཀ་ཏ་ཀ་ར་སངས་སྐལ་གྱི་ལྷ་ཁང་མང་དུ་བཞེངས། དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་དུས་སྟོན་
ཡང་བཙུགས་སོ། །སྐལ་པོ་སངས་སྐལ་ཕྱོགས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཆ་པོ་
ཀམ་ཙུ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གི་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་དགའ་བྱེད་སྟོན་པ་དང་།
སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས་རྒྱུང་པ་དང་། སྐ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོའི་སློབ་མ་སྐ་གཅན་
འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ལ། དེའི་སློབ་མ་སྐྱེའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་
གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བོད་དུ་ཡོད་པའི་བསྟོན་པ་
བསྐ་ལྷ་བཙུ་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་མཁན་སློབ་དཔོན་དགའ་བྱེད་སྟོན་པ་ནི་ཕྱོགས་
སྤང་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་འབྱུང་བར་འགྲེལ་པ་དེ་ལས་གསལ་བས། འདི་སྐབས་ཀྱི་དེ་
དང་མཚན་གཅིག་པ་ཙམ་སོ། །སྐལ་པོ་སངས་སྐལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་མཐའ་མ་དང་།
སྐལ་པོ་ཀམ་ཙུ་འཛིན་དུས་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའོ། །།

༡༡ རྫོགས་ཅིང་སྐྱེ་མཆིང་གི་དུས་གི་གཏམ།

དེའི་ཐོག་ཏུ་སྐྱུ་ལ་པོ་གམ་ཙུམ་སྐྱུ་ལ་སྲིད་སྲོང་བཞེན་པའི་དུས་ན། སྐྱུ་ལ་པོ་
སངས་སྐྱུ་ལ་སྲོགས་ཀྱི་བྱ་ཟབ་མོ་སྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་པོ་བྱང་གྲོང་ཁྲིར་ལྷ་མེན་དུ་ཕྱེད་
བཞེག་བྱུང་སྟེ། མོ་བཞེ་བཅུར་ཉེ་བ་སྐྱུ་ལ་སྲིད་བྱས་སོ། །ཁ་ཆེའི་ལུལ་དུ་སྐྱུ་ལ་པོ་ཏུ་
རྒྱུའི་བྱ་ཏུ་རྒྱུ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་པོ་བདུད་ཅི་བཞེས་པའི་ཞལ་

མཐོང་བ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཐུབ་པ། རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་བསྐྱངས་པ་
 ཞིག་བྱང་སྟེ། དེས་ཁ་ཆེ་དང་ཐོག་དང་། དུལ་ག་རྩ་ཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 མངའ་འབངས་སུ་བསྡུས་ནས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ཞིག་བྱང་། བྱང་པར་དུལ་ག་
 རྩ་ཞིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆེམས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཞེངས་ལ། དགོ་
 སྟོང་པ་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་པ་མ་སྟོང་ཐུག་རེ་རེ་མཆོད་རྟེན་མཆོད་པའི་ལག་ལེན་དུ་
 བསྐྱོས། རྒྱ་གཞུགས་གྱི་བྱང་པར་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞེངས། དགོ་སྟོང་རྩི་ཆ་ཀ་ར་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགོ་བསྟེན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དགོ་སྟོང་དང་། དགོ་བསྟེན་
 ལྔ་སྟོང་ལྔ་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དོན་སྟོམ་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྐྱབ་པས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་བྱུང་ནས། དགོ་སྟོང་དང་དགོ་བསྟེན་རྩ་
 འཕྲུལ་ཅན་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོ་ཡང་བྱང་། ཆོས་སྟོན་བཅུ་གཉིས་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་
 དོ། །རྒྱལ་པོ་ཐབ་མའི་ཕྱོགས་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་འཁོད་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པའི་ཆེ།
 རྒྱལ་པོ་ཀམ་ཅ་རྩ་འདས། དེའི་བུ་བྱིས་ཅ་རྩ་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་བསྐྱོས་ཀྱང་དབང་ཐང་རྩ་
 དུར་བྱང་ནས། ཨོ་ཏི་སའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་ལེ་དུ་ཏ་ཞེས་བྱ་བས་ཤར་ཕྱོགས་པལ་ཆེར་ལ་
 དབང་བསྐྱུར། རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དགོ་སྟོང་ཆེན་པོ་ཨརྩ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་
 ཆའི་སྤྱད་ཀྱི་དུས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ཡིན་
 ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་། སངས་རྒྱལ་འབངས་དང་། དགོ་འདུན་འབངས་
 རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཆའི་སྟོད་ཀྱི་དུས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་སྤྱིའི་བཤེས་གཉེན་ཆེ་རིང་བོར་གནས་
 པ་དེའི་སྟོབ་མ་དགོ་འདུན་སྤྱང་བ་ཞེས་པའང་བྱང་ལ། དུས་འདི་ཡན་ཆད་དུ་གསང་
 ཐུགས་ནས་འཁྱོར་བྲལ་མེད་པའི་ཆོས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མ་དར་བའི་མ་

ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་བ་ནས་མི་རིང་བར་བྱུང་བའི་རིག་པ་འཛིན་
 བ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་དང་། ལུ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རིག་པ་འཛིན་
 བའི་གནས་ཐོབ་བ་ནམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་ལ། འོན་
 ཀྱང་དེ་དག་ནི་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་སྐལ་ལྡན་བརྒྱའམ་སྟོང་ལ་
 སོགས་པ་ལ་གཅིག་ཅར་དུ་ཞལ་བ་སྟན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བརྟེན། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་འཇུག་ལུས་སུ་གྱུར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གདམས་པ་བཞག་པའང་མེད་ལ། སྤོན་གྱི་
 སྐྱེས་བུ་ནམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་གསང་བ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རིག་པ་འཛིན་
 བ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་སུས་ཀྱང་གསང་སྤྲགས་སྟོང་བ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་ཏེ། གང་ཆོ་
 འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་མཁའ་ལ་ག་ཤེགས་པའམ་མི་སྤང་བར་གྱུར་བ་ན། གྱེ་མ་
 དེ་དག་ནི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲད་ནས་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཤི་སྟག་
 ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་མ་ལ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པས་འདོམས་པའང་ཅུང་
 ཟད་ཅུ་ལས་མེད་ལ། བྱ་བ་དང་སྟོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་ནས་བཅམས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཤིན་ཏུ་གསང་
 ཞིང་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསང་སྤྲགས་དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཅི་
 ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ནམས་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

ས་ར་ཏ་དང་། ལུ་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་དང་། ལུ་ཐོབ་ལྷ་མ་རི་པའི་བར་དུ་བརྒྱུད་བ་
 ནས་བརྒྱུད་པར་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་བ་ནི། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡོད་པར་མཛོན་ལ།
 གཞན་དུ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ནམས་གསང་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ལ་

བཞུགས་པའང་ཆེར་མ་མཐོང་ངོ། །སྤྱོད་བསྐྱུས་སྒྲོན་མེ་ལས་ཁུངས་སུ་མཛད་པའི་
བསྐྱེད་པོ་དང་། ཀམས་ལ་པ་བྱུང་ཡང་། དང་པོར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་
མཛད་པ་མ་བྱུང་བར་མངོན་ལ་སྤྱི་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་བས་ན་བྲམ་ཟེ་
ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུན་ཡོད་
པ་འདི་ཀུན་ལས་གཞན་པའི་སྐྱགས་སྒྲ་ན་མེད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡང་འདི་ཡན་ཆད་
དུ་ཆེར་མེད་པར་གྲགས་ཤིང་། བསྐྱེད་བཙུན་དེ་དག་ཀྱང་དབྱ་མ་རིག་ཚོགས་ལ་
སོགས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་གྲགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བྱང་ལྷ་བ་
རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་བརྟེན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཏད་པས། སྤྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་མ་སྐུ་ལ་
ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དུས་སུ་དར་བར་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤར་འཕགས་སྐོར་དང་སངས་
རྒྱུ་མོན་པའི་སྐོར་སོགས་ལ་རྒྱུད་ཐག་ཉེ་མོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་
ནོ། །དཔེར་ན་བོད་ཀྱི་ཡང་དག་སྤང་གི་ཆོས་དང་། གཏེར་ཆོས་རྩན་གསོ་བ་མེད་པ་
རྣམས་དང་འབྲེལ། །དུས་འདི་ཙམ་ནས་བཟུང་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱགས་རྒྱུད་རྣམས་ལོ་
ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་མངོན་མཚན་དུ་སྤྱོད་པ་བྱུང་ལ། རྣམ་
འབྱོར་དང་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི་དངོས་བྱུང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
མངོན་མཚན་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོན་ལས་ཆེས་དར་བར་བྱུང་ཞིང་། དགོངས་
འགྲེལ་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུན་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་མཛད་པར་བྱུང་ལ། བྱུང་ཐོབ་གྲགས་ཆེ་བ་
རྣམས་ཀྱང་བྱོན་ཏེ། ལྷ་བས་དེར་སློབ་དཔོན་ཏུ་མཆོག་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་
པ་དང་། བྱུང་ཐོབ་ཙམ་ནི་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་གསལ།
སློབ་དཔོན་ཨུ་ཏུ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཀམ་ཙུའི་དུས་སུ་སྒྲོན་བཙུན་སྟེ་སྤྱོད་གསུམ་འཛིན་

པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་སོ། །མཐར་གྱིས་
བྱལ་སྟེ་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལོག་ཏུ་རྒྱུ་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་སྤྲོད་ཏུ་དཔག་ཆད་ཅམ་ཡོད་
པ་བྱུང་སྟེ་དགོ་འདུན་ཁྱིམ་གྱི་མང་པོ་ལ་འཆོ་བ་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། དུས་ལན་
ཅིག་སྤང་བ་བྱེད་པ་བཟུང་དེ། དེའི་རྒྱལ་མོ་གཞོན་སྤྱིན་ཞུས་ཀྱིས་བརྒྱས་ཏེ། བར་
པར་དགོ་འདུན་མཆོད་པའི་དོན་ཏུ་ཁ་བྱེད་པ་ན་སྤྲོད་པར་མཐོང་ནས། དགོ་སྤྲོད་རིག་
སྤྲུག་མཁུ་རྩེ་འདྲུལ་ཆེན་པོ་དེས་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་བཀྲུག་སྟེ། དེ་ཞུས་པ་གཟེར་བའི་དེ་དག་གིས་གཞོན་སྤྱིན་ཞུས་པ་བཀྲུག་སྟེ་སྤྲོད་
ཡང་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་གང་དོ། །ལྟ་ཞུས་པའི་ཆངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་གཞོན་པ་དང་། མེ་
ཏོག་གི་ཆར་དང་། རི་བཟང་སོ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་མཛོན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཚུལ་དེས་ལོ་བཞི་བཅུར་ཉི་ཤ་དགོ་འདུན་མཆོད་པར་བྱས།
གཏེར་གྱི་བུམ་པ་ཁོ་རང་ཉིད་ལ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་གིས་ས་འབྲུ་བར་མཐོང་
དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྤོན་རྒྱལ་པོ་གོ་ཏེ་འཕམ་བྱེད་
ཀྱི་དུས་དགོ་སྤྲོད་སྟེ་སྤོན་གསུམ་འཛིན་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཡི་དམ་
ཏུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པས་དུས་ལན་ཅིག་དགོ་སྤྲོད་གཞན་ཞིག་དང་གལ་བསྐྱུང་བ་དང་
གཞུང་གཞུག་པ་དང་། བཀལ་བརྟག་བྱེད་པའི་ཆེ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱུང་
མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཅན་འདི་ཞེས་སྤྲད་དོ། །དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་
ལྷག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་འདིས་སྟེ་བ་མང་པོར་བྱུང་མེད་ཏུ་སྟེ་བར་འགྱུར་དོ། །འོན་
ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ང་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དུས་ཅམ་ན་སྟེ་བ་སྤངས་པ་ནི།

བཅའ་མེ་མོ་བྲ་ཀུ་ས་ཤི་ལ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངང་ཚུལ་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 སྐྱེ་བ་བྲན་ཞིང་ཚུང་དུ་ནས་མདོ་སྡེ་དང་། མཛོན་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་མཛོང་ཞིང་
 རོས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ཤེས་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཏྲུ་མཆོད་པ། དག་
 བ་བཅུའི་ལམ་ལ་ངང་གིས་གནས་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོབས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་སྟེ།
 འདི་དག་སྟོང་མར་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཆེར་སྐྱེས་པ་ན། དེ་རྒྱལ་རིགས་ཞིག་
 དང་འདུས་པ་ལས་ཁྱེའུ་མཆོད་དང་ལྷན་པ་བཅས་ཏེ་སྟོན་པའི་ཆོག་བྱས། ཅུང་ཟད་
 ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་། བརྟག་པ་བརྒྱད་དང་། བརྟོག་པ་དང་། རྟོག་ག་
 དང་། སྟན་དབྱེད་དང་། བཟོའི་གནས་རྣམས་དང་། རིག་པའི་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཞིང་གསལ་བར་གྱུར་
 ཏོ། །དེས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཁྱིལ་བྲན་བྱ་ཁྱོད་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་
 ནས་མང་དུ་རོས་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་
 ཏུ་བྱུང་ནས་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དང་དག་འདུན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་གི་བྱ་བའི་དུས་
 འདའ་བ་ལོ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས། བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔའི་བར་དུ་སྟོག་པ་ལ་
 བཅོན་པར་གནས་ཏེ། ལོ་རེ་རེ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འབྲུམ་འབྲུམ་གྱི་ཆོག་དོན་ཐམས་
 ཅད་ཚུབ་པར་བྱས། དེ་ལྟར་སྤྱན་མོང་གི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་
 སྡེ་པལ་ཆེར་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲ་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་
 མ་སྟོས་ཤིང་མ་འཛིངས་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་དགོངས་ནས། དེའི་དོན་དུ་ལྷག་
 པའི་ལྷ་ཞལ་མཛོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པས། ལོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོབ་

དཔེ་མཛུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་མ་ནོས་པས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་མི་པམ་བ་ལ་
 མོག་མོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་སྐྱེ་
 འབྱུལ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདིས་སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་བའི་
 རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་སྒྲ་མ་བརྟེན་
 གསུང་། དེ་ནས་གྲུང་བ་བཟང་ཏེ་སྟེ། གསུང་རབ་ལས་ཀྱག་ཀྱུ་ལྟ་བུ་བཟང་ཏེ། རི་བོ་བྱ་
 ཀྱང་ཅན་དུ་བྱགས་པ་དེའི་ཐུག་ཅིག་ཏུ་འབགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་
 དུ་ལྟས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་སྐྱག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་པས། བྲག་གི་ངོས་ལ་བྱའི་
 ཆང་བཅས་ལྷ་བོ་ཟན་འཆོལ་བ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། དགོངས་ཀ་ཆད་དུ་ལོག་ཡོངས་པ་
 བྲག་གི་ངོས་ལ་གཤོག་པ་རེག་ཅམ་དེ་བྱུང་བ་ལ། ཡུན་རིང་པས་བྲག་ཟད་པར་
 གཟིགས་ནས་ངའི་བཙུན་འབྱུམ་རྒྱུད་རོ་སྟམ་ནས་སྤར་ལྟོག་སྟེ་ལོ་གསུམ་སྐྱབ་པ་
 མཛད་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ཐོན་པ་ན། རྒྱ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པར་གཟིགས། ཡང་ལོ་
 གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན། མི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་རས་བལ་འཇམ་པོས་ལྷགས་འབྱིད་
 པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལས་སྤ་ཁབ་བྱེད་པ་ཡིན། སྤར་ཡང་རས་བལ་གྱིས་ཕྱིས་ཏེ་
 ལྷགས་ཟད་པ་ལས་ཁབ་འདི་ཅམ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་སྟོད་ཅིག་ཁབ་ཀྱིས་གང་བ་བསྐྱན་
 བོ། །ཡང་ལོ་གསུམ་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ལྟས་མ་བྱུང་བས་ཐུགས་
 སྐྱོ་སྟེ་ཐོན་ནས་ཕྱིན་པས། ཁྱོད་ཁྱེད་ཞིག་ན་ཁྱི་མོ་མི་ལ་ཐུག་ཅིང་ཟ་བ། སྤྲད་འབྱུམ་
 ཁྱེད་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས་སྟིང་ཇེ་ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ། འབྱུ་འདི་རྣམས་མ་བསལ་ན་ཁྱི་
 འདི་འཆི་ལ། བསལ་ནས་བོར་ན་འབྱུ་རྣམས་འཆི་བས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་
 བཅད་ནས་དེར་འབྱུ་རྣམས་གཞུག་པར་བྱའོ་སྟམ་སྟེ། ཨ་ཅི་རྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱོད་ཁྱེད་

ནས་སྤྱི་མི་སྒྲངས། ལྷུང་བཟེད་དང་འཁར་གསེལ་གཏེང་པར་བཞག། སྤྱི་མིས་སྤྱི་
བརྒྱུ་ཤ་ནས་སྤལ་ཏེ། སྤྱན་བཅུ་མ་ནས་འབྲུ་རྣམས་སྒྲང་བར་བཅུ་མས་པ་ན། ལྷག་
གིས་ཡུལ་བ་ལས་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་ནས་སྤྱན་སྤེ་བ་ན། བྱི་དང་འབྲུ་མེད་པར་རྗེ་བཅུ་ན་
བྱམས་པ་མཆོན་དཔེ་འོད་དུ་འབར་བ་གཟིགས་ནས། གྱེ་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་གི་
སྤྱབས། །ངལ་བརྒྱས་འབད་ཀྱང་འབྲས་མ་མཆིས། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆར་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོའི་
དབྱུང་། །གཏུང་བས་བསྐྱེགས་ཏེ་སྒྲོམ་ཆད་འབབ། །བདག་གིས་དེ་ཙམ་དུ་བསྤྱབས་
ཀྱང་ཞལ་མི་སྟོན་པ་ཞེས་སྤྱན་ཆབ་བྱུང་བའི། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཆར་པབ་ཀྱང་། །ས་
བོན་མི་རུང་མི་འཁུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱོན་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་
པས་བཟང་མི་སྟོང་། །རང་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པས་བསྤྱིབས་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱིས། ང་
ནི་ཏྲག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱུང་ན་གནས་སོ། །སྤར་རིག་སྤགས་བརྒྱས་པའི་རུས་པ་ཐམས་
ཅད་ད་ལྟར་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་པའི་དཀའ་བ་དེས་སྤིག་སྤྱིབ་
དག་སྟེ། མཐོང་བ་ཡིན་གསུང་། ད་ལྟར་སྤག་པར་ཁུར་ལ་གྱོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱེ་བོ་རྣམས་ལ་
སྟོན་ཅིག་གསུང་། བསྟན་པས་གཞན་སྤྱས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་། ཆང་འཆོང་མ་ཞིག་
གིས་བྱི་བྱ་ཞིག་ཁུར་བར་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཕྱིས་འོངས་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་།
དབུལ་པོ་ཁུར་བསྤྱེད་པས་འཆོ་བ་ཞིག་གིས་ཞབས་མགོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཀྱང་ཉིང་དེ་
འཛིན་བརྟེས་ཤིང་། སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །

རུས་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱིབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ། ཁྱོད་ཅི་འདོད་
གསུང་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་བར་ཞུ་ཞེས་ཞུས་པས། ངའི་གོས་ཀྱི་མཐའ་ལ་
འཇུས་ཤིག་གསུང་། འཇུས་པས་དེ་མ་ཐག་དགའ་ལྡན་དུ་སྤྱིབ། དེ་ལ་ས་སྤེའི་གནའ་

མཆན་ལས། དགའ་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་དུག་བཟུགས་ཟེར་བ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་།
འགའ་ཞིག་མི་ལོ་བཙོ་ལྷ་སོགས་བཟུགས་པར་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་བོད་
ཡོངས་ཁྲབ་དུ་གྲགས་པ་ལ་མི་ལོ་ལྷ་བཙུ་བཟུགས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་བྱེད་ལོར་
བཅེས་པ་ཡིན་པས་ལོ་ཉིར་ལྷོ་ཞེས་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་གསུང་། དེར་དགའ་ལྷན་དུ་
མགོན་པོ་མི་པམ་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་མཐའ་དག་གསན་ཏེ།
མདོ་སྤེལ་མས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། བྱམས་པའི་ཆོས་ལྷ་གསན་པ་ན་དོན་ཆེན་
རེ་རེ་གསན་པ་ཅམ་གྱིས་ཉིར་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འབྲ་བ་རེ་རེ་ཐོབ། སྤར་ཡང་མིའི་ཡུལ་
དུ་བྱོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ན་གཞན་གྱིས་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་
ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བྱེད་དམ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་
ཐག་རིང་པོར་འཁོར་དང་བཅས་པས་གཤེགས་པ་ན་འད་ཐུན་ཆོད་གཅིག་གམ་ཉི་མ་
གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་དང་དང་པོར་བྱམས་པ་ཞལ་གཟིགས་པའི་དུས་དེ་ཅམ་གྱི་ལང་
ཆོ་ལ་གནས་ཏེ། དགྲའ་ལོ་དགྲའ་བཙུ་ལྷག་ཀྱང་སྤོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་
དང་། སྐྱེ་ལ་མཆན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་རྩེས་མཐུན་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་
ས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་མདོན་གྱུར་དུ་མངའ་བ་དང་། ཁྲད་པར་མནལ་
ལམ་དུ་ཡང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་མེད་ཅིང་། ཉིར་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་དུལ་ལ་ངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བྱབ་མཐའ་ངན་པ་སུན་
འབྱེན་ཞིང་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ཆར་གཅོད་པ་སོགས་ལྷག་པར་རྣོ་བ་དང་། ཐོས་པས་མི་དོ་
མ་ཉིད་དང་ནི། ཟང་ཟེང་མེད་པར་ཆོས་སྤྱོད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་
སྤྱོད་བཞིན་པ་སོགས་རྒྱ་མཆན་དུ་མས་ས་གསུམ་པ་བརྟེས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེས་དང་པོར་མ་ག་རྒྱའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཅིག་ལེ་ལུ་བ་ན་
ཞེས་བྱ་བའི་ནགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་མཛད་དེ་བཞུགས་ནས་སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྷན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་བརྒྱད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་མོ་དག་བཀོལ་ཞིང་
བསྟན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བོ་དད་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་སྟེ། གནས་དེ་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་གྱའི་དགོན་པར་གྲགས་སོ། །དེར་བུམས་པའི་ཆོས་ལྡ་ཡང་ཡི་གེར་
བཀོད། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་དང་། ས་སྡེ་ལྡ་
དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅས་
པལ་ཆེར་མཛད། དེ་ནས་ཡུལ་རུབ་ཕྱོགས་དང་ཉེ་བ་གྲོང་ཁྲེང་ས་ག་རི་ཞེས་བྱ་བར་
ལྷུང་བུ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟབ་མོའི་སྤྱན་བདག་བྱས་ཏེ་
ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུས། དེར་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སོ་སོའི་
སློང་དང་འཆམ་པར་ཆོས་མང་དུ་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སློང་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལྡ་བརྒྱ་ཅམ་བཤད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
བཀོད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིགས་སད་ཅིང་མདོ་སྡེའི་དོན་ལ་སློབ་གྲོས་རྒྱས་པ་སྟོང་
ལྷག་བཀལ་བ་ཅམ་བྱུང་སྟེ་དེ་ཡང་སྤྱན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་ལས། ཕྱིས་
དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སློབ་གྲོས་རྒྱུང་དུར་གྱུར་བ་དང་། དག་ལན་གསུམ་གྱིས་རིམ་པས་
ཉམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་བྱོན་པའི་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་
འཛིན་པའི་དགེ་སློང་མང་པོ་ཡོད་ནའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པ་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་མེད་
ཅིང་། མདོ་སྡེ་རེ་རེ་ནས་འདོན་པ་དར་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་དོན་རི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་མེད་

ལ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འདི་
ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རམ། བྱ་ཤིན་ཏུ་ལུས་ཆེ་བ་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་
ཡོད་པ་ཞེས་དཔེར་བྱས་པའི་ལུས་ཆེ་བ་འདི་དོན་གང་དང་སྟོར། རི་དང་ནགས་ཆལ་
གྱི་མཆན་མ་མ་མཐོང་ན། རྒྱ་མཚོ་དང་ཐག་ཉིད་ཞེས་པ་ལ། མཆན་མ་མ་མཐོང་བའི་
ས་མཆམས་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
དགོས། གཉིས་པ་ནི་དགོ་བའི་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ། གསུམ་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
པོ་ལོ། དོན་ལ་རི་བ་གསུམ་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩལ་སྟེ་ཡོད་དམ་མེད།
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་གང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཡང་དོ་བོ་
ཉིད་མེད་དམ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་པར་བཤད་
པའི་མི་བྱེད་མཁན་དང་། མི་བྱེད་རྒྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། དང་པོ་ལ། གུན་
རྩལ་ཏུ་རྩལ་སྟེ་ཡོད། དོན་དམ་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད། གཉིས་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
གསུམ་ལ་དགོངས་པས། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྤར་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་
གཉིས་སྟེ་འབྱེད། གསུམ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་དང་། དེས་བྱེད་ཚུལ་ལྔ་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀར་
འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་ལན་བཏབ་པོ། དེར་རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱེ་བའི་ཆོག་ས་
ཐམས་ཅད་དོ་མཆར་མད་དུ་གྱུར་པས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་དག་པར་
བརྟལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་ནི་ཕྱ་ཙམ་བྱེད་དུ་བརྟག་སྟེ། རེ་རེ་ཡང་དགོ་
སྟོང་བརྒྱ་བརྒྱ་དགོ་བསྟན་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །གནས་འདི་ཉིད་དུ་
བཞུགས་པའི་ཆོ། གཙུང་དབྱིག་གཉིན་ཡང་བརྟལ་བ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དེའི་ཆེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་ཕུ་རྫ་རྩེ་བའི་བུ་ལྷ་ལྷོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེས་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་མི་པམ་པ་ལས་ཡུང་སྦངས་ཏེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་སྦྲང་ཡང་དར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས་བུ་མ་ཟེ་རང་ཉིད་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་
གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡུལ་དབུས་སུ་འོངས། གནས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་
མཆོད། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འབྲུག་པར་ཁྱུས་པས། དེར་སློབ་དཔོན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཉི་ཤུ་
རྩ་ལྷ་དང་། བུ་མ་ཟེ་འཁོར་དང་བཙས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཤེགས་པར་བརྩམས་པའི་ཆོ།
བུ་མ་ཟེ་དེའི་མ་ནད་གྱིས་བཏབ་པོ་ཞེས་པོ་ཉི་ལྔ་དང་། །དེར་བུ་མ་ཟེ་སྦྲང་དུ་སླེབ་པར་
འདོད་པའི་སེམས་གྱིས་གདུངས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་བུ་མ་ཟེ་འདོད་ན་སྦྲང་
དུ་སླེབ་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་། དེ་ནས་ལམ་དུ་ཁྱུགས་པས། ཉི་
མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱི་ཐོག་ན་སློབ་དཔོན་དང་། བུ་མ་ཟེ་འཁོར་དང་བཙས་པ་ཡུལ་གྱི་ཕུ་
རྫ་རྩེ་སླེབས། དེ་ཡང་གྱི་ཕུ་རྫ་རྩེ་ཞི་ཡུལ་འི་ལི་རྒྱའི་ནང་ཆོན་ཞིག་ཡིན་ལ་ཆེ་བ་
གསུམ་གྱི་ལམ་སྟེན་ཆོད་གཉིས་ལ་བཞོད་པ་ཡིན་གསུང་། ལུབ་ཕྱོགས་ལྷ་རྒྱན་གྱི་
ཡུལ་ནས། ཆོང་དཔོན་རྣ་ན་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྲང་དངས་པའི་ཆེན་ཡང་། སློབ་
དཔོན་དང་ཆོང་དཔོན་འཁོར་དང་བཙས་པས་མ་གཞི་དང་ལྷ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཞག་གཅིག་ཉིད་ལ་བཞོད། ཡུལ་གྱི་ཕུ་རྫ་རྩེ་དང་། ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀར་དུ་
ཡུན་རིང་རབ་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
དར་བར་མཛད་ཅིང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀར་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ལྷག་པེ་བཞེངས། ལྷ་ཁང་
ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་བཞེངས། དེ་རྣམས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་རེ་རེ་ཡང་བཞུགས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་མ་ག་རྒྱར་ཡང་མཆོད་ཉེན་བརྒྱ་དང་། ཆོས་གཞི་ཉིང་ལྔ་བཅུ་གསུ། ལན་ཅིག་
ཐུ་གར་མཐའ་འཁོབ་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཡོ་རྒྱ་དང་ཉིང་བར་རྒྱལ་པོན་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་
བཞུགས་པའི་ཆེ། དེ་དང་ཉིང་བ་ན་གར་ལོག་གི་གྲོང་ཞིག་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་ཆོས་
གསུང་བཞིན་བ་ལ་གར་ལོག་རྣམས་ཀྱི་དམག་བྱུང་བས། ཆོས་ཉན་བ་རྣམས་ལ་
བཟོད་པའི་ཁྱེར་བསྐྱེད་ཅིག་པར་གདམས་ནས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བར་བཞག་པས་
གནས་ལ་ལ། མདའ་འཕངས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་དུ་སོང་། གར་ལོག་གི་གཙོ་
བོས་སློབ་དཔོན་ལ་རལ་གྱི་བརྟེན་པས་ཀྱང་གཞོན་པ་མེད་ཅིང་། རམ་གྱི་ཉིད་དུ་མ་
བུ་བརྒྱར་ཆག་གོ། །གཞན་ཡང་སྐྱར་བ་གཏབ་བ་སོགས་ཇི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་གཡོ་བ་
མེད་པར་འདུག་པས། དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པར་དད་དེ་བྱུག་བྱས་ནས་སོང་ངོ་། །

སློབ་དཔོན་འདིས་གཞན་གྱི་བསམ་བ་མཐེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་བ་ཐམས་ཅད་
སློབ་མས་གང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བཀྲལ་ནས་སྟོན་
པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འདི་ལས་ཆོས་ཉན་བ་ལ་མཁས་པར་མ་གྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དོ། །དུས་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པལ་ཆེར་གྱིས་མདོ་སྡེ་སྡེ་རེ་ཅམ་མ་ཞུས་པ་
མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གྱིས་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ཐམ་བ་
བཅུ་གསུ་བ་ལས། རེ་རེ་ལ་ཡང་སློ་སྦྱོང་བ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ཉུང་མཐའ་རྣམས་ལ་འད་ཡོད་
པས། སྦྱིར་ཆོས་ཉན་པའི་སློབ་པའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མཆོག་ཏུ་གྱུས་པས་བྱུབ་པའི་མཐའ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་ལ། ས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་
སྦྱེས་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱེས་པ་སོགས་སྦྱོང་བྱས་མང་པོ་ཡང་བྱུང་ཞིང་།
མདོ་སྡེ་དང་བྱུབ་མཐའ་བྱོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སློ་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་

ཤིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ལྷག་པར་གྲུས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པ་དང་། མངོན་པ་ཉན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །གཞུང་འཇོག་
འཇོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲུབ་པས་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་ཞིང་། ཐག་རིང་པོ་ཡང་ཡུད་ཀྱིས་
བཟོད་པར་བྱེད། ཉན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་པས་པ་རྩོམ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ། ཐུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་རྩོམ་ཆར་
ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཐུག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ཞོན་མེད་ལོ་ཞེས་ཟེར་བར་
གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་ཐུག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་ཆེ་ཡང་ཐུག་ཆེན་གྱི་
དགེ་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱི་ལོངས་པ་ནི་མེད། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་དགེ་འདུན་པལ་ཆེར་ཉན་
ཐོས་ཡིན་ནོ། །

སྤྱོད་དཔོན་འདི་དུས་ཐུག་ཆེན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ཁྲིམས་མང་པོ་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་
མཆན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐུག་པ་ཆེན་པོ་འདི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གྲགས་སོ། །འོན་ཏེ་སྤྱོད་དཔོན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་དགེ་
སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས་མེད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ། ཐུ་
སྤྱོད་འཛིན་པ། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཐེ་ཆོས་གཙོད་ཅིང་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱོད་པོ། །སྤྱོད་ཆེན་
སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ན་རྒྱ་ལེ་རྒྱུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས། དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ཉིན་རེ་བཞེན་
སུ་སྤྱོད་པ་ཆོས་པ་རེ་ཡོང་བ་ལ་བྱུང་མཐའ་རྣམས་ཐུགས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་སྤྱོད་
བྱུང་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་རབ་དུ་བྱུང་། གཙོག་ལག་ཁང་
གང་ན་དགེ་སྤྱོད་ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། ཆོག་ཉམས་པ་ཐམས་
ཅད་ཆོས་བཞེན་ཆར་གཙོད་པར་མཛད་པས་དགེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མཛད་

དོ། །མཐར་ཐོང་ཁྲིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྐྱུ་འདས་ཏེ། དེའི་ཤུལ་དུ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོད་རྟེན་བྱས་སོ། །གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ནི། བོད་ན་འགའ་ཞིག་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་མཆོད་མའི་སྐྱུ་མཆོད་དུ་འདོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མཆོད་དུ་
འདོད་པ་སྤང་ནའང་། འཕགས་ཡུལ་མཁས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲགས་ཏེ། འདིའི་ཡལ་ཏུ་
བྱུར་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱི་དེའི་ལོར་འབྱུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཡུམ་
གཅིག་པའི་སྐྱུ་མཆོད་དོ། །སློཾ་ལའི་ཚོགས་བྱས་པ་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཐོབ་པར་ཀྱིས་ཞིག་པའི་བར་གཤེན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་འབྲ། དེར་
དཔལ་རྒྱ་ལེརྒྱར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་མཐའ་དག་བྱང་བར་
བསྐྱབས། ད་དུང་ཆོས་མདོན་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་
བྱུང་མཐའ་རེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པའི་ལམ་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། ཁ་
ཆེར་བྱོན་ནས་སློབ་དཔོན་སརྩ་རྩ་བ་གཙོ་བོར་བརྟེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྡེ་བ་
བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཟླན་བཙོས་སོ་སོ་དང་། སྡེ་བ་སོ་སོའི་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་རྣམས་དང་། སྐྱ་སྟེགས་ཅན་ལྟ་བུ་ག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་
དག་དང་། རྟོག་གའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་ཞིང་མཁས་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་དེ་ཉིད་
དུ་ཡང་ལོ་མང་པོར་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་རྣམས་པར་བྱེ་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
རྣམས་བཤད། སྤར་ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་ཆོས་རྒྱན་དང་། ལམ་ཀྱི་གཞོད་
སྦྱིན་ལ་སོགས་པས་ལམ་དགག་མ་རུས་པར་མ་གཏོགས་བྱོན། དེར་ཡང་ལོ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་མང་པོ་

སྟོན་ཅིང་བཞུགས། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྤེལ་ལེ་
སྤེལ་ས་པམ་གཟིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ཐུགས་སྦྱོར་མ་ཆུང་ཅིང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསན་
པ་ལ་ཐུགས་ཡིད་མ་ཆེས་ནས། གྱེ་མ་ཐོགས་མེད་ནགས་སྦྱོར་། བུ་གཉིས་བར་དུ་
ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས། ཉིང་འཛིན་མ་གྲུབ་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི། རྒྱུ་ཁལ་ལོངས་པའི་གྲུབ་
མཐའ་བཅུམས། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཆུང་ཟད་བསྐྱེད་ཆོག་
དུ་མཛད་པས། དེ་གཅེན་པོ་འཕགས་པས་གསན་ཏེ་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་པར་
དགོངས་ཏེ། དགེ་སློང་གཅིག་ནི་སྒོ་གྲོས་མི་བཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་འཛིན་དུ་
བཅུག་གཞན་ཞིག་ནི་ས་བུ་པའི་མདོ་འཛིན་དུ་བཅུག་ཤང་བ་ན་ཐོག་མར་སྒོ་གྲོས་
མི་ཟད་པ་ཐོན། དེ་ནས་ས་བུ་པ་ཐོན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས་གཙུང་གི་བྱང་དུ་བཏང་
བས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་ལ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བཏོན་པས། ཐེག་ཆེན་འདི་རྒྱ་ལ་
བཟང་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་གཡེལ་ལམ་དགོངས། ཐོ་རངས་ས་བུ་པ་བཏོན་པས། རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀར་བཟང་བ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས། སྐྱར་བ་
བཏབ་པའི་ལྷེ་བཅད་པར་བྱའོ་དགོངས་ཏེ། སྤྱི་གི་བཅའ་བས། དགེ་སློང་དེ་གཉིས་ན་
རེ། འདིའི་དོན་དུ་ལྷགས་བཅད་པར་ག་ལ་འཆོལ། སྤྲིག་པ་བཞགས་པའི་ཐབས་
གཅེན་ལ་མངའ་བས་འཕགས་པའི་བྱང་དུ་གཞུགས་པར་བྱ་བས་ནས། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱོན། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
མཐའ་དག་གཟིགས་ནས། སྐྱེ་མཆོད་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་མཛད་པའི་ཆེ་གཙུང་སྟོབས་
པ་སྐྱར་ཞིང་། གཅེན་སྟོབས་པ་མི་སྐྱར་ཡང་ལན་བཟང་པོ་བྱང་བས་རྒྱ་མཆོན་འྲིས་
པས། ཡི་དམ་ལ་འྲིས་ནས་ལན་འདེབས་གསུང་། གཙུང་གིས་ཀྱང་ཞལ་སྟོན་པར་

ཞུས་པས། ད་རེས་སྐལ་བ་མེད་གསུངས་ནས་སྒྲིག་སྦྱོང་གི་ཐབས་བསྟན་ཞེས་
གྲགས་མོད་ཀྱང་ཐུ་གར་བའི་དག་སྒྲོམ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་སྤང་ཞིང་། རིག་པས་ཀྱང་མི་
འཐད་པར་མངོན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་
གསན་ནས། སླ་མ་ལ་ཚོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སླ་མ་ལ་མ་ཞུས་པར་དཔེ་བཞུགས་ནས་
ཅུལ་བཤད་བྱེད་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྒྲོན་དུས་བཟང་པོའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྦྱོད་པ་ལ་མེད་ཅིང་། འདུས་བཟང་ལ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་ཚོད་པ་མི་བྱེད་ཅེས་གསུང་
བར་འདོད་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཚོད་པར་འདོད་པ་ག་ལ་འཐད། ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་ལས་ལུང་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་བཞིན། དབྱིག་གཉེན་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་མཐུན་པར་བྲིས་པའི་ཚུལ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ལ་ཞུའོ་ཞེས་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་གཙུང་ལ་སྤྲས་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཀྱང་འཐད་འཐད་ཀྱང་མི་
འདལོ།

དེས་ན་ཐུ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། སྤར་གྱི་འཕྲོ་དེ་ལས་
བཅུམས་ཏེ། སྒྲིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཞུས་པས་འཕགས་པས་རྒྱལ་བ་མི་པམ་པ་ལ་
ཞུས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་ཤོད། མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལ་འགྲེལ་བ་
ཀྱིས། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རིག་སྤྲགས་འབྱམ་དུ་སྒྲོམ་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
པས། གཅེན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་ཆར་གཅིག་གསན་པ་ཙམ་ཀྱིས་
སྤྲགས་སུ་ཆུད། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲགས་མཁན་ཞིག་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་མནོས་
ནས། གཟུངས་མདོ་ལྷ་བརྒྱ་བཏུགས། གསང་བའི་བདག་པོའི་རིག་སྤྲགས་བརྒྲས་
པས་བྱུང། ཡང་དག་པའི་དོན་སྤྲགས་སུ་ཆུད་ཅིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་

བར་གྱི་དེ་མེ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མི་ཡུལ་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྟུང་
བས། སྟོན་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལྟ་བུའི་
མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་
གསུམ་ལས་མདོ་ལྔ་བརྒྱ་སྟོ་ཀ་འབུམ་ཐུག་གསུམ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
བཅེགས་པ་འདུས་པ་ཞེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས། ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ཡང་རེ་རེར་བགྱངས། ལྷག་མ་ཤིང་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་སྡེ་ཆེ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟོམས་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བཟུང་སྒྲགས་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་བཞུགས་སོ། །ལོ་རེའི་ནང་དུ་ལན་རེ་ཞལ་
འདོན་དུ་མཛད་དེ། ཉིལ་མར་གྱི་རྩིང་བུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་ཉིན་མཆོན་སྟེལ་མ་བཅོ་
ལྔས་དེ་རྣམས་ཆར་གཅིག་ཞལ་འདོན་དུ་གྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་འདོན་པར་མཛད་པ་ཡང་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གཉིས་
ཅུ་མ་རེ་ལ་གྲུབ་པར་མཛད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་འདིན་པ་
སོགས་མཁས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་མ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྟེ་
འདས་པའི་འོག་ཏུ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དུ་མ་
བཏོན་པར་མཛད་པ་ལས། ཉིན་རེ་བཞིན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་རོང་རབ་བྱུང་
བསྟེན་རྩོགས་གཞན་ལ་གཏོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་སྟོང་
གི་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དུ་མཛད་པ་དང་། སོ་སོའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་སུ་འཇུག་
པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆོས་སྟོན་བཅུ་མ་ཆག་པར་མཛད་པ་དང་། གཞན་སྟོང་ཐུག་རེ་

ཉིན་རེ་ཚས་སྟོད་བཅུ་ཚད་བ་ལ་སྟོར་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མི་
འདྲ་བའི་ཚས་སྟུན་ཉི་ཤུ་རེ་ཆག་མེད་དུ་གསུང་བ་དང་། སྟོད་ཀྱི་དུས་སྟུ་ཚས་རྣམས་
ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས་ཏེ་གཤམ་བཟུང་བ་དང་། གཞུང་གཞུག་པར་མཛད་ཅིང་། བྱང་སྟུན་
ལ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མནལ་བའི་རང་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལས་ཚས་གསན་པར་མཛད་། མོ་
རངས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ བར་བར་དུ་བསྟན་བཅོས་
ཚོམ་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་སྒྲོག་པར་མཛད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
བ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་དང་། དཀོན་
མཆོག་རྗེས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ལཱེ་མདོ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་རྒྱན་
དང་། འབྲེད་གཉིས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་གཞན་འབྲེལ་དུ་བཅུམས་པ་ལྔ་བཅུ་ཅམ་དང་། རང་རྒྱུད་དུ་
སྤྱ་ཀ་ར་ཏ་སྡེ་བརྒྱད་མཛད་། གཞུང་གཏོར་རྣམ་རྒྱལ་འབྲུམ་བཞས་པས་ཀྱང་དེའི་རིག་
སྟངས་བྱུག། དེ་ནས་གསང་བའི་བདག་པོའི་ཞལ་མདོན་གསུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་དཔག་དུ་མེད་པ་བརྟེན་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་སོགས་གཞན་འབྲེལ་
གསུམ་པོ་སྤྱ་ཀ་ར་ཏ་སྡེ་བརྒྱད་ལ་བབས་བ་ཕྱོགས་འདིར་སྤྱི་བྱབ་དུ་གསུམ་ཀྱང་།
ཆོག་འབྲེལ་ལ་རབ་དུ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་མི་སྟོར་ཞིང་། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལའང་རབ་
དུ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པ་དཀའོ། །དེ་ལ་རབ་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཆོན་གཙོ་ཆེ་བ་རེ་རེ་
སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བྱའི་མིང་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེན་པོ་
ལའང་མི་ཟེར་ན། དེའི་ཆོག་འབྲེལ་ལ་ཟེར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རབ་དུ་བྱེད་པ་སྡེ་

བརྒྱུད་ལས་ལ་ལ་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མིང་ཡོད་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པའང་མི་
རིགས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་མཐའ་འཁོབ་ཐག་རིང་པོ་རྣམས་སུ་མ་གཤེགས། བལ་
ཆེར་མ་གཏུ་ཉིད་ཏུ་བཞུགས། དེར་ཆོས་གཞི་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཞིག་པ་གསོ་བ་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་གསར་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཙུགས་ཏེ་མ་གཏུ་འཛིན་ས་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་གཞིས་ཁྱབ་པར་མཛད། འདར་ཕྱོགས་གོ་རིའི་ཡུལ་ཏུ་ལན་
ཅིག་བྱོན། དེར་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་མང་པོ་
གསུངས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ། ལྷ་ཏོ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བྲེ་བོ་ཆེ་རེ་རེ་ཅམ་རྟེན་པ་བྱུང་། ཡུལ་དེར་ཡང་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་བཙུགས་སོ། །ཨོ་ཧེ་ཧེ་འདར་བྲམ་ཟེ་མ་གླི་ག་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ། དེར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་འདུན་སྟོང་ལྔ་གཙུག་ཏུ་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་གསུམ་ཏུ་ཏུས་སྟོན་བྲས་
པས། བྲམ་ཟེའི་བྲིས་ཏུ་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྷ་བརྟེན། ཡུལ་དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་དང་།
བྲིས་བདག་དང་། རྒྱལ་པོ་རྣམས་དད་པར་བྲས་ནས། དེར་ཡང་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་བཙུགས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡང་སློབ་
དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོས་ཏེ་ཆོས་གཞི་བཙུགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ན་དེ་
དང་མཉམ་པ་ཅམ་ཡོད་པས། ཆོས་གཞི་བྱུག་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཙུ་ཅ་བཞི་ཚུགས་སོ་
ཞེས་གྲགས་སོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཏུས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དགོ་འདུན་འདི་སྐབས་མང་སྟེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམས་བསྟོམས་ན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགོ་སྟོང་བྱུག་བྲི་ལོངས་པ་ཅམ་ཡོད་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
རྒྱ་ཞིང་གནས་པའི་དགོ་སྟོང་ཡང་སྟོང་ཅམ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྲིས་དང་ལྷན་

ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་སྒྲག་གོ།

སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་གང་དུ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མ་ཡིན་གྱི་མཆོད་པའི་
ཡོ་བྱད་འབྲུང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་ཁུངས་བརྗོད་པ་སོགས་ཡ་མཚན་གྱི་ཆོས་
རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འབྲུང་ངོ་། །བསམ་ན་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེ་རིས་
པ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ལུང་སྟོན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་མེ་མོར་བ་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད་པས་ཞི་བ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་མཐར་སྐྱེས་སུ་ནད་རིམས་བྱུང་བའས་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད་པས་ཞི་བ་དང་། རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་མ་ཐུས་སྐྱ་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
སོགས་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཞིག་གོ།

ལྷ་ཕྱིར་ལུ་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་སུན་ལྷུང་ཞིང་། ལྷིར་བྲམ་ཟེ་དང་ལུ་
སྒྲགས་ཅན་སྟོང་ལྷག་ལྷ་ཅམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཅུག། མཐར་སློབ་དཔོན་
སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། དེར་ཡང་ཆོས་གཞི་བཅུགས་ཏེ་དགེ་
འདུན་མང་པོ་ཐུག་མེད་དུ་འཕེལ་བར་མཇུག། ཁྱིམ་བཅུན་ཆོས་གོས་གྱོན་ནས་ཞིང་
མོ་བ་གཟིགས་ནས། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་ཐུགས་འབྲུང་ནས། དགེ་
འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་བསྟན་ཏེ། གཞུག་གཏོར་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གཞུངས་མགོ་ཞབས་
བརྒྱུག་པ་ལན་གསུམ་རྒྱུས་པས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་འདས་ཏེ་རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རུབ་པ་
ཞེས་གྲགས་སོ། །དེར་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ཡང་བྲམ་སོ། །

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་མངོན་པ་མཛོད་ཅ་བཅུམས་ནས་ཁ་ཆེར་འདུས་བཟང་
ལ་བསྐྱར་བས་དབྱེས་ཤིང་འབྲེལ་བ་གཟིགས་ལུལ་བས་མ་དབྱེས་ཏེ། ཅོད་པའི་དོན་
དུ་མ་གཞུར་བྱོན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱེག་གཉིན་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ཟེར་བ། མཛོད་ཅ་འགྲེལ་བཅུ་མ་ནས་འདུས་བཟང་ལ་གཟིགས་ཤུལ་བས་
དགྲེས་པ་དང་། མ་དགྲེས་པ་སོགས་དེ་ལྟར་འཐད་དུ་བྱུང་ལ། འདུས་བཟང་མ་ག་རྒྱར་
བྱོན་པའི་གཏམ་གསལ་པོ་རྒྱ་གར་ན་མེད་ཅིང་། བྱོན་དུ་ཟིན་ནའང་སྤྲོ་མོར་ཡིན་པར་
མཛོད་པས་དབྱིག་གཉེན་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ན། འདུས་བཟང་སྤྱོད་འདས་ནས་
ལོ་མང་པོར་ལོན་པར་མཛོད་ནོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་
ལོ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་ཙམ་མཛད། ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱར་འཛོ། །གསུངས་པའི་ལུང་
བསྟན་པའི་ལོ་ནི་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱིས་འཆོ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་དང་འགྲིག་
།ལོ་སྟུམ་ཅུ་ལྷག་ཅིག་འགྲོ་དོན་ངེས་པར་མཛད་ལ། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་
པར་མཛད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་སྤང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་དགྲུང་
ལོ་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཙམ་བཞུགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་
དུའང་ལོ་མང་པོར་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེར་མཛད། འཕགས་པའི་རྩེས་སུ་ལོ་ནི་བྱེད་ཅ་ལྔ་
ཙམ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་དང་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་དེ་
གཉན་བཙན་དུས་མཉམ་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡང་འཐད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པའོ། ། །

༡༩ སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཐོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེད་ཙམ་ཀྱི་དུས་ན། རྒྱལ་པོ་ཟབ་
མོའི་ཕྱོགས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་མ་བུའི་ཡུལ་དུ་སྤྱེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་རྟ་རྒྱ་

ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར། ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་
ཡོན་ཏན་འོད་ཟེངས་རྒྱ་མར་བཀྱར་བ་ཞིག་བྱུང་། དུས་དེ་ཙམ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་
འི་མ་ཙཱ་ལི་བྱ་བ་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་པོ་འི་ག་མ་ཙཱ་དང་། དེའི་བྱ་ཁྲ་མ་ཙཱ་གཉིས་ཀྱིས་
རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་དུས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་དབང་ཐང་དང་འོངས་སྐྱོད་ཀྱང་ཆེ།
སྟོན་པ་ལ་དགལ། རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་ལུགས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གི་
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་སྟེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་མཆོད་ཅིང་བྱུང་པར་གཅེར་བྱ་བ་
རྣམས་ལ་མོས་སོ། །ཁ་ཆར་དེ་ཙམ་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཉིད་ཡོད་དོ་
ཞེས་བྲགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བརྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་
འགྲོ་དོན་མཛད། རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྟོབ་མ་སངས་རྒྱས་
འབངས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེའི་སྤྲད་ཀྱི་འགྲོ་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འགྲོ་དོན་དར་བའི་དུས་སོ།
ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བཅུན་པ་དགེ་འདུན་འབངས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེར་མཛད། སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་འབངས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཤེགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པ་ཞིག་བྱུང་ལ། ལྷོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཕྱོན། ལེགས་ལྡན་དང་། རྣམ་
གྲོལ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེའི་སྤྲད་ཀྱི་དུས་ཙམ་ཡིན། ཨོ་ཁི་བེ་ཤའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཇ་ལེ་
ཏུ་ཉེའི་བྱ་རྒྱ་གཤེད་དང་། རྫོན་པོ་བུ་མ་ཟེ་རྒྱ་གཤེད་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ལོ་བདུན་ཙམ་
རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱུངས་པས་ཤིན་ཏུ་དབང་ཐང་ཆེ་ཞིང་། འི་ཁ་མ་ཙཱ་སྤྱང་ཕྱག་བྱས།
སྟོབ་དཔོན་ལོ་ཡི་བས་བརྟུལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས། བྱལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་རི་ཀ་

དབྱིག་གཉེན་གྱི་བྱང་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དུ་
མ་ལ་ཡང་མཁས་པར་སྦྱངས། སྡེ་པ་ཐ་དད་པའི་འདུལ་བ་བསྟན་བཅོས་དང་བཅས་
པ་མཐའ་དག་མཁས་པར་མཐུན། འདུལ་བ་འབྲུམ་སྟེ་རྟག་ཏུ་བྱུགས་ལ་འདོན་པར་
མཛད། དུལ་བཅོམ་བརྒྱུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཨ་གྲ་བུ་རི་ཞེས་བྱ་བར་བཞུགས་ཏེ།
ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དགོ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཕྱག་ལྔ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱམ་བུའི་
ཉེས་བྱས་པ་མོ་ཚུན་ཆོད་སོ་སོའི་ཕྱིར་བཅོས་གྱིས་འབྲུལ་འབྲུལ་དུ་བཅོས་པས་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྟོན་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྲོད་པའི་དུས་
བཞིན་ཡོད་ལ། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་དང་། མ་མོ་འཛིན་པའང་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། འདུལ་བ་
འབྲུམ་སྡེ་ཐོན་པའང་ལྔ་བརྒྱ་ཅུ་མ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་གྱིས་
རྒྱལ་པོ་ལྷོ་ཉ་རྒྱའི་སྟོན་པོ་མ་ཉརྒྱ་རྩ་ལྔ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་མིག་
སྤྱང་བ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་ལས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སོར་ཚུད། རྒྱལ་པོའི་སྤྲོ་མར་
སྤྱང་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོ་བྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འདུ་བ་སྤྱང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཐམས་
ཅད་དགོ་བར་བསྦྱར་ཏེ། རང་ཉིད་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པ་མི་མང་འདོ། །

སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བརྟན་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་འབྲུམ་སྡེ་དགུ་བཅུ་
གོ་དགུར་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཞལ་འདོན་མཛད་པའི་ཆེ། གཤུང་གི་ཕྱག་ན་
ཕྱག་རོན་ཅང་ཤེས་པ་ཞིག་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པས་ཉན་ནོ། །དེ་ཤིན་པ་སྟོ་སྟོགས་
དརྟ་ཀ་ར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོད་དཔོན་གྱི་བྱ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས། སྦྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་
ག་ན་བཞུགས་ངེས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སུ་ཡིན་ངེས་པས། དབྱིག་གཉེན་ཡིན་ཏེ་མ་ག་
རྒྱ་ན་བཞུགས་ཟེར། དུལ་དེའི་ཆོད་པ་ལ་ངེས་པས་ཀྱང་བཞུགས་ཟེར་བས། ལོ་བདུན་

མོན་པའི་དུས་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་བྱང་དུ་བསྐྱུལ་ཏེ་རིག་པ་སློབ་ཅིང་ཡོད་
པས་ཀྱང་དགའ་བ་མེད་པར་ཤེས། དེའི་ཆེ་སྒྲན་མ་སྤར་གང་ཉིད་པ་ཟུང་སྟེ་མ་ནས་
སློབ་མའི་སྒྲ་ཁང་ཞིག་ན་ཡོད་པ་ལ། འཕགས་མ་ལ་མ་སྤུལ་བར་བཟུང་མི་བྱུང་སྟེ་
ནས་སྒྲན་མ་འགའ་ཞིག་སྤུལ་བས་འགྲིལ་ནས་བྱུང་། འཕགས་མས་མ་གསོལ་བར་
རང་བཟོ་མི་འོང་སྟེ་མ་ནས། ཟད་ཟད་སྤུལ་ཡང་འགྲིལ་ཏེ་བྱུང་བ་ན། གྲིས་པར་བྱུང་
པས་དུས་སོ། །འཕགས་མས་ཞལ་མཛོན་སྤུལ་དུ་བསྐྱུལ་ཏེ། ཁྱོད་མ་དུ་ཞིག་ངས་གྲིན་
གྲིས་སློབ་པོ་ཞེས་གསུངས། གློད་ཅིག་དེ་ལ་སློབ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པར་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་
བརྒྱན་དེ་ལ་ཡང་མ་ཤ་ཤ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

གྲིས་གནས་བརྒྱན་སྡེ་སྡོད་གསུམ་འཛིན་པ་བྱུང་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
མཛོན་པ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལ་ཞལ་
འདོན་མཛད་པ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཕགས་མ་སློབ་མས་ལུང་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ། དགོན་
མཆོག་བརྟེན་པ་འདུས་པ་ཞི་དགྲུ་དང་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ལ་འགྲེལ་བ་ཡང་མཛད། སློབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སྐྱེ་འདས་ཅུ་ན། སྐྱེ་སྟེགས་བཤུ་བྲ་ལ་ལ་སོགས་པ་སྟོལ་བ་
མང་པོ་ཆར་བཅད་དེ་སྐྱེ་བའི་དབང་སྤྱད་ཏུ་གྲགས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྲིས་
མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་པལ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཤད་དང་། གཞུང་ལ་འགྲེལ་བ་ཡང་མང་དུ་
མཛད་དོ། །མཛོན་པ་མཛོད་ལའང་འགྲེལ་བ་མཛད་ཟེར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཡིན་
མིན་མི་ཤེས་སོ། །སློབ་དཔོན་སྤུ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་བརྟེན་པ་འདི་ཆོས་གཞི་རྣམས་
དེ་ཅུ་ན་ཆེར་མེད་པས། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་རྩ་བརྟེན་པ་སོ་ཞེས་
ཀྱང་གྲགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ནི། སློ་ཕྱོགས་གྲོང་ཁྱེར་སིང་པ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་
ཀུའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་བཅའ་ཅའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱ་བ་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་བྱས་པ་ཞིག་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་
སྡེ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་འཛིན་པ་རྒྱ་གདུག་སྟེ་སྒྲུང་པོ་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་
བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་
གདམས་ངག་ཞུས་པས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འཆོལ་བའི་གདམས་པ་བྱིན་
ནོ། །དེར་ནམས་པར་བརྟགས་ཤིང་བཅའ་ན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཉན་མོ་སྐར་ཁུང་
ཐམས་ཅད་བསལ། མཚན་མོ་ཕྱོགས་བཞིར་མར་མེ་བཏང་སྟེ། ལུས་གཅེར་བྱར་སྒྲུང་
ནས་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་ཡང་བཟུས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་མཁན་པོ་
ལ་བཤད་པས་མཁན་པོས་ཀྱང་ངེས་པ་ན། བདག་ནི་སློ་རྒྱལ་ཞིང་སློ་ཕྱོས་དམན་པས་
མཁན་པོས་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་མི་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
སློབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབས་སམ་སྟུམ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཟུ་བ་ཡིན་ཟེར། དོན་གྱིས་དེ་
འགོག་པར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ནམས་ཀྱང་བསྟན་པས། མཁན་པོ་ཁྱོས་ཏེ། ཁོ་པོའི་བྱ་བ་
མཐའ་ལ་བྱར་བ་ཁོ་བོ་ཁོ་བོ་འདྲུག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱད་པ་ན།
དེ་ཉིད་དུ་རིག་པས་སུན་དབྱུང་བར་རུས་མོད་ཀྱིས། འོས་མ་ཡིན་པས་ཕྱག་བཅའ་
ནས་ཕྱིར་བྱོན། མཐར་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་བྱུང་དུ་གཤེགས། ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་མཐའ་དག་གསན། མཐར་མདོ་ལྟ་བུ་ཅམ་བུུང་བར་གྲགས་ཏེ་ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་ཚུན་ཆད་བསྡོམས་པའོ། །བྱུང་པར་དུ་སྒྲགས་མཁན་
ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ལས་རིག་སྒྲགས་ནོས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་

གྲི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་རི་ལྷོ་བཞེད་པ་ན་ཆོས་གསལ་པར་མཛད་
དོ། །ཨོ་ཤི་བེ་ཤེ་ཡུལ་ནགས་ཆལ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནྟེ་སྤེལ་ཞེས་
བྱ་བའི་བྲག་རིའི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསམ་གཏན་ལ་ཚོལ་བར་མཛད་དོ། །

ལོ་འགའ་ཞིག་འདས་པ་ན། དཔལ་ལྷན་ལེ་རྒྱར་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོད་པ་ཆེར་བྱུང་།
དེར་བྲམ་ཟེ་སུ་དྲར་ཇ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གིས་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་
རྟོག་གོ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་ཏེ། དེར་སངས་རྒྱས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་པར་མ་རུས་ནས། ཤར་ཕྱོགས་ནས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་
སྤྱན་བྲངས་སོ། །ཕྱ་སྟེགས་དེ་ལན་གསུམ་དུ་པམ་པར་བྲས་ཤིང་། དེར་འཆོགས་པའི་
ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་སྤྱན་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལ་བཀོད། གནས་དེར་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་མདོ་སྟེ་དུ་མ་རྣམས་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་
མངོན་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བྲས། རྣམ་རིག་དང་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བྱ་ཡང་མང་
དུ་མཛད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྟོམས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་ཅ་མཛད་པར་བྲགས།
སྒྲུང་ཡང་ཨོ་ཤི་བེ་ཤེ་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བཙོན་པར་མཛད་
དོ། །དེར་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་རྟོག་གའི་ཚུལ་
ལྷགས་འདི་ལ་སྒྲུབ་བརྒྱུ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འཐོར་བ་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་
གཅིག་ཏུ་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་མཆོད་བརྗོད་དམ་
བཅའ་ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོལ་པར་བཞེད་པ། རྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ནས། །ཆད་མ་བསྐྱབ་ཕྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས། །བརྒྱས་ཏེ་སྤྲོ་ཆོགས་
འཐོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྱ། །ཞེས་ཇོ་ཐལ་གྱིས་བྲིས་པས། ས་གཡོ་བ་དང་། ཕྱོགས་

ཀུན་ཏུ་སྤང་བས་ཁུབ་པ་དང་། སྤྲ་ཆེན་པོ་གྲགས་པར་གྱུར། དེར་བམ་ཟེ་ནག་པོ་ཞེས་
བྱ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷས་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་བསོད་སྟོན་མས་ལ་བཞུད་པའི་
ཤུལ་དུ་དེས་འོངས་ཏེ་བསུབས། དེ་ལྟར་ལན་གཉིས་སུ་བསུབས་པས་ལན་གསུམ་
པ་བྲིས་པས། འདི་ཀྱ་རེ་དང་ཀྱལ་ཀའི་ཕྱིར་བསུབ་པ་ཡིན་ན་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་
པས་མ་བསུབ་ཅིག །གལ་ཏེ་དོན་ལོར་ཏེ་ཚོད་པར་འདོད་ན་ལུས་སྤང་བར་གྱིས་ཞེས་
པ་བྲིས་ཏེ། ཡང་བསོད་སྟོན་མས་ལ་ག་ཤེགས་པའི་ཤུལ་དུ་བསུབ་ཏུ་འོངས་པས་ཡི་གེ་
མཐོང་ནས་བསྐྱད་དོ། །དེར་སློབ་དཔོན་འཁོར་ནས། བསྟན་པ་དབང་དུ་བཅུགས་ཏེ་
བརྟན་པས་ལན་མང་པོར་སྤྲ་སྟེགས་པམ་པར་བྱས་པས། ད་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཞུགས་ཤིག་བྱས་པ་ན། དེས་སྤྲགས་བརྒྱས་པའི་ཐལ་བ་གཏོར་བས་སློབ་
དཔོན་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོག་སློབ་དཔོན་ཡང་ཆོག་ལ་ཁད་པར་བྱུང་སྟེ། སྤྲ་སྟེགས་
དེ་ཕྱིར་སོང་ངོ། །བདག་གིས་འདི་ཅིག་བྱའི་དོན་ཡང་མི་རུས་ན་གཞན་གྱི་དོན་གལ་
རུས་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བར་བརྟམས་པ་ན། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ཏེ། ལུ་མ་བྱེད་མ་བྱེད་སྟེ་བོ་དམན་དང་འཕྲད་ལས་སློ་བྲོས་ངན་སྟེ་
སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སྤྲ་སྟེགས་ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་མི་རུས་པར་ཤེས།
ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་ང་འགྱུར་གྱི། བྲི་མའི་དུས་
སུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་ནི་འདི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སློབ་
དཔོན་གྱིས། བཟོད་དཀའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་མ་དང་ལྗན་པ་རྣག་དཀའ་ལ། །སེམས་ཀྱང་
དམ་པ་མིན་པའི་སྟོད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། སྟེ་བོ་དམ་པ་འཕྲད་དཀའ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་
ཞལ་མཐོང་ཡང་། །བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་དེ་ལ་ཅི་བྱིར་མཆི། །ཞེས་ཞུས་

པས། བྱ་ཁྲིད་མ་དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཉམ་ང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བདག་གིས་
བསྐྱེད་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བསྟན་བཅས་དེ་ཡང་
ལེགས་པར་བརྟམས། ལན་ཅིག་ཅུང་སྤྱང་བར་གྱུར་རྟེ། ཁྲོད་ཁྲེད་ནས་བསོད་སྟོམས་
བསྐྱེད་ས་ཏེ་ནགས་མཐོང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པས་ཡུར་ཏེ་མནལ་དུ་སོང་། མནལ་ལས་
དུ་སངས་རྒྱས་མང་བོའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་ཏིང་འཛིན་མང་བོ་ཐོབ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷ་
རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པལ། ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱང་འདུད་པར་གྱུར། སྒང་
པོ་ཆེ་རྣམས་བསིལ་གྱི་བ་ཏུ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱེ་བའི་འཁོར་དང་
བཅས་པ་སྤྱོད་སངས་ལ་འོངས་པས་མཐོང་སྟེ། རོ་མཆར་སྤྱེས་ནས་རོལ་མོའི་སྤྱ་
བསྐྱགས་པས་མནལ་སད་དེ། ཁྲོད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒང་པོ་ཡིན་ནས་ངེས་པས། དེ་ལྷར་
འདོགས་གསུངས། དེར་རྒྱལ་པོས་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས། དེ་ནས་མཐར་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱད་དུ་བྱོན། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲོལ་བ་པལ་ཆར་ཆར་བཅད་དེ།

སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཙུགས་པའི་ཆོས་གཞི་ཉམས་པ་པལ་ཆར་
སོར་ཅུད་པར་མཛད། སྒྲར་ཡང་ཨོ་རྟོ་བི་འའི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་པོ་རྩ་བ་ལྷ་ལྷ་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ཀྱི་སྤྱན་བ་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཙུག་སྟེ། བྲམ་
ཟེ་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཙུ་བྱག་བཞེངས། དེ་རེ་རེར་དགོ་འདུན་ཀྱི་སྟེ་ཆེན་
པོ་རེ་བཙུགས། གཙུག་ལག་ཁང་རེ་རེར་ཡང་ཆོས་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པ་བྱས། ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཉགས་སྟེ། བྲམ་ཟེ་དེའི་སྤྱེད་མོད་ཆལ་ན་ནད་ཐམས་ཅད་
གསོ་བར་རུས་པ་སྤྱི་ཏེ་རེ་ཏེ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་རུ་རའི་བྱད་པར་ཞིག་གི་སྤྱོད་པོ་ཡོད་
པས་སྤྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་པ་ཞིག་ལས། ལན་ཅིག་ཤིང་གི་སྤྱོད་པོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱམས་

བར་གྱུར་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སོས་བར་སློན་ལས་བཏབ་པས་ཞག་བདུན་ན་སོར་
ཅུད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐུ་སྒྲེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་པལ་ཆེར་ཆེར་བཅད་པས་ཚོད་པའི་ཁྱ་མཆོག་
ཏུ་གྲགས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱིས་སླེལ་བའི་སློབ་མས་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་ཡོད།
ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སློང་ནི་གཅིག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་། འདོད་པ་ཅུང་ཞིང་
ཆོག་ཤེས་པས་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུག་ཉིས་ལ་གནས་
བཞིན་དུ་ཨོ་རྩོམ་གྱི་འདེན་གས་ཆའ་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྦྱུངས་སོ། །

བཙུན་པ་དགེ་འདུན་འབངས་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱེག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་ཞིག་སྟེ།
ཡུལ་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རིགས་བྲམ་ཟེ། སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱོ་བ་ཡིན། དེས་རྫོང་ཇི་
གདན་དུ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྫོང་ཇི་གདན་དུ་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པའི་
ཚོས་གཞི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་བཙུགས། རྒྱལ་པོ་ཏུ་རུཏྟ་མང་པོས་བཀྱར་བས་སྦྱན་བྲངས་
ཉེ་ཁ་ཆེར་བྱོན། རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ཀུསྒྲ་ཀུསྒྲ་ལིའི་གཙུག་
ལག་ཁང་བཞེངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མང་དུ་དར་བར་མཛད་ནས་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་
འདས་སོ། །ཁ་ཆའི་ཡུལ་དུ་སྡོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཆེར་མེད། ཐེགས་མེད་སྦྱ་
མཆེད་ཀྱི་སྦྱ་རིང་ལ་ཅུང་ཟད་ཅ་མ་དར། སློབ་དཔོན་འདི་ནས་བཙུགས་ཉེ་ཇི་དར་དུ་
སོང་ངོ། །

སློབ་དཔོན་ཚོས་འབངས་ནི། ཤར་ཕྱོགས་རྩྱ་ག་ལར་འཁྱུངས་ཤིང་། ཐེགས་མེད་
སྦྱ་མཆེད་གཉིས་ཀར་གྱི་སློབ་མ་ཡིན། ཕྱོགས་བཞིའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་ནས་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྷ་ཁང་རེ་བཞེངས། ལྷ་པ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་

ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ཏཱ་ལའི་ཡུལ་གྱི་བྲེ་བྲག་ངང་པས་ཅེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འཁུངས། ཡུལ་དེ་
ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མང་དུ་སྡོད་པར་མཛད་པ་ཞིག་སྟོན་དཔོན་སྟུང་བ་ལེས་གཉེན་
ཀྱི་སྟོན་ལ། སྟོན་དཔོན་དགེ་འདུན་སྦྱང་བ་ལས་སྟོན་དཔོན་སྟུང་བ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་སྡོད་པར་བྱས་ནས། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ་པས་ཡེ་ལེས་མཆོག་བརྟེན།
འདགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དཔྱ་
ལུ་རི་ཞེས་བྱ་བར་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་བསྟན། འདགས་པ་ཡབ་སྲས་
དང་། སྟོན་དཔོན་དཔལ་ལོ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ལ་རྣམ་
བཤད་མཛད། མཐར་འཁྱེད་དངོས་གྲུབ་བསྟུན་པས་གྲུབ་པོ། །

སྟོན་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ཕྱ་རར་རྒྱལ་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྟེ་བ་
བརྟེན། ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས། ཡུལ་
དེ་ལས་སྟེ་ཕྱོན་ནས་སྟོན་དཔོན་དགེ་འདུན་སྦྱང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དུ་
མ་དང་སྟུང་བ་ཀྱི་མན་ངག་ནོས་ཏེ། སྦྲེལ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཤེགས་ནས་
ལྷག་ན་རྩོམ་ཞེས་མཐོང་བར་མཛད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་བར་ཅན་ཡང་བསྟུན།
ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ལྷ་བཙུ་ཅམ་གྱི་བདག་པོ་མཛད་དེ་ཆོས་མང་དུ་བསྟན།
སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྟུང་འདས་པའི་འག་རིལ་དུ་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་གཟིགས། དུ་མ་ཅུ་བའི་གཞུང་ལ་སྟོན་དཔོན་སྟུང་བའི་བཞེད་པ་དེ་སྟན་
ལུང་སྟེ། འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་སྟུང་བ་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ནས་མདོ་སྟེ་འགྲེལ་ཞིག་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། །མཐར་འཁྱེད་ཀྱང་རིལ་ལུང་དངོས་
གྲུབ་བསྟུན་ཏེ་གྲུབ་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོན་དཔོན་འདི་གཉིས་ཆར་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་

སྤྱི་ལུས་ཐོང་ནས་རིག་སྤྲུགས་འཆང་གི་གནས་སྤྱི་གཤེགས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་
འདི་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བའི་གཞུང་བཅུག་ཤིང་། སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སློབ་མ་ཏུ་ཅང་མང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ནི་སློབ་མ་ཤིན་
ཏུ་མང་བ་དགེ་སློང་སྟོང་ཐག་དུ་མ་རྗེས་སྤྱི་འབྲང་བ་ཡིན་པས་ལུགས་དེ་ཤིན་ཏུ་དར་
བར་གྱུར་རྟོ། །

སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་མ་ཕྱོན་གྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་མཐའ་དག་བསྟན་པ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བ་དང་།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དེ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་
ནི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བ་
ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཞན་འཕོག་པར་
མཛད་པས། ལེགས་ལྡན་སྤྱི་འདས་པའི་འོག་ཅན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའང་ནང་དུ་སྤྱི་
གཉིས་སྤྱི་གཉིས་ནས་ཅོད་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སློབ་མོས་བཟན་པས་དབུ་མ་
ཅ་བའི་དགོངས་པ་ནམ་རིག་ཏུ་འགྲེལ་བའི་ནམ་བཤད་ཅིག་མཛད་ལ། དེའི་སྒྲེགས་
བམ་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་བྱུང་ནས་ལེགས་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་ནམས་ཀྱིས་མི་འཐད་པར་
བྱས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལེ་རྒྱུ་འོངས་ནས་སློབ་ཟུན་གྱི་སློབ་མ་ནམས་དང་བཅུད་པས།
ལེགས་ལྡན་གྱི་སློབ་མ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་ནམས་ཟེར་བ་དང་།
ཅ་རྒྱ་གོ་སྤྱི་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པའི་བྱུང་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །

ཐོད་མང་བོ་ནམས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྲུགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྤྱི་ཆེའི་སྟོང་གྱི་
སློབ་མ་དང་། ལེགས་ལྡན་སྤྱི་ཆེའི་སྤྱི་གྱི་སློབ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅོད་པ་བྱས་སྐད་པ་

དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་རིག་པ་ས་ཏུ་ས་
པའི་བཅོས་བསྐྱེད་ཅེས་དུ་སྟོང་། ཁ་ཅིག་དེ་དག་བཀག་ནས། དཔྱེད་པ་དག་དག་མེར་
བྱས་ནས། དེ་དག་སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱུབ་གྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན། ལེགས་ལྡན་གྱི་བསྟེན་
རྟོགས་མཁན་པོ་འདྲ་སྤྱ་སྤྱུབ་ཡིན། རྒྱ་གཤམ་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབ་ཡིན་ཟེར་ཏེ།
འཕགས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་ཀའི་ཁྲངས་སུ་བྱེད་པ་དེ་བཞུགས་བཞིན་དུ། དེ་གཉིས་
སྤྱུབ་མཐའ་ཐ་དང་དུ་གྲེས་དོན་ག་ལ་ཡོད། དཔྱེད་ལྡན་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་
ཆེས་བྱ།

འཕགས་པ་ཀླུ་མོ་ལ་མྱེན། དུལ་དབྱས་དང་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་མཆོམས་འབར་
བའི་ལྷག་དང་ཉེ་བར་འབྱུངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་འབངས་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཡིན་
ཞིང་། འཕགས་པ་ཀྱུ་རུ་ཀྱུ་མྱེའི་སྟེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྟེ་བ་དེའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
མཁས་པར་བྱས་པ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་ནས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་
བྱང་དུ་བྱོན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉན་ཏེ་ཤིར་བྱིན་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བརྒྱུད་ནས། བན་དག་མ་གསལ་ནོ། དེར་སྟོབ་དཔོན་དགེ་འདུན་སྲུང་
བའི་སྟོབ་མའི་ཐ་མ་མཛད་ནས་ཤིར་བྱིན་ཀྱི་མན་དག་དེ་ལ་ཁྱས་སོ། སྟོབ་དཔོན་འདི་
བོད་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་སྟོབ་མ་པར་བྱིན་རང་ལས་
མཁས་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། རྒྱ་གར་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་སྟོབ་མ་ཡིན་
ཏེ། དབྱིག་གཉེན་ཀྱི་ཞབས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོ་
རྫོགས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་འབངས་ལ་ཁྱས་ཤིང་། བན་དག་ནི་ལེགས་ལྡན་ལ་གསལ་
ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་མོད་ཀྱིས། འདིར་འཕགས་ལུལ་ན་གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་ན་དཀྱུས་ཉིང་།

དེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མའི་ཐ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གྲགས་ཏེ། དེ་ཡང་
སློབ་དཔོན་འདི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དུབ་པ་ངལ་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསམ་སློབ་མཛད་པའི་ཆེ་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་བར་ཅན་ཐུགས་
ལ་འཁྱུངས། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་མདོ་གཅིག་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལ་
མི་འབྱོར་བ་འགའ་རེ་བྱུང་སྟེ་ཐུགས་མི་བདེ་བའི་ཆོ། མནལ་ལམ་དུ་འཕགས་པ་
བྱམས་པས་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་སྣ་རྩ་སྤྱིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ཞིག། །དོན་
ཆེན་པོ་ཉིད་པར་འབྱུང་རོགས་ལྟུངས། ཉངས་པར་དེར་བྱོན་པས་དགེ་བསྟེན་ཞི་བའི་གོ་
ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་པ་ཅན་དུ་གྲགས་པས་སྟོ་ཕྱོགས་པོ་ཏ་ལ་ནས་ཉི་མེ་ལེ་བརྒྱད་མའི་
དཔེ་སྟུན་བྲངས་ཏེ་བྱོན་པ་དང་འདྲོམ། མདོ་ཆོག་རྒྱན་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བས་
དབུགས་དབྱུང་ཐོབ་པོ། །དེ་ལ་མདོ་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྤྱི་བའི་དབུ་མའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། མདོ་རྒྱན་མཐའ་དག་བསྐྱེས་པའི་
བསྟན་བཅས་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་འདི་མ་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་དུ་དེ་ལྟར་མེད་
པས། ཉི་མེ་སྤང་བར་སྟོན་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་སྤྱོདས་གསུང་བའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟར་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཐར་མཉམ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་ཕན་ཞིག་གི་སྒྲ་མར་གྱུར། གཙུག་
ལག་ཁང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཅམ་གྱི་བདག་པོ་མཛད་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
སྤལ་ཏུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པས། ཤེས་མདོ་ཉན་པའི་དགེ་སྤྱོད་རང་ཡང་ཉུང་དུ་སྤུ་
སྤྱོད་ཐག་རེ་འཆོགས་པ་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་བྱུང་རོ། །སློབ་དཔོན་འདི་རྒྱ་བོད་
གཉིས་སུ་ས་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དངོས་མིན་

ཡང་། འཕགས་པ་དང་ཉེ་བས་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཟེར་བ་དང་། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ཡིན་
མོད་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ཟེར་བའི་འཕགས་པ་ནི་མིག་གི་ཟུར་ཉེ་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་ས་
སོགས་བྱས་པས་སངས་རྒྱུ་ས་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཟེར་བ་དང་། དམན་ལས་
སྡོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་མང་ན་ཡང་། སྦྱེས་མཆོག་དམ་པ་དོ་
མཆར་ཅན་ཡིན་པར་ཚིན་པར་མི་སྒྲུང་ལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་སྦྱེ་འཕགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་
སུས་ཤེས། ཚུལ་སྟོན་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་མོས་སྦྱོད་པ་ཅིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་ནི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལས་
མངོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཐོས་ལ་ཡུལ་གཞན་ཐ་དད་གྱི་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་དུ་མ་བསྟེན་པ།
སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲང་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་མཛའ་བཤེས་སུ་གྱུར་པ། ཕྱོགས་གྱི་སྒྲང་པོ་
ལ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉན་པའི་སྟོབ་མ་ཞིག་སྟེ། སྟོབ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲང་པོ་
དང་མཉམ་པར་གྲགས་ཤིང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་མཛད། འདིས་
མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲང་པོས་ཀྱང་བསྟུས་
དོན་མཛད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབངས་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་པོའི་
མཆན་དུ་འདོད་ཅིང་། གང་དག་བསྟོད་པ་བརྒྱུ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲང་གིས་སྟེལ་
མར་བསྟོད་པའི་ཁ་སྐོང་མཛད་པས་དཔའ་པོ་དང་། ཕྱོགས་སྒྲང་པར་སྟོབ་ཚུར་སྟོབ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་འབྱུང་ཚུམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་མ་དག་པ་ཐོས་པའམ། དག་
པོར་ཐོས་ཀྱང་མ་དེས་པའི་རང་བཟོལ། །

དེ་ཡང་སྟེལ་མར་བསྟོད་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་གསུང་ནམས་བསྟོད་པ་བརྒྱ་
ལྷ་བརྒྱུ་པའི་ཆོག་དེ་དང་དེའི་མཆམས་སྦྱོར་རམ། དོན་གསལ་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་

འགྲེལ་བར་སྒྱར་བ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་རེས་བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན་
ཞེས་གོ་དགོས་སོ། །སྤང་གིས་སློབ་དཔོན་དེས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ཏེ་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་མའི་མངའ་བདག་མཛད་ནས་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་ལ་ཆོས་བསྟན། དྲ་བ་ལའི་ཡུལ་
དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་ལྷ་བཙུ་ཅམ་གསར་དུ་བཙུགས་ཤིང་བསྟན་པ་ཡུན་
རིང་དུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། མཐར་གཏོད་སྤྱིན་མོ་བསྐྱབས་ནས་རིའི་རྒྱལ་པོ་མེ་ཏོག་
བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཞུད་དོ། །

དགེ་བསྟེན་ནི་བའི་གོ་ཆས་པོ་ཏ་ལར་བྱིན་པ་ཡང་འདི་དག་དང་དུས་མཚུངས་
པའི་སྐབས་ཏེ། ཡུལ་བུ་རྩ་ལྟ་ཞིའི་ནགས་ཆལ་ན་དགེ་བསྟེན་དེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་བསྐྱབས་ཤིག་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་བྲུ་རྩ་ས་ར་
ཞེས་བྱ་བའི་མི་ལམ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྱན་བྱངས་ན་ཡུལ་འདིར་
འབྱོན་པས། འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་ཐུ་གེ་དང་རིམས་ནད་རྒྱན་ཆད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར་
ལ། དེའི་དོན་དུ་ནགས་ཆལ་ན་གནས་པའི་དགེ་བསྟེན་འདི་ལྷ་བྱ་རི་བོ་ཏ་ལར་རྫོངས་
ཤིག་ཅེས་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོས་དགེ་བསྟེན་བོས་ཏེ། ཐུ་ཏིག་གི་སྤང་བ་དང་སྤྱན་འབྱེན་
པའི་ཡི་གེ་གཏད། ལམ་རྒྱགས་པ་ཏ་དག་ཀྱང་བྱིན་པ་ན། དགེ་བསྟེན་གྱིས་བསམ་པ།
ལམ་བཟོད་དཀའ་ཞིང་རིང་བས་སློག་གི་བར་ཆད་ཀྱང་བྱེད་སྤིང་ན། འོན་ཀྱང་ཡི་དམ་
གྱི་ལྷ་བཞུགས་པའི་སར་འགྲོ་བར་བསྐྱལ་བ་འདིའི་དག་གཅིག་པ་ནི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་
སྟམ་པོ་ཏ་ལའི་ལམ་ཡིག་ཐོགས་ཏེ་སོང་། མཐར་རྩ་བུའི་སྤིང་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟེན། དེ་ནས་པོ་ཏ་ལར་འགྲོ་བའི་ལམ་ས་འོག་ཅུང་ཟད་
བརྒྱད་ནས་བྱིན་པ་ན། སྤར་ས་སྟེང་ནས་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་དེར་སང་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལུང་།

པས་ས་གཞི་ལོན་ཏེ་མིས་ཐར་བ་མེད་གསུང་། སྟོན་གྱི་དུས་དེ་ཙམ་ན་ལམ་ཡོད་པས་
དེ་ལས་བརྒྱད་ནས་སོང་། དེར་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐར་བ་ན། ལམ་ཡིག་ལྟར་སྟོལ་མ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཀན་མོ་ཞིག་གི་བྱ་བ་ཏང་ནས་བསྐྱལ། ཡང་མཆོ་གཅིག་ལ་
མ་ཐར་བ་ན། ཁོ་གཉེར་ཅན་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་གཟིངས་
བཏང་ནས་བསྐྱལ། ཡང་ནགས་གྱི་མཐའ་མེ་འབར་ནས་མ་ཐར་བ་ལ། རྟ་མགིན་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆར་པ་བ་སྟེ་ཞི། འབྲུག་སྐྱུ་ལམ་བསྟན། ཡང་ངམ་གྲོག་གཏིང་
དཔག་ཆད་མང་པོ་ཡོད་པས་ལམ་བཅད་དེ་འགོ་མ་བྱུང་བ་ལ། རལ་གཅིག་མ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱལ་ཆེན་པོས་ཟམ་པ་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱིན། དེ་ནས་སྤུ་སྤྱང་པོ་
ཆེད་ལྷས་ཙམ་མང་པོས་ལམ་བཟག་ནས་འདུག་པ་ལ། རོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤུ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་གྱིས་ལམ་བྱེ་ཞིང་བཟའ་བཅའ་བཟང་པོ་
དག་ཕྱིན། དེ་ནས་རི་བོ་ཏ་ལའི་རྩ་བར་སྟེང་ནས་བྲག་རི་ལ་མ་ཐར་ཏེ། འཕགས་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྱ་ཐག་གི་སྐྱས་བྱུང་ནས་དེ་ལ་འཛེགས།
དེ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱགས་པས་ལོན་ཏེ་ལམ་མ་རྟེན། ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ན་ན་བྱུན་དངས། རི་དེད་སུམ་ཆ་ལ་སྟོལ་མའི་སྐྱ་བརྟན་དང་། རི་སྟེང་ན་ཁོ་
གཉེར་ཅན་མའི་སྐྱ་བརྟན་སོགས་མཐོང་། རིའི་ཅེ་མོར་ཕྱིན་པ་ན་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་
པ་ན་མེ་ཏོག་ཐོ་རེ་བ་ལས་གཞན་སུ་ཡང་མི་འདུག་གོ། །དེར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསོལ་
བ་འདེབས་གྱིན་ཆེ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་པས། བམ་ཞིག་ན་བྱུང་མེད་ཅིག་འོངས་ནས་
འཕགས་པ་བྱོན་པས་འདིར་ཤོག་ཅིག་ཟེར་ཏེ་ཁྱིད་ནས་པོ་བྲང་གི་སྟོ་རིམ་པ་སྟོང་བྱེ་བ་
ལས། སྟོ་རེ་རེ་བྱེ་བས་ཏིང་རེ་འཛིན་རེ་རེ་སྟེས། འཕགས་པ་ལྟ་ལྟ་དང་དངོས་སུ་

མངལ། མེ་ཏོག་སྒྲུ་ལ་གཏོར། རྒྱལ་པོའི་ཡི་གེ་དང་རྟེན་ལུལ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་
འབྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་དགེ་བསྟེན་ལམ་རྒྱགས་བ་ཏ་
མང་པོ་གནང་། འདི་ཙམ་གྱི་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིད་ལུལ་དུ་སླེབ་པར་འགྱུར་གྱིས་
བ་ཏ་མ་ཟད་བ་ན་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལམ་བསྟན། རི་སྒྲིང་དང་རིའི་རྩ་བའི་
སུམ་ཆ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུ་བརྟན་ཆོ་ཡང་སྒྲུ་དངོས་སུ་མཐོང་། ཚུར་འོངས་བ་ན་ཞག་བཙོ་
ལུ་ན་རང་གི་གནས་དེར་སླེབ་རྒྱུའི་བཅུ་བཞི་སོང་བའི་ཉིན་མོ་དུ་རྩ་མཚུ་ནའི་རི་མཐོང་
བས་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། བ་ཏ་ལྷག་པོས་བཟའ་བཏུང་ལྷག་པར་ཉོས་ཏེ་ཟོས། རྒྱལ་པོའི་
གྲོང་ཁྲིམ་དུ་མ་སླེབ་པར་རང་གི་སྒྲུབ་གནས་དང་ཉེ་བར་སླེབ་པའི་ཆེ་བ་ཏ་ཟད། ས་
དེར་བསྐད་ནས་ཉིན་རངས་པར་འཕགས་བ་འབྱོན་ནམ་སེམས་བ་ལས་མ་བྱོན། ནམ་
བྱེད་ན་གཉིད་དུ་སྤི་སོང་བ་ན་རོལ་མའི་སྤྲ་གྲགས་པས་གཉིད་སད། ནམ་མཁའ་ན་ལྷ་
རྣམས་མཆོད་བ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག། སུ་ལ་མཆོད་ཀྲིས་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་བའི་ཁྲིམ་
མོངས་བ་ཁྲིད་ཉིད་རྒྱབ་བརྟེན་པའི་ཤིང་ལ་འཕགས་བ་འཁོར་བཙས་བྱོན་ནོ་ཟེར།
བལྟས་པས་ཤིང་གི་ངོས་ལ་ལྷ་ལྷ་དངོས་སུ་བྱོན་འདུག་པས་སྤྲག་འཆའ་གསོལ་བ་
བཏབ། རྒྱལ་པོའི་ལུལ་དུ་འབྱོན་པར་ཁུས་ཀྱང་དང་པོ་བ་ཏ་མ་ཟད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཡང་ད་ནི་འདི་ཁོ་ནར་གནས་སོ་གསུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲན་པས་མ་མགུ་པར་
དགེ་བསྟེན་ལ་སྤྲ་རྩན་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱིན་སྟེ། དེ་ནས་ནགས་ཆའ་དེར་ལྷ་ཁང་
བཞེངས། ཁ་སང་ཆའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྲགས་ཏེ། ཁ་སང་ཏ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་
གཤེགས་ནས་བྱོན་པའི་བྱིར་མཁའ་སྤྲོད་དམ་བ་ཏ་ཟད་པའི་ཆེ་བྱོན་པས་བ་ཏ་ཟད་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་ཡང་མཁའ་སྤྲོད་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་

དང་མཐུན་པར་བསྐྱར་ན། ཁར་ས་ནི་ཟས་ཀྱི་རིན་ཀྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ལ། བ་ཤ་ནི་
གསེར་དདུལ་ཀྱི་དོང་ཅེ་ད་ལྟ་ཁར་ཁར་གྲགས་པ་འདི་ཡིན་པས། ཟས་རིན་དོང་ཅེ་
དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཁབ་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་ལོ། །

ཉི་མེ་ལེ་བརྒྱད་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོས་བསྐྱེད་པའི་འཕྲོས་མེད་པར་པོ་
ཏ་ལར་ལན་གསུམ་བྱོན་པའི་དང་པོ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་པའི་དོན་དང་། གཉིས་པ་
མངོན་ཏྲོགས་རྒྱུ་དང་མདོ་མ་མཐུན་པའི་དོགས་གཅོད་ལ་ལྷ་རྩ་ཤ་སྤྱིའི་དགེ་འདུན་
གྱིས་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཞུས་པར་འཕགས་པ་ཁ་སངས་ཤ་ཉིད་སྤྱན་བྱངས། ཁ་
སངས་ཤ་ལ་ཞུས་པས། ང་སྤྱལ་བ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་གསུངས་ནས། ལན་གསུམ་པ་
དེའི་དོགས་གཅོད་ལ་པོ་ཏ་ལར་བྱོན་ནས་ལེ་བརྒྱད་མ་ཡང་སྤྱན་བྱངས་ཟེར་ལོ། །དགེ་
བསྐྱེད་དེ་ལ་འཕགས་པ་ཁ་སངས་ཤ་ལྷ་ལྟ་དངོས་སུ་སྤྲང་ཞིང་། དུས་དེར་མཆོད་པ་ཡང་
མངོན་སུམ་དུ་བཞེས་པ་ལས། དགེ་བསྐྱེད་དེ་ཡོ་བྱད་ལ་བལྟས་ནས་ཆོས་རྒྱན་པས་
བཀོང་པར་བརྩམས་པའི་ཆོ། རྒྱུང་བར་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུར་ཤེས་ནས། མགོ་པོ་
འཕགས་པའི་བྲག་ཏུ་བྲལ་ཞིག་བྲས་ནས། ཆོས་རྒྱན་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྲས།
འཕགས་པས་སྤྱན་ཆབ་སྤྱང་བ་སྤྱད་ཁུང་དུ་སོང་བས་དེ་ཐམས་ཅད་རིང་བསྐལ་དུ་
གྱུར། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཆོད་པ་དངོས་སུ་མ་བཞེས་ཞེས་གྲགས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པའོ། ། །

༡༩ རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གླི་ཏཱ་ལི་བྱ་རྒྱལ་པོ་དང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་། དེ་ནི་སྤྱན་དགེ་

སྒྲིང་སྒྲིང་གསུམ་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྒྲིང་
མོར་ཕྱིན་ཡང་བསོད་སྟོམས་མ་ཐོབ་པར་སྒྲོ་བས་བསྐྱད་དོ། །དེ་ཁ་ཟས་བཅད་བས་
བཤེས་ནས་འདས་པའི་ཆེ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་རྣམས་ཟས་ཀྱིས་ཆིམ་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་བཏབ། དེའི་མཐུས་རྒྱལ་པོའི་
ཡོངས་སྒྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ཟས་བཟང་
པོས་མཆོད་པ་ཞིག་བྱུང་། པོ་བྱང་གིང་ཁྱེད་ལ་ཏ་ཞེས་བྱ་བར་བྱས། ལོ་བརྒྱ་དང་བཞི་
བཅུ་ཐོབ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་ལོ་བརྒྱར་ཉེ་བར་བྱས་སོ། །

ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་གཞུག་ཅམ་ན་འདི་རྒྱལ་སར་ཐོན། འདར་དུ་རྒྱལ་པོ་ལི་
ཅ་སྒྲིའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བ་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་དུས་
སྟོན་དཔོན་ཅ་རྩ་གོ་མི་འཁྲུངས། སང་གེའི་བྱ་རྒྱལ་པོ་ཟུར་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་རྒྱལ་
སྲིད་རིང་དུ་བྱས། ཅ་རྩའི་རིགས་རྒྱལ་པོ་སིང་ང་ཅ་རྩ་ཞེས་པ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོད་དེ།
ཤུགས་ཚུང་དུར་ཡོད་པས་རྒྱལ་པོ་སང་གེ་དང་། ཟུར་ཞེས་ལེན་དགོས་པར་བྱུང་།
འདི་སྐབས་ལེགས་ལྷན་དང་། འཕགས་པ་གོལ་སྒྲིའི་སྐྱེ་ཆེད་སྒྲིང་ཀྱི་དུས་ཡིན། སྟོན་
དཔོན་ཉེ་མ་སྐས་པ་དང་། གོལ་སྒྲིའི་སྟོན་མ་མཆོག་སྒྲིང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
སྟོན་མ་ཀ་མ་ལ་བུ་རྒྱའི་སྐྱེ་ཆེད་སྒྲིང་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྟོན་མ་འཕགས་པ་རྩ་བའི་
ཁོར་བྱ་དང་། ན་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་རྣམས་དུས་མཚུངས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་
ཕྱོགས་སུ་སྟོན་དཔོན་རྩ་བ་ཤུགས་པའང་བྱོན། སྟོན་དཔོན་ཆོས་སྒྲིང་དང་། སྟོན་
དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་དང་། བྱུ་ཐོབ་བི་རྩ་བའི་སྐྱེ་ཆེད་སྒྲིང་ཀྱི་དུས་ཅམ་སོ། །འཕགས་པ་ས་
ག་ལྷ་ཡང་འདི་དུས་བྱུང་བར་མཛོན་ཏེ། མེ་ཏོག་སྒྲིང་བརྒྱད་ལོ་རྩ་བ་སྟེལ་ཅོར་ཞེས་

རབ་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ན། འཕགས་པ་དག་འདུན་འབངས་ཀྱི་སློབ་མ་འཕགས་པ་
ས་ག་ལྟས་མཛད་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཙུག་པ་ཡིན་མེན་
ཡང་བརྟག་དགོས་སོ། དེ་དག་ལས་མཆོག་སྟེ་དང་། ཀ་མ་ལ་བུ་རྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་མ་ཐོས།
ཟླ་བའི་ལོར་བུ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ཡང་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱུས་པ་མི་སྤང་ལ། ཉི་
མ་སྤང་བ་ནི། འཕགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་གཅིག་ཏུ་གསུང་ཞིང་།
ཁ་ཆེ་དང་མ་ག་རྒྱར་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གས་ནས། ཡོ་
བྱད་ཐམས་ཅད་གཞོན་སྤྱིན་ནམས་སྦྱོར་དུ་འཇུག་གོ། བྱང་པ་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པ་
བརྒྱད་ལས་སྦྱོབ་པའི་སྤང་བ་པོ་མཛད་ཅིང་། སྦྱོབ་མ་སྤང་བའི་དག་སྦྱོར་ལྟས་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་ཤེས། རྒྱུས་བའི་ལྟ་ཡང་གསུངས་རབ་དུ་མ་ལ་
མཁས་པར་བྱས་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ན་ལེ་རྒྱར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ཞིག་སྟེ།
ནམ་ཐར་ཞིབ་མོ་མ་ཐོས་སོ། །

དེའི་ཆེ་བྱང་ཕྱོགས་ཏ་སྤྱ་མར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆེ་མས་མཆེ་བ་ཞིག་བྱོན་ཏེ། སྦྱོབ་
དཔོན་དག་འདུན་འབངས་ཀྱི་སྦྱོབ་མ་སྤྱན་དངགས་མཁན་གསང་བ་བྱིན་དང་། ཆོས་
འབངས་ཀྱི་སྦྱོབ་མ་རྣམས་ཏི་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ནམ་པ་བཞི་ཆོས་བཞིན་སྦྱོར་བ་
བརྒྱ་སྦྱོར་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཆེ་མས་མཆེ་བ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་བ་བྱུང་། དེའི་རྒྱན་ད་
ལྟར་བུ་ཁང་ན་ཡོད་དོ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི། ལྟོ་ཕྱོགས་མཆོར་སྐྱེ་འབྱུངས་
ནས། རྒྱུད་དུ་ཉིད་ནས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་སྟེ་སྟོན་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས། ལེགས་ལྷན་ཀྱི་སྦྱོབ་
མ་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱི་སྦྱོབ་མ་ཀ་མ་ལ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཀྱི་གཞུང་

ལུགས་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ནོས། མཁས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོར་བྱང་ནས་
དཔལ་ན་ལེན་པའི་མཁན་པོ་མཛད། ཅ་འབྲུག་བཞི་གསུམ་དང་། རིག་པ་བྲུག་ཅུ་པའི་
འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཆེས་དར་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་དེ་མོར་གྲིས་པའི་བ་བྱས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་ནས་དགེ་
འདུན་ཐམས་ཅད་འོ་བྱག་གིས་ཆིམ་བར་མཛད་པ་དང་། རྫོང་ཀ་བ་ལ་ཕྱག་སོགས་
མེད་དུ་སོང་ཞིང་། ཅིག་པ་ལ་སོགས་མེད་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷ་དུ་
མ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་མང་པོ་བསྒྲོག་པར་མཛད། མཐར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱུད་དུ་ཕྱོན་ཏེ་གོ་རྒྱུ་ནའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་མང་པོ་ཆར་བཅད། བྲམ་ཟེ་
དང་ཁྱིམ་བདག་པལ་ཆར་བསྟན་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་མང་དུ་བཏབ།
སྤྲད་ཀྱིས་མ་བྱ་རྩྭ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་རི་ལ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་
མཆོག་ཐོབ་པར་བཞེད་པས། ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་ནས་འཇམ་ལུས་སུ་སོང་བར་
སྟགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འདོད་དེ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན་དགྲུང་ལོ་སུམ་བརྒྱ་
བཞུགས་པ་དང་། རྫོང་སང་གེ་ལ་ཆིབས་ནས་ཏུ་རུལ་འེད་མག་བསྒྲོག་པའི་མཛད་པ་
བྱུང་བར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་བར་བྱང་ལ། སྤ་མ་ནི་འཇམ་
ལུས་སུ་གྱུར་ན་འཆི་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ལོ་སུམ་བརྒྱས་ཆར་ཡང་མི་བཞེད། རྣམ་
སྟོན་རགས་པའི་སྐུ་ལུས་ཀྱིས་མི་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་བཞུགས་པར་འདོད་ན་ནི་མི་འཐད་
པར་མཛོན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་སྟེ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་པ་རེ་རྒྱར་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བའི་བརྟེན་ལྷོག་སྟེགས་རྒྱུང་འཕེན་པའི་སྟོན་པ་ཞིག་དང་ཅོད་པར་

གྲུང་ཉེ། དེའི་རིང་ལུགས་སུན་ལྷུང་ཡང་རིག་པ་ནི་སྒྲོས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་
 པས་གང་སྒྲོ་སྒྲིན་པ་དེ་རྒྱལ་བར་བད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་
 མེད་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་དེ་མི་འདོད་ཟེར་བ་ན། རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པ་དཔང་བོར་བཞག་སྟེ།
 ང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་པས་དཔལ་བར་རྟགས་སོལ་ཅིག་བྱས་ནས། དེས་དཔལ་
 བར་མཆོལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ཤ་ལ་ཐིམ་པ་ཞིག་བྱས། ཁ་ནང་དུ་སྐྱེ་ཉིག་བཟུག་སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་
 འདས་ཉེ། དེའི་ལུས་ཟངས་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ནང་དུ་བཟུག་ནས་རྒྱལ་བོ་རྒྱས་བཏབ་ལོ། །དེ་
 རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བཞི་ཉ་བེ་ཤེས་ག་ཞེས་བྱ་བའི་བྱར་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦངས་པ་བཞིན་དེ་
 ལ་ཁྱེད་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཙས་མ་ཐག་ཏུ་མཆོལ་གྱི་རི་མོ་དཔལ་བར་ཡོད་པ་
 ཁ་ནང་ན་སྐྱེ་ཉིག་ཡོད་པ་དེ་བྱུང་། རྒྱལ་བོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་གྱི་ཕྱང་པོ་དེ་བལྟས་
 པས་དཔལ་བའི་མཆོལ་ཕྱི་རི་མོ་ཡང་བྱིད། སྐྱེ་ཉིག་གི་ཤུལ་ཉར་རེ་འདུག་གོ། །དེར་སྐྱ་
 སྟེགས་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་སྐྱད། ཁྱེད་དེ་བཙས་མ་ཐག་ཏུ་མ་ལ་
 ལུག་བྱས་ཉེ། རྒྱ་བ་བཟུར་འོ་བརྒྱལ་བར་མ་བྱུར་ཉམ་བྱས་པས། བྱིས་པ་བཙས་མ་
 ཐག་སྐྱ་བ་ནི་ལྟས་ངན་ལོ་སྟམ་ནས་ཁ་རོག་འདུག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་
 དུ་ཅང་མ་སྐྱས་པས་ལྷགས་པའོ་སྟམ་སོ། །དེར་སྐྱ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཞིག་གིས་ཤིན་
 ཏུ་གོ་དཀའ་བའི་སྟན་དངགས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཙད་པ། སྟན་དངགས་དེའི་དོན་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འགོག་པ་ཞིག་བཙམས་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་།
 མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་བྱིམས་སོ། །དེར་བེ་ཤེས་ག་འེ་བྱིམ་དུ་བྱུང་བ་ན། དེས་ཡུན་
 རིང་དུ་བརྟགས་པས་སྐྱ་དོན་རི་བཞིན་གོ་བ་ཡང་མེད་ན། ལན་གདབ་པ་ག་ལ་རུས་ཉེ།
 དོན་དེ་སེམས་ཤིང་བྱིམ་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་ལ་སོང་ངོ། །

དེར་ཅ་ཅུ་གོ་མྱེ་ལོ་བདུན་ལོན་པ་དེས་བཟུས་པ་ན། དོན་ཤེས་ཤིང་ལན་གདབ་
བར་དགའ་བ་མེད་དེ། དེའི་དོན་འགྲོལ་བའི་ཡིག་ཚུང་བཏབ། ལན་གྱི་ཆོག་ལས་བཅད་
ཀྱང་གིས་སོ། །པས་ནང་དུ་འོངས་པ་ན། དེ་ལྟར་གིས་པ་མཐོང་ནས། བྱིས་དུ་སྲུ་བྱང་
ཞེས་ཅ་ཅུ་གོ་མྱེ་འི་མ་ལ་དེས་སོ། །གཞན་སྲུ་ཡང་མ་འོངས་ཏེ། བྱ་སྐྱགས་པས་བཟུ་
ཞིང་གིས་སོ། །དེར་པས་བྱ་ལ་དེས་པ་ན་མའི་གདོང་ལ་བཟུ་ཞིང་འདུག་གོ། །མས་སྒྲོམ་
ཤིག་བྱས་པས། འདི་ནི་བདག་གིས་གིས་པ་སྟེ་གོལ་བ་འདི་བསྒྲོག་པ་ནི་དགའ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་ནང་བར་ཅ་ཅུ་གོ་མྱེ་དང་། སྲུ་སྐྱགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་བཅད་
པས། ཅ་ཅུ་གོ་མྱེ་རྒྱལ་ཏེ་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་ཐོབ། དེས་ན་སྤྱད་དང་རྟོག་གོ་ལ་སོགས་པ་
རིག་གནས་ཐུན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱབས་པར་རང་ཤེས་སྲུ་ཤེས་པ་ཞིག་བྱང་
སྟེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པས་བྲབ་གོ། །

དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་ལ་སྐྱབས་སྲུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་
གནས་ལྔ་མྱངས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་བཏན་པ་ལ་མདོ་སྟེ་དང་། མདོན་པའི་སྟེ་
སྟོད་པལ་ཆེར་ལན་ཅིག་ཉན་པ་ཅམ་གྱིས་མཐུན། རིག་པ་འདྲིན་པའི་སྟོབ་དཔོན་སྲུ་
ངན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཀའ་ལྟང་ནོས་ཏེ། རིག་སྐྱགས་བསྐྱབས་པས་འཕགས་པ་
སྐྱན་རས་གཟིགས་དང་། སྟོལ་མའི་ཞལ་མདོན་སྲུ་དུ་གཟིགས། ཤིན་དུ་མཁས་པ་
ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སྲུ་རྒྱལ་བོ་རྩ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་སྐྱན་དབྱང་དང་། སྟེབ་
སྟོར་དང་། བཟོའི་གནས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བྱས། བྱང་བར་དུ་སྤྱད་པ་མང་དུ་
བཤད་ཅིང་ཡོད། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པའི་དུ་མོ་རྩ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བག་མར་མྱངས་ཤིང་། རྒྱལ་
པོས་ཡུལ་འཁོར་ཞིག་ཀྱང་བྱིན། དུས་ལན་ཅིག་དེའི་གཡོག་མོས་རྩ་རྩ་ཞེས་འབོད་

ཀྱི་འདུག་པས། ཡི་དམ་དང་མཆོན་མ་ཐུན་པ་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ནས། སློབ་
དཔོན་ཉིད་ཡུལ་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བར་བརྟམས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཤེས་ཏེ། དེ་པོའི་བྱ་ཚོ་དང་
ལྷན་ཅིག་མི་འདུག་ན་སློབ་ཏུ་ཚུགས་པ་གཏོང་བ་སྤྱད་ཞིག་ཅེས་བསྟོན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཏུ་
བྱས་པ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སློལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། གཏོག་དང་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲད་མཆོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་ཞིག་ལ་ཐོན། སྤྱིང་དེ་
འཕགས་མས་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཡང་ཟེར་ཏེ། ཅན་རྒྱ་བུ་བུ་ཞེས་བྲ་བ་ཅན་གོ་མི་ཉིད་དེར་
བཞུགས་པ་ལས་མིང་ཆགས་ཤིང་། ད་ལྟར་ཡང་ཡོད་དེ་གྲོང་བདུན་སྟོང་ཅུ་མ་ཤོད་བ་
ཞིག་འདུག་ཟེར། སྤྱིང་དེར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞུགས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དང་། སློལ་མའི་སྤྱོད་ལ་བཞེདས། ཐོག་མར་ཉ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམ་དེ་
ཐོས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པོ་གཞན་ཡང་བྱུང་སྟེ་གྲོང་ཁྱེད་ཆགས། འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྤྱལ་བ་ལས་གོ་མིའི་དགེ་བསྟན་མཛད། མཆོན་ནི་ཅན་ཡིན་ལ།
དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་ཅན་གོ་མིར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཏེ་སིང་
ལའི་སྤྱིང་ཏུ་བྱོན། ཡུལ་དེ་ནི་སྤྱོད་ནད་མང་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དེར་འཕགས་
པ་སེང་གོ་སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་བཞེདས་བས་རབ་ཞིང་ཡུལ་དེར་ཡང་བཟོ་དང་སྤྱན་དབྱེད་ལ་
སོགས་པ་རིག་པའི་གནས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེས་ཏེ། སྤྱིང་ཕན་གྱི་སྤྱོད་པོ་སྤྱན་པོ་རྣམས་
ལ་ལྷག་པར་པན་བཏགས། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་བཤད། ཡུལ་གྱི་
བདག་པོ་གཞོན་སྤྱན་ལས་ནོར་སྤངས་ཏེ་ཆོས་གཞི་མང་ཏུ་བཙུགས། སྤྱིང་ཡང་
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་འོངས། བཅ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་གྱི་ལྷ་ཁང་ན་སྤྱོད་
ལ་སྤྱོད་ཉན་པའི་བཀོད་པ་དང་། ལྷ་ཤེས་བྲས་པའི་སྤྱོད་པའི་འབྲེལ་པ་འདུག་པ་ཡང་

གཟིགས་པས། འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆིག་ཉུང་བ། རོན་མང་བ། མ་ཆོས་ལ། ཆང་བ་
 ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ལྷ་མི་རབ་ཏུ་སྒྲོངས་ཏེ། ཆིག་མང་བ། རོན་ཉུང་བ། ཆོས་ལ།
 མ་ཆོགས་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས། བ་ཁི་བའི་རོན་འགྲེལ་དུ་ཅ་རྩ་བུ་ཀ་ར་ཏ་ཡན་ལག་དང་
 བཅས་པ་མཛད། གཞུང་དེར། ཉུང་དུ་ནམ་གསལ་ཡང་དག་ཆོགས། །ཞེས་གསུང་བ་
 ཡང་སྟུ་ལ་ཟུར་ཟ་བའོ། །

དེ་ནས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་འོངས། དེ་ཡང་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ན་མུ་
 རྟེགས་དང་ཚོད་པར་བཅོད་པའི་པརྟེ་ཏ་ནམས་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཆོས་འཆད། མི་
 བཅོད་པ་ནམས་ནང་དུ་འཆད་པ་ལས། དེའི་ཆེ་མཁན་པོར་གྱུར་བ་ཆེ་བ་གྲགས་པ་ནི།
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཆོས་འཆད་ཅིང་ཡོད་པའི་སར་ཅ་རྩ་གོ་སྟེ་འགྲངས་ཏེ་བཞུགས་པས། ཚོད་
 པར་འདོད་པ་ནམས་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་ཡང་ན་མི་ཉན། ཡང་ན་གྲུས་
 པས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཆེ་བ་གྲགས་པས་ཚོད་ཆེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ནས། བྱེད་གང་
 ནས་འོངས་བྱས་པས། རྟོ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་ཟེར། ཆོས་གང་ཤེས་དེས་པས། སྒྲ་སྒྲ་ཁི་
 པ་དང་། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་། མཆོན་ཡང་དག་པར་བཅོད་པ་གསུམ་ཤེས་
 བྱས་པས། འདི་གཞུང་གསུམ་ལས་མི་ཤེས་ཞེས་ཆིག་ཁངས་བསྐྱུངས་ཀྱང་། རོན་
 གྱིས་སྒྲ་རིག་པ་དང་། མདོ་དང་། རྟེགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ཁས་སྐྱུངས་པ་ཡིན་
 པས་ཅ་རྩ་གོ་སྟེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ་དེས་པས། འདི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་གསུང་། འོ་
 ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་བབས་སུ་བྱོན་པ་མ་ལེགས་ཀྱིས། དགེ་འདུན་གྱིས་བསུ་བ་
 བྱེད་དགོས་པས་རེ་ཞིག་གོང་བྱིང་དུ་བཞུད་ཅིག་གསུངས། ཅ་རྩ་གོ་སྟེས་བདག་དགེ་
 བསྟོན་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསུ་བ་བྱར་ག་ལ་རུང་། ཆེ་གྲགས་ན་ལེ། འདི་ལ་ཐབས་

ཤིག་ཡོད་དེ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་ཞིག་སྐྱེན་འདེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྩ་
ཡབ་གཡོབ་ཅིང་བྱོན་ཅིག དགེ་འདུན་གྱིས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་ལ་བསུ་བ་བྱས་པར་
འགྱུར་རོགས་ཅུང་། སྐར་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཤིང་རྟ་གསུམ་ལས། དབྱས་མ་ལ་ནི་འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་བཞུགས། གཡས་ན་རྩ་གསལ་གྱིས་རྩ་ཡབ་གཡོབ། གཡོན་ན་ཅ་རྩ་
གོ་སྤྲིས་རྩ་ཡབ་གཡོབ། མདུན་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་བསུས། སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོངས། སྐོབ་དཔོན་ཅ་རྩ་གོ་སྤྲི་ལ་སྐྱེ་བརྟན་དེ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་
སྤང་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱེ་བ་རྣམས་གྱིས་བསྟོད་
པར་གྱུར་མོད་དེ་ལྟ་ན་འདྲ། ཞེས་སོགས་བསྟོད་པ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་བརྟན་ཞལ་
ཕྱིར་ལོག་གིས་བསྟན་ནས་གསན་པ་བྱུང་བས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་གཟུགས་པ་གི་
འདི་ལྟར་བྱེད་དོ་བྱས་པས་དེ་ཁ་ལ་ལུས་ཏེ་འཕགས་པ་འཇིང་ཡོན་མར་གསལ། དེར་
ཅ་རྩ་གོ་སྤྲི་དང་པའི་བྱགས་རྒྱས་ཏེ། ཤིང་རྟ་འདེན་བྱེད་ཀྱི་ཁ་འཐེན་པ་མ་བྱུང་བར་རྩ་
གསལ་གྱིས་སྟོན་དུ་སོང་བས་འདི་ནི་ར་རྒྱལ་ཆེ་སྟེ། བདག་གིས་རྩོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
རྩ་གསལ་གྱིས་དགོས་སོ། །

དེར་ཅ་རྩ་གོ་སྤྲིས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྟོལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་རིག་གི་ཕྱོགས་བཟུང་།
རྩ་གསལ་ནི་སྐྱ་སྐྱུ་གྱི་གཞུང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་སོགས་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་། ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་གི་བཀལ་
བརྟག་མཛད་དོ། རྩོད་པ་དེ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་རྟག་ཏུ་འདུས་པས། སྐོང་པའི་
ཁྱེུ་དང་བུ་མོ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅམ་རིག་ནས། གྱེ་མ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱུ་བ་
གཞུང་། །ལ་ལའི་སྤྲོན་ལ་ལ་ལའི་དུག །མི་པམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཞུང་། །སྐྱེ་

བོ་ཤུན་ལ་བདུད་ཅི་ཉིད། །ཅེས་སྒྲུར་ལེན་ནོ། །དེ་ནས་ཚུད་པ་དེ་ཞིར་ཉེ་བའི་སྐབས་
 ཤིག་ན། ཅ་རྩ་གོ་མྱེ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ན་བཞུགས་ཀྱིན་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་གཞུང་གིས་དེ་རིང་ཚུད་པ་མང་པོ་བཀོད་པའི་ལན། དོ་རྒྱལ་འཕགས་པ་
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཁུས་ཏེ་ནང་བར་ལན་བཏབ་པ་ན། རྒྱ་གཞུང་གིས་དེ་ལ་ལན་
 གདབ་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་འདྲ་རྒྱ་བ་མང་པོ་སོང་བ་ན། རྒྱ་གཞུང་གིས་དགོངས་པ།
 འདི་ལ་ཚུད་པ་སློབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་བསམས་ནས། ཅ་རྩ་གོ་མྱེ་འི་ཕྱི་བཞིན་སོང་བས་དེ་
 ལྷ་ཁང་དུ་སོང་། སྒྲིའི་ཕྱི་ནས་ཉན་པས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དོ་སྒྲུ་དེས་
 ཅ་རྩ་གོ་མྱེ་ལ་ཚོས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པ་
 སློབ་པ་ལས། རྒྱ་བ་གཞུང་གི་འཕགས་པ་ལ་ཉེ་རིང་མི་མང་འཕམ་ཞེས་སྒྲོ་བས་
 དེ་ཉིད་དུ་དོ་སྒྲུར་གྱུར་ཏེ། ཚོས་སློབ་བཞིན་པའི་བྲག་སོང་ཀོར་རེ་བ་ལ་ལུས་པས་
 འཕགས་པ་འཇུ་བ་ཀོར་མར་གཞགས། དེ་སྐབས་ནས་ཚུད་པ་རང་ཞི། རྒྱ་གཞུང་གིས་
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། བན་ལ་ལམ་དུ་ཁྱོད་ནི་འཇམ་
 དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ངས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་མི་དགོས་ཀྱིས། ཅ་རྩ་གོ་
 མྱེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱི་ཁབ་ཏུ་དེ་ཙམ་ཞིག་
 གཞགས་ལ། གསང་འདུས་འཕགས་སྒྲོར་བ་རྣམས་ན་རེ། སྒྲུར་ཡང་ཞལ་སྟོན་པར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། གསང་བ་འདུས་པ་སྒྲོམས་གསུངས། ཞག་བདུན་བསྒྲོམས་
 པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིའི་ནང་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྤྱི་མདོག་
 དམར་པོ་གྱི་དུའི་ཕུང་པོ་ལྟར་དམར་གྱོང་རེར་ཞལ་གཟིགས་སྐད། དེ་ནས་ན་ལེ་རྒྱའི་
 གནས་དེར་བཞུགས་ནས་ཚོས་མང་དུ་བསྐྱུལ། རྒྱ་བ་གཞུང་པས་མཛད་པའི་བསྟན་

བཅོས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་བཅད་ལེགས་པོ་ཞིག་གཟིགས་པས་རང་
གིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་མཛད་སྤེལ་མི་ལེགས་པར་མཐུན་ནས། འགྲོ་དོན་མི་འབྱུང་སྤྱོད་
ནས་དེས་ཐོན་པར་བསྐྱར་བས། རྩེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མས། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་
གཞན་པན་གྱི་སེམས་བཟང་པོས་བྱས་པས་མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཤིན་ཏུ་
པན་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་གཤམ་གྱིས་ནི་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནོན་པས། གཞན་ལ་
པན་ཐོགས་ཆུང་དུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲེགས་བམ་ཐོན་པ་ནས་སྤྱང་ཞིག་ །ཅེས་
ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སྒྲངས་ཏེ། ཐོན་པ་དེའི་ཆུ་འཕྱངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བ་བྱུང་། ཅན་པ་ནི་དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་དར་རྒྱས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་སྒོལ་པར་བྱེད་ལ། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་མི་རིང་བར་རུབ་སྟེ་ད་ལྟར་དཔེ་
ཅམ་ཡང་ཡོད་པར་མི་མདོན་ནོ། །དེར་བཟོའི་གནས་བརྒྱ་ཅ་དང་། སྒྲ་དང་། རྟོག་གེ་
དང་། སྟན་དབྱེད་དང་། སྟེན་སྦྱོར་དང་། རྒྱུ་གར་དང་། མདོན་བཟོད་དང་། སྟན་
དངགས་དང་། རྒྱར་ཅིས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་བཅུམས། སྒོལ་མ་
ནམས་ལ་དེ་ནམས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་ཆོ། འཕགས་མ་སྒྲོལ་མས། ས་བཙུ་བ་དང་
རྒྱ་བ་སྒྲོན་མེ་དང་། ཁྱོད་པོས་བརྒྱན་པ་དང་ནི་ལང་ཀར་འདུག །རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་
ཡུམ་གྱུར་སྒོགས་ཤིག་གྱེ། སྟེན་སྦྱོར་ངན་གཡོའི་སྦྱོར་བས་ཁྱོད་ལ་ཅི། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རིག་པའི་གནས་ནམས་ཉུང་དུར་བསྟན་ཞིང་། མད་དུ་བྱུང་
བའི་མདོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་དུས་རྟག་ཏུ་མ་ཆད་པར་གཞན་ལ་གསུངས། བདག་ཉིད་ཀྱང་
ཉིན་རེར་ཞལ་འདོན་མཛད། མདོ་དེ་ནམས་ལ་དོན་བསྐྱའི་བསྟན་བཅོས་རེ་ཡང་མཛད།
ཕྱིར་སྤྱོད་ཕྱིར་མཛད་པ་ལ་བསྟོད་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་

བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཕྱི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། བཅོ་གནས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད་དེ། བླ་མོ་ཐོང་བྱ་བ་བཞི་བརྒྱ་སྤུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་བཅུ་མས་ཟེར། བླ་དྲེ་བ་སྤྲ་ལི་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་རིམ་མཐའ་དག་སྟོན་པ་ཞིག་
ཀྱང་མཛད་དེ། ཆེར་མ་དར། འགོ་མྱིང་དང་། སིང་ལའི་མྱིང་ན་དེ་འཆད་པའི་སྟོལ་ད་
ལྟའང་འདུག་གསུང་། སྟོལ་བ་ཉི་ཤུ་བ་དང་། སྐྱ་གསུམ་ལ་འདུག་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་
ཉ་ཕྱིས་ཕྱོན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོབ་མར་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ་། །སྟོལ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་
བརྒྱ་ཅ་དང་། སྐྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཅ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་འདིས་
མཛད་པ་བོད་དུ་འགྱུར་སྤང་བས། སྐྱིར་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་རང་ཞིག་མཛད་པར་
སྤང་ངོ་། །

ཡང་བྱད་མེད་དཔུལ་མོ་ཀན་མོ་ཞིག་ལ་བྱ་མོ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ།
བག་མར་རྫོང་བའི་ཆས་མེད་ནས་ཡུལ་སྤྱ་ཆོགས་སུ་སྟོང་མོ་ལ་ཕྱིན། རྒྱ་ལེ་རྒྱར་
འོངས་ནས། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་འདུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་ལ་བསྐྱངས་པས། ཁོ་བོ་ནི་
དགེ་སྟོང་ཡིན་པས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་མ་བཟུང་ཞིང་། །ཅུང་ཟད་ཡོད་པའང་སྤྱ་ཁང་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ་དགོས། ཁང་པ་པ་གིན་ཅ་རྒྱ་གོ་སྤྱི་ཡོད་པས། དེར་སྟོངས་ཞིག་
ཅེས་བསྟན་པས། ཀན་མོས་ཅ་རྒྱ་གོ་སྤྱིའི་སར་སྟོང་དུ་ཕྱིན་ན། སྐྱ་ལ་གསོལ་བའི་ན་
བཟའ་སྤྲགས་གཅིག་དང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་པོ་ཉི་གཅིག་ལས་གཞན་གང་
ཡང་མེད་དེ། དེར་ལོགས་གྲིས་ལ་སྟོལ་མའི་སྐྱ་བརྟན་བཞུགས་པ་དཔུལ་པོངས་ལ་
རབ་ཏུ་བཅེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐྱན་ཆབ་སྤང་བས། དེ་ཉིད་
སྟོལ་མ་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ། སྐྱའི་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་ཆོགས་ལས་བྱབ་པ་རིན་ཐང་མེད་

པའི་མོ་རྩ་དང་བཅས་པ་དག་ཕྱད་ནས་སློབ་དཔོན་ལ་གནང་། དེས་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱུང་
བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་མ་པ་ཐོབ་ཅིང་། རི་མོའི་སྤྱོད་བརྟན་རྒྱ་མཐོང་པར་སོང་བས་སློབ་མ་རྒྱ་
མཐོང་མ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། རྒྱ་ཕྱད་པའི་ཤུལ་ལམ་མེ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་ཡུན་རིང་དུ་མཛད་ནས། མཐར་ཐོག་ལར་གཤེགས་པར་བཞེད་དེ། འཛམ་
བུའི་སྤྱིང་ནས་རྩ་ན་ཕྱིའི་སྤྱིང་དུ་བྱོན་པ་ན། སློན་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་སྤྱད་པས་འཁོན་དུ་བབྱང་
ནས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས་ཆེན་པོས་བྱ་གཟིངས་གཞུག་པར་བརྩམས། རྒྱ་མཆོའི་དབྱུང་
ནས་སྤྱོད་བྱང་ནས་ཅན་གྱི་མི་ཡུང་ཞིང་ཟེད། སློབ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས།
འཕགས་མ་གཙོ་འཁོར་ལྷ་མཁའ་ལྱིང་ལ་ཆེབས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བྱོན་པས་
སྤྱོད་ནམས་འཛིགས་ཤིང་སྤྱག་ནས་ཐོས། བྱ་རྩ་ན་ཕྱིར་བདེ་བར་སླེབ་པོ། །དེར་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་ཅིང་། སློབ་མའི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་དང་།
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་བཞེདས། རི་ཐོག་ལར་གཤེགས་
ནས་ད་ལྟ་ཡང་ལུས་མ་སྤངས་པར་བཞུགས་སོ། །སློབ་མ་ལ་སྤྱིངས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་
ནི། རྒྱ་མོའི་བུ་རིན་ཆེན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་དུ་བྱང་བ་བབས་པ་ཞིག་ལ་ཐོག་
ལ་ནས་ཆོང་བ་རྒྱུས་ལ་བསྐྱར་བས། དེ་ཡང་སློབ་སྤྱིངས་མཐོང་ནས་ཆོས་བཞིན་
སྤྱོད་པར་བྱུང་ཏེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱོན་པ་ལས། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པ་
དང་། ཅན་གྱི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཆོའི་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ནི། རྒྱལ་པོ་སང་གེ་དང་རྩུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་
པའི་དུས་ཡིན་ལ། ཆོས་སྤྱོད་གི་ཡང་སྤྱོད་ཆོའི་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །

རྒྱ་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་ན་ལེ་རྒྱར་ཞལ་འཛོམ་པ་སོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་དང་།
སློབ་དཔོན་ཆོས་སྤྱོད་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དུས་ནི། རྒྱལ་པོ་སང་གེ་ལྷ་པའི་དུས་ཡིན་

མོ། །ཆུལ་བོ་ངང་ཚུལ་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཤོ། །

༡༥ ཆུལ་བོ་གཡོ་བ་དང་མེད་ལྡན་གྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

ཆུལ་བོ་ནུཏྲ་དང་། སི་རྩ་ཅ་རྩ་འདས་པ་ཅམ་གྱི་དུས་ན། ཅུབ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཁར་
 ཆུལ་བོ་གཡོ་བ་ཞེས་བྲ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། ཆུལ་བོ་ངང་ཚུལ་ལ་བོད་པ་ཅམ་
 དུ་བྱུར་ཅིང་། དེས་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཆུལ་སྟིད་བྲས་ཏེ། ཆུལ་བོ་ངང་ཚུལ་དང་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ཤིཤོ། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནུཏྲ་འི་བྲ་ཆུལ་བོ་སེང་གོ་ལྡན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་
 བ་བྱུང་སྟེ། སི་རྩ་ཅ་རྩ་འི་བྲ་ཆུལ་བོ་བྲ་ལ་ཅ་རྩ་རྩི་ག་ལ་ནས་ཡུལ་བཏོན་ཏེ་ཏི་རྩ་ཏིར་
 ཆུལ་སྟིད་བྲས་སོ། །ཆུལ་བོ་སེང་གོ་ལྡན་པ་དེས་བྲང་བོད། ལྟོ་ཉི་ལྷན། ཅུབ་ཏུ་སྒྲ་རྩ་ཏ་
 སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་ཆུ་མཆོ་ལ་ཐུག་པར་དབང་བསྐྱུར། དེའི་ཆེ་མཆོག་སྟེའི་སྟོབ་མ་དུལ་
 བའི་སྟེ་དང་། མ་ག་རྩ་ར་བཅུན་པ་ཕྱོལ་སྟེ་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྟོབ་མ་མཛོན་པ་བ་
 ཡོན་ཏན་སྟོ་ཕྱོལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་སྦྱོང་དང་། དབང་ཐུག་སྟེ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་
 དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། མ་ག་རྩར་ཆུལ་བོ་ནུཏྲ་འི་བྲ་ཆུང་བ་
 ཆུལ་བོ་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ཡུལ་འཁོར་ཆུ་ཆུང་ཡང་ལོངས་སྟོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་
 བཅས་པ་བྱུང་ཞིང་། ལྟོ་ཕྱོགས་རི་བོ་འཕྱིགས་བྱེད་དང་ཉི་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
 དབང་བསྐྱུར་བ་ཆུལ་བོ་མེ་ཏོག་ཅེས་བྲ་བ་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ལ་ཆུལ་བོ་གཡོ་བས་པོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་གཙུག་ལག་ཁང་རེ་བྲས་ནས།
 ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་སུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐས་གོས་རྟེན་པ་
 གསུམ་གྱིས། ཡོ་བྱད་བཟང་བོས་བསྟུབས་ཏེ། སྒྲ་བྱི་བསྟོམས་པས་འབྲུམ་ཐག་

གཉིས་སོ། རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་ལྷ་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལ་མཆོད་ཅིང་། ནང་པའི་འང་
 ཆོས་གཞིའི་ཕྱི་ཅམ་བཅུགས། མཆོད་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། རྒྱལ་པོ་གསལ་བས་ནི།
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དང་། ཅུ་གོ་མྱེ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་ཅིང་། གསེར་གྱི་བུ་མ་པ་སྤྱི་ཉིག་གིས་བཀའ་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཆོས་གཞིའི་
 ཐེབས་སྤྱི་བུ། མ་གཞིའི་ལྷ་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་སྤྲུག་
 ཏུ་བྱས་སོ། རྒྱལ་བའི་སྤེ་དང་། བཅུན་པ་ནམ་གྲོལ་སྤེའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པ་མ་མཛོད་།
 ལྷ་ཁང་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྤེས་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྤྱི་བཞེངས། དེས་གསུང་བྱོན་
 བས། འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་གྲོགས་སྤྱི་ལྷ་རྒྱ་ཏ་རེ་ཡང་བཞེངས་གསུངས་ནས་ཅུ་
 གོ་མྱེ་སྤྱི་བཞེངས་ནས་བཞེངས་ཞེས་གྲགས། ལྷ་སྤྱི་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱིས་ཏུ་རྒྱུ་ལི་
 འཇིགས་པས་ལྷའི་རི་བོར་སྤྱི་བཞེངས་ཏེ་ཕྱིས་འབྲུང་གི་བར་དུ་བཞུགས་སོ། རྒྱ་
 བཞིན་དུ་བཅུན་པ་གྲོལ་སྤེས་མི་པམ་མགོན་པོ་བསྐྱབས་པས་ལོ་བཅུ་ལོན་ཡང་ལྷས་
 གང་ཡང་མ་བྱུང་བར། སྤོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལ་ཐེབས་བྲིས་པས། སྤྱིག་སྤོབ་
 བྱང་བའི་དོན་དུ་སྤྱི་བཞེངས་གྱིས་ཞེས་གདམས། སྤྱིག་སྤོབས་འབྲུམ་སྤོབ་བཅུ་གཉིས་
 ལྷལ་བས་ཐེབ་ནང་དུ་ཞལ་གཞེགས་ཞེས་བེད་པོ། །

སྤོབ་དཔོན་ལོན་ཏན་སྤོབ་སྤོབ་ཞི་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས།
 མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དང་། དབུ་མ་ཅ་བ་ལ་སྤོབ་ཏན་གྱི་རྩིས་སྤྱི་འབྲུངས་
 ཏེ་ལེགས་ལྷན་འགོག་པའི་འགྲེལ་བ་བྱས། ལེགས་ལྷན་གྱི་སྤོབ་མ་སྤོབ་དུ་ཏམ་པ་
 འདི་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་། ཤར་ཕྱོགས་པ་ལ་སྤྱི་རིང་ཅོད་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་
 པས་ལོན་ཏན་སྤོབ་སྤོབ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་སྒྲིང་ནི། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ད་ཏུ་འཁྱུངས་པ། ལྷན་དངགས་
མཁན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་བ། དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་གནས་པའི་ཏུས་ནས་ལྷན་དངགས་
མཁན་ཆེན་པོ་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་པལ་ཆེར་ཤེས་པ་ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་ཆོས་
འབངས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་འདུལ་བ་ཉན་ནས། མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་
ཡུལ་དབུས་སུ་བྱོན། སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལས་སྡེ་སྡོད་ཡན་ལག་དང་བཅས་
བ་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡང་ཉན་ཏེ་མཁས་པའི་དབང་ཕྱག་ཏུ་གྱུར་བ། མདོ་སྡེ་ཆེན་པོ་
བརྒྱ་ཅུ་འདོན་བ། དེས་རྡོ་རྗེ་གདན་ཏུ་བྱོན་ནས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་མང་
ཏུ་བྱས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱབས་པས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་ཤིང་
གི་ཅེ་མོ་ལ་བྱོན་པ་གཟིགས། དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་ལ་རྟག་
ཏུ་ཆོས་གསན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་གདན་དེ་ཉིད་ཏུ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཅིག་ཆོས་སྟོན་
པར་མཛད་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་ཆེ་བ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ན་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་
མཛད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་སྒོ་བ་མ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཅུ་ལྷུང་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་འང་།
དངོས་དང་མི་ལམ་གང་ཡང་རུང་བར་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདུན་ཏུ་ལྷུང་
བ་བཞགས་སུ་འཇུག་ཏུས་ཤིང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཞོར་སྤངས་
པས་ཆོག་པར་གྲགས་ཏེ། རང་ཉིད་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤྱིན་
བདག་ལས་མི་འཆོལ་བར་ནམ་མཁའ་ལས་སྒྲིང་བར་མཛད། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཀློང་བ་
རྣམས་ཁོ་བོ་དབྱུག་པ་སྡོན་པོས་བསྟེགས་ནས་ངག་གཞན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་
ངོ། །དེས་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་རྣམ་རིག་ཏུ་བཀའ་བའི་འགྲེལ་པ་མཛད། འགྲེལ་པ་
འདི་ཆེ་གྲགས་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པའི་སྡོན་ལ་བརྩམས་པར་མཛོད་པས་རྡོ་རྗེ་

གདན་དུ་བཅུམས་པ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་འབངས་ཀྱི་དཔེ་འབྲེལ་ལ་ནི་ཆ་
གཤམ་དང་། ཆོས་སློང་གཉིས་ཀར་བཏེན་ནོ། །སྤྱི་ཆེའི་མཐར་ཤར་ཕྱོགས་གསེར་
སློང་དུ་བྱོན་ནས་བཅུད་ལེན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་ཏེ། མཐར་ལྗེའི་གནས་སུ་བཞུགས་
དོ། །ཞེས་གསལ་སོ། །

འདིས་ན་ལེའུའི་མཁན་པོ་ཅུང་མཛད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
མཁན་པོ་མཛད་དོ། །དེའི་སློབ་མ་ནི་ཞི་བ་ལྷ་དང་། བེ་རུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མའི་ལོ་རྒྱུས་
ནི་དེ་ཡང་རྒྱ་ལེའུའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་ཤིག་ །ལན་ཅིག་དེ་ལྷ་
ཀོ་ཏར་ཕྱིན་པས། བྱད་མེད་གཅིག་གིས་མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་གཅིག་དང་། འགྲོན་བྱ་གཅིག་
གཏད་པ་སྐྱངས་ཏེ་ཕྱིན་པས། མི་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མས་རྒྱས་བཏབ་པ་སྤྱིང་རེ་རྗེ་
ཟེས། རྒྱ་མཆན་ཅི་བྱས་པས། དེ་བོར་དང་ཟེར་བོར་བས་ལག་པ་ལ་འབྱར་ཏེ་འབོར་
མ་ཐུག། དེ་ནས་ནང་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འཕྲད་ནས་སློབ་དགོས་བྱས་པས། དེར་
ཕྱི་ནང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་མེ་ཏོག་སློད་པ་སུ་ལྷ་དབང་བར་ཆད་སོ་བྱས་ཟེས།
ཐབས་གཞན་མེད་དམ་བྱས་པ་ན། དཔག་ཆད་ལྗེའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ན་ཐར་ཟེར་ཡང་ཉི་
མ་དགོངས་ཀར་སོང་བས་མི་སློབ་སྟེ། མགྲོན་ཁང་གཅིག་ཏུ་རྩ་མ་ཁ་སྤྱབ་པའི་འོག་ཏུ་
བསྐྱད། སློང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་སོ། །རྒྱབ་མོ་དེ་ན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྤྱི་མེན་
རྣམས་ཀྱིས་བོས། རྒྱས་བཏབ་པ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ། བེ་རུ་བ་
མ་མཐོང་བའི་ངང་ལ་ནམ་ལངས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་བོས་ཏེ་སྐར་རྒྱ་ལེའུར་
ཕྱིན་པ་ཉི་ཏར་གྱུར་ཅ་ན། ད་ནི་སྤྱི་མེན་མ་རྣམས་འདུལ་དགོས་སྤྲུལ་ལྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་
ཀྱི་རིང་ཕྱིན། སློབ་དཔོན་ལྷའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཤིན་རྗེ་གཤིད་ལྷས་ནས་བསྐྱོམས་པས་

ནམ་ཞིག་ན་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། ད་དུང་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པས་དཔལ་ཁོ་
ལོ་ཆེན་པོ་དང་མཉམ་པར་བྱར་སྐྱད། དེ་ནས་ཡང་དེ་སྡེ་གོ་ཏར་ཕྱིན་པས་སྤར་གྱི་ཕྱི་
པའི་མཁའ་འགྲོམ་རྣམས་ན་རེ་སྟོན་རྒྱས་བཏབ་པ་དེ་བྱུང་ཟེར། ལུ་བ་མོ་འཛིགས་པའི་
གཟུགས་གྱིས་ཟ་བར་བྱུང་བ་ལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བཞེངས་པས།
དེ་རྣམས་བརྒྱལ་ཞིང་ཤི་ལ་ཐུག་པར་སོང་། དེ་དག་དམ་ལ་བཞག་ནས་ན་ལེ་རྒྱར་
འོངས། དེ་ནས་སྟོད་པ་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུས་ལྷག་མ་གཞན་དུ་ཤེས་ལ། ཞི་བ་
ལྷ་ནི། སོ་སོ་ལྟར་རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་འབྱུངས། སྟོན་གྱི་ལས་འཕྲོའི་མཐུས་རྒྱུང་དུ་
ནས་འཇམ་དཔལ་མནལ་ལམ་དུ་ཞལ་གཟིགས། ཆེར་སྐྱེས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོ་
བར་བྱས་པ་ལས། མནལ་ལམ་དུ་རྒྱལ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོ་བའི་ཁྲིལ་འཇམ་དཔལ་བཞུགས་
ནས། ལུ་གཅིག་འདི་ནི་ང་ཡི་སྟན་ཡིན་ཏེ། །ང་ནི་ཁྱོད་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།
ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིགས་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུང་བ་དང་། འཕགས་མ་སྐྱོལ་མས་རང་གི་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱ་
ཚན་སྤྱི་བོ་ནས་ལྷགས་པས། ཅི་ཡིན་ངེས་པ་ན། རྒྱལ་སྤྱིད་ནི་དཔུལ་བའི་རྒྱ་ཚན་མི་
བཟད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས། རྒྱལ་སྤྱིད་
བཟུང་དུ་མི་དུང་བར་མཐུན་ནས་ནང་བར་རྒྱལ་སར་བསྐྱོ་རྒྱུ་ལྷུ་བ་མོ་བློས་ནས་
སོང་ངོ་། །དེར་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་པས། རགས་ཞིག་གི་ཙ་བ་ན་རྒྱ་མིག་
འདུག་པ་འཐུང་བར་བཅུམས་པ་ན། ལུད་མེད་ཅིག་གིས་བརྒྲིག་ནས་རྒྱ་ཞིས་པོ་
གཞན་སྟུང་། རགས་གྱི་ཐུག་ན་ནལ་འཁྱོར་བ་ཞིག་འདུག་པའི་བྱུང་དུ་ཁྱིད། དེ་ལ་ཡང་
དག་པའི་གདམས་པ་ནོས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་

ཐུབ་པ་ཐོབ། རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་དང་། བུད་མེད་དེ་སྒྲོལ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
ནས་ཏྲག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་
པོ་མེད་གེ་ལུ་བའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་པས་སྐྱུ་རྩལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་སྒོ་ཕྱོས་ཆེ་བར་འདུག་ནས་སྒོན་པོ་གྲིས་གསུང་བ་རེ་ཞིག་ཞལ་
གྲིས་བཞེས། ཡི་དམ་གྱི་ཕྱག་མཆན་ཤིང་གི་རལ་གྱི་གཅིག་འཆང་གིན་ཡོད། དེར་
བཟེའི་གནས་སྒོན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དར་བར་མཛད། རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱོང་
བཅུག་པས་སྒོན་པོ་གཞན་རྣམས་གྲིས་ཕྱག་དོག་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་ནི་གཡོ་ཅན་
ཞིག་སྟེ། རལ་གྱི་ཡང་ཤིང་ལས་མེད་དོ་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒོན་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་
རལ་གྱི་སྒོན་དགོས་བྱུང་བས། སྒོ་བ་དཔོན་གྲིས་འདི་བྱང་ན་ལྷ་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་
འགྱུར་རོ་བྱས་པས་ལྷག་པར་ཐེ་ཆོས་སྐྱེས་ཏེ། གཞོད་ཀྱང་སྤྲི་ཡི་ངེས་པར་སྒོན་ཅིག་
ཟེར། འོ་ན་སྤྱན་གཡམས་པ་ཁོབ་ལ་གཡོན་པས་གཟིགས་ཤིག་གསུང། དེ་ལྟར་བྱས་
ནས་བསྟན་པས་རལ་གྱི་འོ་དོད་གྲིས་རྒྱལ་པོ་འི་མིག་གཡོན་པ་ལྷུངས་སོ། །དེ་ནས་
གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་ཤིས། རྟེན་བཀྱར་མང་པོ་བྱས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། རྒྱལ་
སྲིད་ཆོས་བཞིན་གྲིས། ནང་པའི་ཆོས་གཞི་ཉི་ཤུ་ཚུགས་ཞེས་བསྐྱོས་ནས་ཡུལ་
དབུས་སུ་བྱོན། བཀའ་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མིང་ཞི་བའི་ལྷར་
བཏགས། དེར་བརྟེན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ལས། ཁ་ཐས་ཀྱང་འབྲས་བླེ་པོ་
ཆེ་ལུ་ལྷ་གསོལ། ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཆོས་གསན་
ཞིང་། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལེགས་པར་བརྩམས།
མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཉིན་མཆན་དུ་མནལ་

ཞིང་། ཕྱི་རོལ་གཞན་རོང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་ལྟར་བསྟན་
པས། དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་དད་ཇུས་རྒྱུད་འཛུལ་བར་བྱེད་པ་འདི་བསྐྱད་དགོས་པ་
ལས། མདོ་འདོན་རེས་བྱས་ན་འདིར་རང་བྱུད་ལ་འགོ་ཞེས་བགོས་ནས། དེ་ལྟར་བྱས་
ཏེ་མཐར་ཞི་བ་སྟ་ལའང་མདོ་འདོན་དགོས་བྱས་པས། ཐོག་མར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས།
ནན་གྱིས་འཆུ་བ་ལ་འོན་ཏིང་བཅུགས་ཤིག་གདོན་པར་བྱའོ་གསུངས་པས་འགའ་ཞིག་
ཐེ་ཆོམ་སྒྲིལ། སལ་ཆེར་དམའ་དབབ་པའི་དོན་དུ་འཆོགས། དེར་སློབ་དཔོན་སེང་གའི་
ཁྱིལ་འདུག་ནས། སྤར་བྱུང་བ་ཞིག་འདོན་ནམ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་འདོན་བྱས་པས།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོད་བགས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་བ་ཐོན་ཅིག་ཟེར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག། སློ་ཡི་
མདུན་ན་མི་གནས་པ། ཞེས་པའི་ཆོག་མཆོམས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་ཞིང་
གཤེགས་ནས། སྦྱ་ལུས་མི་སྤང་ཡང་གསུང་གི་སྤང་བ་མ་ཆད་པ་བྱུང་སྟེ་སྦྱོད་འཇུག་
རྫོགས་པར་གསུངས་སོ། །

དེར་སུམ་ཏེ་གསུངས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ལ་བརྒྱུང་བ་ལས། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་
ཀྱི་སྒོ་ཀ་སྟོང་ལྷག་པ་ཞིག་བྱུང་། མཆོད་བརྗོད་རང་གི་སྒོས་སྦྱར། ཤར་བ་རྣམས་ཀྱི་
སྒོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ལས་མེད་པ་མཆོད་བརྗོད་དབུ་མ་རྩ་བའི་དེ་བཅུག། དེ་ཡང་
བཤགས་ལེ་དང་། ཤར་ལེ་ཆད་པ་ཡིན། དབུས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་རྩ་མ་
པར་དམ་བཅའ་མེད་པ། རེས་བསྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བཅུས་པའི་སྒོ་ཀ་སྟོང་ཡོད་པ་
ཞིག་བྱུང་། དེར་ཐེ་ཆོམ་དུ་བྱུར་པ་ལས། བོད་ཀྱི་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། སྤར་ཁྱེད་
དཔལ་ཡོན་ཅན་དུ་བཞུགས་ཟེར་ནའང་། ཏེ་ལི་རྒྱའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྤར་ཁྱེད་ཀ་

ཡི་རྒྱུ་གཤམ་ཏེ། དེ་ན་བཞུགས་ཞེས་ཐོས་པས་པརྟེ་ཏ་གསུམ་གྱིས་དེར་སོང་སྟེ།
རྒྱ་ལ་རྒྱུ་འབྱོན་པར་ཞུས་པས་མ་གནང་། འོ་ན་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་།
མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་བཏྲ་བར་གསུངས་པ་ཡང་གང་ཡིན། དཔེ་གསུམ་སོ་འདིའང་
གང་དག་ཅེས་ཞུས་པས། བསྐྱབ་མདོ་ནི་བྲང་ཁང་གི་སྐར་ཁུང་ན་ཤིང་ཤུན་ལ་པརྟེ་
ཏའི་ཡི་གེ་སྤྲ་ཐོས་བྲིས་པའི་སྒྲེགས་བམ་ཡོད་པས་དེ་ལོང་། སྟོན་འཇུག་ནི་ཡུལ་
དབུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡིན་བཟུང་། དེར་ཡང་ནགས་ཆའ་གྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་དགེ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཅམ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་།
ནགས་ཆའ་དེ་ན་རི་དྲགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རི་དྲགས་ཟླ་ཁང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ཤུ་རྣམས་གསོལ་བས། དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་རི་དྲགས་
རྣམས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཟླ་ཁང་དུ་སོང་བ་མཐོང་ཞིང་། ཕྱིར་བྱུང་བ་མ་མཐོང་ལ། རི་
དྲགས་ཀྱི་ཆོག་གས་པའང་བྲི་བར་ཤེས་སོ། །འགའ་ཞིག་གིས་སྐར་ཁུང་ནས་བཏྲ་
པས་ཤུ་གསོལ་བ་མཐོང་། དེར་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོལ་བར་བརྟུམས་པ་ན། རི་
དྲགས་རྣམས་སྐར་བསོས་ཏེ། སྐར་ལས་ཀྱང་ཉམ་སྟོབས་དང་ལྟན་པས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་
སོང་། དེ་དག་གིས་རྟེན་བཀྲར་དང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ན་མ་བཞུགས་
ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་རྟགས་བོར། ལུ་ཚྭ་འདི་སྟོན་པས་གཤམ་ཏེ། ལྟོ་སྟོགས་ཀྱི་
ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཚོད་པར་གྱུར་པ་ལས། རུས་པ་འབྲན་པར་བྱས་པ་ན་ནང་
པས་མ་རུས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ས་དེར་བྱོན་པའི་ཆེ། འཁྲད་མ་བོར་བ་སྐྱུ་ལ་སོག་པ་ན་
ཁོལ་བར་མཐོང་སྟེ་རུས་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་ནས། ལུ་སྟེགས་དང་རུས་པ་འབྲན་པར་
ཞུས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེར་ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིས་

འཁོར་ཆེན་པོ་གྲིས་པས། སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུད་བློ་བོ་བཏང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་ཕྱ་སྟེགས་ནམས་རྒྱུད་གིས་ཁྲིར་ཏེ་ཆུ་བོ་ཞིག་ཡོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་འཕངས། ཕྱ་
སྟེགས་ལ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྲིར་བ་ཅམ་དུ་གྱུར། ཀླུ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནང་
བ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་རྒྱུད་གིས་ཅི་ཡང་མ་གཞོད་པས་ཕྱ་སྟེགས་ནམས་བསྐྱབས་
ནས་ཆོས་དར་བར་བྱས། དུལ་དེ་ལའང་ཕྱ་སྟེགས་པམ་པའི་དུལ་ཞེས་གྲགས་
སོ། །འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱད་ས་མ་ཀུན་ལས་འབྱུང་བས་ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་
ནའང་། དུས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་དུལ་གྱི་མིང་འབྱུང་བས་ཡིན་ཏེ་འོང་། ད་ལྟ་དུལ་གང་
ཡིན་མ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་བོད་ནམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་
འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འཆོ་བ་ཆད་པ་ལ། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བཟུང་བཏུང་བྱངས་ཏེ་བྱིན་ནས་
ཆོས་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཕྱ་ཏོ་བ་སྟོང་ཅམ་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་། འཇུག་པ་
ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འཐབ་ཆར་ཞུགས་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འཇུག་པ་བསྐྱམས་ཞེས་ཟེར་
ཞིང་། ལྷག་པའི་ལྟ་བུ་སྟེས་ན་ལེ་རྒྱལ། །བཀོད་པ་ལྷན་ཆོགས་ཅོད་པ་བསྒྲོག་ཡ་མཚན་
ཅན་དང་སྤང་བོ་དང་། ཀླུ་པོ་ཕྱ་སྟེགས་བཏུལ་བའོ། །ཞེས་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་གཏམ་
བདུན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཁ་ཆེའི་དུལ་གྱི་ཀླུ་པོ་ཞིག་གི་ཟེལ་
བྱ་ཞིག་གིས་པ་རྒྱུད་དུའི་སྐྱབས་ཁང་སྟེང་དུ་བསྐྱལ་ནས། མ་མེ་ཏོག་འཐུར་སོང་བ་
ལས་བྱ་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད་རྟོག་གིས་ཁྲིར་ཏེ་དུལ་དབུས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱལ་གཞོན་ལ་ཞིག་གི་ཅེ་
མོར་བཞག་གོ། །བཞི་ཏ་ནམས་ཀྱིས་དེ་བྱངས་ཏེ་བསོས་ནས་ཆེར་སྦྱེས་པ་ན་སྒྲོན་བར་
གྱུར་ཏེ། དག་སྤོང་ཕྱེ་སྟོད་འཛིན་པའི་བར་དུ་གྱུར། རྩེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྟོལ་མ་

བསྐྱབས་པས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་འོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་བྱུང་བ་ལས།
ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་ན་ནམ་ཞིག་ན་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ།
ཕྱོགས་འདིར་བསྐྱད་ན་སྤོང་བ་པོ་མང་པོ་རྒྱུ་ལྟོས་པར་འགྱུར་སྐྱམ་སྟེ། ལྟོ་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐག་རིང་པོར་བྱོན་ཏོ། །དེར་ལམ་ཁར་བམ་ཟེ་རྒན་པོ་མིག་འོང་བ་
ཞིག་བྱས་འོང་བྱིན་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ལས། གང་དུ་འགྲོ་བྱིས་པས། ལྟོ་ལྟོ་ན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་སྤོང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་མགྱུ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་
ཡོད་ཟེར་བས། དེ་ལ་སྤོང་དུ་འགྲོ་བེད། དེ་ཉིད་ར་ཡིན་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་
འདིར་འོངས་སོ་བྱས་པས། དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བར་འདུག་ནས་སྤྱིང་
རྩེ་ཆོད་མེད་པ་སྦྱེས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
ཞིང་། གདུག་པའི་སྤོང་དཔོན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་ཞིག་མི་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱུད་ཉོས་ཏེ། མེ་
ལ་མཆོད་སྦྱིན་དུ་བྱས་ན། དེ་དག་གི་ཆེ་དང་དབང་ཐང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ལ་
འབྱུང་ཞིང་ཐར་པའི་རྒྱུར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསམས་ནས། མི་བརྒྱ་དང་བདུན་ནི་
རྟེན། ལྷག་མ་གཅིག་མ་རྟེན་པར་ཡོད་པ་གསན་ནས་སྤོང་དཔོན་རང་ཉིད་བཙོང་སྟེ་
བམ་ཟེ་འདི་ལ་པན་གདགས་སོ་སྐྱམ་ནས། ཁྱོད་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག ངས་
ཡོ་བྱད་སྤངས་ནས་འོང་ངོ་བྱས་ནས། བྱོང་བྱིང་དུ་མི་ཉོ་བ་སུ་ཡོད་བྱས་པས་རྒྱལ་
པོས་ཉོས་ཏེ། རིན་དུ་སྤོང་དཔོན་གྱི་ལུས་ལྗིད་དང་མཉམ་པའི་གསེར་གཞལ། གསེར་
སྤོང་དཔོན་གྱིས་བམ་ཟེ་ལ་ཕྱིན་པས་མགྱུ་ནས་སོང་ངོ། །དེ་ནས་སྤོང་དཔོན་རྒྱལ་
པོའི་ཁྱི་མོན་དུ་བྱོན། མི་དེ་རྣམས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་མ་འོངས་ན་དེད་རྣམས་ཐར་པ་
ཡང་སྤིང་པ་ལས། ད་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྟེག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་འདུག་

ཅིང་། དེའི་བྱ་བ་མོ་ཕྱོགས་ཡངས་པ་ཞིག་ཏུ་ཤིང་གི་ཚོགས་རིམ་ལྟར་སྤངས་པའི་དབྱས་
སུ་མི་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་པོ་བཅིངས་ཏེ་བཞག་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་སློབ་དཔོན་དེས་ཚོག་བྱས།
ཤིང་ཐམས་ཅད་མེ་ཁུར་གྱིས་འབར་བའི་ཆེ། མི་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཚེངས་
རང་གིས་བཏབ་པས། སློབ་དཔོན་སྤྱིང་ཟླ་མི་བཟད་པ་སྤྱིས་ཏེ་འཕགས་མ་སློལ་མ་ལ་
ཡུས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཟླ་བཅུན་མ་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཕྱག་ལས་བདུད་ཅིའི་
ཚུ་རྒྱན་བབས། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངོ་ལ་ས་ཕྱོགས་གཞན་གང་ན་ཡང་མེད་པར་མེ་
འབར་བ་ཁོ་ནའི་ཐད་དུ་ཆར་གྱི་རྒྱན་གཉའ་ཤིང་ཅམ་བྱུང་། མེ་ཞི་ནས་མཚོ་རྩིང་དུ་
བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚན་སྤྱིས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ལ་ནི་གྲས་པས་མཚོད། སྤྱི་བོ་དེ་
རྣམས་ལ་ཡང་བྱ་དགའ་བྱིན་ནས་བཏང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་མཚོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཚུད་ཅིང་། དམ་པའི་ཚོས་མི་དར་བར་འདུག་ནས་ཡུན་རིང་
བར་སོང་བ་ན་ཐུགས་སྤྱོད་ཟླ་ ཟླ་ཟླ་ཟླ་ ཟླ་ཟླ་ཟླ་ ཟླ་ཟླ་ཟླ་ ཟླ་ཟླ་ཟླ་ ཟླ་ཟླ་ཟླ་
ཡུལ་དུ་སྤྱེལ་བར་ཁྱུས་པས་ན་བཟང་ལ་འདུས་ནས་མིག་ཚུམས་ཤིག་གསུང་། མིག་
བཅུམས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་མིག་སྤྱེ་ཞིག་གསུང་། མིག་སྤྱེ་བས་སྤར་མ་མཐོང་བའི་རྒྱལ་
པོའི་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ན་སྤེབ་ནས་འདུག་པ།
བདག་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་མི་སྤྱེལ་བར་འདིར་སྤྱེལ་བ་ཅི་ལགས་ཁྱུས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱེ་བའི་
ཡུལ་ནི་འདི་ཁོ་ནའི་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་དེར་བཞུགས་ནས་སློལ་མའི་ལྟ་ཁང་ཆེན་
པོ་ཡང་བཞེངས། ཚོས་མང་དུ་བསྟན་ཞིང་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་བཀོད། འདི་ཉི་
མ་སྤས་པའི་སློབ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་འདི་ཅམ་ན་བྱ་བ་ཆེན་ཤོམ་པེ་ཉི་དུ་ཀ་དང་། བྱ་བ་
ཆེན་ཤོ་རྩིས་བྱ་བ་ཡང་བྱུང་། དེ་རྣམས་ཐོག་མཉམ་པ་ལས་སྤྱི་བྱེད་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་

ནི། བེ་རུ་བ་བྱུ་བ་པ་ཐོབ་ནས་ལོ་བཅུ་ཙམ་ན། རྩོམ་པ་རྒྱ་བ་དངོས་བྱུ་བ་བརྟེན་པ་ དེ་
ནས་བཅུ་ཙམ་ན་རྩིས་བྱུ་བ་ས་བརྟེན་སོ། །

སྟོན་དཔོན་ཙམ་གྱི་སྟོན་པ་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱུ་བ་ཁ་དེ་ཕ་བྱུ་བ་ཡང་དུས་
འདིར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཆོང་གི་ལས་བྱེད་པའི་ཆོ། ལུ་སྟེན་པ་ལེགས་ལས་ཙམ་ནས་
མཆོག་ལས་བྱུ་བ་པའི་སངས་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སྟེན་པ་བཞིག་པའི་དུས་བྱུ་བ་ཞིག་ཉིས་ནས་
ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱུ་བ་མོ་སྐྱེ་རྩི་ཞེས་བྱུ་བ་ནད་བྱུ་བ་པོས་བཏབ་ནས། སྟོན་པ་
ནས་ཀྱིས་འདིའི་སྟོན་པ་ཙམ་ནས་མཆོག་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟོག་དོ་ཞེས་བོར་བོ། །དེར་
ཆོང་བ་དེས་གཤམ་ཉེ་འདི་སོས་པར་བྱུང་ན་བདག་ལ་སྟོན་ཅིག་བྱས་པས། རྒྱལ་པོས་
ཡུང་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ཁྲུང་ས། དེས་ཙམ་ནས་མཆོག་དེ་བཟུང་ནས་དེའི་ལུས་ལ་
བྱུགས། སྟོན་ཁོང་དུ་བཏང་བས་སོས། དེ་སྟེན་པ་ལ་བྱེད་པས། དེས་ནད་སོས་པ་
ནི་ལེགས་ན་སྟེན་པ་འདི་སྟོང་དཀའ་ལོ་བྱས་པས། སྟེན་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་སྟོན་
དཔོན་ཙམ་གྱི་སྟོན་པ་རྩིས་པས་དེས་ཡུང་སྟེན་པ་ས་གཞིགས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་སྟེན་
བསྟུན་དུ་བཅུག་གོ། །ནས་ཞིག་ན་འཕགས་པའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། ཆོང་
དཔོན་གྱི་བྱུ་བ་ཁ་དེ་ཕ་རྒྱུང་མར་བཅས་པས་བྱུ་བ་པ་ཐོབ་གོ། །རྒྱལ་པོ་གཡོ་བ་དང་
སེང་གེ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་པོ། །

༡༦ དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བྲག་ས་པའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

རྒྱལ་པོ་གཡོ་བ་འདས་ནས་དེའི་རུ་བོ་རྒྱལ་པོ་གཡོ་བ་བཟན་པས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་
ཉི་ཤུ་བྱས་ཉེ། རུབ་ཕྱོགས་པལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྟུང་། དེའི་བུ་བེཾ་རྩི་རྩི་ཞེས་བྱུ་

བས་ཀྱང་ཆུལ་སྲིད་ལོ་མང་པོར་བསྐྱངས་ནས། རྩལ་ཕྱོགས་ཏ་ལའི་ཡུལ་གྱི་ནང་
ཆོན་ལྷ་ལ་ན་གར་ཞེས་བྱ་བར་གནས་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་བྱང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་
མཚུངས་པའི་བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནགས་ཆོལ་ན་གནས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལས།
དེའི་དཀའ་ཐུབ་གྱི་གནས་གྱི་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་བསད། ཚུ་ཆེན་པོ་བྱངས་
ནས་བྱང་སྲོང་གི་གནས་རྣམས་བཞུགས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔོན་པ་བྱས་པས་ཆུལ་
པའི་པོ་བྱང་གི་འོག་ནས་ཆུ་བརྗོད་ཏེ་ཆུར་བྱུང་པོ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་དབྱས་དང་ཤར་
ཕྱོགས་པལ་ཆེར་ལ་དབང་སྐྱར་བ་ནི་ཆུལ་པོ་གསལ་བའི་བྱ་རབ་གསལ་དང་། དེའི་
བྱ་མ་རྩ་སྤྱི་ཁེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་ཁེ་ཆུལ་པོ་རབ་གསལ་གྱི་སྤྱན་ཆེ་
ཤུ་ཀྱེ་སྟོབས་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་བྱོང་བྱིར་ཏ་རི་དྲ་རར་གནས་པ་ཁ་ཆེ་ཆུན་ཆོད་ལ་ཡུང་
བྱེད་པ་བྱུང་། རྩི་ག་ལ་དང་། གྲ་མ་རྩ་བ་དང་། ཏི་རྩ་རྩ་ཏི་གསུམ་ལ་ཆུལ་པོ་སྤ་ལ་
ཅ་རྩའི་བྱ་བི་མ་ལ་ཅ་རྩས་དབང་བསྐྱར་དོ། དེ་ལ་ཆུལ་པོ་གཡོ་བརྟན་དང་། གིལ་རྩ་
རྩ་ལ་ཡུལ་ཁམས་བདེ་བར་བསྐྱངས་ཤིང་། ཆུལ་སྲིད་ཆོས་བཞེན་དུ་བྱས་ཀྱང་།
བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་འདི་ལྟར་བྱས་ཀྱི་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ཡང་དག་པར་མཆོད་དོ། དེ་ཡང་རབ་གསལ་དང་། མ་རྩ་སྤྱི་ཁེ་ཡིས་ནི་གཙུག་པོར་
དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པ་མཆོད། ཆུལ་པོ་ཤུ་ཀྱེ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་མཛོན་པ་བ་
ཆེན་པོ་དབྱིག་གི་བཞེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་མཆོད། ཆུལ་པོ་བི་མ་ལ་ཅ་རྩས་པ་རྩི་ཏ་ཨ་
ལྷ་ར་སཱི་དང་། རིན་ཆེན་གཤམ་པ་དང་། སི་བྲ་དུ་ཏའི་སྟོབ་མ་དབྱུ་མ་བ་དཔལ་སྤྲས་
རྣམས་མཆོད་པར་བྱས་སོ། །

དེ་ཡང་དུས་དེ་ཅུམ་ན་སྤྱིར་སངས་ཆུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིན་ཏུ་དར་ཡང་། ཐོགས་

མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་བཞུགས་པ་ཙམ་ལ་སྟོས་ན། ཤར་རྩོགས་
དང་། རྩོ་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱན་ཏུ་ཐུ་སྟེགས་འཕེལ་ཁེང་སངས་རྒྱས་པ་འགྲིབ་པོ། རྟེ་
ལས་རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་ལྷ་བའི་དུས་ན་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཐུན་གཉིས་ཤིག་བྱུང་བ་
ནི། གཅིག་ནི་དུ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཞིག་གོ། གཉིས་
པ་ནི་སྤྲི་ག་ར་ཨྱ་ཙུ་ཞེས་པ་མ་རྒྱ་དེ་ཨྱ་བྱུབ་སྟེ། བྱམ་པ་བཙས་ཤིང་ཡོལ་བས་
བསྐྱོར་ནས་ཐུགས་བརྒྱས་པ་ན། མ་རྒྱ་དེ་ཨྱ་བྱུམ་པའི་དབྱུས་ནས་མགྲིན་པ་ཡན་ཆད་
བྱུང་སྟེ་ཚོད་པ་རྣམས་སྟོབ་པར་བྱེད་དོ། རྟེས་རྩྭ་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་ཚོད་པ་བྱས། དག་
སྟོང་ཆན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བྱུབ་པར་དགའ་བ་སྟེ། ཅི་སྟེ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་སྟོང་
ངས། ཙུ་པོ་མྱེ་འས། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དག་ཚོད་པའི་དོན་དུ་ཐུན་བྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་
ཐེར་ཡང་། པརྟེ་ཏ་གཞོན་ཏུ་དག་གིས་མ་ཉན་ཏེ། ཚོད་པ་པོ་ཡུལ་གཞན་ནས་བོས་
ནས་ཡུལ་འདིའི་པརྟེ་ཏ་རྣམས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་པས་ཁོ་བོ་
ཅག་མཁས་སོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་སྤྲི་ག་ར་ཨྱ་ཙུ་དང་བཙད་པས། སངས་
རྒྱས་པ་རྣམས་པམ་སྟེ། ཆོས་གཞི་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཙམ་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཐུ་སྟེགས་ལ་
ཤོར་བས་དེ་རྣམས་སྟོང་ས། དག་བསྟེན་ལྷ་བརྒྱུ་ཙམ་ཐུ་སྟེགས་ལ་འཇུག་དགོས་པར་
བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨོ་ཏེ་བི་ཤའི་ཡུལ་དུ་ཡང་སྤྲི་ག་ར་ཨྱ་ཙུ་འེ་སྟོབ་མ་བྲམ་ཐེ་རྩུ་
ཨྱ་ཙུ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་མ་དང་མཚུངས་པ་ལས། ཆངས་པའི་བྱ་མོས་རིག་པ་སྟོན་པ་
ཞིག་ཡོད་དེ། དེར་བྱི་ནང་མང་དུ་ཚོད་པ་ལས། ནང་པའི་པརྟེ་ཏ་ཀྱི་ཤི་ཤ་ཤཱེ་ཞེས་བྱ་
བ་སྒྲ་དང་རྟོག་གོ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་ཀྱང་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་
ང་རྒྱལ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་དབང་དུ་བཙུགས་ཏེ་བཙད་པ་ན། ཐུ་སྟེགས་རྒྱལ་ཏེ། ནང་

པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་ཡང་བཞིག་ བྱད་པར་དུ་ལྟ་འབངས་དང་ཚས་གཞི་
ནམས་སྟོགས་སོ། །ཕྱི་མ་འདིའི་དུས་ཚས་སྐྱོང་དང་། བཙུན་པ་རྒྱ་བ་སོགས་མི་
བཞུགས་པའི་དུས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྷོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོད་པའི་ཁྲ་
མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་བཅ་ཟེ་ཀྱ་ལྷ་ར་ལྷི་ལ་སྟེ་གཞོན་ཏུ་རོལ་བ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོའི་རྗེས་
སུ་འབངས་པ་བ་ཡང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འདྲིན་པ་ཀ་ཏ་དུ་རོ་དུ་སྟེ་གཞིགས་མ་སྐྱོག་
ཅེས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷོ་སྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་ནམས་སུ་ཚོད་པ་མང་པོ་དག་
བྱས་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་དང་། ཚས་འབངས་དང་།
སྟོགས་ཀྱི་སྐང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་མ་ནམས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཚོད་པ་མ་བསྐྱོག་ནས། ཉན་པའི་ལོངས་སྟོང་མངའ་
འབངས་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བཅ་ཟེས་སྟོགས་པ་ལོན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་ངོ། །འདི་ནི་ལྷ་ར་
བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲི་བ་ཙམ་ཀྱི་དུས་སོ། །

དེའི་དུས་ན། སྟོབ་དཔོན་ཚས་སྐྱོང་གི་སྟོབ་མ་དེ་མ་བྲམ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱ་གགས་
འགོག་པར་བསམས་ནས་དབུ་མའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་ནམ་པར་འཆར་བ་བྱས། ལྷོ་
སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་དང་ཚོད་པ་བྱས་པས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་ཏེ།
རྒྱལ་པོ་ས་ལ་མ་ཉ་ན་ཟེར་བ་གཅིག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཚུད། དེས་ལྷ་ཁང་
དང་མཆོད་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས། ཚས་གཞི་ཡང་བཙུགས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་བྱུང་ཐོབ་གོ་རྟེན་བྱུང་ངོ། །སྟོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ར་སི་རྟའི་ལོ་
རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཞི་མ་ཐོས། རུང་ཟད་ཙམ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །རིན་ཆེན་གྲགས་
པས་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པར་གྲགས་ཤིང་། དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་

ཀྱང་མངོན་པ་མངོན་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་བྱས། འདི་སྡེ་བ་བཙུང་གི་གཞུང་ལུགས་
བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུམ་མཁན་དེ་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་བཞུགས་པ་ཡན་ཆད་ན་སྡེ་བ་བཙུང་པོ་
ཡང་ཆ་ཆང་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། སྡོན་བསྟན་པའི་དབྱ་བྱང་བའི་དུས་ན་ཉམ་སྤང་དེ་སྡེ་བ་
འགའ་ཞིག་ཉུང་དུ་འོད་པ་བར་སྤྱབས་དེ་རྣམས་སུ་ཚོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། སྡེ་ས་
དབང་གིས་རུས་པ་སྤྲ་ཆོགས་བྱང་སྟེ། དག་འདུན་པལ་ཆེན་པ་ལས། ཤར་གྱི་རི་བོ་བ་
དང་། ལུབ་གྱི་རི་བོ་བ་དང་། གངས་རིར་གནས་པ་གསུམ་སྟོངས། ཐམས་ཅད་ཡོད་
སྤྱོདས། འོད་སྤང་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྟོངས། གནས་བརྟན་པ་ལས།
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བ་ལས། སྤང་བ་པའི་སྡེ་བ་སྟོངས་ཏེ།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དར་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ནི་ལོ་
ལྷ་བརྒྱ་ནས་ཉམས་པ་ལྟར་གྱུར་བ་ཡིན་མོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་མཐའི་ཕྱོགས་འཛིན་
པ་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ཆོས་འབྱུང་ཚུམ་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་དར་ནས་མི་
རིང་བ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་གྲང་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་པ་ནས་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མངའ་ཐང་རེ་ཉུང་དུ་སོང་སྟེ། དུས་སྤྱབས་འདི་ཅམ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཕྱོགས་འཛིན་ཆེར་མེད་དམ་སེམས་པ་ནི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱས་གཏམ་སྟེ། རང་གིས་
ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མ་དེས་བཞིན་དུ་དེས་དེས་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་ཞིང་ཡི་གེར་འབྲི་བ་
ངོ་མཆར་བོ། །

དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཞེས་
བྱ་བར་འབྱུངས་ཞེས་སྡོན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གསུང་ལ། དེར་སང་ཡུལ་དེ་

འདྲའི་མིང་ཅན་མི་སྣང་ཡང་། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་འཁྲུངས་ལུལ་ནི། ཉི་མ་ལ་
ཡའི་ལུལ་ཡིན་པར་བྱིན་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པས་སྟོན་དུས་དེ་ལ་རྒྱལ་དབང་གཙུག་གི་
འོར་བུ་ཟེར་བར་ངེས་སོ། །སྐྱེ་འཁྲུངས་པའི་དུས་ནི། རྒྱལ་པོ་མེད་གེ་ལུ་པ་དང་། རྒྱལ་
པོ་གསལ་བ་སོགས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོད་ནས་མི་རིང་བའི་དུས་ན་ཡིན་པར་མངོན་ལ།
ཡབ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཕུ་སྟོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ས་རོན་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱར་སྐྱེ་བ་
བརྟེས་ཏེ། རྒྱུང་དུ་ནས་སློ་བྱོས་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པས་བཟེའི་གནས་དང་། རིག་བྱེད་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོན་དབྱེད་དང་། བརྟེན་པ་དང་། ཕུ་སྟོགས་ཅན་གྱི་བྱུབ་
པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས། ལོ་བཅུ་བྲག་གམ་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་
གྲིས་ཕུ་སྟོགས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར། བྲམ་ཟེ་རྣམས་
གྲིས་ལྷག་པར་བརྟོད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་ཤིག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་རབ་འགའ་
རེ་གཟིགས་པས། རང་གི་སྟོན་པ་སྟོན་དང་བཅས་ཤིང་། བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
མི་འཐད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དང་དམ་པའི་ཚོས་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་པར་གཟིགས་
ནས་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་སྐྱེས་ཏེ་ནང་པའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྐྱུར་བས། བྲམ་
ཟེ་རྣམས་གྲིས་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པ་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པས་དེ་
རྣམས་གྲིས་གནས་ནས་བསྐྱད་དོ། །དེ་ནས་ལུལ་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཚོས་
སྟོང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། སྟེ་སྟོན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་མཁས་པར་བྱས། མདོ་སྟེ་
དང་གཟུངས་སྟགས་བསྟོམས་པ་ཡང་ལུ་བརྒྱ་སྟགས་ནས་འདོན་ནོ། །རྟོག་གེའི་
བརྟན་བཅོས་གཞན་མང་པོ་ཉན་ཡང་སློ་བྱོས་མ་ཁེངས་ཏེ། དཔལ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པའི་
སྟོབ་མ་དབང་སྟག་སྟེ་ལས་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཆར་གཅིག་ཉན་པས་དབང་

ལྷག་སྡེ་ཉིད་དང་མཉམ་པར་གྱུར། ལན་གཉིས་པ་ཉན་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་དང་
མཉམ་པར་གྱུར། གསུམ་པ་ཉན་པ་ན། སློབ་དཔོན་དབང་ལྷག་སྡེས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྒྲང་པོ་འི་དགོངས་པ་མ་ལོངས་པར་འགའ་ཞིག་ལོར་བར་མཐེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཉིད་
ལ་བརྒྱས་པས་ཤིན་ཏུ་དགེས་ཏེ། ཁྱིད་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་དང་མཉམ་སྟེ། བྱབ་མཐའ་
ལོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟན་སྒྲུང་ལ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་སློབ་དཔོན་ལས་གནང་བ་ཐོབ་པོ། །དེར་ལྷགས་ཀྱི་དོན་སློབ་དཔོན་ལས་
དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་དག་པར་མཐོས་ཏེ། ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱབས་པས་ཏེ་རུ་ཀས་
མངོན་སུམ་དུ་ཞལ་བསྟན་ཏེ། ཅི་འདོད་གསུངས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བར་འཆའ་ལོ། །ཁུས་པས་ཏ་ཏ་རྩྱི་གསུངས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྤང་བར་
གྱུར་ཏོ། །དེར་བསྟོད་པ་རྒྱན་ཆགས་ཀྱང་མཛད། སློབ་དཔོན་འདིའི་དོན་སློབ་དཔོན་
ནི་འགའ་ཞིག་དུ་རི་ཀ་བ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་དོན་སྤེལ་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། ཧེ་
གི་ཡིན་པར་འཐད་གསུང་། སློབ་དཔོན་འདིས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
གཅིག་ཀྱང་མཛད་ཡོད་གསུང་ཞིང་། དོན་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལྷ་ཡི་བས་
མཛད་པར་གྲགས་པ་འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་སུ་
སྟེགས་ཀྱི་བྱབ་མཐའི་གསང་ཆིག་སློབ་པར་བཞེད་ནས། ཁོལ་བོའི་ཆ་ལུགས་སུ་
བརྩས་ཏེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བྱོན། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་ལ་སུ་མཁས་བྲིས་པས།
བྱབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཀྱི་དོ་མེད་བྲམ་ཟེ་གཞོན་བུ་རོལ་བ་ཡིན་
ཟེར། འདི་ལ་བོད་ན་གཞོན་བུ་མ་ལེན་ཟེར་བ་ནི། ཀུ་ལྷ་ར་ལྷེ་ལ་ཞེས་པ་བསྐྱར་མ་
ཤེས་པའམ། ཡི་གེ་ལོར་བ་ལས་བསྐྱར་བའི་སྟོན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཁང་པོ་

ཡིན་ཟེར་ནའང་ཐུ་གར་ན་ཡེ་མ་གྲགས། གྲུབ་མཐའི་གསང་ཆིག་བརྒྱ་བའི་ཆོ། བས་
ཟེའི་རྒྱུང་མའི་རྒྱུང་པའི་སྤྲིན་མཛུ་བ་ལ་ཐག་གུ་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་
བ་ཡང་ཐུ་གར་བ་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་། བདེན་བདེན་ཡང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་གོ། །དེར་
གཞོན་ཅུ་རོལ་བ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལས་མངའ་ཐང་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། འབྲས་སྤྱ་ལུའི་ཞིང་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་མང་པོ་དང་ལྷན་པ། བན་པོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་།
བན་མོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ཞོ་གས་འཆོ་བ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས། སློབ་དཔོན་
གྱིས་ཀྱང་དེར་བྱི་ནང་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བན་པོ་ལྷ་བརྒྱ་བན་མོ་ལྷ་བརྒྱའི་ལས་
སློབ་དཔོན་གཅིག་ཕུས་གྲུབ་པ་ན། གཞོན་ཅུ་རོལ་བ་རྒྱུང་མང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་
དགའོ། ཁྱོད་ཅི་འདོད་ཟེར་བ་ལས། གྲུབ་མཐའ་ཉན་པར་འཆོལ་ལོ་བུས་པས། གཞོན་
ཅུ་རོལ་བ་སློབ་མ་ལ་རིག་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཞིང་། གསང་ཆིག་བརྒྱ་དང་རྒྱུང་
མ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་བྱ་བས་དེའི་བུ་
དང་རྒྱུང་མ་མ་གྲུ་བར་བུས་ཉ། དེ་རྣམས་ལ་བྲིས་པས་ཤེས་སོ། །དེར་གྲུབ་མཐའི་
གནད་ཐམས་ཅད་ཤེས། ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། སློབ་མ་གཞན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་རིག་པ་སློབ་པའི་ཡོན་རྣམས་ལ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་རྣམ་པར་བཏགས་སོ། །དེར་རིག་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་དང་ཡོན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་བརྩིས་ཉ། བས་ཟེའོར་ལ་སྟེད་པས་ཡོན་མ་བྱིན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ།
ནས། དེ་ཉིད་གྱིས་བྱིན་པའི་ལག་གི་སྒྲ་དབུལ་པ་ཏ་ལྷ་བརྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་
དེ་ན་གནས་པའི་གཞོན་སྤྱིན་ཞིག་ལས་ཀྱང་གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་བདུན་སྟོང་བླངས།
གསེར་རྣམས་གཞོན་ཅུ་རོལ་བ་ལ་བྱིན། དབུལ་གྱིས་བས་ཟེའོ་རྣམས་ལ་སྟོན་མོ་ཆེར་

བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་མོ་ཉིད་ཐོས་ནས་བྱོན་ནོ། །

དེར་ཀླ་ཀླ་གྲུ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོང་འདུས་ཆེན་པོ་པོ་བྱང་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བླ་མ་རི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སར་སྒྲོ་ཡིག་བཏབ་སྟེ་ཆོད་པར་འདོད་
པ་སྲུ་ཡོད་བྱས་པས། གཞེགས་ཐན་གྱི་བྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་བྲམ་ཟེ་ཀ་ན་གུལ་དང་།
གཞན་ཡང་ལྟ་བུ་གི་བྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་འདུས་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་
དུ་བཅད་པས། རིམ་གྱིས་ལྟ་བུ་པོ་ཐམས་ཅད་སྲུན་ཕྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་བཅུག རྒྱལ་པོས་དབང་བསྐྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ན་བྲམ་ཟེ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་
ལྟན་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་ནང་པའི་ཆོས་གཞི་རེ་རེ་འཇུགས་སྲུ་བཅུག གཏམ་དེ་
གཞོན་ལྟ་རོལ་པས་ཐོས་ནས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་ཏེ། རང་ཉིད་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་
ཆོད་པར་འོངས། གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་རྒྱལ་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པ་རྒྱལ་ན་ང་སོད་ཅིག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྒྲོ་བ་ལས། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་གལ་ཏེ་
གཞོན་ལྟ་རོལ་པ་རྒྱལ་ན་བདག་སྲུ་སྟེགས་པ་འདུག་གས། གསོད་དམ། བདེག་གས་
འཆིང་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་རྒྱལ་བར་སྐྱུར་ན་གཞོན་ལྟ་རོལ་པ་
བསད་དུ་མི་འཆོལ་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པར་
བྱའོག་ལྟར། དེར་བསྟན་པ་དབང་དུ་བཅུགས་ནས་བཅད་པས། གཞོན་ལྟ་རོལ་པའི་
སྲུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་རིག་པའི་རྣམ་
གངས་བརྒྱ་བརྒྱས་སྲུན་ཕྱུང་། དེར་གཞོན་ལྟ་རོལ་པས་ཀྱང་ནང་པ་མཆོད་པར་བྱས་
ཤིང་། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་རིགས་པར་ཤེས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་རབ་དུ་བྱུང་ངོ། །

གཞན་ཡང་གཅེར་བྱ་བ་ར་ཅུ་སྟེ་དང་། སྟོན་བ་བ་མྱོ་ཀ་ར་གྲུ་ཅ་དང་། བཅ་ཟེ་
ཀུ་སྟེ་ར་ན་ཅ་དང་། ལུ་སྟེ་གས་ཀྱི་ཅོད་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཀ་ཏ་དུ་རོ་བྱ་སོགས་དང་།
འཕེགས་བྱེད་ཀྱི་རི་བོའི་ཁོངས་ན་གནས་བའི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟན་སྟངས་
རོ། །སྐར་ཡང་དུ་བ་ལིའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས། ཡུལ་འདི་ན་ཅོད་བར་རུས་བ་སྟེ་ཞིག་
ཡོད་ཅེས་འིལ་བསྐྱགས་བས། ལུ་སྟེ་གས་བ་པལ་ཆེར་ཞིག་བྱོས། འགའ་ཞིག་གིས་
ཅོད་བར་མི་རུས་བར་ཁས་སྐྱེད་ཏེ། ཡུལ་དེར་སྟོན་ཀྱི་ཆོས་གཞི་ཉམས་བ་ཐམས་
ཅད་གསོས་ནས། ཉགས་ཆའ་དབེན་བ་ཉམས་སྟེ་བསམ་གཏན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
བ་ལས། དེའི་ཆེ་དབའ་རྒྱ་ལེར་ར་སྟེ་ག་ར་ལྷ་ཅུས་ཅོད་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་འཕྲིན་
བཟངས་སོ། །དེ་ནས་ཀྱིས་ཀྱང་སང་པོད་བྱའོ་ཞེས་བྱི་དུས་བཏབ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
བ་ལྟོ་སྟོགས་ནས་སྟན་བྱངས་སོ། །དེ་ནས་ཅོད་བའི་དུས་སྟེ་བབ་བ་ན། སངས་རྒྱས་
བ་ཉམས་དང་། བཅ་ཟེ་དང་སྟེ་སྟེ་གས་ཅན་མཐའ་དག་རྒྱལ་པོ་རབ་གསལ་གྱིས་སྟེ་རྒྱ་
ཏ་སྟེ་ར་བསྟེས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དབང་པོའི་ཆོགས་དང་བཅས་བའི་དབྱས་སྟེ། སྟེ་ག་ར་ལྷ་
ཅུ་དང་། དབལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བ་ཅོད་བར་སྟོགས་བ་ན། སྟེ་ག་ར་ཏ་ལེ། གལ་ཏེ་
དེད་རྒྱལ་ན་བྱེད་ནམས་གཞུ་ལ་མཆོང་ངས། ལུ་སྟེ་གས་ལ་འཇུག་གཏམ་ང་གྱིས། ཅི་
སྟེ་བྱེད་ནམས་རྒྱལ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གཞུ་ལ་མཆོངས་ཏེ་འཆི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་
ནས་བཅད་བས། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བས་སྟེ་ག་ར་ལྷ་ཅུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་པམ་བར་
བྱས་ཏེ། མཐར་ཅད་མི་སྟེ་བའི་གནས་ལ་བཀོད། དེ་ནས་སྟེ་ག་ར་ལྷ་ཅུ་གཞུ་ལ་
འཆི་བར་ཅོམ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་ཉན་ཏེ། ཁོ་རང་གི་སྟོབ་མ་རྩུ་ལྷ་
ཅུ་ལ་བྱེད་གྱིས་ཅོད་བ་གྱིས་ལ། མགོ་བྱེགས་འདི་ལས་རྒྱལ་བར་གྱིས་ཤིག་མ་

དུ་བཞུགས་ཏེ་རིག་སྒྲགས་མང་པོ་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་འཕེལ་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་རི་
བོའི་ཁོངས་ན་ཆུ་ལ་པོ་མེ་ཏོག་གི་བྱ་མེ་ཏོག་ཀྱན་ཏུ་ཆུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་
འབྲུམ་ཐྲག་སྤུམ་ཅུ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལྷ་དང་མཚུངས་
སོ། །ཞེས་གྲགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་སངས་སྤྱོད་ས་ཆུ་ཞིང་ག་ཤེས་པ་ལས་མཐར་གྱིས་
ཆུ་ལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་པ་ན་ཆུ་ལ་པོས་སྤྱི་ཡིན་ངེས་པས། ཤེས་རབ་ཅན་ནི་ཕྱོགས་
ཀྱི་སྒྲུང་པོ་སྟེ། །ཅུ་གོ་སྟེ་བཞུགས་པ་རྣམས་པར་དག། །སྤྱན་དངགས་དཔའ་པོ་ལས་བྱུང་
ཞེས་སྤྱོད་མཁས། །ཕྱོགས་ལས་རྣམས་པར་ཆུ་ལ་བ་ང་མིན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན།
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ནས་ཞེས་ངེས་པས། འཕེལ་ཏེན་ན་དེ་ལྟར་འདོགས་གསུང་།
ཆུ་ལ་པོ་དེས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་དེར་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་
བཞུགས། ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བཅམས་ནས། གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པ་ཡི། །སྤྱི་བའི་ཉི་མ་རུབ་པ་ན། །ཆོས་རྣམས་གཉིད་ལོག་ཡང་ན་ཤི། ཆོས་མ་
ཡིན་རྣམས་ད་གཤོད་ལངས། །ཞེས་ཆེད་དུ་བཞུགས་པ་ཆུ་ལ་པོའི་སྤྱོད་ཁང་དུ་ཡི་གེར་བྲིས་
སོ། །དེར་ཡུན་རིང་དུ་སངས་ཆུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བར་མཛད་ནས་ཡུན་དེར་དགེ་
སྤོང་བྲི་ཐྲག་སྟེད་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་གཞི་ཡང་ལྷ་བཅུ་ཙམ་བཙུགས་སོ། །དེ་ནས་མཐའ་
འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་རྩི་ར་ཐར་བྱོན་ནས། དེར་ཡང་བམ་ཟེ་དང་སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་མང་པོ་
སངས་ཆུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཙུག་གོ་ཏེ་སྤྱི་རི་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། ཡུལ་
དེར་སྤྱི་སྟེགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་བྱང་ཁང་ལ་མེ་
བཏར་སྟེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མེས་ཆོག་པར་གྱུར་བ་ན། ལྷག་པའི་ལྷ་དང་གསང་
སྒྲགས་རྗེས་སྤྱི་བའི་པས་ནས་མཁའ་ལ་ལ་བཞོད་ནས་ཕྱོགས་དེ་ནས་དཔག་ཆད་

ཚད་མ་སྒྲེ་བདུན་ཉན་པས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། བྱང་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
སོང་ནས་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཡུགས་ཀྱི་རྟོག་གོ་དར་བར་བྱས། བར་བས་སྒྲ་རྒྱ་ཏ་
སྒྲིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་བཅས་པར་གྲགས་སོ། །

སྒྲིང་ཡང་སྒྲོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་དར་བ་དང་
ཉམས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པའི་འགལ་རྒྱུན་བྱེད་པ་རྣམས་ཙུང་བས་
ཚར་བཅད། རྒྱལ་པོ་དང་སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་
དགོ་འདུན་ཀྱི་སྒྲེ་དང་ཚས་གཞི་ཐུག་མེད་དུ་དར་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་
བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ཡང་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ལ་བསྐྱར་ཏེ་བཞེངས་པ་ནི་
གངས་ལས་འདས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལ་བརྟུག་པའི་དགོ་སྒོར་དང་དགོ་བསྟེན་ཡན་ཆད་བསྒྲུམས་ན་འབྲུམ་དུ་ཉེ་བ་ཙམ་
ཡོད་པར་གྲགས་ནའང་། བལ་ཆེར་མཁན་སློབ་གཞན་ལ་གཏད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་།
ཚས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སློབ་མས་ནི་ས་སྟངས་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཀྱང་། བྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་ནི་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གྲགས་སོ། །སྐྱེ་ཆའི་ཐ་མའི་
ཆོ། ཡང་སྤར་ཀྱི་སྤྲི་གར་ཨྱ་ཙུ་དེ་ཉིད་ཟུར་ཨྱ་ཙུ་བྱི་མའི་བྱར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ཏེ་སྒོན་
ལས་ཀྱང་སྒོ་བྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་བ། རང་གི་ལྷ་མདུན་དུ་ཡོངས་ཏེ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་
པ་སློབ་བ། དེས་འགའ་དེའི་ཡུས་ལ་ཡོངས་སུ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་སྒོན་མེད་པའི་རིག་པ་
བརྗོད་པ་བྱུང་སྟེ། ལོ་བརྟུག་ཉིས་ལོན་པ་ཙམ་ན་དཔལ་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་ཙུང་པར་
འདོད་པ་ན། དར་བམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་གཞན་ལ་ཙུང་པར་གྱིས་ཤིག་དེས་ན་
དེས་པར་རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་འབྱུང་ལ། ཚས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་པམ་པར་རྒྱས་པ་དགའ་

འོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་། གཤམ་ཉེ་དེ་ལས་རྒྱལ་བ་མ་རྒྱས་ན། རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཐོབ་པ་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་སོང་སྟེ། གང་རྒྱལ་བ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཅིག་
ཤོས་འབྲུག་པར་བྱས་ནས་བཅད་པས། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཉེ་
དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཅུག་སྟེ། རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་བྲམ་ཟེ་དགེ་
བསྟན་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ངོ་
ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་ནི་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་དུས་ཀྱི་
མཐར་ཡུལ་ཀ་ལེ་རྒྱར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་ཆོས་ལ་བཀོད་
ནས་སྐྱེ་འདས། ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཤུང་དུ་ར་ཁོད་དུ་
ཞུགས་ལ་བཞེན་པས་མེ་ཉོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་ཤིང་། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་
བཟང་དང་རོལ་མོས་བྲབ་པ་ཞག་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་ངོ་། གཤུང་། མས་ཅད་འཆིང་
བྱ་འབྲུ་བའི་དེའི་གོང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་བ་ལས་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་ཡེ་མེད་དོ། །ད་ལྟ་
ཡང་དུས་སྟོན་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །སློབ་དཔོན་འདི་དང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སློང་བཙན་
སྐམ་པོ་དུས་མཉམ་མོ་ཞེས་གྲགས་པ་བཞིན་དོན་ལའང་གནས་པར་མངོན་ནོ། །འདིར་
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ན། སྤེ་བདུན་ཙམ་པའི་ཆེ། ཆོད་མ་ལ་ཉིག་ཏུ་བཏབ་སྟེ་བྲངས་
ཀྱང་མ་དགོངས་ཉེ་གཞུང་གི་དོན་ལ་སྒྲོ་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་པས་སོ། །བརྩམས་ཟིན་པ་
ན་རྒྱལ་པོས་དྲིས་པས། རྒྱལ་པོ་བྱེད་ཀྱིས་ཆད་པས་བཅད་པར་བྱ་བའི་མི་འགའ་
ཡོད་ན་གོས་དཀར་པོ་བགོས། གཞོང་པ་སྐྱུ་ཀྱིས་བཀའ་སྤེམ་གཞི་གི་བྱུག་པ་ལག་ཏུ་
གཏད། རྩེ་ཟད་ཅིག་པོ་འཕྲོ་གོས་ན་གསོད་དོ་བྱས་ནས་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་བྱི་བཞིན་
དུ་འབྲང་བས་པོ་བྲང་ལ་སྒྲོར་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་ལ། པོ་བྲང་གི་མཐའ་ཀྱུན་ན་སྐྱེ་དང་

རོལ་མོ་མཁན་ཅེ་བ་ཞོག་ཅིག་གསུངས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་མཐར་ཐིམ་བ་ན་
མི་དེས་སྐྱ་གར་དང་རོལ་མོ་སོགས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱེམས་བས་
སོ་ཟེར་ནའང་། ཉུང་མར་བཀང་བའི་སྟོད་བསྐྱར་ལ། ཞེས་སོགས་སྟོད་འཇུག་གི་ཆོག་
ལ་བཏེན་ནས་བདེན་བདེན་མར་སྐྱས་བ་འདྲ་ལ། སྡེ་བདུན་ནི་རང་གི་སྟོ་གྲོས་གོམས་
བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་བ་མ་དག་གི་རོར་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བརྩམས་བ་ཡིན་གྱིས།
ཐུ་ལ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་མཁན་གྱིས་འབྲི་བ་བཞིན་དུ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
བརྩམས་བ་ག་ལ་ཡིན། སྟོ་ཤིན་དུ་གསལ་བས་གྲོལ་བ་བརྩུ་ཅམ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་
ལན་ཐེབས་པར་གྲགས་བ་ལས། གཞུང་དོན་བསམ་པའི་ཆེ་གཞན་མི་རིག་ན་སྟོ་རྩལ་
པོ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཏམ་དེ་ཤིན་དུ་མི་འཐད་
པར་མཛོན་ལ། སྡེ་བདུན་བརྩམས་ཐིན་བ་ན་བརྟེན་རྣམས་ལ་བྲིམས་བས། སལ་ཆེར་
གྱིས་མ་ཤེས། འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་ནའང་སྤག་དོག་གི་དབང་གིས་མི་ལེགས་སོ་
བྱས་ནས་ཁྱིའི་མཇུག་མ་ལ་བཏགས་བས། ཁྱི་ནི་ལམ་སྤང་ཀུན་དུ་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་
ངའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
གཞུང་གི་མགོ་དཔོན། སྡེ་བོ་སལ་ཆེར་སལ་ལ་ཆགས་ཤིང་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་བརྩལ་བ་
དང་། ཕྱིས་སྟོ་བ་དཔོན་ལྷ་དབང་སྟོ་དང་། རྒྱུ་སྟོ་ལ་སྡེ་བདུན་ལེགས་པར་བཤད་དེ་
རང་འགྲེལ་གྱི་འགྲོས་ལྷ་དབང་སྟོ་ལ་རྩེ་མས་པར་བསྐྱལ། ལན་ཅིག་བརྩམས་ཏེ་
གཟིགས་སུ་ལ་བས་རྩས་བཀུས། ཡང་བརྩམས་བ་མེས་བསྐྱེམས། སྤར་ཡང་
བརྩམས་ཏེ། སལ་ཆེར་སྐྱལ་བ་མེད་ཉིད་དང་། །དུས་ལའང་སྟོད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །གོམས་པའི་ཕྱིར་ནི་མདོར་བསྐྱས་ནས། །དགའ་འགྲེལ་འདི་ནི་འདིར་བྱས་

སོ། ། ཞེས་མེས་ཏེ་ཕུལ་བས། འགྲོས་དང་ཆོག་ཟུར་གྱིས་མཆོན་པའི་གནད་དོན་
རྣམས་མ་བྱུང་བར་འདུག་སྟེ། ཆོག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་བྱུང་འདུག་
གསུངས་ནས་བཞག ། དེའི་རིག་པ་འདི་དཔྱིས་བྱིན་པ་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་འདུག་
དགོངས་ནས་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་མཛུགས་ཏུ། རྒྱ་མཆོལ་ནི་རྩ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་
ཐེམ་ཞིང་རྩབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་བཅུག་གོ། ཞེས་གྲགས། ཁ་
ཅིག་ལྟ་དབང་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་སྒྲོམ་ཡིན་ཏེ། དེས་འབྲེལ་བ་གད་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་
ལྟར་འཐད་ཅིང་། དེའི་སྒྲོམ་པ་འོད་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡིན་ཟེར་པོ། ཁ་ཅིག་རྩ་བའི་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་
དངོས་སྒྲོམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རྒྱན་མཁན་སོ་དངོས་སྒྲོམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་།
སྤྱང་ལ་ལུང་སྤངས་པར་འདོད་པ་སོགས་དུས་མི་འགྲིག་པའི་ཅལ་ཅལ་ཡིན་ཞིང་།
ཡང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱལ་རྩ་ལ་ལྟ་བུ་བུན་བུངས་ཟེར་ཡང་ནང་པའི་སྒྲོམ་
བཙོན་རྒྱལ་རྩ་བུང་བའི་སྒྲོམ་མེད་ཅིང་། གཅེར་བྱ་བ་མཐུང་ཅན་བྱ་བ་བྱུང་ནས་སུ་
པམ་པ་མཐུང་འདིས་གསོད་དོ་ཟེར་ནས་ཚོད་དུ་བྱུང་ལ། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མ་བརྟུང་
པར་ལྟ་དབང་སྒྲོམ་པམ་པར་བྱས་ཟེར་ཡང་གཅེར་བྱ་བ་རང་གི་བྱུང་མཐའ་དང་
འགལ་བའི་སྒྲོད་པས་ཆོལ་བ་འཛོམས་པར་འདོད་པ་འོས་མ་ཡིན་ཞིང་། མཁས་པ་ལ་
ཡེ་མ་གྲགས་པའི་གཏམ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་པས་མོངས་ཏེ་སྤྲིས་པ་ལ་སྤྱིང་བོ་མེད་
དོ། ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་བྱུག་སོ་དེ་དག་ལས། ལྷ་སྤྱུག་སོགས་མེད། ལྷོགས་སྤང་གསུམ་ནི་
གཞུང་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལྷ། དཔྱིག་གཉེན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་གསུམ་ནི་
འབྲེལ་བྱེད་ཡིན་ནོ། ། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་དུས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ། བསྟན་པ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་མཛད་པ་མཉམ་པས་རྒྱན་བྱུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །

བཅ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ནི་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་དངོས་
 སྟོབ་ཏུ་འཆད་བ་ཞིན་ཏུ་འབྱུང་ལོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱབ་བ་ཐོབ་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་ནི། སྟོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་མ་པ་དང་། ཨིཊ་སྤྱ་ཏི་བར་པ་དང་། ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 མཆོ་སྐྱེས་རྟེན་དང་། ལ་ལི་ཏ་བརྩ་རྣམས་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་དུས་མཉམ་ལོ། །དེ་ལ་བརྩ་
 བརྩ་གྱི་མཆན་ཅན་མང་པོ་བྱོན་ནའང་། འདི་སྐབས་ཀྱི་མཆོ་སྐྱེས་ནི་བར་པ་དེ་ཡིན་
 ཞིང་། མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐད་དོད་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་མ་དོ་རུ་ཏ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 སྟོབ་དཔོན་ཀུ་ཀུ་རྩ་ཇ་སྟེ་བྱིའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདུ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡི་
 གོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུ་ཏ་རྩ་ཇ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སྟོན་གྱི་ཡོ་ག་བ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉིན་མོ་བྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དཔའ་བོ་དང་ནལ་འབྱོར་པ་
 སྟོང་སྒྲག་གཅིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། མཆན་མོ་དེ་དག་དང་སྟོན་ཅིག་དུར་ཁྲོད་
 ཀྱི་གནས་སུ་གཤེགས་ནས་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་དམ་ཆོག་གི་ཀུན་ཏུ་
 སྟོད་པ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྟུང་པས་མཐར་སྒྲག་རྒྱ་ཆེན་
 པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། དེས་ནང་རྒྱུད་སྟེ་ལྷ་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མང་དུ་བཞག་ཅིང་།
 དེ་ཉིད་ནི་ཁྲ་གསང་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ། །
 སྟོབ་དཔོན་ལ་ལི་ཏ་བརྩ་ནི། ལྷ་ལེ་རྩའི་བརྟེན་ཏ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སྤྱི་
 འབྱུང་བུ་བའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡི་དམ་དུ་བྱེད་པ་ལས། རང་
 གི་སྟོབ་དཔོན་ལ། རྟེན་འཇིགས་བྱེད་འཇིགས་པར་བྱེད་སོགས་མཆན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱབ་ཐབས་ངེས་པས། འདི་དག་ནི་མའི་ཡུལ་ན་མེད་པས་ཁོ་བོས་ནི་མི་ཞེས་ཏེ། དེའི་
 དོན་དུ་འདོད་པའི་ལྷ་སྐྱབས་ཞིག་གསུངས་པས། དེས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཅེ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ན། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ན་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱུད་ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་འགའ་ཡེའང་ཐོབ་ནས། ལྷ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་
ནས་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུན་བོངས་ཤིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་པ་འདྲ་བུ་དང་བས། ལྷ་
རྒྱལ་དུ་ཁྱོན་པ་ན། ལྷ་སྟགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འགའ་ཞིག་དང་རྣམ་པ་འགྲུག་པས།
དེས་ལྷ་སྟངས་བྱས་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱལ་ཞིང་འབྲེལ་བར་གྱུར་པ་སངས་ཙམ་ན།
དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མས་ཞལ་མངོན་
ལུས་དུ་བསྟན་ཏེ། གཤེན་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར། དེར་རྣལ་འབྱོར་
བཞི་རྩེ་གསུམ་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་བསྟོམས་པས་ཆོ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནས་
དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ལྷས་རྒྱུད་ནས་ནགས་ཀྱི་མ་ཏེ་གདུག་པ་ཙན་བཀྲུག་ནས་
ཆིབས་ཏེ། རིག་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་
གནས་རྟམ་གཞུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཙན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་
གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་རྒྱུན་འབྲེན་བར་བཞེད་པ་ལ། མཁའ་འགྲོ་མ་
རྣམས་ན་ལེ། ཞག་བདུན་དུ་ཆོལ་འི་ཙམ་བཟུང་བར་རྣམ་པ་དེ་གནང་དོ། །ཞེས་ཟེར་
བ་ལ། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད་དང་། སྟོམ་གསུམ་པ་དང་། རྟོག་པ་
བདུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུངས་དང་རྒྱུད་དང་། རྟོག་པའི་རིམ་པ་ཐོར་བྱ་བ་མང་
པོ་དང་བཅས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ལྷག་པར་དར་བར་མཛད་དེ།
རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐུན་ན་ར་མཆོལ་ཞེས་བྱ་བའི་སར་ལྷ་སྟགས་
རྣམས་དང་རྣམ་པ་འགྲུག་པ་ལས། ལྷ་སྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དུག་གེ་མོ་

རེ་ཐོས། སློབ་དཔོན་གྱི་དུག་ནི་མི་ཁྲུང་བཅུ་ཙམ་གསོལ་ཞིང་། དདུལ་ཚུ་ཆང་སྟོང་གཉིས་འབྱུངས་བས་གནོད་བ་མེད་བ་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་ལྷག་པར་དད་ནས། ཉང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་ལྷ་ཁང་བཞེངས། སྟོང་ཁྲིར་ཉ་སྟེ་ན་ཕུ་རར་ཐུ་སྟེགས་གྱི་སྟགས་མཁན་གྱི་སྟེ་ཞིག་ག་ཤིན་ཅེ་ག་ཤེད་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོར་བས་བརྒྱག་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་མ་རྩེ་འི་ཆ་ཤས་བ་ག་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྐུ་བི་གྱི་༧་ཞེས་བྱ་བ་ནང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནོད་བ་ཅིག་ཡོད་པའང་སྦྱིན་སྟེག་གིས་ཆར་བཅད་དེ། དེ་མ་ཐག་སྐུ་འི་གནས་མཆོ་ཡང་བསྐྱམས། དེ་དག་ལ་སོགས་བ་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བའི་ཐུ་སྟེགས་དང་སྟག་ག་ཟེགས་ལ་སོགས་བ་སྟོག་སྟག་མང་པོ་ཆར་བཅད། མི་མ་ཡིན་གཏུག་པ་ཙན་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་བཏུལ་ཏེ་གཙོ་བོ་མཛོན་སྟོང་གྱི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་མཐར་འཇུག་ལུས་སུ་ག་ཤེགས། དེའི་སློབ་མ་ལྷི་ལ་བརྗོད་གྱིས་སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་རག་ཡི་གེར་བཀོད་བས་ག་ཤིན་ཅེ་ག་ཤེད་འབྱུང་བ་དང་། ཞི་ཁྲོ་རྣམ་རོལ་སོགས་ལྷི་ལ་བརྗོད་ཆེན་པོས་མཛད་པར་བྱེད་དོ། །

ལྷ་མ་བ་དང་། ལ་ལི་ཏ་བརྗོད་དང་། ཨི་ཐུ་བྱུ་ཏི་རྣམས་གྱིས་ཆོ་འཕྲུལ་འགྲན་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལྷ་མ་བ་དང་། ལ་ལི་ཏ་བརྗོད་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ཐོབ་བའི་ཕྱིས་ཤིག་ན། ཏུབ་ཕྱོགས་ཐུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་ག་ཤེགས་བ་ལས། རི་ཐུ་རུ་རྩ་ག་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོད་དཀའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གཉིས་བསྟོད་ཏེ། བདག་ཅག་གཉིས་ལས་སྐུ་འི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྟོད་པར་བྱ་ཞེས་བ་ལས། ལ་ལི་ཏ་བརྗོད་གྱིས་དེར་བདག་གི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྟོད་ལ། སྤར་ཕྱོག་འོང་བའི་ཆེ་ཁྲོད་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མ་ཐུ་ལས་སོ། །དེར་ལ་ལི་ཏ་བརྗོད་བདག་ཉིད་ག་ཤེན་ཅེ་ག་ཤེད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱག་མཆོན་

རལ་གྱིས་རི་དེའི་ཆེ་མོ་ནས་རྩ་བའི་བར་དུ་གཤགས་ཏེ། དེར་ལམ་ཁ་ཕྱག་ཤིན་ཏུ་
དོག་པོ་དོག་པོ་ཞིག་ལས་བཞུད་ནས་སྤར་རི་སྤར་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ། ལྷ་རྒྱན་གྱི་
གནས་སུ་ཨིངྩ་བྱུ་ཏི་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན་ལ། ལ་ལི་ཏ་བརྗོ་
ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་གསར་དུ་འོངས་སོ་ཞེས་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་སླེ་
བོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་བསུ་བའི་ཕྱིར་འོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་
བསྐྱུ་མཉེ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཞབས་རེ་རེ་ལ་ལག་པ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་བསྐྱུ་མཉེ་བྱེད་
དགོས་པས་རྒྱལ་པོས་ལག་པ་བཞི་སྟེན་ནས་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་སོ། སློབ་དཔོན་གྱིས་
ཞབས་བཞི་སྟེན་པས། རྒྱལ་པོས་ཕྱག་བརྒྱད། སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་སྟེན་པས།
རྒྱལ་པོས་བརྒྱ་དྲུག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱ་དྲུག་སྟེན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཕྱག་བརྒྱ་དྲུག་གི་
ལྷ་ལ་གོམས་པ་བཟླ་བས། དེ་བས་ལྷག་པ་སྟེན་མ་ཁུས་པར་རེ་རེས་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞབས་བརྒྱའི་བར་དུ་སྟེན་ནས་རྒྱལ་པོའི་ར་རྒྱལ་
བཅག་གོ། །ཕྱིས་སློབ་དཔོན་ལྷ་ཕ་བ་དང་། ལ་ལི་ཏ་གཉིས་སྤར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་
པའི་ཆོ། དེ་སྟེན་དུ་རྒྱ་ཀའི་བྱང་དུ་རྒྱབ་གཅིག་བྱང་བཟབ་བོ། །ལྷ་ཕ་བ་ན་རེ། རི་བོ་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་ན་ནངས་པར་སྤར་མོར་འགྲོའི་བྱས་ནས། ནམ་བྱེད་འཛིང་ཡོལ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
སྟེན་གྱིས་རི་མེད་པར་བྱས་ཐང་བདེ་མོ་ཞིག་ལ་འོངས་ཏེ། ནམ་ལངས་པ་ན་ལ་ལི་
ཏ་བརྗོ་གྱིས་ཕྱི་ཕྱག་གཟིགས་ཅན་རི་བཀལ་བར་ཤེས་ཏེ་རོ་མཆར་སྐྱེས་ནས་ལྷ་ཕ་
བ་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་འབགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཏམ་གསུངས་ཆེ་བ་ལྟར་ན། རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་
ལྷག་གི་རྩ་བ་ནི་གཤིན་རྟེན་གཤིན་གྱི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་རྟེན་རྟེན་པག་མོས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་ནས་བྱུང་བ་ཐོབ། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཉིད་དང་མི་གཉིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་
དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆུ་མཐའ་དག་སྟོན་དུ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། བྱུང་
ཐོབ་རྣམས་ནི་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་འཆམ་བར་སྟོན་པ་ཉིད་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པས། གཤེན་རྗེ་གཤེད་དཔའ་པོའི་རྒྱད་སྟུན་བྱངས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཉིད་གྱིས་གསུང་བཞིན་དུ་སྐུ་ཐབས་དང་མན་ངག་ཡི་གེ་བཀོད། དེའི་སྟོབ་མ་ཁོ་མ་གྱི་
ཉེ་བུ་ཀས་ཀྱ་བུ་ཀྱལྱེའི་རྟོག་པ་དང་ཨྱ་རྩྱེ་གཉིས་གྱི་རྒྱད་སྟུན་བྱངས། རྒྱད་ཀྱི་དོན་
མངོན་ཤེས་གྱིས་མཁྱེན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་བཀའ་བཀྲོས་པ་
ལས་དགེས་པའི་རྗེ་རྗེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་པོ་སྦྱངས་ནས་བདག་མེད་མའི་སྐུ་ཐབས་དང་།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མ་མཛད་ཅིང་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་དབང་
ཡང་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་མ་པ་དང་མཆོ་སྐྱེས་གཉིས་གྱིས་དགེས་པའི་
རྗེ་རྗེའི་རྒྱད་སྟུན་བྱངས་ཏེ། ལྷ་མ་པས་སྤྲ་སྤྲ་བེད་བྲ་གྱི་ཏ་ཞེས་བྲ་བ་རྫོགས་རིམ་གཙོ་
བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། མཆོ་སྐྱེས་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐུ་ཐབས་སོགས་
མང་དུ་མཛད་དེ། དགེས་པའི་རྗེ་རྗེའི་ཡབ་གྱི་སྐུ་ཐབས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནི། སྐུ་
ཐབས་མཆོ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཤར་ཕྱོགས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱ་མ་པ་
དཔལ་སྤུས་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གསལ་བར་མ་མཛོང་ཞིང་མ་ཐོས་སོ། །དེའི་ཆེ་ལྷོ་
ཕྱོགས་གྱི་རྒྱད་དུ། ཀ་མ་ལ་གོ་ལྷོ་ཞེས་བྲ་བ་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་བྱུང་ཐོབ་གཅིག་
བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ན་དགེ་སྦྱོང་མྱེ་སྦྱོང་གསུམ་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཞིག་བཞུགས་པའི་གཡོག་དགེ་བསྟན་ཀ་མ་
ལ་གོ་ལྷོ་ཡིན། དེ་ཡང་ཀ་མ་ལ་གོ་ལྷོ་དེས་སྟོན་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་ལས་

འབྲས་མེམེས་པའི་དུས་ཤིག་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གི་སྒོ་བྱང་ནས་དདུལ་གྱི་འདབ་
མ་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་པ་ཞིག་ཆེད་དེ། དེ་ཅི་དགར་སྒྲངས་ནས་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་ཆོང་མ་
འགའ་ལ་བྲིན་ནོ། །ཕྱིས་དུས་དེར་རང་གི་སྒོ་བྱང་དཔོན་དག་སྒོར་དེ་སྔ་དྲོ་སྔ་མོ་ན་བསོད་
སྟོམས་གསོལ་ནས། སྒོ་བྱང་ནས་བསྐྱམས་ཏེ་ཉི་མ་ཕྱི་མེད་ཀྱི་བར་དུ་སྒོ་མི་འབྲེད་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་ལས། དུས་ལན་ཅིག་དག་བསྟེན་དེས་སྔ་དྲོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱི་མེད་ཀྱི་བར་སྒོ་
བསྐྱམས་ནས་བཞུགས་པ་ཅི་ཞིག་ལགས་ཞུས་པས། བྱ་འདི་བྲིས་ནས་ཅི་བྲེད་གསུང་
པ་ལ། གང་སྒོ་བྱང་དཔོན་རྣམས་འབྱོར་དུ་མཇུག་པ་དེ་བདག་ཀྱང་མཉོས་ཏེ་སྒོ་མ་པ་
ལགས་ཞུས་པས། བྱ་ང་ལ་རྣམས་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་གཞན་མེད། རི་པོ་ཏ་ལར་བྲིན་ནས་
འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ལ་ཆོས་ཉན་ཏེ། སྤར་ཡང་འདིར་འོངས་ནས་སྒོ་འབྲེད་
པ་ཡིན་གསུང་། འོན་བདག་ཀྱང་འཁྲིད་པར་བྱ་བ་ཞུས་པས། འཕགས་པ་ལ་ཞུས་ནས་
འོང་གི་གསུང་། རངས་པར་སྒོ་བྱང་དཔོན་འཁོར་བྱུང་བ་ལ་བྲིས་པས་སྒོ་བྱང་དཔོན་ཅུང་
ཟད་ཁྲིམ་ཏེ། བྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་ང་ཡང་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་པོ་ཉར་བྱས་སོ། །ཅི་ཡིན་བྲིས་པས།
ཁོ་བོས་འཕགས་པ་ལ་ཞུས་པ་ན། ཁྲོད་སྤྲིག་པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ལོན་ཁྲུང་མ་འོང་ཞིག་
དེ་ནི་འཕགས་པ་མེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྲིན་པའི་སྒྲིགས་བཅའ་དདུལ་ལས་བྱས་པ་
འཛིག་པར་བྲེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྲོད་ནི་པོ་ཏ་ལར་འགྲོ་བའི་སྐལ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་གསུང་པས་སྔོན་རང་གིས་ཆེད་པའི་དདུལ་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་
པ་དེ་ཡིན་པར་མེས། སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས། འོན་སྒོ་བྱང་
དཔོན་གྱིས་སྤྲིག་པ་སྒྱུར་བའི་ཐབས་འཕགས་པ་ལ་ཞུས་ཤིག་བྱས་པ་ལ། རངས་པར་
དེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་ཞུས། སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེན་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་

ཞིག་གནང་ནས། སློབ་དཔོན་དེས་ཀྱང་དགེ་བསྟེན་དེ་ལ་གནང་། དེས་ཀྱང་ནགས་
 ཚལ་དཔེན་པ་ཞིག་ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་སོང་བ་ན་བྱ་
 རོག་ཞིག་གིས་འབྲས་ཆན་ཆད་པ་གཅིག་ཤིང་ཁར་ཟ་བར་འདོད་པ་ལས་ཀ་མ་ལ་གོ་
 མིའི་མདུན་དུ་སྦྱངས། སྤར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་མི་ཟས་ཆེར་མ་ཐོས་པས། འབྲས་ཆན་
 དེ་ཟ་བར་འདོད་དེ་ཐོས་པ་ན། འབྲས་ཆན་ལ་སྟེད་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བྲག་པ་སྦྱེས་ཏེ།
 ཁོང་ཁྱེད་དུ་སློང་དུ་བྱིན་པ་ན་སྟེས་དབང་གིས་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཆེད་དོ། །དེ་
 བས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཆེད་པ་དེ་གྲོ་དུམ་ཞིག་ཏུ་བཅུག་ནས་ནགས་གསེབ་ཏུ་ཁྱར་བ་ན་
 དེའི་རང་བཞིན་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པས། འབྲས་ཆན་ལ་སྟེད་པའི་སེམས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྦྱར་
 རས་གཟིགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡང་རང་གི་བྱང་ན་འོད་འབར་བས་བཞུགས་པར་
 སྤང་དོ། །དེ་ཉིད་དུ་གྲོ་དུམ་འབྲས་ཆན་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ས་ལ་བདེན་པས་ས་
 གཡོས་ཤིང་། གྲོ་མོག་གི་གཟིག་མ་ཞིག་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་སྦྱངས་
 བས་བརྟགས་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ནོར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་མོ་འཁོར་
 ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཁ་ཟས་བཟང་དགུ་ཐོགས་ནས་མཆོད་པ་ལ་འོངས་ཀྱང་ཁ་ཟས་ཀྱི་
 སྟེད་པ་སྤངས་ཏེ་བྱིར་སྤྱོགས་ནས་འདུག་གོ། །བྱིས་སྤྱོ་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོ་
 ཡུལ་དུ་འང་སྤོན། མིའི་ཡུལ་དུ་འང་འགྲོ་བའི་དོན་མང་དུ་མཛད་ནས་མཐར་རི་པོ་ཏ་
 ལར་ཡང་བཞུད་དོ། །དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་
 དུག་པའོ། །

རངས་ཀྱི་དུས་ན། དེ་ན་ཡོད་པ་སུ་ཡིན་ངེས་པས། ང་ཞུ་འཁྱོར་བ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
 ཞིག་ཡིན། དངོས་རང་སུ་ཡིན་གསུང་། དེས་ཐགས་མཁན་འདི་རྣམས་ཀྱི་པ་ཞིག་
 ལགས་ཏེ། རྣམས་འཁོགས་པར་གྱུར་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་སྟོན་ཡང་མ་ཉན་ཏེ་འདིར་
 སྤྲོས་པ་ཞིག་ལགས། ཁྱེད་ཅག་རྣམས་འཁྱོར་བ་རྣམས་ནི་སེམས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་ཡིན་པས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་པར་ཞུ་བས་པས། སྒྲོལ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་
 སྐུལ་བ་དང་ལྡན་པར་མཁུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤུལ་ནས་དབང་བསྐྱར་
 ཞིང་། ཟབ་མཐིམ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གཞན་ནས་བཞུད་དེ། གན་པོས་
 ཀྱང་སྒྲ་མའི་གདམས་དག་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་ལོ་འགའ་ཞིག་སོང་བའི་ལོག་ཏུ།
 རྗེ་བཙུན་རྟོ་རྗེ་རྣམས་འཁྱོར་མ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཕྱག་སྦྱི་བོར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་གསང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 གནས་པ་ལ། ཉན་ཅིག་བྱ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འཕྱོན་པོ་མང་བོ་བྱུང་སྟེ་ཉན་མོ་གཡེངས་
 བས། པ་ལ་ཟས་སྦྱེལ་བ་མ་བྱུང་། ལུན་སྟོས་པ་ན་དན་ཏེ་གཡོག་མོ་ཞིག་གིས་ཟན་
 སྦྱེལ་དུ་བྱིན་པས་སྦྱེད་མོས་ཆལ་ན་སྤྱ་དང་རོལ་མའི་སྤྱ་ཞིག་གྲགས། མཐར་བཟགས་
 པས་སྦྱིལ་བྱ་ཆུང་དུ་དེའི་ནང་ན་འདུག་སྟེ། སྒོ་སེང་ནས་བལྟས་པས་གན་པོ་ནི་ལུས་
 ལ་འོད་འཕྱོ་ཞིང་། འཁོར་ལྷ་དང་ལྷ་མའི་ཆ་བྱད་བཙུག་ཉིས་ཙམ་གྱིས་མཆོད་པ་ལུལ་
 ཞིང་འདུག་སྟེ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ན་ཡལ་ཏེ་སོང་སྐད། དེ་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་ཏེ། ངེས་
 ཀྱང་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་རྣམས་འཁྱོར་བ་ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས། ལུས་ཉམ་
 སྟོབས་དང་ལྡན་པར་སོང་ངོ་ཟེར་ནས། སྤར་ཡང་ཐགས་མཁན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་སྤྱ་
 ཁོན་ལེན་པ་ཞིག་བྱུང་། བར་འདིར་ནག་པོ་སྦྱོད་པ་དང་མཇུག་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དེ་

གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ལན་ཅིག་ཡུལ་པ་རྣམས་དཀའ་སྒྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་མ་མོ་
རྣམས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ར་སྐྱེས་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་གསོད་པར་བརྩམས་པ་ལ། སྟོབ་
དཔོན་དེས་ར་རྣམས་ལ་སྤྲུགས་བསྐྱེས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅེ་སྤྱང་གི་གཟུགས་སུ་
བྱུང། མི་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་ནས་ཕྱིར་ལོག་དཀའ་སྒྲོག་མའི་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་བ་
ལྟར་བྱས་པས། དེ་ཉིད་གཟུགས་དངོས་བསྟན་ཏེ། བྱ་བ་ཐོབ་ཅི་བཞེད་ཟེར་བ་ལ། སོག་
གཙོད་པའི་མཆོད་པ་མ་ལེན་ཞིག་ཅེས་བཀའ་བསྟོན། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་དཀར་
གསུམ་གྱིས་མཆོད་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་སྤྱུ་མང་པོ་སྦྱངས་ཏེ་གར་གཤེགས་ཆ་
མེད་པར་བཞུད་དོ། །དེ་རྗེས་གོ་བོ་ཅ་རྩའི་པ་ཚན་གྱི་སྤྱན་རྒྱར་བྱུར་བ། ལ་ལི་ཏ་ཅ་རྩས་
རྒྱལ་སྤྱིད་བྱས། ལོ་མང་པོ་བདེ་བར་བསྐྱུངས་པ་ལས། དེ་ཡང་ནག་པོ་སྟོད་པའི་སྤྱུ་
ཆའི་སྦྱང་གྱི་དུས་སུ་བཅུལ་ནས། རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོས་བྱ་བ་པ་ཐོབ། དེ་ལྟར་རིལ་
བའི་རྒྱ་བ་དེ་ནི་ཅ་རྩའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མར་བྱུང་དོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་
ཅ་རྩའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིད་ཟེན་པ་མ་བྱུང་སྟེ་རྩི་ག་ལ་
དང་། ཨོ་ཎོ་བོ་ཤ་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཡུལ་ཚན་ལྷན་རྒྱལ་རིགས་དང་སྟོན་པོ་དང་།
ཐམ་ཟེ་དང་། ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ་སོར་བྱིས་དང་བྱིས་ན་རྒྱལ་པོར་བྱུར་ཏེ།
ཡུལ་འཁོར་སྟོང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་བྱུང་དོ། །

དུས་དེའི་ཆེ་བྱ་བ་ཐོབ་རྒྱལ་པོ་ལྷན་སྐྱེས་རིལ་བ་དང་། དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་སྟོབ་
དཔོན་དུལ་བ་ལྷ་བྱུང་། དེས་ཆོད་མ་སྟེ་བདུན་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས། མདོ་སྟེ་འཛིན་པ་ལྟ་
ཟེ་མི་ཏ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་དང་། ལྷ་རྩི་སོ་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
སྟེ། རྣམ་རིག་གི་བྱ་བ་མཐའ་རྩ་བར་བཟུང་། མདོ་སྟེ་དང་འདུལ་བ་དར་བར་བྱས་

སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགྲ་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚཱ་མཁན་གྱི་
སློབ་དཔོན་ཀམས་ལ་བ་དང་། དཔལ་སྤྲུག་གི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་
ལ་སོགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབྱ་མའི་ཚུལ་བཟུང་། ཤར་ཕྱོགས་རྩྭ་ག་ལའི་
ཆར་གཏོགས་པ་ཏ་ཅི་བུ་ར་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་བསྟེན་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བྱོན་
ཏེ། རྣམ་རིག་གི་དབྱ་མ་རྒྱ་ཆེར་བཤད། ཐོག་ར་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེ་བག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སློབ་
དཔོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་ཏ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡང་བྱོན། ལུབ་
ཕྱོགས་མ་རུའི་ཡུལ་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བསོད་རྣམས་གྲགས་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཅི་ཏ་མ་རའི་ཡུལ་དུ་འདུལ་འཛིན་ཞི་བ་འོད་དང་། ཁ་ཆའི་ཡུལ་དུ་འདུལ་འཛིན་
མ་ཁོལ་ཞེས་པ་རྣམས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་མ་མཐོང་།
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ནི། ཨོ་ཁྱེ་བི་ཤར་འཁྱུངས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་ཆེན་པོར་གྱུར་
པ་ཞིག་རྩྭ་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་སློབ་དཔོན་དཔལ་སྤྲུག་ལ་ཆོས་ཉན་ཏེ། ལེགས་ལྷན་གྱི་
སློབ་འཛིན་དབྱ་མ་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་
གཟིགས་དབང་སྦྱག་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་། མཐར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱུང་། མདོ་སྟེ་དུ་མ་
སྦྱགས་ནས་འདོན་པ་ཐུ་སྟེགས་རྣམས་པམ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བསྟེན་
བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། ཆོང་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ། གཞོན་ཏུ་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་ཅིང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་པ། མདོ་སྟེ་ལྷ་
བཙུ་ཅམ་སྦྱགས་ནས་འདོན་པ། དུས་ཉག་ཏུ་ཆོས་སྦྱོད་བཙུ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་། འཁོར་
དགེ་བསྟེན་སྦྱོང་སྦྱོང་རེ་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་དེ་སྦྱོད་ལ་ཆོས་སྦྱོན་པ། དེས་ཀླ་མ་རྩ་

ནུས་པའི་ཚོད་པ་ཆེ་བ་ནི་མ་བྱུང་ཡང་། ཚོད་པ་རྒྱུད་དུས་དུས་འདའ་བ་ཞིག་བྱུང་
 རོ། །དེར་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟུན་པས། ཉང་པའི་
 སྤྱུགས་སྡོན་ལས་ཚོད་པ་སྐྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མཁས་པ་ཉུང་བ་
 དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་སྟག་པར་མང་བས་སངས་རྒྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་མ་
 མོ་ཐམས་ཅད་ན། ཉང་པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་སེམས་འཁོར་འཕྲུབ་མོར་གནས་པ་ཞིག་
 ཡོད་བན། རྟོག་ལའི་བྱེ་བྲག་ཙ་ཏེ་རྩ་བོའི་གོང་ཁྲེང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་པོ་རྩི་བེ་ཏ་ར་
 ཞེས་བྱ་བ་ན། ཉངས་པར་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོལ་བ་མང་བོ་དང་ཚོད་པ་བྱེད་པར་ཁས་
 གྲུངས། ལུབ་བམ་མི་ལུབ་སྟམ་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེ་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་མེད་ཀན་མོ་ཞིག་
 བྱུང་ནས། ཆེར་མ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པན་མགོ་ལ་བྱོན་ཏེ་ཚོད་ཅིག་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་དེ་རྒྱལ་ཞིང་། གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱལ་བ་བྱུང་
 བས། དེ་བྱིན་ཆད་ནས་པརྟེ་ཏ་རྣམས་ཞུ་ཅེ་རིང་བྱོན་པ་རིམ་གྱིས་དར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་
 ལ་བདུན་བརྒྱད་དང་། སེན་བཞི་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་ཐེག་ཆེན་པའི་པརྟེ་ཏ་ཐམས་ཅད་
 ཞུ་ཅེ་རིང་བྱོན་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། དེ་ཡན་ཆད་དུ་མེད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་
 ཀྱི་གྲགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་
 ཅིང་། དེ་མན་ཆད་ནས་ཡང་དག་པའི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་
 ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་པ་ཕྱིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི་སྡོན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་
 ཆེར་མ་བྱོན་ཞིང་བྱོན་དུ་ཐེན་ནའང་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྡོན་བཞིན་བསྟན་པ་གསལ་
 བར་མ་གྱུར་ཏོ། །

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་བྱོན་པའི་དུས་ཙམ་ནས་དུས་འདི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་

སྤྲུལ་གྱི་ཐུབ་ཐོབ་ཆེས་ཆེ་བ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐལ་བ་དང་
ལྷན་པ་ཉལ་ཅིག་ལ་དར་བ་ལས་ཐུན་མོང་དུ་འཆོལ་བ་ཡེ་མེད་དུས་འདིའི་འོག་རོལ་
ཅམ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་རྩེ་དར་རྩེ་དར་ལ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་བྱུར་
ཞིང་། བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དར་ལ། འཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་
རྣམས་འཆད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་རིམ་གྱིས་བྱུབ་པོ། འདིའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་གྱི་དོན་རྩོམ་
དཔོན་ལས་དང་དཔོས་བྱུབ་ཅི་རིགས་པ་འབྱུབ་པ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་བ་དུན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིང་
ལ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དུས་འདི་ཅམ་ན། ཅ་རྩེའི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞིག་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་སྤྲུལ་པ་ཅ་རྩེ་སྤྲེང་བ་གསལ་སྤྲུལ་པ་ཡང་བྱུང་།
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་ནང་པའི་སྤྲོ་བ་དཔོན་བྱུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅ་བཞིར་སྤྲུལ་པ་སྤྱིར་
ལྷག་པ་ཡང་ཆོས་སྤྲུལ་གྱི་དུས་མན་ཆད་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཅ་ན་ཀ་
ཡན་ཆད་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་བྲུག་བཞུགས་པའི་དུས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོ་བ་
དཔོན་རྣམས་ཆེས་མཁས་ཤིང་། དགེ་འདུན་ཡང་བཟང་པོར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས།
གངས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ཆེས་མང་ལ། དུས་འདི་ཅམ་ནས་བཟུང་སྤྲེ་སྤྲོ་
སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱར་པ་ཡང་རྩེ་ཞན་ལ་མི་རིང་བར་བྱུབ། དུས་གཞན་དང་གཞན་
ཀྱི་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བྱུབ་པ་ཅམ་དུ་སོང་བས། སྤྲུལ་བ་དུན་གྱི་རིང་ལ་མ་སྤྲུལ་
རྩི་གཤམ་ལ། ཨོ་ཏེ་བེ་ལ་སོགས་ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཤིན་
ཏུ་དར་བར་བྱུང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཐོར་བྱ་ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། དུས་ཕྱན་བལ་
ཐོའི་ཡུལ་དུ་ལྷག་པར་དར། དེ་དག་ཏུ་ཡང་སྤྲུལ་དང་ཐེག་ཆེན་ལྷག་པར་དར་ཞིང་།

ཉན་ཐོས་སྡེ་ཡང་སྤྱིར་གིན་ཏུ་དར་བར་ཡོད་མོད། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བོ་བཟང་
ཚང་ཐེག་ཆེན་མཆོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྡོན་མདོ་རྣམས་ཉིད་གཙོ་བོར་འཆད་
ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་ཞར་བྱུང་དུ་འཆད་པ་ལས། སྤྱིས་ནས་ཤེར་སྤྱོད་ཅམ་མ་
གཏོགས། གོ་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་
གཙོ་བོར་དར་རོ། །རྒྱལ་པོ་གོ་བེ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱི་སྐབས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཅ་
བདུན་པའོ། །

༡༥ རྒྱལ་པོ་གོ་བེ་ལའི་ཁྱེས་ཀྱི་གཏམ།

ཡུལ་དབྱས་དང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཚམས་ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་
ཚལ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ན། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཟུགས་བྱད་བཟང་བ་ཞིག་ཤིང་གི་ལྷ་
ཞིག་དང་འདུས་པ་ལས། ནམ་ཞིག་ན་བྱེའུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཅས། ལྷུང་ཟད་
ཆེར་སྐྱེས་པ་ན། ལྷ་དེའི་གནས་ཤིང་གི་ཅ་བར་ས་བྱས་པ་ལས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་
འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཆེད། དེས་སློབ་དཔོན་ཞིག་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་མཛོས་ནས། ལྷ་མོ་
ཚུ་ཆེ་སློམ་ལུང་ཁྱེས་ཏེ་བསྐྱབས། ཡི་དམ་གྱི་ཐུག་མཚན་ཤིང་གི་དབྱུག་ཐོ་ཆུང་དུ་
ཞིག་མི་འབྲལ་བར་སྐྱས་ཏེ་འཆང་། ནམ་ཞིག་ལྷ་མོས་མི་ལས་དུ་ཞལ་བསྐྱར་ཏེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཁ་སར་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། རྒྱལ་
སྤྱི་ཐོབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཁྱོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཞིག་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྐྱར། དེས་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནོ། །

དེའི་ཆེ་ཉླ་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་མེད་པར་ལོ་མང་པོ་དག་སོང་བ་ལས། ཡུལ་

མི་ཐམས་ཅད་མི་བདེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་སོང་བས་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་རྣམས་འདུས་
 གོས་བྱས་ཏེ། ས་གཞི་ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བསྐྱོས། རྒྱལ་པོ་གོ་བོ་
 ཅ་ཆུང་བཅུན་མོ་ཡིན་ནམ་ཡང་ཟེད། ལ་ལི་ཏ་ཅ་ཆུང་བཅུན་མོ་ཡིན་ཡང་ཟེད་ཏེ་སྤྱི་མོ་
 མཐུ་ཆེ་བ་གདུག་རྩལ་ཅན་ཞིག་སྤོན་རྒྱལ་པོ་རྩལ་ཅན་གྱི་བཅུན་མོར་བྱས་པ་
 ལས། དེར་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་པ་དེ་དེའི་རྒྱབ་མོ་ཉིད་ཟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོར་
 བསྐྱོས་ཆད་བསད་དེ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་མེད་ན་རྒྱལ་ཁམས་མི་ཤིས་སོ་ཟེར་ཞིང་སྤྱི་
 རོ་རེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་རེ་བསྐྱོས་ལ་དེའི་རྒྱབ་མོ་དེས་བསད་ནས། སྤྱི་རངས་ཤར་བ་
 ཅམ་ན་ཕྱང་པོ་འདོན་ནོ། །ཚུལ་དེས་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་རེ་མོས་བྱས་ནས་ལོ་འགའ་
 ཤས་སོང་སྐབས་ཡིན་པ་ལས། ལྷ་མོ་ཚུ་གྲུབ་པ་དེས་བྲིས་ཞིག་ཏུ་བྱིན་པས་དེ་
 རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ནོན་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་དྲིས་པས། རངས་བར་དེའི་བྱ་ལ་རྒྱལ་
 པོའི་རེས་མོས་འབབ་ཟེད། སྤྱི་བྱིན་ན་ངས་ཆབ་བྱའོ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་སྤྱི་
 ཡང་མྱངས། རངས་བར་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས། དེའི་ནམ་བུ་ད་ན་སྤྱི་མོ་དེ་སྤིན་མའི་
 གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་སྤར་བཞིན་ཟ་བར་འོངས་པ་ལ། ཡི་དམ་གྱི་བྱག་འཛན་
 བསྐྱེད་པས་སྤྱི་མོ་དེ་རང་ཤིའོ། ཐོ་རངས་ཕྱང་པོ་དབྱུང་མཁན་རྣམས་བྱང་བ་ལ། མ་ཤི་
 བར་མཐོང་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་སྤྱེས། དེ་ནས་གཞན་གྱིས་ཡང་ཆབ་མར་ཁས་
 མྱངས་ནས་ཞག་བདུན་ལ་རྒྱལ་སྤིད་དུ་ལན་བདུན་བསྐྱོས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 འདིན་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་བྱས་ནས་ཏྲག་ཏུ་རྒྱལ་སྤིད་དུ་བསྐྱོས་
 ཏེ། མཚན་གྱོ་སྤྱ་ལར་གསོལ། སྤྱི་ཆའི་སྟོད་ལ་རྩི་ག་ལ་ལ་དབང་བསྐྱུར། སྤྱད་ལ་མ་ག་
 རྩེ་ཡང་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཏེ། ཨོ་ཏྲ་སྤྱ་རེ་དང་ཉེ་བ་ན་རྩེ་ལེ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་

ཁང་ཞིག་བཞེངས། ཡུལ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མང་དུ་བཅུགས་ཏེ་
བསྟན་པ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །

སློབ་དཔོན་སྤྱིད་པ་བ་སྐྱེ་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དབང་པོས་བྱིན་གྱིས་བཤད། ལོ་བདུན་ནས་ཡིན་ཟེར་བ་ས་
དབང་བཟང་པོས་བཤད་དོ། །རྒྱལ་སྤྱིད་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་བྱས། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐྱེ་
ཆའི་རིང་ལ་ཞི་བ་འོད་དང་། བསོད་ནམས་གྲགས་ཀྱི་སློབ་མ། སློབ་དཔོན་ཤུ་ཤུ་འོད་
ཅུབ་ཕྱོགས་སུ་འཁྱུངས་ནས་ཁ་ཆའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད། བྱད་པར་ཁ་ཆའི་ཡུལ་
དུ་དྲན་གྱི་ལ་ཆེན་པོ་དང་། བྱད་པར་བཤེས་གཉན་དང་། ཤེས་རབ་གོ་ཆ་དང་།
འདུལ་འཛིན་སློབ་དཔོན་དཔའ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་འང་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་དག་ལེགས་ལྡན། སྤྱན་རས་
གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། ཞི་བ་འཆོ་
ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བརྒྱད་པ་འདེད་པ་ནི། ཞི་བ་འཆོའི་དབུ་མ་རྒྱན་ལ། བརྒྱད་
སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སེང་བཟང་གིས་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་
ཡེ་ཤེས་སེང་བཟང་གི་སློབ་མ་ཡིན་པར་མ་དྲན་བར། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སློབ་མ་
ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོར་འདོད་པ་ལྷན་པའི་ལྷན་ཏགས་བསྟན་པ་ཁོ་ནའོ། །

ཤུ་ཤུ་སློ་བྱོས་དང་། ངང་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་། རྒྱལ་སྐས་གྲགས་པའི་བཤེས་
གཉན་དང་། པརྟེ་ཏ་སའི་ཅ་ལག་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། ཁ་ཆའི་ཡུལ་དུ་ཏ་ཏ་རྟེ་ཏ་ཏ་ཞེས་
པ་རྒྱལ་སྤྱིད་བྱེད་དོ། །དུས་དེ་དག་ཏ་བྱུབ་པའི་སློབ་དཔོན་བྱུང་བ་ནི་སྤར་གྱི་རིགས་
པས་ཤེས། བྱད་པར་གི་རྩ་བ་ཆུང་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་འདི་དང་དེ་མ་སྤྱི་ལའི་བར་དུ་བྱུང་།

བར་མཛོད་ཏེ། ལུ་ཤོག་ས་ཀ་རྒྱའི་ཡུལ་དུ་མི་རྩ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བྱང་།
དེའི་བྱ་མོ་དེ་ཙམ་ལའི་བཅུ་མོར་གྲངས་ཏེ། ལུ་རྩ་ས་སྤ་ལ་སྤུས་པར་བཤད། མི་རྩ་
རྩེ་དེའི་དུས་སུ་མི་རྩུ་པ་ཆུང་བ་བྱང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་མཛོད་གནས་སྤི་ནང་
གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་རང་ནི་ནང་བ་ལ་མོས་པ་ཞིག་སྟེ། རྩོན་པོ་ཐམས་
ཅད་སྤི་རོལ་བ་ལ་དད་དོ། དེར་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སྤི་ནང་གཉིས་ཀའི་རྩེའི་དོ་སྤྱི་མི་
ཚད་ཅམ་བ་མང་པོ་བཞེངས། སངས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་ཐ་དད་ཀྱིས་ཞེས་
བྱས་ལ། ལུ་སྟེགས་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱལོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། རྩོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་བཀོད་དེ། དེར་རབ་གནས་ལ་མི་རྩུ་པ་ཆུང་བ་སྤུན་ཟངས། ཚོག་སོགས་གང་
ཡང་མི་མཛད་པར་ཨ་ཡི་ཤ ཨ་ཡི་ཤ་ཞེས་བོད་སྐད་དུ་ཤོག་ཤོག་ཅེས་བ་སྟེ་ད་ལྟར་
གསུངས་པས་ལྷ་སྤྱི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཁང་གི་སྤི་རོལ་གྱི་ཁུམས་སུ་བྱོན་ནོ། རྩོད་
ཅིག་བྱས་པས་ལྷ་རྣམས་ས་ལ་བཞུགས་སོ། དེར་སྟོད་ཅིག་ཏུ་ཆབ་བཅགས་ཏེ། ལྷ་
སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་དབུ་ལ་ནར་ཅམ་ཟུན་པས་ནང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཉར་གྱིས་བཞེངས། གང་
མོ་དེང་དེང་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་བཞུད། སྤི་བའི་ལྷ་རྣམས་མགོ་དུང་དེ་ཁུམས་སུ་ལུས་
སོ། ལྷ་ཁང་ད་ལྟ་ཡང་ཡོད་དེ། ཨ་མོ་ཏ་ཁུམ་བ་ཟེར། རྩོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཏྲག་ཅེ་བ་ཆེ་
བ་བསམ་མི་བྲུབ་ཀྱི་གཞུང་མཛད་པ་པོ་ཡང་འདི་སྐབས་བྱུང་དོ། །

གྲུལ་པོ་གོ་སྤྲུལ་འདི་ལམ་དེ་མ་སྤྲུལ་འདི་མཆོམས་སུ། དཔལ་ལོ་ཉརྟུ་ཕུ་འདི་
 གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་བཞེངས་ཏེ། དེ་ནི་མ་གཞི་ཕྱེ་ཕྱེས་གཅིག་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཕྱིན་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གྲུབ་ཅིང་ཁང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ནང་དུ་ཞེས་ཐེང་
 བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་རོལངས་ཀྱི་དཔོན་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ནང་

མེད་ལ་ལུས་ལ་དཔའ་བོའི་མཚན་མ་དགུ་ཡོད་པ། དག་བདེན་པར་སྒྲིབ་པ། སྒྲོལ་ཞིང་
དཔའ་བ། གཡོ་སྒྲུ་མེད་པ། བཟོའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ལས་གཞན་མེད་དེ། ཉང་པའི་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ལ་འདུག་པ་མཐོང་། དེ་ལ་ངའི་སྒྲུབ་
གཡོག་གིས་བྱས་པས། ལྷ་སྟེགས་པའི་སྒྲུབ་གཡོག་མི་བྱེད་ཟེར། དེ་ན་རེ། ཁྱིད་ལྷ་
སྟེགས་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ནི་མི་དགོས། ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཆོས་
དར་བར་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཟེར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་ཁྱུས་ལ་འོང་གི་བྱས་ནས།
སློབ་དཔོན་ལ་ཁྱུས་པས་གནང་སྟེ་དེའི་སྒྲུབ་གཡོག་བྱས། འབྲུབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན་དེ་ན་རེ།
རོ་ལངས་ལྷེ་ཕྱིར་གཡུགས་ཏེ་བཟུང་དགོས་ཏེ། ལན་དང་པོ་ལ་ཟེན་ན་དངོས་བྲུབ་
ཆེན་པོ། བར་པ་ལ་འབྲིང་། ཐ་མ་ལ་ཆུང་དུ་འབྲུབ། ལན་གསུམ་ལ་མ་ཟེན་ན་དང་པོ་འོ་
སློལ་གཉིས་ཟ། དེ་ནས་ཡུལ་ཁམས་སྟོང་པ་ཅམ་དུ་འགྲོ་ཟེར། དགེ་བསྟེན་གྱིས་ལན་
དང་པོ་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་མ་ཟེན། དེ་ནས་རོ་ལངས་དང་ཁ་སྤྲད་དེ་བསྟན་པས།
གསུམ་པ་ལ་སོ་བཟླབ་པས་ཟེན། དེ་ནས་ལྷེ་རལ་གྱིར་བྱུང་། ལུས་གསེར་དུ་སོང་
ངོ། །དགེ་བསྟེན་གྱིས་རལ་གྱི་ཐོགས་ཏེ་བསྟོར་བས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་པ་ན། ལྷ་
སྟེགས་ན་རེ། ངས་རལ་གྱི་འོ་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་པས་རལ་གྱི་ང་ལ་ཐོད་ཟེར།
ངས་ལྟད་མོ་ཞིག་བལྟས་ལ་འོང་གིས་བྱས་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བྱིན། སྤིང་བཞི་སྤིང་
སྟན་དང་བཅས་པ་ཡུད་ཀྱིས་བསྟོར་ནས། རལ་གྱི་ཁོང་རང་ལ་གཏད་པས། དེ་ན་རེ།
ལུས་གསེར་དུ་སོང་བ་འདི་ཁྱིད་རང་གིས། ཏུས་པ་ལ་མ་སྟུག་པར་ཤའི་ཐད་ནས་
ཆོད། ཆང་རིན་དང་། སྤྲད་འཆོང་གོ་དོན་སོགས་ལོག་པ་ལ་མ་སོང་བ་གྱིས། རང་གི་
འཆོ་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྒྱུར་ན་དེ་རིང་བཅད་པའི་བྲུལ་དོ་རྒྱབ་གང་སྟེ་ཟད་མི་

ཤེས་པ་ཡོང་ཟེར། ཁོང་རང་རལ་གྱི་ཐོག་ནས་ནས་ལྟ་ཡུལ་དུ་སོང་དོ། དག་བསྟེན་དེས་
རོ་ལངས་ཀྱི་གསེར་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཨོ་ཏྭ་བུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས་པ་
ཡིན། ཨོ་ཏྭ་འཕུར་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན། དག་བསྟེན་གྱིས་ནས་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ནས་རི་
རབ་སྒྲིང་བཞི་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་བཀོད་པ་ལྟར་བཞེངས། དག་བསྟེན་དེ་ལ་ཨུ་ུ་
ཨུ་པ་སི་ཀ་ཞེས་ཐོགས་སོ། །ལྟ་ཁང་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྒྲོན་པོ་སོགས་སུ་འཛིན་དོན་
མེད། ལྟ་ཁང་ཅིག་མཁན། ལྟ་བཞེངས་མཁན། བཅོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ལོན་རྒྱ་སོགས་
ཐམས་ཅད་རོ་ལངས་ཀྱི་གསེར་བཅོངས་པ་ཁོ་ནས་བྱུང་ཅིང་། གསེར་དེ་ཁོ་ནས་དག་
སྒོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་། དག་བསྟེན་ལྔ་བརྒྱའི་འཆོ་བ་སྦྱར་ཏེ། དག་བསྟེན་དེ་ཉིད་མ་ཤིང་
བར་དུ་ཁོང་རང་གིས་ཆོས་གཞི་བཏེག། །འདའ་བའི་ཆོ། གསེར་འདིས་རེ་ཞིག་གཞན་
ལ་པན་མི་ཐོགས། མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་འགྱུར་ཞེས་གཏེར་དུ་སྤྲས།
ཆོས་གཞི་རྒྱལ་པོ་དེ་མ་སྤྲུལ་ལ་གཏད་དོ། །རྒྱལ་པོ་གོ་སྤྲུལ་འདི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་
ཅ་བརྒྱད་པའོ། །

༡༧ རྒྱལ་པོ་དེ་མ་སྤྲུལ་ལ་པན་པར་སྤྲས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

རྒྱལ་པོ་དེ་མ་སྤྲུལ་འདི་ཁ་ཅིག་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུར་ཡང་འདོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་གོ་སྤྲུ་
ལ་ནས་བརྒྱད་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱེན་རྒྱལ་སྤྲུགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཡིན་
པར་ནི་སེམས་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་སྤྲུག་ཅེས་བྲགས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གོ་སྤྲུ་ལའི་བཙུན་མོ་མ་
རྒྱུ་ཞིག་གིས་བྲམ་ཟེའི་རིག་སྤྲུགས་མཁན་ཞིག་ལས་རྒྱལ་པོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་
རིག་པ་ཞུས་པས། རི་བོ་གངས་ཅན་ནས་སྤྲོས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ། ཁ་ཐས་

དང་སྤྱར་རྒྱས་བཏབ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཐོངས་ཤིག་བྱས་ནས། དཔ་མོ་ལ་བསྐྱར་བས་ཚུ་
འགམ་ཞིག་ཏུ་འགྲེད་དེ་རྩས་ཚུ་ལ་སྤྱང། རྒྱས་ཁྲིར་ཉེ་སྤྱི་གནས་སུ་སྤྱེབ་པ་ན། སྤྱི་
རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བས་ཐོས་ཉེ་དེ་དབང་དུ་སྤྱར་ཉེ། རྒྱལ་པོ་ཤི་གཟུགས་
ཀྱིས་འོངས་ནས་བཅུ་མོ་དང་པོ་དང་བས་སྤྱུམ་མར་སྤྱར་བའི་གནས་སྐབས་སུ། རྒྱལ་
པོས་ཆད་པས་གཙོད་པར་བཅུ་མས་པ་ལས། དུས་འདིའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འོངས་པོ་
བྱས་པས་སྤར་བཏག་གོ་ཟེར་ནས། བས་ཞིག་ན་ཁྲུ་བཙས་ཉེ་ལྷ་མཚོད་བྱས་པའི་
ཆོ། སྤྱལ་མགོ་རོང་གིས་བྱང་ནས། ཁྲུ་འཕག་པ་ལ་སོར་གདུབ་ཡོད་པ་ལ་བལྟས་
ན་སྤྱི་ཡི་གོ་མཐོང་བས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ཤི་བྱར་ཤེས་ནས་སྤྱེད་བསྤངས། རྒྱལ་པོ་གོ་བླ་
ལ་འདས་པ་ན་དེ་ཉིད་རྒྱལ་མི་དུ་བསྐྱོས། རྒྱལ་པོ་གོང་མ་ལས་ཀྱང་མངའ་ཐང་ཆེ་སྟེ་
ཤར་ཕྱོགས་མ་རྩུ་མངའ་འོག་ཏུ་འདུས། གཙུག་ལག་ཁང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཞིག་ཅིག་པར་བཞེད་ནས་སོ་མ་སུ་རི་བཞེངས་པ་ཡིན་ཉེ། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
པལ་ཆེར་ལྟར་ན། ལྟས་མཁན་རྣམས་ན་ལེ། དགོ་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེའི་རས་ལ་སྤོང་བུ་
བྱས། རྒྱལ་པོ་དང་ཆོང་དཔོན་གྱི་བྱིས་ནས་མར་སྤངས། དཀའ་ཐུབ་པའི་གནས་ནས་
ཀོང་བུ་སྤངས་ཉེ་མར་མེ་སྤར་བ་ཡི་དཔ་གྱི་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་
ཆོས་སྤོང་གི་སྤྱལ་པས་ཀོང་བུ་གང་དུ་བསྐྱར་བ་དེར་ལྷ་ཁང་ཅིགས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་
མངའ་ཐང་ཡང་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཡུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲ་ཤིས་པར་
འགྱུར་རོ་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་པས། བྱ་རོག་གཅིག་བྱང་ནས། ཀོང་བུ་མཚོ་ཞིག་ལ་
བསྐྱར་བས་ཡིད་ཆད་པ་ན་མཚན་མོ་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱལ་མགོ་ལྷ་བ་བྱང་སྟེ། ང་ཁྱོད་ཀྱི་
པ་ཡིན་པས་མཚོ་བསྐྱམས་ལ་ཅིག་ཏུ་གཞུག་གོ། ཞག་བདུན་བདུན་ན་མཚོད་པ་ཆེན་

སོ་གྲིས་ཕྱིག་ཟེར་ཏེ། དེ་བཞིན་བྱས་པས་ཞག་ཉེར་གཅིག་ན་མཆོ་བསྐྱམས། དེར་ལྟ་
ཁང་བཞེངས་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མི་ལམ་དུ་མི་ནག་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་
མཆོད་པ་གྲིས། མཆོ་གཞོད་སྤྱིན་རྒྱལ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བ་ལས་
གཞན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི། དེའི་ལོ་རྒྱུས་སློམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུང་བ་མིན་ན་རུང་
དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འབྱུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ལྟན་སྤྱེས་རོལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་ཕྱོགས་འབྲར་སྤང་བས་པན་ཚུན་དཔེ་བྱས་པའི་བརྗོད་རིགས་ཡིན་མིན་བརྟག་
དགོས་ལ། སློམ་པ་ལྟ་བུ་ལོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་སོ་མ་བྱུ་རི་གསར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཀྱང་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་སི་རོ་མ་ཉི་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱར་ཏེ། ཨོ་
ཉི་བེ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདི་རྣམས་སྡོན་ནང་པའི་གནས་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟར་སུ་
སྤྲེལ་པ་ཁོ་ན་དར་བས་དཔག་བྱའོ་སྤྲེལ་དཔག་གི་ཆོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་ཏེ། རང་
དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་ནས་པར་བྱིན་ཅ་ན། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མི་ནག་པོ་ཞིག་དལ་གྲིས་
འབྱོལ། །དེ་ལ་སུ་ཡིན་འདྲིར་བཏང་བས་ང་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན། བྱེ་མའི་ཕྱང་བོ་འདི་
བསལ་བའི་འོག་ན་ལྷ་ཁང་ཡོད། སུ་སྤྲེལ་གྱི་ལྷ་ཁང་རྣམས་འདྲིག་པར་འདོད་ན་
གཞན་བྱེད་མི་དགོས་གྲིས་ལྷ་ཁང་གི་མཐའ་དཔག་གིས་བསྐྱོར་ལ་རོལ་མོ་ཆེན་པོ་
གྲིས་ཕྱིག་ཟེར། བྱེ་མའི་ཕྱང་བོ་བསལ་བའི་འོག་ནས་རྗེའི་ལྷ་ཁང་རོ་མཆར་ཅན་ཐོན།
དཔལ་ཆ་བ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མིང་བཏགས། ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་ལས་
དེ་ནས་དགེ་སློང་འཕོག་པ་ལ་སྤྲེལ་བར་ཞུགས་པ་ཞིག་དོན་ནས། སངས་རྒྱུས་འདྲ་

སྤང་དང་། ཀླུ་ལ་སྒོ་གྲི་གྲིའི་གཏམ་ངེས་པས། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུབ་པའི་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་བྱས་པས། ཚོ་འབྲུལ་མང་པོ་བསྟན་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་སོ་ཟེར།
དེ་ནས་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ནམས་ལ་དེ་སྐད་བསྒྲོ་བ་བཞིན་བྱས་པས་ལྷ་ཁང་ཐམས་
ཅད་རང་ཞིག་སྟེ། སྤྱིར་ན་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གནས་གཞི་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ལ་ལ་
རྟོ་ག་ལ་དང་མ་རེ་ཐུའི་ཡང་ཡིན། དེ་ནས་ཨོ་རྩོ་བེ་ཤ་ཐམས་ཅད་མངའ་འོག་ཏུ་རྒྱུད་དོ།

ཀླུ་ལ་སྒོ་འདིའི་རིང་ལ་ནག་སྒོ་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་པ་བྱོན་ཏེ། དེ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་ནག་སྒོ་
སྤྱོད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ་དེ་དགྲེས་གཤེན་རྗེ་བཤེད་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་བརྟེན་ཞིག་
ཡིན། དེས་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་དང་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་བདེ་མཆོག་བསྒྲོམས་པས་མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་
བསྟན། ཀླུ་ལ་རྒྱའི་ལྷ་མོའི་གནས་ན་རྗེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཡོད་ཀྱིས་ལོང་ཞིག་ཟེར། དེར་
ཕྱིན་པས་ཐ་མ་ཏོག་ཅིག་རྟེན། ཁ་ཕྱེ་བས་ཁ་མ་རུ་བྱ་བ་ཅན་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལག་ཏུ་
ཐོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་པ་ས་ལ་མ་རེག་ཅིང་། དག་ཏུ་དགྲོལ་བ་ན་གྲུབ་པའི་རྣམ་
འབྱོར་སོ་སོ་ལྷ་བརྒྱུ་གང་ནས་བྱུང་ཆ་མེད་པར་འོངས་ནས་དེའི་འཁོར་བྱེད་པ་བྱུང་སྟེ།
ཡུན་རིང་པོར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། །མཐར་གསླ་སྤྲ་གར་ཞེས་པར་གར་གཤེགས་
ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་འདས། འདིས་སྒྲོམ་པ་བཤེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་
མང་དུ་མཛད། སྤྱི་ཆེ་རིང་བས་ཀླུ་ལ་སྒོ་རྣམས་ལའི་རྗེས་སུ་འཕྲུང་ཐང་བཞུགས་
སོ། །སྤྱབས་འདིར་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་འོད་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་གྱི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་
ཡང་བྱུང་། གཞན་ཡང་འདུལ་འཛིན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་དང་། སྒོ་བ་ཐང་རང་
ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་སེན་སྟེ་མཆེ་བའི་སྟེ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བ་དང་། རྩོ་རྩོ་མཆོན་ཆ་དང་།
འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་དང་། བཟླ་དེ་མ་དང་། སྒོ་སྤྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་

དུ་བཅུན་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ནས་བྱུང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་སློབ་
དཔོན་རྩ་བ་མི་ཉ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོའང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་
དུས་སུ་བརྟེན་ཏར་གྱུར། འགྲོ་དོན་ཅི་རིགས་པ་མཛད། རྒྱལ་པོ་རྩམ་པ་ལའི་དུས་སུ་
འཕྲིན་ལས་ཆེར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད། བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་ལྷ་ཙུ་བོ་རྩི་
ས་ཏུ་ནི། རྒྱལ་པོ་གོ་པ་ལ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩམ་པ་ལའི་བར་དུ་ནི་རེས་པར་བཞུགས་པར་
མངོན་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁུངས་ཆེ་བར་བྱས་པ་ཀུན་ན་ནི་བོད་ཀྱི་རབས་དགུ་
མཁན་པོའི་སྐུ་ཆེའི་རིང་ལ་འདས་ཟེར་བར་སྤང་བས་དེ་ལྟ་ན་ནི། རོགས་མེད་སྐུ་
མཆེད་ཀྱི་ཞབས་ཟིན་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། རི་བཞིན་ཡིན་པར་དཀའ་ལོ། །

འདི་དང་དབུ་མ་རྒྱན་མཛད་པ་པོ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་གཉིས་གཅིག་པར་ཀུན་
ཏུ་གྲགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཅིག་པར་མཛད་
འདུག་པས་རེ་ཞིག་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་གོ་པ་ལའི་དུས་ཉིད་དུ་
བརྟེན་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་གཙོ་བོར་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །ལྷ་བཙན་པོ་ཁྲི་སྤང་སྟེ་བཙན་གྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མ་
ན། མཁན་པོ་བོ་རྩི་ས་ཏུའི་མཆོན་རྩམ་ལྷན་གྱི་ཁྲི་སྤང་སྟེ་ཆོས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ཡིན་
པར་བཤད་ཀྱང་། མཆོན་དུ་མ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཞིང་། རང་གི་མཁན་བྱ་སང་མི་མི་
བདུན་ཀུན་ལའང་རྟེན་ཏ་ཞེས་པའི་ལྷན་རྟེན་ཏུའི་མཆོན་ཟུར་རེ་ཡང་འདུག་པས་
མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཞི་བ་འཆོ་ཡང་རེས་པར་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྣང་བོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་
མཛད་མཁན་གྱི་ཞི་བ་འཆོ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་མཛད་པ་པོ་ཞི་བ་འཆོ་མི་གཅིག་པར་

འདྲོད་པ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་པ་ཙམ་སྒྲུང་རོ། །ཤུག་
བ་ཤེས་གཉེན་གྱིས་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཁོན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་འགྲེལ་བ་གོ་ས་ལའི་
རྒྱན་ཞེས་བྲ་བ་ཡུལ་གོ་ས་ལར་བརྩམས། ཁོང་ཉིད་གྱིས་སྒྲ་མ་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལ་
ཞུས་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ལས་བཤད། སྤྱི་ཚེའི་སྤྲད་ལ་ཁ་ཆེར་བྱོན་ནས་འགྲོ་དོན་ཆེར་
བྱུང་། རྩོམ་མཆོད་ཆ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པ་གང་སློ་མར་གྲགས་པ་ཚུམ་བུ་པོ་
དེ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ལྷ་བརྒྱས་སོ་སོར་བརྩམས་པས་ཆོག་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས་ལྟོ་
རྒྱ་འབྱུལ་དུ་ཤེས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ནི། མཆོན་བརྗོད་གྱི་འགྲེལ་བ་ཆེན་པོ་མཇུག་པ་པོ།
ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པའི་
རྩོམ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ་འགྲེལ་བ་དེ་ལ་ནམ་པར་བརྟགས་ན་གསུང་རབ་རྒྱ་
མཆོད་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ནི་ཡིན་པར་སྒྲུང་རོ། །འདྲིའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་རྒྱས་འབྲེལ་བ་
སྟོན་བོད་ལ་གྲགས་པ་ཞིག་སྤྲད་པ་ཁོ་བོའི་ཡིད་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འབབ། ཤེས་པར་
འདྲོད་ན་མཁས་མཆོག་བྲ་སྟོན་གྱིས་མཇུག་པའི་ཡོ་ག་བྲ་གཟིངས་སུ་བལྟོ། །

བརྗོད་པ་ནི། རྟེན་བྱིས་པ་སྟོན་དངགས་མཁན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བལ་པོའི་
ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་སུ་སྟེགས་པའི་ནལ་འབྱོར་མ་ཞིག་གི་སྤྱོད་པ་ལོག་པ་མང་པོ་མཛོང་
ནས། དེ་ལ་དམོན་པའི་སྟོན་དངགས་སྤྱར་བ་ན། དེས་ཡུང་དམོན་པ་བྲས་པས་སྤྱང་
མཛེས་བཏབ། དེར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ཉིན་རེ་
བཞིན་བསྟོད་པ་བྲེང་འཛིན་གྱི་སྒྲེབ་སྤྱོད་གྱི་སྟོ་ཀ་རེ་རེ་བརྩམས། རྒྱ་བ་གསུམ་ནས་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་མཛོད་སྟེ་སྤྱང་བའང་གདངས། བསྟོད་པ་སྟོ་ཀ་

བརྒྱུ་ལོངས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་དངགས་ལེགས་པའི་
དཔེར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ཙམ་སྤྱོད་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་དུ་རྒྱལ་སྤྱི་དབྱུགས། དེའི་
རྗེས་སུ་སྤྱོད་རྒྱ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་བྱས། བསྟན་པའི་བྱ་བ་གསར་
བ་ཆེར་མ་མཛད་པས་དེ་ནི་སྤྱོད་ལ་བདུན་ལ་མི་བགྱང། དེའི་ཆེ་ལྷན་རྒྱ་གྱི་སློབ་དཔོན་
སྤྱི་གཞི་པའི་དོན་རྒྱུ་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱུ་ལོ་བཅུ་ལྔ་བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སྤྱི་གཞི་པ་
མང་དུ་གསུངས། མཆན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡང་མཛད། སློབ་དཔོན་
སྤྱོད་ལ་བཅུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སྤྱི་གཞི་པའི་དོན་རྒྱུ་ལྷན་ཁྲི་ཁྲ་རྒྱུ་ལོ་བཅུ་ལྔ་ཞེས་པར་འཁུངས། ལྷན་རྒྱ་
གྱི་གནས་སུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་རིག་དབྱེ་མ་པ། རིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་མཐའ། ལྷན་རྒྱ་གྱི་སྤྱི་ཐོན་མ་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་
བར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཆན་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་མཛད།
དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་འབྲུག་དུ་ཉི་བ་ན། འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱིས་སྤྱོད་ཞེས་
ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་སྤྱི་ལྷན་རིང་དུ་སྤྱང་བར་བྱས་བས། ཉི་མ་དང་འབྲེལ་
ཞེས་བྱ་བར་མཆན་གསོལ། ལོག་པར་ལྷ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ནང་པའི་བརྟེན་ཏེ་དབང་པོ་
ལྷ་སྤྱོད་རྗེས་ལ་དགོས་པ་བྱུང་། སློབ་དཔོན་བཞུགས་ཏེ་འོངས་པས་སྤྱང་པོ་དང་ཉ་དང་
བྱ་མོ་དང་བྱེད་སོགས་སྤྱོད་པས་གྱུ་གྱུ་ལས་སུ་ལྷན་རྒྱུ་ལས་སུ་ཡིན་པོ་མ་ཞེས་པར་
བྱིར་སྤྱོད་ སྤྱོད་པས་གྱུ་གྱུ་ལས་ཆེན་ཞེས་མཆན་གསོལ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་ལྷན་རྒྱ་གྱི་
ལྷན་དུ་འབྱོར་ཆེར་མཛད། མཐའ་འཇམ་ལུས་དོན་རྒྱུ་ལྷན་སོ། །རབ་དུ་བྱུང་

བའི་མཆན་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ། གསང་མཆན་སྒྲིག་
བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེས་མཛད་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་སྒྲིག་བའི་དོ་
ནི་ཉི་མ་དང་འབྲ་བ་སྣ་ཆོག་ས་གཟུགས་ཅན་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐལ་བ་
དང་ལྡན་པས་མཛད་བའི་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དུས་གདོལ་བའི་བྱ་ཞིག་ལྷན་
དེ་མ་དང་མཇལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་བས་ཆོས་ཏིལ་ཤེས་སུ་བྱུང་། བསྐྱོམས་བས་
བྱུབ་བ་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་བ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྒྲགས་གཞུང་མཐའ་དག་རྟེན། ཅི་
རིགས་པར་བཤད་དེ་མ་ཏར་གི་པའོ། །ཡང་ཀོང་ཀ་ན་རུ་སྟོབ་དཔོན་སྤང་བའི་ཞབས་
ཞེས་བྱ་བ་དེས་ལྷ་གྲགས་ལ་དངོས་སུ་མཉན་ནས། སྟོན་གསལ་གྱི་སྒྲིགས་བཅ་ཡང་
བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་སྤྲུལ་གཅན་འཛིན་ཟེར་བས་ཀྱང་སྐྱུ་བྱང་དང་མཇལ་ཟེར་ཏེ།
ཆོས་འཕགས་སྐྱོང་མགོ་དར་བ་ཅུ་བྱུང་། བྱིས་སྤ་ལ་བྱི་མ་བཞིའི་དུས་སུ་ལྷག་པར་
དར་པོ། །མཁའ་ལ་ཉི་ལྷ་རྣམས་གཉིས་དང་། ས་ལ་གསལ་བ་རྣམས་གཉིས་ཟེར་བ་བྱུང་
སྟེ། ཀྱུ་ལ་པོ་དེ་མ་སྤ་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གཏམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་
པའོ། །

༡༠ ཀྱུ་ལ་པོ་དེ་མ་སྤ་ལ་ལྡན་ཆོས་སྟོང་གི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་རེས་སུ་ཀྱུ་ལ་པོ་དེའི་སྲས་རྩམ་སྤ་ལ་ཀྱུ་ལ་སྤྱད་དུ་བསྐྱོས་ཏེ། འདིས་ཀྱུ་ལ་
སྤྱད་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་མཛད། ཀྱུ་མ་རྩ་བ་དང་། ཉི་མ་ཉི་ཉི་དང་། གོ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་དབང་དུ་བསྐྱས། ཆབ་སྤྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཤར་དུ་ཀྱུ་མཆོ་ལ་ཐུག་པ། ལུབ་ཏུ་འེ་
ལི་ཚུན་ཆད། བྱང་དུ་རྩ་ལེར་མན་ཆད། ལྷོ་ལ་རི་འཕགས་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་ཚུན་ཆད་

ལ་ལུང་བསྐྱུར། སེང་བཟང་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྒྲ་མར་བསྟེན། ཤེར་ཕྱིན་དང་།
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་གང་བར་མཛད། གསང་བ་འདུས་པ་
དང་། བར་ཕྱིན་ཤེས་པའི་བརྟེན་ཏེ་གྲལ་མགོར་འཛིག་པ་སོགས་བྱང་། རྒྱལ་པོ་འདི་
རྒྱལ་སྲིད་དུ་འཁོད་ཅིང་། གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ཀྱང་ཀྱང་རི་བ་ཡང་རྩྭ་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་
བྱང་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། དེའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་ཤེས། རྒྱལ་སྲིད་དུ་འཁོད་མ་
ཐག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཆད་པ་པོ་ནམས་སྟུན་བྱངས། སློབ་དཔོན་
སེང་གོ་བཟང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་མོས། རྒྱལ་པོ་འདིས་སྤྱིར་ཆོས་གཞི་ལྟ་བུ་ཅིང་
བཅུགས་པ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་འཆད་པའི་ཆོས་གཞི་སྟུང་ཅུ་སོ་ལྔ་ཡོད། དཔལ་བུ་གྲུ་མ་
ལ་ལྷི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་ག་རྒྱའི་བྱང་རོས་ཚུ་པོ་གརྒྱའི་
འགྲམ་རི་དེའུ་ཞིག་གི་ཅེ་ལ་དབྱས་སུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཆད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་། མཐའ་
སྒྲོར་དུ་གསང་སྟགས་ནང་གི་ལྷ་ཁང་ཆུང་དུ་ལྷ་བཅུང་གསུམ། ལྷ་ཁང་དཀྱུས་མ་ལྷ་
བཅུང་བཞི་ཕྱེ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཕྱི་ལྷགས་རིས་བསྒྲོར་བ་བཞེངས། བརྟེ་
ཏེ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། གཏོར་མའི་སློབ་དཔོན། རབ་གནས་སློབ་དཔོན། སྤྱིན་སྟེག་སློབ་
དཔོན། གྱི་བ་སྤང་བ་དང་། སྟག་རོན་སྤང་བ་དང་། ལྷ་འབངས་ཀྱི་གཉེར་བྱེད་པ་ཕྱེ་
བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞི་ལ་ཐས་གོས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཁྱད་པར་མི་བཞི་བཞིའི་འཆོ་བ་དང་
མཉམ་པ་སྟུར། རྒྱ་དུས་རྒྱ་དུས་སུ་ཆོས་ཉན་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟག་རོས་འཁོར་གྱི་
སྟོན་མོ་དང་ཡོན་བཟང་པོ་རེ་འབྱུང་བར་མཛད། གནས་གཞི་དེའི་བདག་པོ་གང་ཡིན་
པ་དེས་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ཡང་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །བརྟེ་ཏེ་རེ་རེས་ཆོས་སྒྲ་རེ་རྒྱུན་དུ་གསུང་པས་
ཆོས་གཞིའི་ཡོ་བྱད་སོ་སོར་མ་སྟུར་ཡང་ཆོས་གཞི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་དོན་གྱིས་

མཉམ་པར་སོང་།

ཀླ་པོ་འདི་སློབ་དཔོན་ཀམ་ལའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན་འདྲོས་བཟུང་ཡོད་
པ་དཀའ། རྩེ་སྒོ་དེ་འཛིན་པ་སློན་ལམ་གྱི་མ་ཐུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དར་བར་བྱེད་པའི་སློན་ལམ་བཏབ་སྟེ་ཀླ་པོར་འབྱུངས་པར་ནི་ཡིན་པར་
བཤད། ཀླ་པོ་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཤེས་ཕྱིན་ཁོན་དར་ཀླ་ཆེ་བ་བྱུང་། ཤེས་ཕྱིན་
གྱི་མདོར་ཡུལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་ན་དང་པོར་ཡུལ་དབྱུས་སུ་དར་བར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ནས་ལྟོ་ཕྱོགས། སྤར་ཡང་དབྱུས། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ནས་བྱང་
ཕྱོགས་སུ་དར་བར་གསུངས་པའི་ལྟོ་མེས་སུ་ཡུལ་དབྱུས་སུ་དར་བ་ནི་ཀླ་པོ་
འདིའི་དུས་ཚམས་ལ་ངོས་བཟུང་དགོས་སོ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མེས་སུ་སྤར་ཡང་
ཡུལ་དབྱུས་སུ་དར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་མདོ་ནས་ཀྱང་བཤད་ཟེར་བ་ནི་མདོ་རྩི་
བཞིན་མ་བཟུགས་པའི་སྒྲིན་ནོ། ཀླ་པོ་འདི་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཀླ་གར་ལུབ་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཀླ་པོ་ཅ་ག་ཡུ་རྟ་ཞེས་པ་ཡོད་པར། ཀླ་པོ་ཕྱེ་དཀར་ཆུང་དོ་རིངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་
སྤང་། རགས་ཅིས་སུ་བྱས་པ་ལ་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཙན་དང་དུས་མཉམ་
པར་ཤེས་སོ། །

ཀླ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་རྟོག་གོ་བ་ཆེན་པོ་དགོས་དང་། སེང་གོ་བཟང་པོ་དང་།
མཛེས་བཀོད་དང་། ཀླ་མཆོ་སྤྱིན་དང་། འོད་ཟེར་འབྱུང་གནས་དང་། གང་བ་སྟེལ་
དང་། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྟགས་སྤྲས་དང་བཙས་
པ་ནམས་དང་། སངས་རྒྱལ་གསང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཞི་བ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་དབྱུངས་དང་། རྟོག་གོ་བ་ཆོས་འབྱུང་ཕྱིན་དང་། འདུལ་

འཛིན་སེང་གེའི་གདོང་ཅན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་
བཟང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལ་མཁའིན་པ་
རྒྱས་པ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ལས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་དང་གདམས་པ་
རྣམས་གསུམ། མཁན་པོ་རྣམས་སྤང་མཛད་བཟང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མདོ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཞུང་མན་པ་དང་བཅས་པ་གསུམ། དེ་ནས་
ཤར་བྱོགས་ཁ་སྤྲེའི་ནགས་སུ་རྒྱལ་བ་མི་པམ་པ་བསྐྱབས་པས་མནལ་ལམ་དུ་
ཞལ་བསྟན་ནས། ད་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་བྱུབ་མཐའ་མི་གཅིག་པ་མང་ན། སུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞུས་པས། འཐད་
པའི་ཆ་སྤྱད་ཤིག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་ཐོབ། དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལས་
སྤྱན་དངས་ཏེ། ཅི་ཀ་ཏུ་ཀ་ཆ་བ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་ཤེར་
ཕྱིན་ཉན་པ་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་འཁོད་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་
ལྷག་ཅིག་ན་སྐྱུ་འདས་སོ། །

སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཆོ་ཕྱིན་ནི་རྒྱལ་བ་མི་པམ་པའི་ཞལ་གཟིགས་ནས། རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་ས་ཕྱེ་ལ་འགྲེལ་བ་ཆོས་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
འགྲེལ་བ་མཛད་པར་ཡང་གྲགས་ཤིང་། བྱང་སའི་འགྲེལ་བ་ནི་གྲགས་ཆེའོ། །བསྐྱ་
འབྲུང་གནས་དབྱངས་ནི་ལོ་བྲི་མཁན་པོ་ཡིན་ནས་སེམས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ནི། སེང་གེ་བཟང་པོའི་སློབ་མའི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། སེང་
བཟང་སྐྱུ་འདས་པ་ཅུ་མ་ན། བྱུང་བ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ཅུ་མ་

ཡིན། དེ་ནས་ལོ་ལག་ལ་འདས་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་མར་བྱུང། དེ་ནས་མི་རིང་བར་བེ་ག་
མ་ལ་ལྷེ་ལའི་རབ་གནས་སོགས་མཛད་དེ། དེའི་དོན་ལྟེན་སྒྲོལ་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ།
སྒྲོལ་དཔོན་འདི་ནི་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རི་སྤྱང་སྐྱེ་འདས་ཀྱི་རིང་ལ་
བྱལ་རེ་བཞེན་འཕགས་པ་ཐུགས་ལས་གསེར་པ་ཏ་བདུན་བརྒྱ་བདུན་བརྒྱ་དང་། ལྷ་མོ་
འོར་རྒྱན་མས་སྤྱི་གཤིག་གི་དོ་ཤལ་སྤུམ་བརྒྱ་པ་རེ་འབྲུལ་ཞིང་། ལྷའི་མཐུས་དེ་དག་ཉི་
བའང་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། ཉི་མ་དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དག་
བའི་ལས་ལ་ཟད་བར་མཛད་ནས། རྒྱལ་དེས་དུས་འདའ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པ་ལྷ་བརྒྱ་དགུ་ལ་མར་མེ་ཤིང་ཉིའི་འཕང་ལོ་ཅམ་
བདུན་བདུན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་། ཁོ་ཤོ་བྱུག་ལ་གསུམ་གསུམ།
ཕྱོགས་སྤྱིང་ཆེན་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་མི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱོགས་ཀྱིས་འདེགས་པ་བཙོ་
ལྷ་རེ། དེས་མཆོད་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྲ་ཐམས་ཅད་ནས་འབྲུལ་ཞིང་། ཆོས་ཉན་
པའི་སྒྲོལ་མ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྤྱིང་མོ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ཆོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཡང་བསྟན་པ་རིང་དུ་དར་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་
མཛད། རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྤུ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་པོའི་དུས་ན་རྒྱལ་སྤྱིང་འདིག་པའི་མཆོན་མ་
ཡོད་པས། སྤྱིན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་ན་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱིང་ཐེན་ཞིང་ཆོས་
ཀྱང་དར་བར་འགྱུར་གསུངས་པས། དེས་ཀྱང་དདུལ་ཏོ་ལ་འབྲུམ་སྟག་དགུ་དང་ཉིས་
སྤྱིང་གི་ཡོ་བྱད་སྤུལ་བས། སྒྲོལ་དཔོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་ལྟེན་འདི་ན་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ལོ་མང་པོར་སྤྱིན་སྟེག་མཛད། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་ཅམ་འབྱུང་ཞིང་།
ལྷག་པར་བྱ་བརྒྱད་ལྷས་ཡུལ་མང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་བསྟན་པ་དར་བར་བྱེད་

དོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་། རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་གསལ། དེའི་ཆེ་རྒྱ་
 རྩོམ་པ་གྱི་ལྟ་ཁང་ཞིག་ན་ཉེ་དུ་ཀའི་སྐྱོད་དུ་ལ་ལས་བྱས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་།
 ལྷག་པ་གྱི་སྒྲིག་པ་བཅས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་སིངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཉན་ཐོས་སེལ་པ་
 འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ནི་བདུན་གྱིས་བྱས་པའོ་ཞེས་བྱས་ནས་སྒྲིག་པ་བཅས་རྣམས་
 གྱིས་བུད་ཤིང་བྱས། སྐྱོད་ཀྱི་ལྟ་ཁང་དེ་ཡང་དུས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ནས་ཉིད་པ་བྱས་སོ། །ཉི་
 ག་ལའི་ཡུལ་ནས་བེ་ཀྲ་མ་ལ་ཤི་ལར་མཆོད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མང་པོ་འདྲེན་དག་ཐེག་ཆེན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལོག་པར་སྐྱོད་པའི་འཆོ་བ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་
 རྣམས་ལ་བོར་ཤིག་བྱས་ནས། ཁོང་རང་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཕྱིས་རྒྱལ་
 པོས་ཐོས་ནས་སིངས་ལ་བ་རྣམས་ལ་བར་སྐྱབས་སུ་ཆད་པ་བྱུང་ངོ་། མཐར་དེ་ལས་
 གྲངས་སྟོབ་དཔོན་འདིས་བསྐྱུར་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་འདིས་གྱི་ཡོ་ག་སྒྲེ་གསུམ་ཡང་ཅུང་ཟད་གསུངས། འདུས་པ། སྐྱོ་
 འཕྲུལ་དུ་བ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྲེད། རྒྱ་གསང་ཐེག་ལ། འཇམ་དཔལ་ཁྲིས་པ་སྟེ་
 བདེ་རྒྱུད་སྒྲེ་ལྟ་མང་དུ་གསུངས། བྱུང་བར་གསང་བ་འདུས་པ་ཅུལ་དུ་བཏོན་པས་དེ་
 ཉིད་ཀྱན་ཏུ་ཆེས་དར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིའི་སྟོབ་མ་རབ་ཞི་བཤེས་གཉེན་ནི། མངོན་
 པ་དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གྱི་ཡོ་ག་སྒྲེ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་པརྟེན་ཏུ་ཞིག་ཅི་
 བདེར་གནས་པ་ལ། སྐལ་ལྷན་དུ་མཁུན་ནས། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱིས་དབང་
 བསྐྱུར་མཛད་དེ། རང་གིས་གྲངས་བསྐྱབས་པས་གསེན་རྩི་གསེད་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་།
 གཞོན་སྐྱེན་གཞོན་གནས་དབང་པོ་བྱུང་ནས་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་བྱུང་བར་གང་འདོད་དག་
 འཕྲུལ་ནས་འཕྲུལ་དུ་སྤངས་ནས་ཡོ་བྱད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྟེར་བར་མཛད།

གནོད་སྤྱིན་ཁོན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་ནས་ནུ་ལེན་ཏེ་སྤྲོ་སྤྲོགས་སུ་བདུད་ཅི་འབྱུང་གནས་
ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས། མཐར་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་འཛིན་
བའི་གནས་བྱུང་གོ། །

ཆུ་ལ་རིགས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ནི། རིག་བའི་གནས་ལ་སྦྱངས་བའི་པནྟི་
ཏའི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱོ་ཕྱང་ཟད་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་མཛད། རུབ་སྤྲོགས་ཀྱི་ཡུལ་སིནྟ་དང་ཉེ་བའི་རྩ་
འབྲམ་ཞིག་ཏུ་གསང་བ་འདུས་བའི་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རིགས་ལཱའི་ཞལ་གཟེགས། གསང་བའི་བདག་པོ་དངོས་སུ་འབྱུག། འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་
འགྲོ་དོན་ཆེར་མ་མཛད། འགྲོ་ལྷིང་གི་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེར་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་
ཡང་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱ་ལས་འོར་མངས་ཏེ་ཉིན་རེ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་བའི་སྐྱ་མི་ལྔ་བརྒྱ་ལོད་པ་ལས་མི་རེའི་ཉིན་རེའི་ལས་ལ་སྐྱའི་བྲད་
པར་གསེར་དིན་ར་རེ་བྱིན། གསང་བ་འདུས་བའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས། ལུས་དེ་
ཉིད་ལ་རིག་པ་འཛིན་བའི་སྐྱ་བྱུང་ཅིང་། སྐྱ་རྣམས་འདུལ་བར་བཞེད་ནས་རྒྱ་མཚོའི་
ནང་དུ་བྱོན་ཏེ་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞི་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེའི་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་གཞན་ཡང་དོན་
འཛིན་པ་མང་པོ་ལས་སྤྱིར་གསང་སྤྲགས་མང་པོ་གསལ། བྲད་པར་དུ་བྱ་སྤྱོད་ནལ་
འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་ལ་མཁས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བྱུབ་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་
སངས་རྒྱས་གསང་བ་ནི། ལྷ་རྩ་ཏེ་སྤྱིའི་གནས་ཤིག་ཏུ་འཕགས་པ་འཛམ་དཔལ་

བསྐྱབས་པས་ནམ་ཞིག་ན་བྲིས་སྐྱབ་བཞད། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩམ་བ་དམར་མེར་གྱི་མར་
 ཁུ་ཡང་ཁོ་ལ། མེ་ཏོག་རྩིང་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་འབྲུས་པས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷས་སྐྱ་མཁའི་
 ཀྱང་། རྩོག་མར་མེ་ཏོག་འབྲུལ་ལམ། མར་ཁུ་འབྲུང་སྐྱམ་ཐེ་ཆོམ་དུ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་
 གཞོད་སྒྲིན་མོ་ཞིག་གིས་གཤམ་བྱས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲམ་པར་ཐལ་ལྷག་
 བརྒྱབས་པས་སློབ་དཔོན་ཅུང་ཟད་བརྒྱལ། བརྒྱལ་བ་སངས་ཙན་བྲིས་སྐྱ་རྩལ་གྱིས་
 གོས། མེ་ཏོག་རྩིངས། མར་ཁུ་ཡང་ལོ། འོན་ཀྱང་རྩལ་བྲིས། མེ་ཏོག་དབྱུ་ལ་བྱལ།
 མར་གང་ཡོད་འབྲུངས་པས་སྐྱ་ལུས་ནད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་ཡང་
 སློབས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོ་བྲོས་ཤིན་ཏུ་རྩོ་ཞིང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བྱུང་།
 སངས་རྒྱས་ཞི་བས་རྩམ་དང་བྲིས་སྐྱ་སོགས་གང་གི་ཡང་སློས་པ་མེད་པར་བསྐྱོམས་
 པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཚུངས་པར་ཐོབ། དེ་ནས་དེ་གཉིས་
 གྱིས་རི་བོ་ཏ་ལར་བྱོན། རིའི་རྩ་བ་ན་འཕགས་མ་སློལ་མ་སྐྱའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
 བཞུགས་ཀྱང་ཀུན་མོ་བ་ལང་གི་ཁྱུ་ཆེན་པོ་འཆོ་བར་མཐོང་། རི་སྐོད་ན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་
 མ་ལྷ་མ་ཡིན་དང་གཞོད་སྒྲིན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་བྱ་མོང་ལུག་གི་ཁྱུ་ཆེན་
 པོ་འཆོ་བར་གཟིགས། རིའི་རྩ་མོར་བྱིན་པ་ན་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དོ་སྐྱོ་
 གཅིག་ལས་མི་གང་འདྲ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཞི་བས་གནས་འདི་ན་པལ་བ་ག་ལ་
 ཡོད། བདག་རང་སྤང་བ་མ་དག་པ་ཡིན། འདི་རྣམས་སློལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །སྐྱམ་ནས་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཅི་འདོད་པར་བསྐྱུར་བྱས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་དང་། མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྟོན་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་ཤིང་།

གནས་ལུགས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ལྟར། སངས་རྒྱུ་ས་
གསང་བས་ཡིད་མ་ཆེས་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཞབས་ས་ལ་མི་རེག་པར་
འགྲོ་བ་ཅམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཅིག་ཐོབ། དེར་ཁྱོད་མོ་དེ་ན་རེ། ཁྱོད་རི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་
གངས་ཉི་མེར་སོང་ལ་སྦྱབས་པ་གྱིས་ཞེས་ལུང་བསྟན། ལྷུང་འོངས་པ་ན་སངས་
རྒྱུ་ས་ཞི་བ་ལ་དངོས་གྲུབ་གང་ཐོབ་བྱིས་པས། རི་ལྷུང་ལྷུང་བའི་ཚུལ་བརྟེན། དེར་
གྲོགས་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྲག་དོག་གི་རྣམ་རྟོག་ལྟར་བས། དེ་མ་ཐག་
དུ་ཞབས་ས་ལ་མི་རེག་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཉམས། སྤར་ལུན་རིང་དུ་བཞགས་པ་
བྱས་པས་སོར་ཚུད་ཟེད། དེ་ནས་ལྷ་རྩ་ལྷེར་ལོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་གསུངས། ཡང་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤར་བཞིན་བསྐྱལ་བས། རི་ཉི་མེར་བྱོན་ནས་སྦྱབ་པ་
མཛད་པའི་དོན་དེ་བྱིངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཞལ་གཟིགས་
ཤིང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་མི་ལབ་པ་བཞིན་དུ་གྲུག། མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་
བན་དུ་འཁོལ། ལས་ཆོགས་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བ་ཞིག་
ལྟར། དེའི་ཆེ་བོད་གྱི་བཅན་པོ་ཁྱི་སྒོང་ཕྱེ་བཅན་གྱིས་དབས་མཚུ་བྱི་ལ་སོགས་པ་
སྦྱན་འདྲན་དུ་བཏང་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཀའ་མ་གནང་བར་མ་བྱོན། དེ་རྣམས་
ལ་གྱི་ཡོ་ག་ཕྱེ་གསུམ་བཞད། དོན་དེ་བྱིངས་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་ཡོ་ག་ལ་འཇུག་པ་དང་།
རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་བསྐྱུས་འགྲེལ་དང་། བསམ་གཏན་བྱི་མའི་རྒྱུ་འགྲེལ་རྣམས་
མཛད། དེའི་གསུང་ལ་ཟིན་བྱིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད། མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་མ་བརྟེས་ཀྱང་མི་རིང་བ་ན་སྦྱ་ལུས་མི་སྤང་བར་གྱུར། སངས་རྒྱུ་ས་ཞི་
བའང་ཉི་མེར་བཞུགས་ཟེར་ནའང་། ལུ་རྒྱན་དུ་བཞུད་པ་ཡིན་པར་མཛོན་ནོ། །སྟོབ་

དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་བྱོན་པར་མངོན་པས་དེ་ལས་སྲ་
ཕྱིར་བྱང་བར་མི་བསམ་མོ། །རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་ངམ་རྣམ་པ་ལའི་དུས་ཀྱི་
གཏམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་བཤོ། །

༡༡ རྒྱལ་པོ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་ཡང་། ཉ་མོ་གས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་རྗེས་ལ་མ་ལ་ལྷོ་ལ་ཉ་མོ་གས་པ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པ་ལའི་མག་པ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་
སྲིད་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་བྱས། དེའི་རྗེས་སྲ་བ་ན་སྲ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པ་ལའི་
སྲས་ཅིག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་པ་བྱས། དེ་དག་གི་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་རྟོག་གི་པ་
ཆོས་མཆོག་དང་། རྣམ་མི་ཉ་མོ་གས་བྱ་བ་ཞིག་དང་། བེ་མ་ལ་མི་ཉ་དང་། རྣམ་ཀ་ར་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་མཆོད་པ་ཆེ་ཐང་དུ་མཛད་ཀྱང་ཕྱག་
རྗེས་གསལ་བ་མེད་པས་སྲ་ལ་བདུན་ལ་མི་བབྱང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བ་ན་སྲ་ལའི་སྲས་
མ་ཉི་སྲ་ལ་ཞེས་པ་བྱུང་། རྒྱལ་སྲིད་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དགཉིས་མཛད། དགས་ཅིས་སྲ་བྱས་
ན་རྒྱལ་པོ་འདི་འདས་ཅུ་མ་ན་བོད་ན་བཅན་པོ་ཁྲི་རལ་ཡང་སྐྱུ་འདས་པ་ཅུ་མ་གྱི་དུས་
ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
བྱང་མེགས་ཀྱི་སློམ་རིམ་མཛད་མཁན་ཏ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་
ཞིག་དང་། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་པན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་བསྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
བྱུང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་བྱིན་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་འང་འདི་སྐབས་
བྱོན་པར་མངོན། ཁ་ཆེར་འདུལ་འཛིན་ངོ་ན་མི་ཉ་དང་། སམ་རྩ་དེ་མ་དང་། དུ་ན་ལྷོ་

ལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་སྟེ། འདི་གསུམ་གྱིས་པོད་དུ་འང་བྱོན་པར་མངོན་ནོ། །

བྱུང་ཐོབ་ཏི་མྱོ་པ་ཡང་འདི་དུས་བྱུང་སྟེ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་གསལ། སློབ་དཔོན་
ཀུན་དགའ་སྣང་པོ་ནི། འཁྲུངས་ས་མ་ག་རྩེ་པ། རིགས་མེ་རིགས། སྟེ་པ་པལ་ཆེན་པ།
བྱུང་མཐའ་རྣམ་རིག་དབྱ་མ་པ། བི་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལར་རིག་པའི་གནས་ལྡ་ལ་སྦྱངས་པ་
ཞིག་ཡིན་ལ། རྟི་ག་ལའི་ཡུལ་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱུང་ཐོབ་པ་ཀླ་ཤ་ཅན་སྟེ། རབ་གསལ་ཆེ་
བའི་སློབ་མ་རྣམས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་འཆད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས་
ཡུལ་དེར་བྱོན། རབ་འབྱོར་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་མང་པོ་ལ་གཉུགས་ཏེ།
རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་བཞིན་པས་ནགས་ཁོད་དུ་སྦྱབ་པ་མཛད་པས་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞལ་གཟིགས། བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ། ལྷག་
པའི་ལྟ་དང་མི་ལབ་པ་བཞིན་དུ་བྱུང། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་བྱུང་པས་ལས་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ཅིང་། དངོས་བྱུང་ཀྱང་འབྱུང་བྱུང་དུ་བཞུགས་
པ་ལས། ཡུལ་དབྱས་ནས་སློབ་དཔོན་པ་རྩེ་པ་ལི་ཏ་ཞེས་བྱ་བས་སྟན་པ་ཐོས་ཏེ་ཆོས་
ཁུར་འོངས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པ་བཤད། སློབ་དཔོན་དེའི་དོན་
དུ་དོ་རྩེ་འབྱུང་བ་མཛད། དེས་ཡུལ་དབྱས་སུ་བཤད་པས་རྒྱལ་པོ་མ་ཉི་པ་ལས་ཐོས་
ནས། ཆོས་འདི་གང་ལས་ཐོས་ཞེས་བྲིས་པ་ན། རང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཡང་མཁྱེན་
ཏེ། རྟི་ག་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྣང་པོ་བཞུགས་པ་དེ་ལས་ཐོས་བྱས་པས།
རྒྱལ་པོ་དད་བསྐྱེས་ནས་སྟུན་བྱངས། མ་ག་རྩེ་པ་སྟེ་བྱོགས་འབར་བའི་ཕྱག་པ་དང་ཉེ་
བ་ཨ་ཅ་ཡ་ན་གཙུག་གི་ཁོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟ་ཁང་དུ་སྟུན་བྱངས། གསང་སྤྲུགས་

ཉན་པ་སོ་གཞི་ཏུ་མང་བར་བྱང་ཞིང། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་མང་དུ་མཛད། ཨོ་ཤི་བེ་ཤའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་སོ་བེ་ར་ཅ་རུ་
ཞེས་བྱ་བ་མ་ཉི་ལྷ་ལ་དང་པ་སྐྱུན་དུ་འགོ་བ་ཞིག་གིས་སྒྲིན་རྒྱལ་སོ་སྐྱུ་བྱང་བའི་
གནས་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སྐྱུན་བྱངས། དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་
འགྲེལ་ཆེན་མཛད། གཞན་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་རྒྱད་དུ་མ་ལ་འགྲེལ་བ་
མཛད་དོ། །

པོད་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོ་གའི་རྒྱད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་ཟེར་ཉེ། ཡོ་གའི་
རྒྱད་ནི་དུས་དེ་ཅམ་ན་འཕགས་ཡུལ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོངས་པ་ཡང་ཡོད་ཡོད་མི་འདྲ། ཡོ་
གའི་རྒྱད་རེ་རེ་ལ་འང་འགྲེལ་ཆེན་འགྲེལ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་མཛད་ཟེར་བ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་བརྒྱ་ཅའི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་
པར་མཛོན་ནོ། །

དུས་འདིར་སློབ་དཔོན་ལྷ་ཤོ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ཅེས་བྱུང་ཅིའི་རྒྱད་ལས་བྱུང་བ་ཐོབ་
པ་ཞིག་བྱང་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲིན་ཁ་ཆའི་ཡུལ་གྱི་བརྟེ་ཟབ་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་དུར་
ཁྲོད་བསིལ་བའི་ཆལ་དུ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྒྲོད་བའི་རྒྱད་ལ་
བརྟེན་ནས་དོན་ཅེས་སྐྱུབ་ཅིང་བཞུགས་པའི་ཆོ། མཐར་དོན་ཅེས་བྱུང་ཅིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་སོ་མཛོན་སྐྱུམ་དུ་ཞལ་གཟེགས། རྒྱད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པས་སྐྱུན་མོང་གི་
དངོས་བྱུབ་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར། མཆོག་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ་ཞུས་པས་སྐྱུ་
རྒྱན་གྱི་གནས་སྐྱུ་སོང་ཞིག །དའི་གནས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྩ་མཐུ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ན་བྱད་མེད་
ལྷུངས་མཐེང་གའི་མདོག་ཅན་དབྱལ་བ་ན་རིན་པོ་ཆེ་མཆད་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་རི་མོ་

ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་ལོངས་ཤིག་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཡང་བྱང་སྟེ།
མཁའ་འགྲོ་མ་དེས་བདུད་ཅི་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར། རྒྱུད་བཤད་ཅིང་
སྟེགས་བཅ་ཡང་གཏང། དེའི་ནང་གི་ཉེ་དུ་ཀ་བསྐྱོམས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ། ཕྱིས་མ་ལ་ཟར་བཞུགས་ཏེ། སྤང་པོ་བརྒྱད་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་གཟིགས་
ཏེ་དབང་བསྐྱུར་ནས། སྒོམ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྒོམ་དཔོན་རང་གིས་དུར་ཁྲོད་དུ་རོ་ལངས་
བརྒྱུད་བསྐྱབས་ནས་དེ་རེ་ལ་བྱིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་
ཐོབ་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱེ་བོ་གཞན་
ལ་སྦྱིན་པར་མཛད་དེ། རང་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་པ་ནི་མང་ཡང་གཞན་ལ་སྦྱིན་ཏུས་
པ་ནི་གྲུབ་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ལ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་བར་གྲགས་སོ། །ཡང་སྒོམ་དཔོན་དེ་
ལ་ལན་ཅིག་སྒོམ་མ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་སོ་སོར་བདུད་ཅི་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རེ་རེ་སྒོམ་དུ་བཅུག་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡང་བསྐྱར་པས་དོ་རྩེའི་སྐྱེ་ཐོབ་སྟེ་མི་
སྤང་བར་སོང་ངོ། །ཕྱིའི་སྒོམ་དཔོན་བདུད་ཅི་གསང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ།
དེ་ལ་དབང་རྒྱུད་མན་ངག་རྣམས་བསྐྱར་ནས། ལྷའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་བཞུགས་
དོ། །

སྒོམ་དཔོན་བདུད་ཅི་གསང་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣམས་འཁྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྟེ། གཏེར་གྱི་ཐུམ་པ་བརྒྱུད་ཅམ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱེ་བོ་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆིམ་པར་
མཛད་དོ། །ནམ་མཁའི་ལྷ་ལས་ལོངས་སྟོན་སྤངས་ཏེ་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཅམ་
རྟག་ཏུ་འདེགས་པ་བྱུང་། དེ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་གང་གི་དུས་སུ་བྱུང་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་།
འོག་གི་རིག་པ་བསྐྱེས་ན་རྒྱལ་པོ་དེ་སྐྱེ་བུ་ལ་མན་ཆད་ལ་བྱུང་བར་གསལ་ལོ། །དེའི་

སློབ་མ་ནི་སློབ་དཔོན་ལྷ་གོ་སྟེ། དེ་ཡང་རོ་ལངས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་བཟང་པོ་མང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ། རྒྱལ་ས་བཞིའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་པར་མཛད་པ་གྲོང་ཁྱེར་གྲ་ཡ་ཀ་དང་ཉེ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྡེའི་
སྣ་ཁང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷོ་རྒྱལ་ས་ཀའྲེར་དོ་རྩེ་བདུད་ཅིའི་སྣ་ཁང་ཆེན་པོ་ཡང་བཞེངས་
ཤིང་བརྟེན་ཏེ་མེད་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་རྒྱུད་ཀྱང་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་
དེ་ནམས་ཀྱི་མིན་ལས་མ་གཞུང་ཡང་རྒྱུད་འདི་སྟག་པར་དར་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མ་ལུ་རྟེན་ཏེ་དང་། བ་ན་སྤ་ལ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་ཉི་སྤ་ལ་
ནམས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་གཏམ་གྱི་སྐབས་ཏེ་སོ་གཅིག་པའོ། །

༡༡ རྒྱལ་པོ་མ་ལུ་རྟེན་ཏེ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

དེའི་སྐབས་ནི་རྒྱལ་པོ་མ་ལུ་སྤ་ལ་སྟེ། འདིས་རྒྱལ་སྤེད་པོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་
མཛད། ཨོ་ཏརྒྱ་བུ་མེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམས་གཙོ་བོར་
མཆོད་ཅིང་། དགེ་སློང་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ལྷ་བཅུ་ལ་འཆོ་བ་སྦྱོར། དེའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ཨུ་རུ་སྤ་ས་ཞེས་བྱ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། དེར་ཡང་ཉན་ཐོས་སེར་
པ་ལྷ་བརྒྱ་མེ་ལ་འཆོ་བ་སྦྱོར། མི་ཀྲ་མ་ཤི་ལར་སྤར་གྱི་སྒོ་ལ་དེ་ག་བཟུང་སྟེ་མཆོད་
འོས་ཀྱི་མཐེལ་དུ་མཛད། དཔལ་ལྷ་ལེརྩེར་ཡང་ཆོས་གཞི་འགའ་མེ་བཅུགས། སྒོ་མ་
བུ་མེ་དང་། ལེརྩེ་དང་། ཆ་བ་གསུམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཆོས་
གཞི་མང་པོ་བཅུགས། རྒྱལ་པོ་མ་ཉི་སྤ་ལའི་སྐྱེ་ཆའི་སྤེད་ཅམ་ན། མི་ལོ་ལྷ་ཅུས་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སྐྱབ་བངས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་སུ་དར་བར་མཛད། རྟོག་

གོ་བ་རྒྱན་མཁན་པོ་སྟེ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྤེས་པ་བྱུང་། ཡོག་བ་བརྒྱ་ལྟགས་ཀྱི་
དང་། རྩེ་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བཀ་པོ་དམ་ཆེག་རྩེ་རྩེ་དང་། སློབ་དཔོན་ཐ་ག་ན་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་། བེ་ཁོ་ལྷ་ཙུའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་གསལ། དེའི་སློབ་མ་དུས་འཁོར་
ཞབས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཀ་བྱུང་བར་མཛོན་ནོ། །

རྒྱལ་པོ་འདི་འདས་ནས་དེའི་མག་བ་ཤུ་ཕུ་ལས་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་བཅུ་གཉིས་
བྱས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རྩེ་རྩེ་ནི། སྟོན་རྒྱལ་པོ་བ་ན་ལས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་
སྐབས་ཤིག་ཤར་ཕྱོགས་ཙུ་རྩེར་རྒྱལ་སྤོན་ས་ན་ཉ་ན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་
བཅུན་མོའི་མཆོག་ག་ཟུགས་དང་སློ་གྲོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་དེ་
ལ་ཆ་ལྟག་ཏུ་ཅིས་སུ་བྱེད་ཅིང་། ལུས་བྱེད་པ་ན་འདར་གསེར་གྱི་རུས་སྤལ་གྱི་སྟེང་དུ་
འཛོག་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པར་སྟེད་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་དེས་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་སྟོང་པོའི་ཞབས་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞུས་པའི་ཡོན་དུ་
བཅུན་མོ་དེ་དང་། ཉ་དང་། གསེར་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཕུལ། དུས་
གཞན་ཞིག་ན། དེ་ལ་སྟོང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་སྤྲས་མཆོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཅས། ལོ་
བདུན་ལོན་པ་ན་བྲམ་ཟེ་ཡི་གེ་སློབ་པའི་གྲར་བརྒྱུད་པས། བམ་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེའི་
ཁྱེལ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ནི་རིགས་ངན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་སོ། །རྒྱ་མཆོན་
འིས་པས། ཁྱོད་ཀྱི་པ་ནི་ནང་པའི་སྤྲགས་པ་ཡིན་པས་དམངས་རིགས་ཀྱི་བཅུན་པ་
གལ་འགོར་འཛོག་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་
མེད་པར་བསྐྱེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མང་དུ་གཅིས་པས་དེ་དུ་ཞིང་བྱིས་དུ་ལྟོག་པ་ན།
ཡབ་ཀྱིས་འིས་པ་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་བཤད་དོ། །འོན་འདི་དག་ཟེའི་ཀྱིས་གཞོན་དགོས་

ཞེས་གསུངས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར། རྗེས་སུ་གནང་བ་སྦྱུང་ཏེ་སྤྱོད་ཏེ་
བརྟུག་པས་ལོ་གཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་སོང་བ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གསལ་སྒྲུང་མཆེད་ཅིང་
བྱུང་བའི་ཏྲགས་བྱུང་ནས། སྤྱི་ལ་བུའི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་འོད་དམར་སེར་གྱིས་ལམ་
གྱིས་ཁྲབ། མས་ཁ་ཟས་སྦྱེལ་དུ་འོངས་པས་དེ་ལྟར་མཐོང་སྟེ་སྤྱི་ལ་བུ་ལ་མེ་མོར་རོ་
སྦྱུང་ནས། ཆོ་ངེས་བཟུང་བས་ཉིང་དེ་འཛིན་སད་དེ་འོད་ཀྱང་ཡལ་ལོ། །དེར་ཡབ་ན་
རེ། དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲུང་དེ་ལ་ཞག་བརྟན་དུ་བཞག་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་
དང་མཉམ་པ་ཞིག་འོང་ནའང་། ཅུང་ཟད་བར་ཆད་དུ་སོང་། འོན་ཀྱང་རིག་པའི་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཤོས་རྒྱས་པ་ཞིག་འོང་གསུང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་
བྱུང་སྟེ་ཡི་གེ་དང་། བཟོའི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་། སྤེབ་སྦྱོར་མཛོན་བཟོད་ལ་སོགས་
པ་མ་བསྐྱབས་པར་ཤེས། གཞན་ཡང་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་སྒྲོག་པ་ཅོམ་དང་།
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆར་རེ་བྱུང་བལྟས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཏེ་མཁས་པའི་
དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོར་གྱུར། རི་སྤྱི་འཆོ་བའི་བར་དུ་རྟེན་དགོ་བསྟེན་ཡིན། ཡབ་ལ་རི་
ཅོམ་མངའ་བའི་གསང་འདུས་བདེ་ཤེས་སོགས་གསལ། གཞན་ཡང་སྒྲ་མ་མང་དུ་བསྟེན།
ཁྱད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་ལ་གསལ་བར་རུས། གང་
གི་ཆེ་བླ་མ་ཟེ་སྤྱིང་པའི་ཞབས་སྤྱོད་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་ཉི་ལྔ་ལའི་དུས་རྒྱལ་
པའི་བ་ཏུ་མ་ཐོབ་པས། དུལ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ལྟ་ཁང་རྣམས་ལ་བྱུག་མཛད་པ་དང་། བརྟེ་
ཏ་རྣམས་དང་རིག་པ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་བྱོན་ཏེ། ལན་ཅིག་ཁ་སྤྲེལ་བྱོན་པ་ན། སྒོ་
བྱུང་ན་མི་གཡོ་བའི་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཞིག་གཟིགས་ནས། སྤྱིང་པའི་གཟུགས་ཅན་
འདི་ལྟ་བུ་སྦྱུང་ནས་མ་དད་པ་ཞིག་བྱུང་། མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྤྱུགས་

ཀ་ནས་མི་གཡོ་བ་མང་པོ་སྒྲིམ་ནས་གདུག་པ་ཅན་ཆར་གཅོད་པ་མི་བས། སངས་
རྒྱུ་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་མ་དད་པ་བྱས་སོ། །སྐྱམ་ནས་བཤགས་པ་མཛད་
བས། སྒྲོལ་མའི་ཞལ་གཟིགས། ཁྱིད་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་གིས་
ཤིག་ཕྱིག་པ་བྱང་བར་འབྱུང་རོགས་ཅུང་། དེ་ནས་ཕྱིས་རྒྱལ་པོ་མཐུ་ཤུ་ལའི་དུས་སུ་
མི་ཁྲ་ཤུ་རི་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་གཞི་བཟང་པོ་ཞིག་ཤུལ། བི་ག་མ་ལ་ཤི་ལའི་བརྟེན་ཏེ་
བ་ཏུ་ཡང་ཤུལ་ནས། ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས། སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཆེར་བྱུང་།
བསྐྱབ་བདུས་དང་། སྒྱིད་འཇུག་དང་། ཉན་མཁའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་སྟེ་སོགས་བསྐྱུས་
འབྲེལ་རེ་ཡང་མཛད། མདོ་སྟགས་གི་བསྟན་བཅོས་ཐོར་བྱ་བརྒྱ་ཅ་ཅམ་མཛད་དོ། །

ནག་པོ་དམ་ཆིག་རྟོ་རྟོ། སྒྲོལ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གི་ཆོས་
བརྒྱད་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ར་རའི་ཡུལ་གི་དབེན་གནས་ཞིག་ཏུ་དབྱེས་པ་དོ་རྟོ་
ཐང་སྐྱ་ཞིག་བཟུང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་ཀྱིན་བཞུགས་པ་ལས། ལོ་མང་དག་
སོང་བའི་སྐབས་ཤིག་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གི་གསལ་སྒྲུང་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་པ་ཞིག་གི་སྐྱབས། དེག་མས་བལྟས་པས་བྲིས་སྒྲུའི་མདུན་ན་ཡོར་ཡོར་བ་
ཞིག་འདུག ། སྒྲོལ་དཔོན་ལ་སྟན་པས་གསལ་སྒྲུང་སད་དེ། ཡོར་ཡོར་དེ་ལ་ཐུག་གིས་
བསྐྱབས་པས་མི་རོ་ཞིག་འདུག དངོས་བྱུང་གི་རྩ་ཡིན་པར་མཐུན་ནས་ཆོས་ཆོས་
མེད་པར་གསོལ་བས། བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་ལ་ཞག་བདུན་འབྲམས་ཏེ་སད་པ་ཅམ་ན།
དབྱེས་པའི་དོ་རྟོ་དཀྱིལ་འཁོར་མཛོད་སུམ་དུ་ཞལ་གཟིགས། རུས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ལ་མངའ་བརྟེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་མཐུ་ཤུ་ལ་དང་། ཤུ་སྐྱ་ཤུ་ལའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་
སྐབས་གི་གཏམ་སྟེ་སོག་ཉིས་པའོ། །

༡༡ རྒྱལ་པོ་ཙུང་ཀའི་དྲུས་ཀྱི་གཏམ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མཐུ་སྤ་ལའི་སྤས་ཆེ་བ་སྤྱི་ལྟ་སྤ་ལ་ཞེས་བྲ་བ་རྒྱལ་སྤིང་དུ་
བསྐྱོས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ནས་འདས། དུག་རྗེས་ཀྱང་མེད་པས་བདུན་ལ་མི་བབྲང་། མཐུ་
སྤ་ལའི་ཆེ་སྤང་ཙམ་མཁ། འདི་དྲུས་ཙམ་ན་བོད་དུ་བསྟན་པ་བྱི་དར་མགོ་བཙམས་པ་
རགས་ཅིས་སུ་དྲུས་མཉམ་པར་བྱའོ།

འདི་སྤབས་བྲམ་ཟེ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱང་བྱང་། བྲག་པོ་སྤྱོད་པ་ཚུང་བའི་ཡང་སྤ་
ཆེད་སྤང་གི་དྲུས་ཡིན་པར་བྲགས། སྤས་ཚུང་བ་ལོ་བཅུ་བདུན་ལས་མི་འགོ་བས།
བར་དེར་དེའི་ཞང་པོ་ཙུང་ཀ་ཞེས་བྲ་བས་རྒྱལ་སྤིང་བྲས། ཁོ་རང་གི་རིང་ལ་སྤོབ་
དཔོན་འཁྱིལ་པོ་གས་སྤྱན་དངས་ཏེ། མཁས་པ་སྤོབ་ལྷན་གྱི་ཐ་སྤྱོད་བྱང་། རྒྱལ་སྤིང་
ཀྱང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་བྲས། དུ་རུས་ལོ་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲུགས་པས་ཀྱང་གཡུལ་རྒྱལ།
ལན་ཅིག་རྩི་ག་ལ་བ་རྣམས་ངོ་ཤོག མ་ག་རྩར་དམག་བྱང་བ་ལ། བེ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་
གཏོར་མའི་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་གཏོར་ཆེན་བྲས་ནས་གསྤྲོ་ལ་ལོ་བས་རྩི་ག་
ལའི་དུ་རུས་བྲ་བཏང་ནས་བྱང་བས་བྲ་མང་པོ་རྩིག། གཡུལ་ངོ་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཏེ་
མངའ་ཡོག་དུ་ཚུད་ནས་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་བྱང་། བྲིས་ཁོང་རང་གི་ཆ་པོ་རྒྱལ་པོ་
མཐུ་སྤ་ལའི་བྲ་ཚུང་ཤོས་རྩེ་ལ་སྤ་ལ་རྒྱལ་སྤིང་དུ་བསྐྱོས་ནས། རྩི་ག་ལའི་ཤར་ཚོགས་
རྒྱ་མཆོ་དང་གསྤྲོ་འབྲས་མཆམས་ཀྱི་སྤིང་ཐན་འབྲ་བ་སྤྱི་ལྟ་ཞེས་བྲ་བའི་ཡུལ་དུ་
བསྐྱད་ནས་ལོ་ལྷན་འདས་སོ།

དེ་སྤབས་སུ་བྱང་བའི་མཁས་པ་སྤོབ་ལས། ཤར་སྤོབ་སྤྱང་བ་པོ་སྤོབ་དཔོན་
རྩུ་ཨ་ཀ་ར་འཁྱིལ་པོ་ལོ་རྒྱུས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། སྤོབ་སྤྱང་བ་ཤེས་རབ་

འབྱུང་གནས་སྒོ་གྲོས་ནི། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ། ལུ་སྟེགས་དང་ཚོད་པའི་ཆོ། འཇམ་དཔལ་གྱི་བྲིས་སྐྱ་ཞིག་ལ་མཆོད་པ་དང་གསོལ་གདབ་མཛད་པ་ཅམ་གྱིས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོད་པ་རི་ལྟར་ཟེར་དུ་འོང་བ་དང་། དེའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཅིག་ཅར་ཐུགས་ལ་ཤར་ནས་སྒྲར་བཅུད་པའི་ཆེ་རེས་པར་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། །ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་ཅམ་གྱི་མཆོན་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཤེར་འབྱུང་སྒོ་གྲོས་དང་། ཤེར་འབྱུང་སྒྲས་པ་གཅིག་པར་འདོད་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡང་མང་དུ་སྤང་། འདི་ནི་རྟེན་དག་སྒྲོང་ཡིན་ལ། ཤེར་འབྱུང་སྒྲས་པ་ནི་དག་བསྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །

ལུ་བ་སྒོ་སྒྲུང་བ་སྒོ་བ་དཔོན་དག་གི་དབང་སྤྱུག་གྲགས་པ་ནི། དུལ་སྒྲ་རྩ་ཏ་སྤྱིར་སྐྱེ་འཁྲུངས། རིགས་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཡིན། དག་འདུན་པལ་ཆེར་པའི་སྒེ་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། མཁན་པོས་བཏགས་པའི་མཆོན་ནི་ཤི་ལ་གཏི་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་ཆོད་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱང་མང་རབ་མཐུན་པའི་བརྟེན་ཏེ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་དུས། ཀོངླ་ན་རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་རྗེས་འབྲང་ཏེ་ས་བརྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ཞུས་ཏེ། མ་གཞི་སྒྲའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་མནལ་ལམ་དུ་ཞལ་གཟིགས། དག་གི་དབང་སྤྱུག་གི་དངོས་བྱུང་བསྐྱབས་ན་འབྱུང་བམ་མི་འབྱུང་བ་བཏགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་པར་མཐུན། གཞི་འགྲམ་དུ་བསྐྱབས་པས། ཤིང་ཀ་ར་ཕྱི་རའི་མེ་ཏོག་དམར་པོ་སྒྲ་དང་འོད་འབྲེན་པ་དེ་གཞི་ལ་འཕངས། དཔག་ཆོད་མང་པོར་ཡུད་ཀྱིས་ཁྲིར་ནས་སྒྲར་ཡང་བྱེན་དུ་སྒྲིག་པས་དེ་ཉིད་ཆུ་དང་བཅས་པར་གསོལ་བས་དག་གི་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཉི་མ་རེ་རེར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟོང་ཕྲག་རེ་རེའི་ཆོད་ཀྱི་གཞུང་གི་

ཆོག་དོན་མ་ལུས་པར་མཐུན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་བྲོས་བྱུང་བས་དག་གི་དབང་ལྷན་
གྲགས་པ་ཞེས་མཆན་གསོལ་ལོ། །མདོ་སྒྲགས་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་
མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ། འཆད་ཚད་ཚུལ་གསུམ་གང་ལའང་ཐོགས་པ་མེད་པ།
ཁྱད་པར་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ཉག་པར་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་བྱུང་།
དེར་ཡུལ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྤྲ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་མང་པོ་ཆར་གཙོད་པའི་སྒོ་བྲོས་
ཅན་དུ་གྱུར་ནས་སྟན་གྲགས་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་སྟུན་བྲངས་ཏེ་རྒྱ་ལེན་
དང་། བི་ག་མ་ལ་ཤི་ལའི་བྱབ་སྒོ་བར་བསྐྱོས་ཤིང་། ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་ནོར་
མྱངས་ཏེ་དུས་ཉག་ཏུ་ལྷ་ཁང་དང་དགེ་འདུན་མང་པོ་ལ་མཆོད་པར་མཇུག། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་གཞི་བརྒྱད། གསང་བ་འདུས་པ་འཆད་པའི་ཆོས་གཞི་
བཞི། བདེ་དབྱེས་གདན་བཞི་སྤྲ་ལྷ་འཆད་པའི་ཆོས་གཞི་རེ་རེ། དབྱུང་ཆད་ཀྱི་ཆོས་
གཞི་ཐོར་བྱ་དང་བཅས་པ་ཆོས་བྲུ་མང་དུ་བཅུགས། བཅུད་ལེན་མང་པོ་སྐྱབ་པར་
མཇུག་དེ་གཞན་ལ་བྱིན་པས། ལོ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་སོགས་སུ་སྐབ་ཅིང་ཞན་པོ་ཡང་
གཞོན་བྱར་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བྱིས་པ་ཆོས་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་
ཅོམ་ལ་པན་བཏགས། རིག་ཆོགས་དང་། པར་བྱིན་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་། གསང་
འདུས་དབྱེས་རྟོག་གཞིན་རྗེ་གཞི། ལྡར་གཞིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་
འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པ་དུས་ཉག་ཏུ་གསུང་། གཞན་ཡང་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཅིང་།
སྤྲ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་བརྒྲག་པ་ལ་སྒོ་ཤིན་ཏུ་ནོ་བས་བྱབ་བྱོགས་ནས་འོངས་བའི་ཆོལ་
བ་སུམ་བརྒྱ་ཅོམ་སུན་བྱུང་། སུམ་ཚུ་ལ་དམིགས་པ་བཏང་ན་དེ་མ་ཐག་ཁོལ་བ་དང་།
སྐྱ་གཟུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བ་ན་འཕར་གཡོ་འབྱུང་བ་དང་། ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་དོན་དུ་

དགྲིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་ཞིག་ལ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་རང་དུ་ཤ་བརྗོལ་བྱུང་བ།
དམིགས་པས་སྤང་འཁོར་མཛད་པའི་མཆམས་ནས་ལོག། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
མཆར་ཅན་གྱི་ལྟས་ཐོར་བུ་བཞིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་མངལ། ལན་ཅིག་དག་སྒྲིང་ཨ་མ་རྩ་
ཏྲེ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དང་ཆོས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱེང་མཛད་པས། དེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡུང་
བྱངས། དེ་ལ་གྲུལ་ཀའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་ལ་བྱར་ཟ་བའི་ཆོག་བརྟན་
མཛད་པས། དེ་བུ་ཁོ་ན་ལ་ལྷགས་སྤངས་ཤིང་ཆོས་གསུང་མ་ཐུབ། ཚུལ་དེས་ལྷ་
བ་ལག་འ་སྤྱང་ནས་སྒྲོལ་མ་ལ་ཞུས་པས། སྒྲོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་ཆོག་གིས་
བརྟན་པ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོལ་དཔོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྟོན་པ་གྱིས་གསུངས་བ་
བཞིན་བསྟོན་པ་བཅམས་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱང་བ་བྱངས། དེ་ལྟར་བེ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལར་ལོ་མང་
པའི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཛད། སྒྱ་ཆའི་སྤྱད་ཅམ་ན་བལ་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས། གཙོ་བོར་
སྒྱལ་བ་ལ་གཞོལ་ཞིང་། ལྷགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཅུང་ཟད་གསུངས། གཞན་ཆོས་ཆེར་མི་
སྟོན། བཅུན་མོ་མང་པོ་འང་མངའ་བས་སྒྱེ་བོ་པལ་ཆེར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་
ཏེ་འོང་བས་བསམ་པ་ལས་མེད། ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོས་ཤུག་ཏུ་རིར་འཁོར་ལོ་སྒྲོལ་པའི་
ལྷ་ཁང་གཅིག་བཞེངས། དེའི་རབ་གནས་ཀྱི་མཐར་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཞིག་
བྱ་བར་འདོད་ནས་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷགས་པ་མང་པོ་དག་བསགས། ཆོགས་
དཔོན་ལ་སྒྲོལ་དཔོན་སྤྱན་འཛེན་པའི་པོ་ཉ་བཏང་། སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་སྤྱིལ་བུའི་ལག་ན་
བྱད་མེད་སྒྲིག་མོ་ཞིག་དང་། ལུ་མོ་མདོག་ནག་མོ་ཁྲི་གཏུམ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་སྒྲོལ་
དཔོན་གང་ན་བཞུགས་བྱས་པས། ཉང་ན་ཡོད་ཟེར། དེས་ནང་དུ་ཕྱིན། རྒྱལ་པོའི་
ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཔོན་ལ་འབྱོན་པར་ཞུ་བས། ཁྱེད་ཉིད་མཁྱོགས་པར་

སོང་། དེ་ཡང་དམ་ལྷོ་ལོང་གསུང་། དེས་མགྲོགས་པར་བྲིན་ཅ་ན། རྒྱ་མཁེད་དང་ཉེ་བའི་
ལམ་གྱི་གཞི་མདོ་ཞིག་ན་སློབ་དཔོན་བཙུན་མོ་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྤར་བྱོན་ཏེ།
ཁྱོད་མ་བྱུང་བས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་གསུང་། རབ་གནས་དངོས་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་དེ་གྲུ་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཁང་གི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་ཡབ་ཡུམ་
གསུམ་བཞུགས། ཆོགས་རྩས་མི་དུག་ཅུ་ལྷག་ཅིག་གི་སྐལ་པ་སྤངས་ཏེ་སོང་བས།
རྒྱལ་པོས་བསམ་པ། རང་ན་མི་གསུམ་ལས་མེད། ཆོགས་རྩས་འདི་ཙམ་དགོས་པ་ཅི་
ཡིན་སྟམ་ནས་སྒྲོ་སོང་ནས་བཏུས་པས། འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་དུག་ཅུ་ཙམ་གཉིས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ནས་ཆོགས་རྩས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཐོང་
སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་སློབ་དཔོན་འཇམ་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དམ་ལྷོ་ལོང་གསུང་
གནས་དེ་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆོད་ན། ལྷོ་སྒོ་སྤྱང་བ་རག་
དབང་གྲགས་པ་དང་། ལུབ་སྒོ་སྤྱང་བ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཟེར་བ་གདའ་ནའང་།
འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིག་ཆ་གསུམ་གྲུང་མཐུན་པ་ལྟར་བཀོད་དོ། །

བྱང་སྒོ་སྤྱང་བ་ནི། ལྷ་རོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་ཤེས། སློབ་དཔོན་དེ་
ལ་ནི་ཚོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལྷན་པས་ཀྱང་ཆོས་གསན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་
དཔོན་ལྷན་པ་དཔོན་སློབ་མཆོད་པ་ཞིག་མཇུག་པའི་སྐབས། སློབ་མ་ཞིག་གིས་གཏོར་
མ་བསྐྱལ་བར་བྲིན་པས། གཏོར་སྟེགས་ཀྱི་སྟེང་ན་ནལ་འབྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པ་
ཞིག་མཐོང་ནས་གཏོར་མ་ཅི་དགར་བསྐྱུར། ཤིན་ཏུ་སྐྱག་སྟེན་དུ་ལོངས། སློབ་དཔོན་
ལ་ཁྱུས་པས། ལྷ་རོ་བ་ཡིན་པར་མཐེན་ནས་སྤྱོད་བྱངས། དུས་དེར་ཞབས་ལ་
གཏུགས་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གདམས་པ་ཤིན་ཏུ་

མང་བར་གསལ། གྱིས་ཀྱང་ཡང་ཡང་གྲུས་བས་བཏུད། ཏུས་གྱིས་ཤུཌི་བ་བྱུབ་པ་
བརྟེས་ཅམ་གྱི་ཏུས་ཤིག་ན། ལྷ་རྩོལ་སྤོང་བ་ཅིག་བསྐྱམས་ཏེ། སྤྱི་བོ་གྲུན་ལ་སྤོང་བ་
ལྷར་མཛད་པ་ལ་ཆོམ་པོ་ཞིག་གིས་སྤོང་བའི་ནང་དུ་གྱི་ཚུང་གཅིག་བསྐྱུར། ལྷ་རྩོལ་ས་
ལྷ་སྤངས་མཛད་པས་མར་ཁུ་ལྷར་ལྷེམས་གྱིས་ཁྱེན་ས་གསོལ་ཏེ་སོང་། བཞི་མདོན་
སྤང་བོ་ཆེ་ཤི་བའི་རོ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་འང་གོང་འཇུག་མཛད་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱུལ།
དེའི་ལོགས་ནས་མར་ཤུཌི་བ་མེབས་པ་ལ། ལྷ་རྩོལ་འཇུག་གིས་ཁོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་
བ་ཡིན་པས་རྟགས་དེ་ལྷར་ལགས། ད་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་རྟགས་སྟོན་པར་མི་
སྤོའམ་གསུངས་པ་ལ། སྤོབ་དཔོན་ཤུཌི་བ་ན་ལེ། བདག་ལྷ་བྱས་གཞན་ཅི་ཞིག་འཆོལ་
ཏེ། འོན་ཀྱང་ཁྲིད་ལྷ་བྱས་གནང་ན་བྱའོ་གསུང་སྟེ། མདུན་ན་ཚུར་ཚུའི་བྱམ་པ་ཐོགས་
པ་འགའ་བྱུང་བ་ལ་ཚུ་ལ་སྤྲུགས་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་གསེར་ཁྱེན་མར་སོང་། དེར་
དགེ་འདུན་རྣམས་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བགོས་ཏེ་བྱིན་ནོ། ། ལྷ་རྩོལ་ས་ཀྱང་
བྱང་སྟོ་སྤང་བ་ལོ་འགའ་ཞིག་མཛད་ནས། སྤྱོད་པ་ལ་གཤེགས་པ་ཡིན། དེར་རྗེས་
དེའི་ཆབ་གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་གིས་མཛད། དེ་ནི་ཨོ་ཉི་བེ་ཤར་རྗེ་རིགས་ལས་སྤྱི་
བ་བརྟེས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།
རིགས་སད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རིག་ཆོགས་དང་། སྤྱོད་ཕྱོགས་དང་། ཁྲད་པར་དུ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་མཁས་པ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་
ཤིང་དངོས་སུ་ཆོས་གསལ་བ་ཞིག་གོ།

དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྟོ་རྟོ། སྟོན་ཁ་ཆའི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་
ཞིག་གིས་ལྷ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་བསྐྱུབས་པས་ཡུང་བསྟན་ཐོབ་སྟེ། ཁྲོད་ཀྱི་རིགས་

བརྒྱུད་ལ་མཁས་པ་གྲགས་ལྡན་གྱི་སྐད་ལྟར་ལྟོང་ཞེས་ལུང་བསྟན། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མི་
རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞི་ཡན་ཆད་དུ་ཐུ་སྟེགས་པ་ཡིན། ཙམ་པར་བཅས་ཟེ་ཏ་རི་རྩ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་སངས་རྒྱུ་པ་དང་བསྟན་པ་དབང་དུ་བཅུགས་ནས་བཅད་པས་ཚོད་པ་པམ་སྟེ་
ནང་པ་ལ་ཞུགས། ཆོས་ཀྱང་མཁས་པར་མཁེན་པའི་པཎྜི་ཏར་གྱུར། དེའི་སྐུ་མི་
བཅས་ཟེ་རིན་ཆེན་དོན་ཡིན། རྟེན་ནི་དག་བསྟེན་ཡིན་ལ། དགྲུང་ལོ་སྐུ་མི་ཚུའི་བར་དུ་ཁ་
ཆེ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་མདོ་སྐད་ཀྱི་འགན་མཐའ་དག་ཐུགས་སྦྱང་།
དེ་ནས་མ་གཞིར་བྱོན་ནས་གསན་པའི་འཕྲོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཛད་ཅིང་། དོན་གཤམ་དུ་
སྦྱབ་པ་མཛད་པས་འཁོར་ལོ་སྦྱོར་པ་དང་། དོན་པག་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མང་པོ་
ཞལ་གཟིགས། རྒྱལ་པོས་བེ་ཁ་མ་གྱི་ལའི་བ་ཏ་ལུལ། དེར་ཡང་སྐད་ཀྱི་ཐེག་པ་
ནས་གངས་དུ་མ་དང་། ཆད་མ་སྟེ་བདུན་དང་། བུམས་པའི་ཆོས་ལྷ་སོགས་གཙོ་བོར་
གསུངས། ལོ་མང་པོ་ཞིག་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད། སྤར་ཡང་ཁ་ཆེར་ཕེབས་ནས། ཐུ་
སྟེགས་མང་པོ་ཞིག་ཚོད་པས་སྐྱོད་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀོད།
རིག་ཆོགས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་གྲ་
ཡང་འགའ་རེ་བཅུགས། སྤྱི་ཆའི་སྦྱང་ལ་རུབ་བྱོགས་ལྷ་རྒྱན་དུ་གཤེགས། ཁ་ཆའི་
ཡུལ་ན་བཅས་ཟེ་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་ཤིང་དབང་སྐྱུ་གི་ཞལ་མཛོད་བ་
ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་ཁོང་རའི་ལྷས་ལྷ་རྒྱན་དུ་སོང་ཞིག་དོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཅེས་ལུང་
བསྟན། ལྷ་རྒྱན་དུ་ཕྱིན་ནས་བཅས་ཟེ་རིན་ཆེན་དོན་དང་མཛུལ། བསྟན་པ་དབང་དུ་
བཅུགས་ནས་བཅད་པས་རིན་ཆེན་དོན་རྒྱལ། དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
ཞུགས་ཏེ་མིང་གྲ་བྱ་བ་རྩོ་ཞེས་པར་བཏགས། སྐད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབ་པས་ཕྱིས་

དངོས་བྱུང་གྲང་ཐོབ། བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཨླ་ཙཱ་དམར་པོར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་
རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དེ་ཨླ་རྒྱན་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་ལུས་སུ་གཤེགས་ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་
རྣམས་ཟེར་རོ། །

རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་འཇམ་མཁུ་ཇ་ན། དེའི་སྤྲས་སརྩ་ན་ཡིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་
རྣམས་ལ་འཇམ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལོ། ། དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་པ་རྩྭ་ན་ལྷོ་མི་འུ་ནི་
མཐའ་གཉིས་སུ་སེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་མཁན་དེ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྷན་ཨི་ཏི་
ཤའི་ཡང་སྐྱེ་བྱེད་ཆེ་བའི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁར་འབྱུངས། དང་པོར་ཉན་
ཐོས་སེལ་བའི་བརྒྱུ་ཏེ། དེའི་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
ལ། ཕྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་སྐྱེས་སྐྱུང་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་
ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཡང་མང་པོ་མཁྱེན། བྱད་བར་མདོ་
རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གོམས་པ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་དང་། བྲམས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་གསུམ་ཡང་ཡང་
ཞལ་གཟིགས། མདོན་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་མངལ། ལན་ཅིག་བི་ཀ་མར་བཞུགས་
པའི་ཆོ། སློབ་མ་དག་ཚུལ་ཞིག་ལ་བྱོད་ད་ལྟ་སྤྱད་བར་སོང་། གནངས་ཀྱི་ཉིན་པར་ཉི་
མ་གྲུང་ལ་ག་ཡའི་ཁྱོད་བྱེད་དུ་སླེབ་པ་གྱིས། དོ་རྩེ་གདན་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་དང་།
དཀོན་གཉིར་རྣམས་དེ་ན་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་དུས་སྟོན་ལ་སོས་འོང་བར་འདུག བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་གཞོན་ལ་ལ་མའི་གཞོད་པ་འོང་བར་འདུག་པས་དེ་རྣམས་
བྱིད་ལ་མེ་སྟོན་ཞིག་གསུང་། དེས་ཕྱིན་པས་ལུང་བསྟན་པ་བཞེན་ག་ཡར་དོ་རྩེ་གདན་
པ་རྣམས་དང་འབྲུད། ཁོ་བོའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཡར་འདེངས་བྱས་

པས་མེད་ཅམ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་བསྐྱད། ལྷག་མ་མེད་ཅམ་དང་བཅས་རྩོམ་གཤམ་ཏུ་
འོངས་པས་རྩོམ་གཤམ་གྱི་གཞོལ་ལ་མེ་ཤོར་ཏེ། མེ་ནང་ཀུན་ཏུ་འབར་གྱིན་འདུག
དེར་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གྱིན་མེ་བསད་པས་ལྷ་ཁང་ཞིག་པ་ཆེར་མ་བྱུང་། རི་མོ་
བྱབས་པ་དང་ཤིང་ཆོག་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསོས། གཞན་ཡང་ཆོས་གཞི་
ཉམས་པ་གསོས་པ་དང་གསར་ཏུ་བཙུགས་པ་འང་མ་གཏོང་དང་། རྩི་ག་ལ་གཉིས་ཀ་
ན་མང་བར་ཡོད། མཁས་པ་སློབ་ཏུ་འདི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཡ་ལྷ་ལའི་རྒྱལ་སྤིང་སྤྱོད་བའི་
སྤྱོད་གྱི་དུས་ནའང་ཡོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཅ་ན་ཀ་འདས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེར་བྱས་ཀྱང་
ལྷ་ལའི་རིགས་མ་ཡིན་པས་བདུན་ལ་ནི་མི་བབྱང་དོ། །འདི་དུས་ནས་བཟུང་ཁ་ཆེར་
ཆད་མ་ཤིག་ཏུ་དང་། རྩིག་གོ་བ་ཉི་མ་སྤྲས་པ་ཡང་བྱུང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཅ་ན་ཀ་འདི་སྤྲབས་
གྱི་གཏམ་སྟེ་སོ་གསུམ་པའོ། །

༡༤ རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཡ་ལྷ་ལ་སོགས་གྱི་དུས་གྱི་གཏམ།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ཡ་ལྷ་ལས་རྒྱལ་སྤིང་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཅམ་བྱས་ནའང་།
སྤར་གྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པ་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་དམིགས་སུ་
ཐོན་པ་ཆེར་མ་བྱུང་། བེ་ཁ་མ་གྱི་ལར་ནི་པ་རྩེ་ཏ་བདུན་ཅུ་ཅམ་གྱི་བ་ཏ་ལས་མ་
ཚུགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་ལྷ་ལ་བདུན་ལ་མི་བབྱང་དོ། །རྒྱལ་པོ་འདིའི་དུས་ལ།
མཁས་པ་སློབ་ཏུ་འདས་པའི་འོག་ཅམ་ཏུ་རྩོམ་རྩོམ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤར་བྲགས་པ་དྲེ་
པི་ཀར་གྱི་རྩོམ་མཁན་པོར་སྤྱོད་བྱུངས། འདིས་ཨོ་ཏུ་ཕུ་རི་ཡང་བསྐྱུངས། དེ་ནས་
མི་རིང་བ་ན་མངའ་བདག་མི་ཏི་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་དར་བ་ཡིན། མི་ཏི་བ་དཔལ་གྱི་

རི་ནས་འཁོར་བའི་དུས། ལྷནི་པ་སོགས་མཁས་པ་སྒོ་དུག་གི་དུས་ཡོལ་ནས་ལོ་ཡང་
འགའ་རེ་སོང་བ་ཡིན་པས། སྔོན་གྱི་དོ་ཏ་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆལ་ཆོལ་ལ་
སྦྱང་སོ་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་དོ་ཏའི་ལོ་རྒྱུས་འབྲམས་སོ་རྣམས་ན། མི་ཉི་ཤ་ནག་སོ་སྦྱོད་པའི་སྤེ་
བ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས། འབར་བའི་གཙོ་སོ་སྦྱོད་འཆང་ནག་སོ་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་
བསྐྱེས་པ་ཉོག་ཉོག་སོ་དག་ཡོད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་ཡིད་བརྟན་དུ་བྱས་ནས། སྦྱོད་
འཆང་ནག་སོ་བྱ་བ་ནག་སོ་སྦྱོད་པ་མིན་པ་ཞིག་བྱང་བར་འདོད་པ་ཡང་སྦྱང་སོས་
དཔེན་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དཔག་མེད་དོ་རྩེའི་གཞུང་རྒྱུང་འགའ་རེ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ཤིག་
འབྲམ་པ་སེལ་བར་འབྱུང་དོ། །རྒྱལ་སོ་རྩེ་ཡ་ལ་དེའི་སྤྱི་མཐུན་ལ་ལ་ལ་ཡིན་ཏེ། རོ་
སོ་རྩེ་སོད་དུ་བྱོན་དུས་འདི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་འཁོད་འབྲམ་ཡིན་པར་རྣམ་ཐར་སྤངས་མ་
རྣམས་ནས་བཤད། བལ་ཡུལ་ནས་ཁོང་ལ་བརྒྱུངས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་གཅིག་ཀྱང་
སྤང་། རྒྱལ་སྤྱིད་ལོ་སྤྱི་མཐུན་ལ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་འཁོད་ནས་ལོ་དགུ་ནས་
མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤ་ཡང་འདས། རྒྱལ་སོ་འདིས་དོ་རྩེ་གདན་པ་ཆེན་སོར་གྲགས་པ་
ལ་མཆོད་དེ། དེ་དག་བསྟེན་གྱི་དུས་ཀྱི་མཆོན་ཕྱུ་ལྷ། རབ་ཏུ་བྱང་བའི་མཆོན་ཕྱུ་
ལྷ་ཀ་ར་གུལྷའོ།

གཞན་ཡང་ཨ་མོ་ལྷ་བརྩ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཱི་ལྷ་བ་མངོན་ཤེས་ཅན་དང་།
དེ་མ་ལྷ་ཀ་ར་ཅུ་དང་། སྤ་རྩྭ་རྩྭ་ཏ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་རོ་པའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་
པལ་ཆེར་བཞུགས། རྒྱ་རོ་པའི་དངོས་སློབ་དཔལ་མཆོག་ཏེ་རྩེ་པ་དང་། ཀུན་པའི་ལོ་
རྒྱུས་གཞན་དུ་གསལ། ཀ་སོ་རེ་པ་ནི་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཁོན་བསྐྱབས་པས་སྤྱིན་གྱི་

གསེབ་ནས་ཞལ་རས་བསྟན་ཏེ། ཅི་འདོད་གསུང་། ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མཛོད་
ཞུས་པས་སྟོང་གར་ཐིམ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དངོས་གྲུབ་མང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དུར་ཁྱོད་
ནམས་སུ་སྟག་དང་། ལྷ་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་གར་བྱེད་ཅིང་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་སྐལ་
བ་དང་མི་ལྷན་བ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱང་མ་ནས་མཐོང་ཞིང་དུང་དུ་གཏུགས་པ་ན་ཡལ་འགོ་
བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ། རི་རི་པ་ནི་སྤྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཞིག་གྱུར་།
དཔལ་རྒྱ་རོ་བས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་
ཉུང་དུ་ཞིག་བསྟན་པས། དེ་ཁོ་ན་བསྟོམས་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ལྷོ་གོས་སྟེ། ནགས་ཀྱི་སྟོག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་བསེ་དུ་ལ་
སོགས་པ་བཀུག་ནས་ཆེབས་ཤིང་གཤེགས། དེའི་ཆེ་གར་ལོག་གི་དམག་ཞིག་གྱུར་
བ་ལ། ལྷ་རྩ་ཉི་ལྷ་སྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་ཏུ་རྩས་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་
མཛད། གར་ལོག་ནམས་ཡོང་དུས་རྗེ་ཤིང་ས་འབར་འབྲུར་སོགས་ཡོད་ཆད་མི་རོ་ཁོ་
ནར་མཐོང་ནས་ཕྱིར་ལྟོག་གོ། དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་འཇའ་ལུས་སུ་གཤེགས་སོ། །སྤྱི་
རྟེན་ཏེ་དགེ་སྟོང་བརྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་རོ་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏེ་པ་རྒྱུད་དང་།
མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཁྱད་པར་མ་རྒྱུད་ལ་མཁས། ཡང་སྟོས་འཁོར་ལོ་
སྟོམ་པ་ལ་ཆེས་མཁས་ཏེ། འབྲེལ་པའི་ལུགས་བཞི་དང་། མན་ངག་གི་ལུགས་ཤིན་ཏུ་
མང་བ་སྟགས་སུ་རྒྱུད། ཨོ་ཏཱ་ཕུ་རི་དང་ཉི་བའི་གནས་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ཏུ་ལོ་ལྷ་
བསྐྱབས་པས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞལ་གཟིགས། འཁོར་ལོ་སྟོམ་
པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རང་ཡང་བདུན་ཅུ་ཙམ་མང་འབར་གྲགས། ལུས་པ་ནི་

ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བི་ག་མ་ལར་ལན་ཅིག་ཏུ་རྩལ་འཛིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་
གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཛད་པས། དམག་གི་དབུས་སུ་ཐོག་ཆེན་པོ་བསྟུང་མར་ལན་
བཞི་སྟུངས། དམག་དཔོན་དང་། དཔའ་བོ་མང་པོ་ཤིན་པ་ཕྱིར་ཐོག་སྟེ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོལ་
བ་བརྒྱད་ཙམ་ཚོད་པར་འོངས་པ་ལ། ཚོད་པའི་གལ་དུ་སྟ་སྟངས་མཛད་པས་དུག་
ངག་སྒྲགས། གཉིས་མིག་ལོང་། ཕྱིས་འགྲོལ་བར་ཡང་མཛད། འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་འགྲོ་དོན་ཆེར་མཛད་ནས། ལྷ་ལེ་རྩ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་ཁྲིད་ཅིག་ཏུ་སྐྱ་
འདས། ཞག་བདུན་དུ་སྐྱ་གདུང་གཡོ་བ་མེད་པར་ཞོག་གསུང་པ་ལྟར་སྒོལ་མ་ནམས་
ཀྱིས་བཞག་པས། ཞག་བདུན་ནས་གདུང་རང་ཡང་ཡལ་ནས་སོང་། རི་རི་བཞི། རིག་
ངན་གདོལ་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ལྷ་རོ་བ་ཆེན་པོ་མཐོང་རེས་
ཀྱིས་དགའ་བ་དང་། དད་པའི་བྲགས་ཆེར་སྐྱེས་ནས་ལུས་རེངས་ཤིང་བརྒྱལ་འགྲོ་བ་
ཞིག་ལྷུང་། དེར་ནལ་འབྱོར་བ་བྱས་ཏེ། ནམ་ཞིག་ན་ཡོ་བྱད་མང་པོ་བསགས། ལྷ་རོ་
བ་ལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞུས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་པས། བསྐྱེད་
རིམ་བསྒྲོམས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་འགགས་ཤིང་གཏུམ་མའི་ཉམས་
མུང་སྐྱེས་ཏེ། སྒོན་གྱི་ལས་འཁྲོམ་སད་པ་ཡིན་གསུང་། མི་རིང་བར་དངོས་བྱུང་
མཆོག་ཐོབ། ལྷ་རོ་པའི་འཁོར་དུ་གཤེགས་པའི་ཆེ་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགོས་དོན་
ཡོད་པའི་ཆེ་ལུས་སྤང་བར་བྱེད། སལ་ཆེར་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཞིག་གོ།

སྒོལ་དཔོན་དཔེ་མེད་མཆོ་ཡང་དུས་འདིར་བྱུང་སྟེ། རིག་གནས་ཐམས་ཅད་དང་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་པ་རྗེ་ཏེ་ཞིག་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་
སྐྱབ་ཅིང་། ཁ་སངས་ཁིར་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་གཡོང་བ་སྤངས་ཏེ་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་

བས་ཀྱང་ལྷན་ཅད་མ་བྱུང་སྟེ། ལན་ཅིག་མནལ་དུ་སོང་བས་མནལ་ལས་དུ། ཁྱོད་མི་
ཀ་མ་བྱ་རིང་སོང་ཞིག་ཅེས་ལུང་བསྟན་བྱུང་། སློབ་མ་ལེགས་པའི་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་
དེར་སོང་བ་ལས། སྟོང་ཁྱེད་དེའི་དུས་སྟོན་གྱི་སྒྲོལ་གར་ཆེན་པོ་མཐོང་། དེའི་སྒྲོལ་
གྱིས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ། ལྷན་ཕྱེད་ན་
ལྷག་པའི་ལྷ་ཨ་ཕ་རྒྱ་རྒྱ་པའི་ཆ་བྱང་དུ་བྱོན་ནས། བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཐོབ། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་འགའ་རེ་མཛད་ཅིང་། སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་
ཡན་ལག་བྱུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནས། རེས་བཞུག་གི་ཡོན་ཏན་སྟེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་
སྟེ། རོ། །

དེའི་ཆེ་ཏོག་གེ་ལ་མཁས་པ་ཡ་ལྷ་རི་ཡང་བྱུང་། དེ་ནི་སྤྲ་ཆད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
རིག་གནས་ཀྱན་ལ་མཁས་ཀྱང་བྱ་སྤྲ་གསུམ་གྱི་འཆོ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཤིན་
ཏུ་བཤེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཤར་བྱོགས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་དོ་རྩེ་གདན་དུ་
འབྱོན་པའི་ལས་དུ་ཁོང་ལ་གནས་ཆང་གཡུང་། དེར་སོངས་པའི་གཏམ་བྱས་པས།
ཁྱོད་པའི་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བརྟམས་ཏེ་ཆོས་མི་ཞུ་སྟེ་འོང་། འབྱོར་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ང་
ལ་ཡོད་དེ་གསུང་། གནང་བར་ཞུས་པས། བུ་ཚུ་རིའི་ཤིང་འབྲས་དང་། ཅན་ལྷན་གྱི་ལྷ་གྱུ་
སོགས་སྟོན་གྱིས་ཤིག་དོ་རྩེ་གདན་འཁོར་ནས་བྱའོ་གསུང་། ཚུར་ལས་ནོར་རྒྱུན་
མའི་བྱིན་རྒྱལ་ཤིག་མཛད། དེས་ཀྱང་བསྒྲུབས་པས་ལོ་དེ་ཉིང་ནས་རྒྱལ་པོས་
མངའ་ཐང་ཆེར་གཏོད། བུ་ཀ་མ་ཤི་ལར་བ་ཏུ་ཆེར་ཐོབ། དུས་འདི་ཙམ་ན་ཁ་ཆེའི་
ཡུལ་ན་ཡང་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ་གཞུང་ལུགས་སྟེ་དང་།

ཆད་མ་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ས། ཚས་ཀྱི་གྲགས་པ་འགོག་པའི་ཆད་མ་གསར་པ་
 ཞིག་བྱའོ་སྣམ་པ་ལ། མི་ལམ་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཚས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགག་མི་རུས་ལ། སྟོན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་མོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ས། སྤར་བཤགས་པ་མཛད་དེ་སྡེ་བདུན་ལ་འབྲེལ་བ་བརྩམས།
 ལོངས་སྟོང་སྟུ་བསོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱང་ཞེས་གྲགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ཚས་མཆོག་གི་
 ཆོག་རིས་ལ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་བྱང་ཟེན་པའི་ཆོག་ཡོད་པ་ལྟར་སྤར་བ་ནི་གཞན་པར་
 བཟང་པོའི་དཔེ་ལ་མཆོད་བྱ་དཀྱུས་ཤོར་བྱང་བའི་སྟོན་མོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །ཀྱལ་
 བོ་རྟེ་ཡ་ལ་དང་། རྟེ་ཡ་ལ་འདི་དུས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་སོ་བཞི་བཤོ། །

༡༥ ཨ་ཟ་ལྷ་ལ་དང་ཉ་སྟེ་ལྷ་ལ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

རྟེ་ཡ་ལྷ་ལའི་བྱ་ཨ་ཟ་ལྷ་ལ་ཡིན་ལ། དེས་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཀྱལ་སྤྱི་བསྐྱེད་ས།
 དེའི་རིང་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུགས་རྟེ་ཆེ་གཏམ་གྱི་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དུས་
 ཡིན། ཨ་ཟ་ལྷ་ལ་འདས་པའི་དུས་བྱ་ཉ་སྟེ་ལྷ་ལ་ཆུང་དུར་ཡོད་པས་ཀྱལ་སྤྱི་མ་ཟེན་
 གྱིས་དོགས་ཏེ། སྟོན་པོ་བཞི་བྲིམས་བྱ་ཆུང་བཅས་ནས་ལོ་བཅུ་ཅམ་ཀྱལ་སྤྱི་
 བསྐྱེད་ས། དེ་ནས་ཉ་སྟེ་ལྷ་ལ་ཀྱལ་སྤྱི་དུ་བསྐྱོས་ཏེ་ལོ་བཅུ་ལྷ་ཅམ་ཀྱལ་སྤྱི་བྱས།
 དེ་ནས་དེའི་མ་སྟུན་ཤཱི་ལས་ཀྱལ་སྤྱི་ལོ་བཅུ་བཞི་ཅམ་བྱས། དེ་དག་གི་རིང་ལ་
 རྩྭ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུགས་སོ་རིང་བཞུགས་པའི་དུས་སོ། །ཀྱལ་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ལྷར་
 རྟེ་ཡ་ལྷ་ལའི་དུས་སུ་སྟོས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བཞུགས་ཤིང་།
 མི་ཉི་ལ་དང་། དྲི་པི་ཀ་ར་ཤྱི་རྩྭ་ནའི་སྟོབ་མ་པི་ཨོ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྩྭ་ཀ་ར་མ་ཉི་དང་།

སའི་སྟོང་པོ་དང་། དབུ་མའི་སང་གེ་བཤེས་གཉེན་གསང་བ་སྟེ་ཐུགས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་
དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་མི་འཁྲུག་གི་ལོ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་སྤྱོད་པའི་བརྟེན་ལྟ་སྤྱོད་ལྟ་
བརྟེན་སོ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་དུས་ཡིན། མ་ཉེ་ཀ་ལྟ་བུ་དང་། ཁ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་
བཟང་པོ་དང་། བལ་པོའི་ཡུལ་དུ་པམ་ཐིང་བ་སྤྱོད་མཆོད་དང་། ཡེ་ཤེས་དོན་དང་། རྒྱ་
གར་ཐུག་ན་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དུས་སུ་མཛོད་ནོ། །

རྒྱ་གཙན་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཟེར་བ་གསང་འདུས་ཀྱི་རས་གིས་དགྲིལ་ཆོག་
ཅོམ་བ་པོ་དང་། བལ་པོར་རྒྱ་རོའི་སྟོབ་མ་རྒྱ་གར་དུ་རི་ཀ་བ་ཟེར་བ་ལྟ་ཡི་བའི་དབང་
ཆོག་ཅོམ་མཁན་དེ་ཡང་བྱུང་སྟེ། འདི་དག་འབགས་པ་ལྟའི་དངོས་སྟོབ་རྒྱ་ཅན་འཛིན་
དང་། བྱུང་ཆེན་དུ་རི་ཀ་བར་ངོས་འཛིན་ཞིང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བཞིན་དུ་དེ་དེ་ཡིན་དུ་རེ་
བས་ཐག་གཅོད་བ་ནི་ཡ་མཚན་གྱི་གནས་སོ། བྱུང་བར་སྤྱི་ར་སྤྱི་ལ་སྟེ་བརྟེན་ཆེན་པོ་
བརྟེན་སྟོང་འདུས་སྤྱག་གསུམ་བས་བི་ག་མ་ལྟེ་ལར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བ་
རྒྱས་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་པཎ་བྱུང་དུ་བཟང་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་
བྱུང་ནའང་། གཅིག་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་གཞན་ཆེར་མ་བྱུང་བ་འདྲའོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་གསུམ་
ཀྱི་རིང་ལ་བསྟན་བ་སྤྱར་བཟུང་བཞིན་བསྐྱངས་མོད་ཀྱི། བྱ་བ་རོལ་ཆར་ཅན་སྤྱག་
པོར་བྱས་བ་མེད་བས་བརྟེན་གྱི་གངས་སུ་མི་བཟང་ངོ། ཨ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་དང་། ཉ་སྟེ་སྤྱི་ལ་
དང་། ལྷོ་སྤྱི་ལ་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་སོ་སྤྱི་ལ་འོ། །

༡༥ རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་རྒྱ་ལའི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

ཉ་སྟེ་སྤྱི་ལའི་བྱ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མ་རྒྱ་ལ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཅུ་ཉིད་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་

བསྐྱོས་པས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། མངའ་ཐང་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་ཞིག་ལྷུང་སྟེ།
 དེ་རྒྱལ་སྤེད་དུ་འཁོད་ནས་མི་རིང་བ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀར་གུལ་རྟོ་རྟེ་
 གདན་གྱི་མཁན་པོར་སྤྱན་དྲངས། དེ་ནས་ལོ་མང་ཞིག་སོང་བ་ན་བེ་ཀྲ་མ་ལྷོ་ལ་དང་།
 ལྷ་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོར་སྤྱན་དྲངས། དེ་སྐབས་སྒྲོན་གྱི་རིམ་པ་དང་མི་འབྲ་བར་གྱུར་ཏེ།
 བེ་ཀྲ་མ་ལྷོ་ལར་བརྟེན་བརྒྱ་ལྷ་ཅམ་རེ་དང་། གདན་དུ་བཞུགས་པའི་དགེ་སློང་
 སློང་རེ་ཡོད་ཅིང་། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་དུས་སུ་རབ་བྱུང་ལྷ་སློང་རེ་འདུ། རྟོ་
 རྟེ་གདན་དུ་རྒྱལ་པོས་འཆོ་བ་སྤྱར་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་བཞི་བཅུ་རེ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་
 དགེ་སློང་ཉིས་བརྒྱ་རེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། དུས་དུས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགེ་སློང་ཁྱི་
 སྐག་རེ་འཆོགས་པ་བྱུང་། ཨོ་ཏྭ་ཕུ་རིང་ཡང་རྟག་ཏུ་དགེ་སློང་སློང་སྐག་རེ་བཞུགས།
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲེ་གཉིས་ཆར་ཡོད་ཅིང་། དུས་དུས་སུ་རབ་བྱུང་བ་རྣམས་
 འདུས་པ་སློང་སྐག་བཅུ་གཉིས་རེ་འབྱུང་བར་གྲགས། ཐེག་ཆེན་པ་མཐའ་དག་གི་
 གཙུག་གི་འོར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀར་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུལ་
 བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲུས་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་དོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་དག་
 ཐེང་ཆེར་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཕྱིས་ལྷག་པར་དར་ཏེ།
 བར་སྐབས་དག་སྒྲོས་ཉམས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་མི་སློང་བར་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་
 གསུང་གི་གཞུང་སློང་བ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ལ་སྤར་
 རོ། །ཕྱིས་ཕྱོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྩ་ཀར་ལྷ་ཆེ་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་དུས་
 གྱི་དབང་གིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་

ཆེན་པོ་བ་སྤྱི་བུ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྤར་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྤེལ་འདས་པ་ཕྱིན་ཆད་ནས། རྩི་ག་ལའི་རྒྱལ་
ཁམས་དང་། གཞུའི་བྱང་ཐོས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་མེད་ལ་སོགས་པ་རྩེ་པོ་ཡ་ལུ་ནའི་
ཤར་བྱལ་གྱི་ཡུལ་ཀུན་དང་། ལྷ་རྩ་ཏ་སྤེན་ས། མ་ལ་ཆ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་པ་ལ་ཀ
བཅོམ་བརྒྱག་ཀྱང་། ལྷ་ལེན། ཨ་གར། ས་ག་རི། ཁྱི་ལི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་བུ་
སྤྱི་གས་དང་། བྱང་པར་སྤྱི་བུ་འཛིན་པ་རྩི་མང་རྩི་མང་དུ་གྱུར་ལ། ཀླ་མ་
རྩེ་དང་། ཏི་རྩ་ཏི་དང་། ཨོ་ཁྱི་བུ་ཤ་རྣམས་སྤྱི་བུ་སྤྱི་གས་མང་པོར་གྱུར། མ་ག་
རྩེ་ཡུལ་དུ་ནི་སངས་རྒྱལ་པ་སྤོན་ལས་ཀྱང་དར་བ་ཅམ་དུ་དགེ་འདུན་དང་། རྩལ་
འབྱོར་པའི་སྤྱི་གས་པར་འཕེལ་སོ། །སྤོན་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་
འདི་ནི་མཁེན་པ་དང་། ཐུགས་རྩེ་དང་། རུས་མཐུ་དང་། དབང་ཐུག་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་
པས་བསྟན་པ་ཡོངས་སྤྱི་གས་པར་འཛིན་པའི་སྤོན་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་
བའི་རྩིང་མ་ལྟ་བུར་ཡང་གྲགས་ལ་སྤོགས་མཐུན་དུ་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་ཡང་སྤར་
ཐོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་སྤེལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ངག་ལོན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱང་
པར་ཅན་རྣམས་ལ། རྩེ་བྱུག་གི་ཕྱིས་བར་སྐབས་སྤྱི་བུ་པའི་སྤོན་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་
གསུང་ལས་ལྟག་པ་ཅམ་དུ་གྱུས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་ཆེ་བར་ཡང་
མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སོ། །

རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྤེལ་འདས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་པའི་བཅུ་ཞེ་བྱུག་ཅམ་བྱས་ཏེ། སྤོན་
དཔོན་ཨ་རྩ་ལྷ་ཀ་ར་སྤྱི་འདས་ནས་ཀྱང་ལོ་ཤས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔོན་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་

ཉིད་མ་གཤིབ་འདི་སྟོན་དུ་བྱ་ཡུལ་སྐྱེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྲིད་དུ་བསྐྱོས། འོ་གསུམ་ནས་
རྩ་མ་སྐྱེས་ལ་འདས། དེ་རྗེས་ཡུལ་སྐྱེས་ལས་ལོ་གཅིག་རྒྱལ་སྲིད་བྱས། དེ་ནས་སྟོན་པོ་ལ་
ཕྱ་སེན་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་སྲིད་སྟོན་ཀྱི། དེ་དག་གི་རིང་ལ་བེ་ཀ་མ་གླིང་ལ་རྩོད་
དཔོན་ཕྱ་རྩ་ལྷ་ཀར་གུལ་དང་། རྗེ་རྗེ་གདན་ན་ཅ་མི་སངས་རྒྱས་གཤགས་པ་བཞུགས།
ཀྱ་ལོ་འོ་རྒྱས་དཀྱུས་མ་ལྟར་ན་ཁོང་རང་བོད་དུ་འབྱོན་ཁར་ཡང་ཨ་རྩ་ལྷ་ཀར་
བཞུགས་རྒྱ་བྱས་འདུག་ནའང་། དང་པོར་སྟོན་དཔོན་ཨ་རྩ་ལྷ་ཀར་མཇུག་ནས།
ཡུན་རིང་བསྟེན་ལོང་མ་བྱུང་བར་མཛོན་ལ། བོད་དུ་འཁོར་བྱོན་བའི་དུས་ན། ལ་ཕྱ་སེ་
ན་རྒྱལ་སྲིད་ལ་ཡོད་པའི་དུས་སོ། །ཡུལ་སེན་བྱིན་ཆད་ནས། སྐྱ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་
རིགས་པལ་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟར་ཡང་ཡོད་མོད་རྒྱལ་སྲིད་ཟིན་པ་ནི་མ་བྱུང་
ངོ་། །སྐྱ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་རིགས་འདི་ཀུན་ཉི་མའི་རིགས་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཅ་རྩའི་
རིགས་དང་། སེན་འདི་རིགས་གཉིས་ཀར་རྩ་བའི་རིགས་གཅིག་སྟེ་རྩ་བའི་རིགས་
སོ། །རྒྱལ་པོ་རྩ་མ་སྐྱེས་ལའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་སོ་བྱུག་བའོ། །

༡༥ རྒྱལ་པོ་སེན་བཞི་སོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་གཏམ།

ལ་ཕྱ་སེན་འདི་བྱ་ཀྱ་སེན་ན། དེའི་བྱ་མ་ཁྱི་ཉ་སེན་། དེའི་བྱ་ར་སྟེ་ཀ་སེན་རྩ་ས་
བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་སོ་སོར་རྒྱལ་སྲིད་ལོ་གངས་ཇི་ལྟར་བཟུང་གསལ་ཁ་མི་སྟངས་
ཡང་། བཞི་ཆར་བསྟོན་པས་པ་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཉེ་བ་ཞིག་ལས་མ་སོང་ངོ་། །དེ་དག་གི་
རིང་ལ་ཕྱ་རྩ་ལྷ་ཀར་གུལ་དང་། ར་ཕྱི་ལྷ་ཀར་དང་། ར་ལ་ཀ་བ་ལྷ་ཀར་། ད་ལ་རྩ་ལ་ལྷ་
དང་། དེ་དག་ལས་ཅུང་ཕྱི་བར་ཚས་འབྱུང་ཞིབ་དང་། དཔལ་རྩ་མ་པར་གཤགས་པའི་ལྷ་

དང་། བཞི་ལྟ་དེ་མ་དང་། རྩམ་ཀ་ར་གུམ་ལ་སོགས་པ་ཨ་རྩ་ལྷ་ཀ་ར་འཛིན་པ་སྤྱི་
འབྲང་བའི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་རྩི་ཀ་མེ་
ནའི་དུས་ན། ཁ་ཆེའི་སྒྲི་ཏ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཤི་ན་པ་དང་། བལ་པོ་བྱུང་ཤི་དང་། སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྩ་རྩི་ཏ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་རྩི་ཏ་དང་། མཁས་པ་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཤི་མི་ཏ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་སི་རྩ་མ་རྩ་ཏ་དང་། ར་མེ་ཤི་ན་ཏ་དང་།
ཅ་རྩ་ལྷ་ཀ་ར་གུམ་ལ་སོགས་པ་སློབ་བཅོམ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་པ་
རོལ་དུ་སོན་པ་མང་པོ་བྱོན་ཏེ། མ་རྩ་རྩི་ཏ་རྩ་བཞིར་གྲགས་པ་རྩམས་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ལ་བཅ་ཆེན་ལྟ་ཤི་ལོ་རྒྱུ་མི་གྲགས་ཆེ་བ་ལྷ་ལོན་ལ། བལ་པོ་བྱུང་
ཤིས་ཀྱང་བི་ག་མ་ཤི་ལར་མལ་ཆེན་སྤེ་བའི་གནས་བཏྲན་ཅུང་ཟད་མཛད། སྤར་བལ་
པོའི་ཡུལ་དུ་པར་བྱིན་དང་གསང་སྤགས་སོགས་མང་དུ་གསུངས། སྤྱོད་པ་ཅི་བདེར་
མཛད་དོ། །

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྩ་རྩི་ཏ་ལི། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། རིག་གནས་
སྤྱི་ལ་ལྟ་ཤི་དང་མཆོན་པ་མཉམ་པ། ཆོད་མ་ལ་ལྟ་ཤི་མཁས། གསང་སྤགས་ལ་
འདི་ཉིད་མཁས་པར་གྲགས་ཤིང་། བྱིན་རྒྱལ་དང་རྩ་མ་རྩ་ཡང་མཉམ་མོ་ཞེས་
གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། སྤེ་བ་མལ་ཆེན་པ་ཡིན། བི་ག་མ་ཤི་ལར་སྤགས་ཀྱི་སློབ་
དཔོན་མཛད། འཁོར་ལོ་སྤམ་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ག་ཤེན་རྩེ་ག་ཤེན་
སོགས་ཡི་དམ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞེས་གཟིགས། ལན་ཅིག་པོ་ཏ་ལ་ན་འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ལ་ལྟ་དང་རྩ་མ་ཡིན་རྩམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་རོལ་མའི་སྤྱི་ལས་སྤོང་བ་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་གཏམ་བྱུང་བ་ཡང་གསལ། དབང་བསྐྱར་ཆོད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་

བར་རུས། གཏོར་མ་མཁའ་འགྲོས་དངོས་སུ་ལེན། སྒང་པོ་ཆེ་སྟོན་བ་ལ་ལྟ་སྦངས་
མཛད་བས་ལུས་རེངས། མ་རྩ་རྒྱ་འཛོམས་བ་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ།
སྟོབ་མ་ཡིད་བརྟན་བ་མང་པོ་དེ་དུས་ནས་ཁ་ཆེ་དང་བལ་པོར་སོང་། མ་གཞུང་ཉམས་
སྦད་པའི་ཆེ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱོན། ཉི་རྩ་ཅུ་ཉིར་ལམ་དུ་ནགས་ཀྱི་མ་ཉེ་གཞོད་བ་བྱེད་
དུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟ་སྦངས་མཛད་བས་དབང་དུ་འདུས་ཏེ་ཞབས་ལ་ལྷེས་ལྷགས། དཔག་
ཚད་ཅམ་དུ་སྐྱེལ་བར་བྱུང་། བལ་པོའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་མཛད་ཅིང་། བོད་དུ་
ཡང་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ཐེབས། སྟོམ་འབྱུང་གི་འགེལ་བ་མཛད། རྒྱ་ན་ཨྲ་ཀ་ར་གྲུ་ནི།
བྱམས་པའི་ཞལ་མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། བུརྩ་ཤི་མི་འ་ནི། མནལ་
ལམ་དུ་དོ་རྩེ་པག་མོ་ལ་ཆོས་གསན་བ། བྲག་རེས་ཀྱང་སྒང་པོ་ཆེ་གཞོན་བ་སོགས་
བྲུབ་པའི་ལྟས་ངོ་མཆར་ཅན་དང་བཅས་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག གཞན་དེ་ཀུན་ཡང་
རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་ཡི་དམ་ལྟ་ཞལ་གཟིགས་བ་དང་། རྩོགས་
རིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་བར་ཅན་མངའ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་སྤང་ནའང་། སོ་སའི་ལོ་
རྒྱས་རེས་ཅན་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་བས་འདི་ལྟོའི་ཞེས་བཤད་བར་མི་རུས་སོ། །བཟོ་
ཤི་ནི། སྟོབས་བཙུ་བའི་སྟོབ་མ་དུས་དེ་ཅམ་ན་ཡང་དགུང་ལོ་བརྒྱ་ཅམ་བཞེས་བ།
དེའི་རྩེས་སུ་ཡང་ལོ་བརྒྱར་ཉེ་བ་བཞུགས་ཤིང་། འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་མཛད། བསྐྱེས་
འཁོགས་པའི་རྣམ་བ་མི་མངལ། སྟོ་ཕྱོགས་སུ་སྐལ་ལྷན་སྟོང་པག་དུ་མ་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་
བར་སྟེན་ཞིང་གོལ་བར་མཛད་དོ། །

སེ་ན་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་མ་གཞུར་ཡང་སུ་སྟེགས་བ་རྩེ་འཕེལ་དུ་སོང་
ཞིང་། སྟག་གཟིགས་ཁྲ་སྟེའི་བྲུབ་མཐའ་འཛིན་བ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་། ཨོ་རྩ་རྩ་པུ་རི་

དང་། བི་ག་མ་གྱི་ལར་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྫོང་གི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཏེ། དམག་མི་
འགའ་རེས་སྤང་བ་བྱུང་། དེ་རྗེ་གདན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་མ་ཚུགས། རྣམ་འཕྲོར་པ་
དང་ཐེག་ཆེན་པ་འགའ་རེས་ཆོས་གསུང་བ་ནི་བྱུང་། དབྱར་གནས་ལ་ཉན་ཐོས་སེལ་
བ་ཁྱིམ་མ་རེ་འདུག་ཆོས་གཞི་གཞན་རྣམས་པལ་ཆེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར་སོང་། བི་ག་མ་
གྱི་ལ་དང་ཨོ་ཏྲ་ཕུ་རི་གཉིས་སུ་ཨ་རྩ་ཡུ་ཀ་རའི་དུས་དང་ཆོགས་པ་མཉམ་པ་ཅམ་
བྱུང་ཟེར་དོ། །རྒྱལ་པོར་སྡི་ཀ་འདས་ནས། ལ་མཆེན་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་མིད་
བསྐྱུངས་པ་ལས་ལོ་འགའ་ཞིག་བདེ་བར་བྱུང་། དེ་ནས་གརྒྱ་དང་། ཡ་ཐུན་འེ་བར་གྱི་
ཡུལ་ཨ་རྩར་གྱི་དེའི་ཡུལ་དུ་ཏུ་རུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དག་སྒོར་འགའ་
རེས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་ཉ་བྱས་པས་རྒྱུན་ཆུངས་ཏེ། དེ་དང་རྩྭ་ག་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
གཞན་དང་གཞན་ན་གནས་པའི་ཏུ་རུའི་རྒྱལ་པོ་མན་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
ཏེ་མ་གརྒྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱུང་སྟེ། ཨོ་ཏྲ་ཕུ་རིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
མང་པོ་ཞིག་བསད། དེ་དང་བི་ག་མ་གྱི་ལ་གཉིས་ཆར་བཞག་ཨོ་ཏྲ་ཕུ་རིར་འབྱུང་
དུ་སྟག་གཟིག་གི་རྫོང་བཅས། བརྟེ་ཏེ་ཤུ་ལྷུ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཨོ་ཏེ་བེ་ཤའི་ཡུལ་རྩ་ག་རྩ་
ལར་བྱོན། དེར་ལོ་གསུམ་བཞུགས་ནས་བོད་དུ་བྱོན་པ་ཡིན། རྩ་རྩི་ཏེ་ཆེན་པོ་
བལ་པོའི་ཡུལ་དུ་བྱོན། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩ་ལྷུ་ཀར་གྲུལ་ལ་སོགས་པ་པཎྜི་ཏེ་ཆེ་
བ་འགའ་དང་། བཤ་ཆུང་བརྒྱ་ཅམ་རྒྱ་གར་ལྟོ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱོན། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་བརྩ་གྱི་མི་ཅ་དང་། སྟོབས་བཅུ་པའི་སྟོབ་མ་བརྩ་གྱི། གཞན་ཡང་བཤ་ཆུང་མང་པོ་
དང་བཅས་ལྟོ་ཕྱོགས་ཐག་རིང་པོར་བྱོས། མཁས་པ་སྟོ་རྩ་མ་གྱི་རྩ་ལྷུ་ཀ་དང་། ར་མ་གྱི་
རྩ་བ་དང་། ཅ་རྩ་ཀ་རྩ་གྲུལ་ལ་སོགས་པ་མ་རྩ་བཅུ་བྱུག་ཅམ་དང་། བཤ་ཆུང་ཉིས་

བརྒྱ་ཙམ་ཤར་ཕྱོགས་ཐག་རིང་པོར་ཁང་དང་། ལུ་ཉུང་དང་། ཀློང་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ནམས་སུ་སོང་ནས། མ་ག་རྒྱར་བསྟན་པ་བྱུབ་པ་ལྟར་བྱུང་ནོ། །དེ་སྐབས་བྱུབ་
ཐོབ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་མང་པོ་བཞུགས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལ་སྒྲིག་
ཐབས་མ་བྱུང་ངོ། །

དེ་སྐབས་གོ་རྒྱའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་གི་པལ་ཆེར་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པས་སུ་སྤྲེགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་ནམས་གིས་རྟེན་བཀྱར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་དབང་ལྷག་གི་རྗེས་འབྲང་དུ་སོང་
ཞིང་། དེད་ནམས་ཏུ་རུཏྱ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཟེར། བ་ཏེ་སྤྱི་རིའི་སྤེ་ཉུང་ཤས་ཞིག་
ནང་པ་ཁོ་ནར་གནས་སོ། །ལ་མ་རྩེ་ན་དང་། དེའི་བྱ་བརྒྱ་སེ་ན་དང་། དེའི་བྱ་ཏ་རི་ཏ་སེ་
ན་དང་། དེའི་བྱ་བ་ཏི་ཏ་སེ་ན་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཏུ་རུཏྱ་ལ་ལུང་ལེན་དགོས་པའི་
རྒྱལ་པོ་དབང་ཐང་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་སྟོབས་དང་མཐུན་
པའི་བསྟན་པ་ལ་མཆོད་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་སོ། །

ཁྱད་པར་བརྒྱ་སེ་ནའི་དུས་པ་རྟེན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཏུ་ལ་གླི་ཟླ་བ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་བཞུགས།
ཆོས་ཉན་པ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་མི་གླི་ཟླ་བ་དང་། འདིའི་རྗེས་སུ་ལུ་པ་
ལ་གླི་ཟླ་བ་ནམས་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་དང་དུས་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་པར་ཀུ་རུ་ཏ་ལྟེ་གླི་
ཟླ་བ་དང་། ལུ་ཁིན་གླི་ཟླ་བ་ནམས་གིས་ཀྱང་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་འབད་པས་བཟུང་
ངོ། །སྤ་ཏི་ཏ་སེ་ན་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་བརྒྱད་པ་ཁི་ཆད་ཅིང་། གཞན་བསྟན་པ་ལ་
མོས་པའི་རྒྱལ་མན་འགའ་རེ་བྱུང་ཟེར་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཁྱུངས་ཁྱུངས་མ་མ་མཐོང་ངོ། །སྤ་ཏི་ཏ་
སེ་ན་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བ་ན། རྟོ་ག་ལའི་ཡུལ་དུ་ཅི་ག་ལ་རྒྱ་རྩ་
ཞེས་བྱ་བ་ལས་གྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཏི་ལི་ཚུན་ཆོད་གྱི་ཉེ་རྒྱ་དང་། ཏུ་རུཏྱ་

ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར། དེ་དང་པོ་བྲམ་ཟེ་ལ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། བཅུན་མོ་
སངས་རྒྱལ་ལ་དད་པས་སྒོ་བསྐྱུར་ཏེ། དེས་དོན་གཤམ་དུ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས། ལྷ་
ཁང་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་གསོས་དང་། གཞོན་ལ་ཆེན་པོ་དགུ་ཐོགས་ཡོད་པའི་ཐོག་བཞི་
བར་སྐབས་སུ་ཏུ་རྒྱལ་ས་བཞིག་ས་ལེགས་སངས་གསོས། བརྟེ་ཏ་ལྷ་རི་ཕྱ་ཆ་བཞུགས་
ཏེ་ཆོས་གཞི་བཅུགས། ལྷ་ལེན་ཡང་ལྷ་ཁང་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱས། འོན་
ཀྱང་ཆོས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཚུགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་ཆེ་རིང་པོ་བྱང་འདུག་འདི་
འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཅམ་སོང་ཟེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མ་གཞིའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་
ལ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་པོ་བྱང་བ་ནི་མ་ཐོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་བཅོཅ་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་
ཡང་བྱང་བ་མ་ཐོས་སོ། །

ཕྱིས་རྒྱལ་པོ་སུ་ཀུན་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཨོ་ཏི་བི་ཤར་བྱང་བ་དེས་ཡུལ་དབུས་
སལ་ཆེར་ལ་དབང་བསྐྱུར། མ་གཞི་རྒྱུར་ནི་ཆོས་གཞི་མ་ཚུགས། ཨོ་ཏི་བི་ཤར་ནང་པའི་
ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཤིང་། ཆོས་གཞི་ཆུང་དུ་འགའ་རེ་བཅུགས། བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་དར་
བར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་པོ་འདི་འདས་ནས་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཅམ་སོང་བ་ཤེས་
སོ། །རྒྱལ་པོ་སེན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་སོ་བདུན་པའོ། །

༡༥ བི་ཀྲ་མ་ཕྱི་ལ་འཇིག་དན་རབས་ཀྱི་སྐབས།

དན་ཐོར་བྱ་གཞན་དག་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་གི་
དུས་ནས་ཕྱིས་རྒྱལ་པོ་ཅན་ཀ་མ་བྱང་གི་བར་དུ་རྒྱལ་རབས་ལྷ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་བི་
ཀྲ་མ་ཤི་ལར་སྟགས་ཀྱི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རེས་བསྟན་པ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཐུ་ལ་པོ་རྣམ་པ་ལ་རང་གི་དུས་དང་པོར་སློབ་དཔོན་མངས་ཐུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་།
 དེ་རྗེས་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་བསྟན་པ་བསྐྱུངས། དེའི་ལོ་ཐུས་ཀྱང་གཞན་དུ་
 ཤེས། ཐུ་ལ་པོ་མ་སྐར་གྱི་ཉའི་དུས་སུ་ལྷ་ཐུ་ལ་བ་བཟང་པོ་བྱོན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དེ་ནི་
 ལྷའི་ཡུལ་ཏེ་སི་རྒྱ་ལར་སྐྱེ་འབྱུངས། ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཐམས་ཅད་
 ལ་མཁས་པར་སྐྱུངས་པའི་དགེ་སློང་བརྩེ་ཏ་ཡིན། སྐར་མ་ག་རྒྱར་བྱོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་ལེགས་པར་སྐྱུངས། བྱད་པར་གསར་སྤྲུགས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་། བི་ཀ་མ་
 སྤེ་ལར་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པ་བསྐྱབས་པས་ཞལ་གཟིགས། ལན་ཅིག་སྡོམ་ཕྱོགས་ཀོ་རྒྱ་ནར་
 བྱོན། དེ་ན་མདྲ་བི་སྤྲེལ་བྱ་བ་རེག་པ་མེད་པའི་མཆོད་རྟེན་དུ་ཡང་གྲགས་ཏེ་ནམ་
 མཁའ་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེར་བཞུགས་ཏེ་
 སློབ་མ་འགའ་རེ་ལ་གསར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་མང་དུ་བཤད། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་མས། ནགས་ཀྱི་མ་ཏེ་གཞོན་པ་བྱེད་དུ་བྱུང་བ་ལ་
 སྤྲེགས་མཛུབ་བསྟན་པས་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པ་བརྟེས། དེ་ནས་བི་ཀ་མ་སྤེ་
 ཡིའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་དོ། །

དེའི་ལོ་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་བྱོན་ཏེ། དེའི་ནམ་ཐར་གཞན་ན་
 གསལ། སྡོམ་ཕྱོགས་སུ་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་ཐོས་ནས་བི་ཀ་མ་སྤེ་ལར་སྐྱབ་
 བངས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་འདི་ཡེ་ཤེས་གྲགས་ཀྱི་བརྒྱུད་འཛིན་ཡིན་པར་གཤེན་རྗེ་
 གཤེད་དམར་ནག་གི་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་ལས་གསལ། བོད་རྣམས་
 སློབ་དཔོན་ནག་པོ་སྡོད་པ་པའི་སློབ་མར་འདོད་ཅིང་། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་དུས་ནི་མི་
 འགྲིག་ནའང་། ཕྱིས་ཞལ་གཟིགས་པའི་སློབ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དཔལ་འཛིན་ཅེ་

གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་སྐྱབས། བྱང་གཅིག་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་
རྣམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཤེགས་སུ་བྱོན་པས། རྣལ་འབྱོར་བ་གཟི་བརླིང་ཆེ་བ་ཞིག་སྒོ་བྱང་
ན་འདུག་ཤི། དེ་ནས་པོ་སྒྲོད་པ་བ་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས། ཞབས་ལ་བྱག་བྱས། བདག་
གི་རིག་སྒྲགས་འདི་འབྲུག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། དེ་ཉིད་དུ་དབྱངས་
ཅན་མའི་སྒྲགས་ཀྱི་བརྒྱས་ལུང་ཞིག་སྟེ། མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་མ་ཐག་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལུབ་བྱང་ན་བཞུགས་པའི་དབྱངས་ཅན་མ་ཞལ་གཟིགས། དེ་ནས་མི་རིང་
བར་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་རྩ་མ་རྩ་བ་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ། བྱང་
པར་རྣམ་རིག་གི་བྱུང་མཐའ་ལ་བྱང་ཞིང་། རྒྱུད་སྡེ་ལ་བཅུ་ཙམ་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཡིན་
ལ། མནལ་ལམ་དུ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྒྲོལ་མ་ཞལ་གཟིགས་
ཤིང་། རིལ་བུའི་དངོས་བྱུང་བསྐྱབས་པས་དངོས་བྱུང་ཐ་མར་བྱུང་། བཅུད་ལེན་
སོགས་མང་པོ་བསྐྱབས་པས་བྱུང་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །དེའི་
རྗེས་སུ་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་བྱོན། འདི་ཡང་སྒྲགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོའི་བ་རོལ་ཏུ་སོན་
པ་ཞིག་ཡིན་མཛོན་ཤེས་ཐོགས་མེད་དུ་མངའ་བར་གྲགས། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལ་བརྗོད་བྱང་སྟེ།
གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་བྱུང་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། འཛིགས་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱུད་བསྐྱོར་གྱི་
སྐྱབ་ཐབས་ཐོད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཡང་འདིས་མཛད་པར་སེམས། འདི་
སྐབས་ཏུ་རུག་འདི་དམག་ཅིག་ཡོང་བའི་གཏམ་བྱུང་བ་ན། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བྲིས་ཏེ་དམག་དབྱང་ལ་མནན་པ་བྱས་པས། མ་ག་རྒྱར་དམག་མི་རྣམས་སྟེན་ཙམ་
ན་ཐམས་ཅད་ཡུན་རིང་དུ་ངག་སྐྱགས་པ་དང་། ལུས་རིངས་པ་སོགས་བྱུང་ནས་བྱིར་

ཐོག་དེའི་རྗེས་སུ་མི་སྐབ་ཆུ་བ་བྱོན་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་གཞན་དུ་ཤེས། དེའི་རྗེས་ནས་པོ་དམ་
 ཆེ་གཞི་རྗེ་ཡིན་ཏེ་པོང་ཏུ་བཤད་ཟིན། དེ་ནས་ཏ་རྩ་གཏ་རྩ་ཏ་བྱོན་ཏེ། དེ་ནི་གཤེན་
 རྗེ་གཤེན་དང་བདེ་མཆོག་ལ་མཁས་ལ་མངའ་བརྟེན་ས་ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་
 བར་གི་རྩའི་གནས་རེ་རེར་དམིགས་ས་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། དུང་
 འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་མ་བསྐྱབས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་བཏོལ་ཤེས་
 སུ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ལོག་ཏུ་བོ་རྩི་རྩ་བ་ཞེས་བྲ་བ་བྱོན་ཏེ་གསང་སྔགས་ཕྱི་ནང་
 གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། རྟེན་དགོ་བསྟེན་དུ་བཞུགས་པ། འཇམ་
 དཔལ་གྱི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། མཆན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་
 མཆན་རེ་རེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་རེ་རེ་འབྱུངས་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ རོ། །

བོ་རྩི་རྩ་བའི་མཆན་ཅན་འདི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་ནའང་། འདི་ནི་སྔོན་
 ཆད་བོད་ལ་གྲགས་ཆུང་བར་ཡང་མངོན། དེའི་རྗེས་ཀ་མ་ལ་རྩི་ཏ་བྱོན་ཏེ། སྔོན་
 དཔོན་དེ་ནི་རྟེན་དགོ་སྔོང་། མདོ་སྔགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་། བྱང་པར་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། གཤེན་རྗེ་གཤེན་རྣམས་ལ་
 མཁས། མ་ག་རྒྱའི་རྩོ་སྔགས་ཨི་དག་གི་རི་ཞེས་བྲ་བའི་རི་ཞིག་ལ་གཤེན་རྗེ་གཤེན་
 ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད། བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བྱུང་ཡང་
 སྔོང་ཉིང་བསྟོམས་པས་ཞི། དེ་ནས་གཤེན་རྗེ་གཤེན་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཅི་འདོད་གསུང་
 པ་ལ། བྱོད་ཉིང་དུ་མཛོད་ཅིག་བྱས་པས་སྔགས་ཀར་ཐེམ་པའི་སྣང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཕྱིན་
 ཆད་ནས་ལས་སྲི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུབ་པ། བྲུབ་པ་ཆེ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་འབྲུབ་དུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ལ། གཤེན་རྗེ་གཤེན་ཀྱི་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་

དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་འཛིན་ཞལ་གཟིགས་ནས་ཆོས་གསལ་བ་ཡིན་པར་གྲགས། ལན་ཅིག་
མི་གྲ་མའི་དྲར་ཁྱིད་དུ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཛད་པར་བཞེད་ནས། སྤྲུགས་ཀྱི་སློབ་མ་
མང་པོ་ཡོད་པའང་ཁྱིད། རྣམ་འབྱོར་མ་འགའ་ཞིག་གིས་དམ་ཆས་ཐོགས་ཏེ་འོངས།
དེར་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལྟེན་ཀྱི་ལ་པོའི་སློབ་པོ་ཏུ་རྒྱུ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་དང་
བཅས་པ་མ་གཞི་རྒྱ་ལ་ཆོས་པོར་འོངས་པ་དང་ལམ་དུ་འཕྱད། དེ་དག་གིས་དམ་ཆས་
རྣམས་འཕྲོག་སློབ་དཔོན་འཁོར་བཅས་ལ་འཆེ་བར་བརྩམས་པ་ན། སློབ་དཔོན་ཁོས་
ཏེ་བྱམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆུས་གང་བ་བཅུ་ལྔ་ཏེ་བྱོན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུད་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་
བྱུང་། རྒྱུད་གི་གསེབ་ནས་མི་ནག་པོ་རལ་གི་ཐོགས་པ་འགའ་རེ་བྱུང་ནས་ཏུ་རྒྱུ་
རྣམས་ལ་བཅུ་ལྔ་པའི་སྤྱད་བ་བྱུང་། སློབ་པོ་རང་དེ་ཉིད་དུ་ཁྱེད་སྤྲུགས་ཏེ་ལི། གཞན་
རྣམས་ལ་འདྲ་ལོ་ལ་སྤྱད་ཆོགས་བྱུང་སྟེ་ལྷ་ལ་དུ་མི་གཅིག་ལས་མ་སླེབ་པས་སྤྱ་
སྟེགས་དང་ཏུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཏུ་འཛིགས་པ་ཞིག་བྱུང་། གཞན་ཡང་མཛོན་
སྟོན་གི་ལན་འཛིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་མཛད། མཛོན་སྟོན་མ་མཛད་ན་འཛའ་ལུས་སྤྱ་
གཞུགས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཛའ་མཛོན་སྟོན་གིས་ཅུང་
ཟད་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །

སློབ་དཔོན་འདི་རྩོམ་པ་རྒྱ་མཁེད་དང་། རྒྱུད་པོ་རྣམས་འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་སྤྱ་མ་སྤྱ་
འཛིན་ཆེ་བ་གཅིག་ཡིན་པར་གྲགས། སྤྱ་ཆེ་སྤྱད་ལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་དང་ཉེ་བའི་ནགས་འདབ་ཞིག་
ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྤྱབ་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་རྩོགས་རིམ་གཙོ་བོར་བསློམ་པ་ཡིན་གསུངས།
དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་མ་གཉོགས་གཞན་
རྣམས་གིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་རེ་རིམ་པ་བཞེད་གདན་ས་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེད། ཀ་མ་

ལ་རྒྱུ་ཉིད་རྗེས་སུ་མཁས་པ་སྒྲོ་བྱུག་བྱུང་། དེའི་ལོག་ཏུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོར་
བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་། མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྤྱིར་སྒྲོང་
བའི་གདན་རབས་ཀྱང་མ་ཆད་ཅམ་དུ་བྱུང་སྟེ། མཁས་པ་སྒྲོ་བྱུག་གི་ལོག་ཏུ་ལོ་ལག་ལ་
ཞིག་ཐོར་བྱར་གནས་པ་ལས་མཁན་པོ་མེད། དེ་ནས་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
ཕྱོད། དེ་ནས་ལོ་བདུན་མཁན་པོ་མེད། དེ་རྗེས་དོ་རྗེ་གདན་པ་ཆེན་པོས་མཁན་པོ་ཅུང་
ཟད་མཛད། དེ་ནས་ཀ་མ་ལ་ཀྱ་ལི་ཤ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མཁན་པོ་མཛད། དེ་རྗེས་ན་
ལེན་ཕྱི་རྩྭ་ན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་མཁན་པོ་མཛད། དེ་རྗེས་དུ་ན་རྒྱུ་ཉིས་མཛད། དེ་
རྗེས་ཨ་རྒྱ་ཡུ་ཀ་རས་ཡུན་རིང་དུ་མཛད། དེ་རྗེས་བྱ་རྒྱ་ཡུ་ཀ་ར་གུལ་མཛད། དེའི་
རྗེས་སུ་ན་ལ་ཀ་བ་ཤིས་མཛད་དོ། །དེ་རྗེས་ཚས་འབྱུང་ཞི་བས་མཛད། དེ་རྗེས་ཁ་ཆེ་
པ་ཆེན་ལྟ་ཤིས་མཛད། དེ་ནས་བི་ག་མ་ཤི་ལ་བྱབ་པོ། དེ་དག་ནི་བི་ག་མ་ཤི་ལའི་
གདན་རབས་ཀྱི་སྐབས་ཉེ་སོ་བརྒྱད་པའོ། །

༡༧ བར་ཕྱོགས་ཀོ་ཀོ་འི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དར་སྐབས།

ཐུ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ལ་དུམ་བུ་གསུམ་སྟེ། མྱི་ག་ལ་དང་། ཨ་ཁི་བི་ཤ་ཉི་ལོག་ལ་
གཏོགས་པས་ཉི་ལོག་ཤར་ཕྱོགས་ཟེར། བྱང་ཤར་གྱི་ཡུལ་ཀླ་མ་རྩ། ཉི་ཤུ་བ། ཉ་ས་མ་
རྒྱལ་ལ་གི་རི་མཚུ་སྟེ་རིས་བསྐྱོར་བ་ཟེར། དེ་དག་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་བྱང་
ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ངོས་ལ་ཉེ་བའི་ནྟ་ག་ལའི་ཡུལ་རྒྱལ་དང་། ཐུ་མཚོ་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་བུ་ཁྱི་
དང་། བལ་ཀྱ་སོགས་ར་ཁང་གི་ཡུལ་དང་། སྤྱི་ས་མི་ཉི། མ་རྒྱལ་སོགས་པ་སྤུ་ཅུང་གི་
ཡུལ་དང་། གཞན་ཅ་སྟེ་དང་། ཀམྱོ་ཇ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མིང་དུ་གོ་གི་

ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གོ་ཀའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་པོ་སྤང་ན་མེད་ཀྱི་དུས་ཙམ་
ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་བྱུང་ལ། བྱིས་རྩེ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་
ཡོད་པ་ལ། དབྱིག་གཉེན་མ་བྱོན་གོང་དུ་ཉན་ཐོས་ཁོན་ཡིན། དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྟོབ་མ་
འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་དར་བར་བྱས་ནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་
ལས། རྒྱལ་པོ་རྩ་རྒྱ་སྤྲེལ་མན་ཆད་དུ་ཡུལ་དབྱུས་སུ་དེ་དག་གི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཤིན་ཏུ་
མང་ཞིང་། ལྷག་པར་སེ་ན་བཞིའི་དུས་སུ། མ་ག་རྩ་ར་འཆོག་མ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་
བྱེད་ཙམ་གོ་ཀའི་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ཐེག་ཆེན་ཤིན་ཏུ་དར་བར་བྱུར་
ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ས་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སོང་། ལ་རྩ་ཡུ་
ཀ་ར་བྱོན་པའི་དུས་ཙམ་ནས་སྤྲེལ་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་རྩེ་དར་ལ་སོང་། མ་ག་རྩ་ར་
དུལྱུས་བཅོམ་པའི་ཆེ་ཡུལ་དབྱུས་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་ཆེར་ཡུལ་དེར་བྱོན་པས་བསྟན་
པ་ལྷག་པར་དར་ཏེ། དུས་དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ཤོ་རྩ་ཇ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེས་ཀྱང་ལྷ་
ཁང་མང་དུ་བཞེངས། ཆོས་གཞི་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་བཅུགས། དེའི་རྩེས་སུ་རྒྱལ་པོ་སི་རྩ་
ཇ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ནས། དེས་ཀྱང་སྤྲེལ་མ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྟེལ་
བས་ཡུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་། དུས་དུས་ན་དགོ་འདུན་
རྣམས་པལ་ཆེར་ཆོག་མ་པའི་ཆེ་དེང་སང་ཡང་དགོ་སྟོང་གི་སྤྲེལ་གཉིས་གསུམ་ཡོད་
ཟེར་ལ། དགོ་བསྟེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་དོ། །བྱིས་བྱུང་བོད་དུ་བྱོན་པའི་བརྗེ་ཏ་བ་
ན་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་དེ་བྱོགས་ནས་བྱོན་པ་ཡིན། དུས་བྱིས་རྒྱལ་པོ་སྤྲེལ་
ལ་སྤྲེལ་རྩ་ར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་དེ་ཀུན་ན། འདུལ་བ་དང་། མཛོན་བ་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་ཡོད་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།

མེད་བ་སྐོར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་
ནམས་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་སོང་བ་ལ། ཡུལ་དེའི་པ་རྗེ་ཏ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་འགྲོ་མྱིང་དང་།
སྟོ་ཕྱོགས་ཁ་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཆེན་ཞི་བ་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་བརྒྱུད་ས་
ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྦྱོང་དུ་བཅུག་སྟེ་སྤར་ཡང་སོར་ཆུད་པར་བྱས། དེའི་
བྱ་ཙམ་མ་ཏ་ན་ཞེས་པ་ད་ལྟར་ཁང་ན་ཡོད། ཨ་ཏི་ཏ་མ་ཏ་ན་ཞེས་པས་ཙག་མ་སྦྱོང་།
སྤ་ལ་མ་ཏ་ན་ཞེས་པས་ཐུ་ཉུང་སྦྱོང་། སུ་རྩ་ཏ་ཅི་ཞེས་པས་ནི་ག་ཏ་སྦྱོང་སྟེ། སྤར་
ཀྱི་རྒྱ་ལས་ད་ལྟའི་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་ཡོད་དོ། འདར་ཕྱོགས་ཀ་ཀའི་ཡུལ་དུ་
བསྟན་པ་དར་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་སོ་དགུ་པའོ། །

༡༠ མྱིང་བྲན་ནམས་དང་སྟོ་ཕྱོགས་སྤར་ཆུལ་།

གཞན་ཡང་སེམས་ལའི་མྱིང་དང་། ནས་མྱིང་དང་། ཟངས་མྱིང་དང་། གསེར་མྱིང་
དང་། རྩ་ན་གྲིའི་མྱིང་དང་། བ་ཡི་གུ་ཞེས་བྱ་བའི་མྱིང་ཐན་དེ་དག་ནམས་ན། སྟོན་སྤར་
སོན་ས་བསྟན་པ་དར་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་དར་བོ། །སེམས་ལའི་མྱིང་ན་
ཐེག་ཆེན་པ་ཡང་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ། །པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ཏེ། ད་ལྟར་ཡང་གྲི་བ་དུ་ཀ་
ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་ཞབས་རྗེས་ཀྱི་དུས་སྟོན་ལ་དག་སྤོང་སྤོང་ཐེག་བཅུ་གཉིས་ཙམ་
འཆོགས་ཏེ། པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་སོ། །རྩ་ན་གྲི་དང་། བ་ཡི་གུ་ནའང་ཐེག་ཆེན་པ་ཅུང་
ཟད་ཡོད། གཞན་མྱིང་ཐན་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཁོ་ནའི་གདུལ་བྱའོ། །འགྲོ་མྱིང་གི་མྱིང་ན་
སྟོན་བསྟན་པ་རྣལ་མ་མེད་པ་ལས་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་དང་པོར་
བཅུ་གས། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་ཀྱང་བྱོན། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་ཀྱི་

བར་དུ་མ་གཞི་དང་། ལྷ་ལྷ་དང་། ལ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟོས་པ་འཛིན་ཏེ་མང་
 བོ་ཕྱོད་ཏེ་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་ལྷག་པར་རྒྱས་པར་མཛད་། སྤོན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ལེ་
 སྐབས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་དང་། ཨོ་ཁི་ཡུ་ན་ནས་སྤྲུལ་
 བྱངས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གར་ན་མེད་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ད་ལྟོ་ཡང་གསང་
 སྤྲུལ་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་བསྟན་པ་རྣམས་སྤོན་དུས་བཞིན་དར་བར་ཡོད་ལ། འདུལ་བ།
 མཛོན་བ། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ། །རྒྱ་གར་
 རྩོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། མ་གཞི་དུ་རྒྱ་སྤྲུལ་བཅོམ་པ་ཕྱིན་ཆད་ནས། བི་རྩུ་རྒྱ་གར་
 དང་། ཀོ་རྒྱུ་ན་དང་། མ་ཡུ་ར་དང་། ཀ་ལི་རྒྱའི་ཡུལ་སོགས་ན་ཆོས་གཞི་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་
 མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཚུགས་ཤིང་། ཆོས་པ་ཉ་ཅང་གུངས་མང་བ་མེད་ནའང་། བཤད་
 སྤྲུལ་བཟང་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱུང་ཞིང་། བརྟེན་ཏེ་མིའི་ཉི་མར་གྲགས་པ་ཡང་ཉི་
 ལ་རྒྱའི་ནང་ཆོན་ཀ་ལི་རྒྱར་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྩོ་བྱུང་གི་རྒྱལ་ཁམས་རྣམས་སུ་
 རྒྱལ་པོ་ཀུན་པ་བསྟན་པ་བཅུགས་པ་ནས། ཕྱིས་མ་གཞི་དུ་རྒྱ་སྤྲུལ་བཅོམ་པའི་ཆེ་རྒྱ་
 བ་ལྷ་ཀ་ར་གྲུག་ལ་སོགས་པས་དར་བར་མཛད་དེ། མ་རུ། མེ་ཐ་བ། ཅི་ཏ་བ་བ། བེ་
 ཏུ་ཐ། ཨ་ལྷ། སྤོ་རྒྱ་ལྷ། གུ་རི་ར་ཐ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཆོས་གཞི་མང་དུ་བཅུགས་
 ཤིང་། ད་ལྟོ་ཡང་དགེ་འདུན་མང་དུ་ཡོད། ཁྱད་པར་དུས་ཕྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་
 ཆེན་པོ་ཞི་བ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་གཏྲེ་དང་། འཕེགས་བྱེད་རི་མོའི་
 ཁོངས་སུ་བསྟན་པ་གསར་དུ་དར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཅ་རྒྱའི་དུས་སུ་དགེ་འདུན་རྣམས་
 ལ་མང་དུ་མཆོད། དེའི་བྱ་བ་ལ་རྩ་བ་ལྷ་ཁང་མང་པོ་དང་། སྤྱི་རྒྱ་གི་རི་དང་། རྩོ་རྒྱ་
 དང་། ཨོ་རྩོ་ན་དང་། ལྷ་རྒྱ་སི་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞི་མང་པོ་བཞེངས། ཆོས་གཞི་

ཡང་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་མང་དུ་བཅུགས། དུལ་དེར་དགེ་སྒོར་གསར་བའང་སྒོར་ཐག་
གཉིས་ཙམ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། མདོ་སྡགས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་
ནལ་མ་ལྟག་པར་དར་ཁིང་འཕེལ་བར་ཡོད་དོ། །སྤྱིར་ཐན་ནམས་སུ་བསྟན་པ་བྱུང་
ཚུལ་དང་། ལྟོ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་སྤར་ཡང་དར་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ་
བཞི་བཅུ་པའོ། །

༡༡ ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་ཚུལ་དར་རྒྱལ་མེ་ཉོག་ཕྱིང་བའི་གཏམ།

ཁ་ཆེ་དང་། ལྟོ་ཕྱོགས་དང་གོ་གིའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཡི་གེ་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པ་མ་མཐོང་ལ། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཕྲོ་
བ་ལ་བྱ་བ་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་བྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་
བཀོད་པ་མེ་ཉོག་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྲམ་ཟེ་མཐོ་མ་ཉིས་བྱས་པའི་ནང་ནས་འདི་ལྟར་
འབྱུང་སྟེ། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀའི་ཡུལ་དུ་བྱམ་རྩ་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དང་། ཅུ་ལོ་ཟླ་ཞེས་
བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཐན་ཀྱི་མཁའ་ཕྱིང་སོགས་འདབ་
ཆགས་པལ་མོ་ཆེ་དབང་དུ་སྤྱད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བྱ་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྟན་དང་། རོར་བུ་
དང་། རྒྱ་མཚོའི་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲད་པར་འབྱལ་བ་བྱུང་། ཡོ་བྱད་དེ་ནམས་ཀྱིས་དགེ་
འདུན་སྒོར་ཐག་གཉིས་རེ་མཆོད་པར་བྱེད་ཅིང་། མཐར་བྱ་ནམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷ་ཁང་
བཞེངས། ད་ལྟ་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཐན་ཀྱི་བྱ་རེ་ཉག་དུ་གནས་པས། ལྷ་ཁང་དེ་ལ་
པང་ཁི་ཉི་ཟླ་ཞེས་ཟེར། ཡང་རྒྱལ་པོ་དབང་བྱེད་དང་། བདེ་བྱེད་དང་། ཡིད་འོང་ཞེས་བྱ་
བ་གསུམ་ཀྱི་རིང་ལ་མཆོད་རྟེན་སྒོར་ལ་ཉིན་རེ་བཞེན་གཏུགས་རེ་རེ་དང་། མཆོད་

པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཆོད། ཡང་རྒྱལ་པོ་རྩོག་སྤྱོད་པ་ལ་སྟེ་མོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བཟང་དང་། དེའི་བྱ་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་དང་། དེའི་བྱ་བདེ་བྱེད་མེད་གོ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་
 གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་བྱུ་བ་སྟེ། སྤོང་བ་པོ་སྤྱོད་ཡང་གསེར་དྲུག་རེ་རེ་སྟེ། དགོ་སྤོང་
 དང་། དགོ་བསྟེན་སྤྱོད་ཡང་དཔུལ་པ་ཏ་ལྷ་བརྒྱའི་རིན་ཆོད་གྱི་ཡོ་བྱད་འབྲུལ་བར་
 བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཡུལ་གང་དུ་བྱུང་ཏེ་ཅང་མི་གསལ་ཡང་། བས་ཆེར་གྲོལ་བའི་ཡུལ་
 དུ་བྱུང་བར་མཛོད་ཏེ། བདེ་བྱེད་མེད་གོ་ལ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པས་ཆེན་པོ་བླ་མ་རྒྱ་ཆ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྟག་དང་འབྲུ་བའི་མིག་དང་། འདི་རི་མོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་། ཏ་ལ་གྲོལ་བ་
 བཟུང་སྟེ། ལྷ་ཁང་སྤོང་སྟག་གཉིས་བཞེངས། བྱ་བར་པ་བྱ་ད་སྟེ་གཟུང་ལྟག་པའི་མིང་
 ཅན་ཞིག་བྱུང་། དེས་ལྷ་པ་ར་ཀུརྒྱ་བ་དང་། ཏུ་ལྷ་རྒྱ་ཏི་བཟུང་། དགོ་སྤོང་ལྷ་སྤོང་རེ་
 ཏྲག་ཏུ་མཆོད། རྒྱུང་བ་བྱུར་བྱ་ཅ་ཡུལ་ཕུད་པས་མཐར་བུ་བ་ལིའི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ། བས་
 ཟེ་ཁྲི་སྟག་རེ་དང་། སངས་རྒྱལ་བ་ཁྲི་སྟག་རེ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས། ཡང་
 འཕེམས་བྱེད་གྱི་རེ་བའི་ཁོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ཏུ་གདོང་བྱག་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ།
 རོར་རྒྱུན་མའི་རིག་སྟགས་བྱུ་བ་ནས། འབྲུ་དང་གོས་ཟད་མེད་པར་བྱུར་ཏེ། རྩོ་སྟོགས་
 གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་ལོན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་བཅའ་བའི་བྱ་ལོན་སྟོམས་པ་
 ལན་གསུམ་བྱས། དཔུལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གོས་རེ་བྱིན། ལྷ་ཏི་བ་ལ་སོགས་པ་
 མོངས་པ་ཁྲི་སྟག་བརྒྱུད་ཅམ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུར་ཐམས་གོས་བྱིན་སྟེ། མ་ལྷ་རའི་ཡུལ་དུ་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོད་དང་། རྣམ་གཞོན་དང་། རྒྱལ་མཆོག་དང་། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་གདུང་
 རབས་བཞིའི་རིང་ལ། ཆོས་གཞི་ལྷ་བརྒྱུད་རེ་བཅུ་གས་འཕྲིད་དེ་དང་མ་ལྷན་པར་ལྷ་ཁང་
 རེ་ཡང་བཞེངས། ཡུལ་ཀན་ཏ་དང་། བི་བླ་ན་གར་གྱི་སྟོགས་རྣམས་སྤྱོད་པོ་དབང་

ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་བྱ་ལྟ་ཀླུ་ལ་ཤོ། དེའི་བྱ་སྤྲོ་ཆོག་གས་ཏེ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཡུལ་
 གྱི་ཀླུ་རིགས་དང་། བམ་ཟེའི་སྤྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོན་མཆོད་
 བར་བཀའ་བསྐྱོས། ཀླུ་སྤྱིད་ཀྱང་ལོ་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་མཛད་། དེའི་བྱ་གསུམ་སྟེ། ཐུ་
 བོ་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལོ་གསུམ་ཀླུ་སྤྱིད་བྱས། འབྲིང་བོ་རབ་གདུང་ཞེས་བྱ་བས་
 རྩ་བ་གཅིག་ཀླུ་སྤྱིད་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱིས་ལྟ་ཁང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བཞེངས། རབ་
 གདུང་ནི་སངས་ཀླུ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མཆོད་ན། བདག་ཉིད་གསོད་
 བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལས། དེར་ལན་ཅིག་ཞི་བའི་ཡིད་ལ་མཆོད་པ་བྱས་
 བས་རང་ཉིད་སྤྱི་གྱིའི་དོང་དུ་མཆོངས་སོ། །ཆུང་བ་རྒྱ་གར་ཇ་རྩ་ག་སྤྲོན་ཞེས་པ་
 འཁོར་སྟོང་ཐུག་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡུལ་གྱུར་གྱུང་བ་ལས་བྱ་གཟིངས་ལ་བསྐྱོད་ནས་
 འཁར་ཕྱོགས་དུ་ཁྱོད་ཉེ་བའི་དག་འདུལ་དུ་བྱིན། དེར་ཀླུ་སྤྱིད་ཐོབ་སྟེ་སངས་ཀླུ་ས་
 ལ་མཆོད་ཅིང་བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་བ་ཆེར་བྱས་སོ། །

ཀླུ་པོ་ས་ལ་རྩ་ཏ་ན་སྟེ་ས་ལའི་བཞོན་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། བམ་ཟེ་བྲ་ལ་
 མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་ཀ་ལི་རྒྱར་སྤྱེས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་ཀྱི་མཆོ་གཉིས་གྱི་མཐར་
 ཐུག་པའི་ས་རྣམས་མཆོད་ཏེན་གྱིས་གང་བར་བྱས། དེ་ཡང་ལྟོ་ཕྱོགས་གྱི་ཡུལ་ནི་གྱ་
 གསུམ་པ་མཆུར་རིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་དོ། །ཅེ་མོ་ལྟོ་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱན་པ། ཅ་
 བའི་ངོས་ཡུལ་དཔུས་དང་འབྲེལ་བ། ཅེ་མོ་རྩོ་ཤོས་ན་རྩ་མེ་ཤ་རའི་ཡུལ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 དེ་ནས་འཁར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཀྱི་མཆོ་ལ་ནི་མ་ཏོ་ད་རྩེ་ཟེར།
 ཡུལ་དེ་ནས་རུབ་ཕྱོགས་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཀྱི་མཆོ་ལ་ར་ཏ་རྒྱ་གི་རི་ཟེར།
 ཀྱི་མཆོའི་གཏིང་ལ་མཆོམས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤིང་བྱ་གསུམ་གྱི་དབྱིབས་གྱི་

ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་དེའི་ལྷོ་བྱང་ཐད་ཐག་རིང་པོའི་བར་དུ་མཆོད་ཁ་དོག་མ་འདྲེས་
 བར་སྒྲུབ་བ་དང་། རྒྱ་བས་འཐབ་པའི་མཆོམས་ཏ་ལེ་བ་ཡོད། དེས་ན་མ་ཉོད་རྩི་དང་།
 ར་ཏ་རྒྱ་གི་རིའི་མཆོ་ལ་རེག་གི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་རེ་རེར་མཆོད་རྟེན་རེ་བཅུགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ས་ནི་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་མཐར་ཐུག། ཅེས་
 ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཡིན། གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་ག་ཀེ་ཏུ་ཞེས་བྲ་བས་སྟོན་པའི་སྒྲ་
 གཟུགས་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་བཞེངས་ཤིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་
 བཅུ་བཅུས་མཆོད། ཡང་བྲམ་ཟེ་མརྒྱ་སྒྲ་ལ་སྟེ་འཕེལ་བའི་བྲང་བ་ཞེས་བྲ་བ་བྲུང་།
 དེས་བཀའ་སྤྱི་གསལ་བམ་སྟོང་སྤྱག་བཅུ་བཞེངས་ནས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོད་པའི་ཡོ་
 བྲང་བཙོ་ལྷ་རེས་མཆོད་པར་བྱེད། སྤྱི་གསལ་བམ་དེ་དག་ལ་ལྟ་རྟོག་དང་། ཉན་བཤད་
 བྱེད་པ་དག་སྟོང་དང་། དག་བསྟེན་སྟོང་སྤྱག་བཞི་ཙམ་རེ་ལ་རྟག་ཏུ་འཆོ་བ་སྦྱོར། ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་དཔོན་ནི་གཞུང་རི་ཞེས་བྲ་བ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ། ས་
 རོལ་གྱི་སེམས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་མན་ངག་བསྟན་པས་སྟོན་མ་
 སྟོང་གིས་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་བྱུང་། ཀུ་སྒྲ་རྩ་བཅུ་སྟེ་གཞོན་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྲ་
 བ་གོ་མའི་དག་བསྟེན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དག་བསྟེན་སྟོང་སྤྱག་ལྷ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། དེ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བཞུགས་པར་བྱས། མ་ཏི་ཀུ་སྒྲ་ར་
 སྟེ་སྟོན་གཞོན་ཏུ་ཞེས་བྲ་བ་དག་བསྟེན་བྱིས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེས་ཆོས་བསྟན་པས།
 ཡུལ་གྱི་བྱི་ཏུ་དང་བུ་མོ་ཚུན་ཆད་བསྟོམས་པ་ནི་སྤྱག་ཙམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསམ་
 གཏན་པར་བྱུང་། ཡང་དག་སྟོང་རྩ་བུ་ནས་ཞེས་བྲ་བ་བཟང་པོའི་ཀུན་དགའ་བོ་ཞེས་
 པས་བདེན་ཆོག་ཁོ་ན་བརྗེད་དེ། སྟོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲེ་བོ་མཐའ་དག་གི་ནད་དང་གདོན་

མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད་པ་བྱུང་། འཁོར་དག་སྒོར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
དང་ལྷན་ཅིག་གནས་སོ། །དེ་དག་སྒོར་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་པོར་བར་གྱུར་པས་ལུས་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དགའི་ཞིང་དུ་འཕྱར་ཏེ་སོང་ངོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དག་བསྟན་ཏེ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་སྒྲིབ་པ་བཟང་པོ་དང་། ལྷ་དེ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་སྒོར་ཕྱག་བཅུ་དང་། རྡོ་དང་ཤིང་
དང་། འཛིས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ཡང་སྒོར་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་བཞེད་སྟེ།
མཆོད་རྟེན་ཡང་དེ་སྟེད་བཞེད་སྟེ། དེ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་མཆོན་བཅུ་ཕྱག་དེ་འཕྱུག་ཡང་
དག་བསྟན་པ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བས་ལོ་བཙོ་ལྷའི་བར་དུ་འབྱུང་དང་ཟས་གོས་དང་།
གསེར་དང་། ཉ་དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་དག་ཕྱོགས་བཞིའི་སྒོར་མོ་བ་ཀྱུན་ལ་བྱིན།
མཐར་ཐོག་པོ་དང་ཐོག་མོ་དང་། བྱ་དང་ཚུང་མ་དང་། བྲིམ་ཉིད་ཀྱང་གཏང་སྟེ་ནགས་
ཚལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ། སྒོ་བ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་
བསྟན་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོང་ངོ་། །ཞེས་གྲགས་སོ། །ཡང་དག་
བསྟན་བཅུན་པ་དབྱུ་མའི་སྒོ་བྲིས་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྟེ་སྟེགས་བྱེད་སོ་སོའི་གན་
དུ་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ཞིང་། ཐོག་མར་དེ་དང་དེའི་བསྟན་
བཙུན་བཞུགས་ཏེ། དེ་དག་གི་གསེབ་ཏུ་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལམ་
ཀྱི་རིམ་པ་བརྒྱས་ནས་བསྟན་ཏེ། མཐར་མ་ཆོར་བཞིན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་འགྱུར་བ་ན།
སངས་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་དུ་མ་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྟོན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སུ་
སྟེགས་བྱེད་ཐོག་ཕྱག་ཏུ་ཉེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྒོ་བ་དཔོན་དེ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱི་སྟོན་ཙམ་དུ་བྱུང་བར་སེམས་ལ།

གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དར་བ་ནས་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡན་ཆོད་ཀྱི་
བར་དུ་ནི་ངེས་པར་བྱུང་བར་མངོན་ནའང་སྤར་བ་ཤད་པ་རྣམས་དང་དུས་མཚུངས་
སྤྲིག་ཚུལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ངོ། །སྟོ་སྟོགས་སུ་ཆོས་དར་བའི་རབས་མེ་ཉོག་སྤང་བ་
ལས་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱི་སྐབས་ཉེ་ཞེ་གཅིག་པའོ། །

༤༩ རྩེ་བཞི་འི་དོན་ལ་ཕྱད་ཟད་དཔྱད་པ།

གོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩེ་པ་བཞི་པོ་དང་རྩེ་པ་བཙུང་
བརྒྱད་ལས་གྲུས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མགོ་སྟོས་ཅམ་བྲས་ན།
རྩེ་པ་བཙུང་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་ལྟ་སྟྱེད་འཆད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཀྱང་གྲུས་
ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་པ་བྱུང་སྟེ། གནས་བརྟན་རྩེ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
པ་ནི། དང་པོར་གནས་བརྟན་པ་དང་། དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་རྣམས་སུ་གྲུས། དགེ་
འདུན་པལ་ཆེན་པ་ལའང་། དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པའི་རྩེ་པ་རྩ་བ་དང་། ཐ་སྙད་གཅིག་
པ་དང་། འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། མང་ཐོས་པ་དང་། རྟག་པར་སྤྲོ་བ་དང་།
མཆོད་རྟེན་པ་དང་། ཤར་གྱི་རི་པོ་པ་དང་། རུབ་ཀྱི་རི་པོ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་ལ།
གནས་བརྟན་པ་ཡང་། གནས་བརྟན་པའི་རྩེ་པ་རྩ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་
དང་། གནས་མའི་བྲུ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་ལམ་པ་དང་། མང་བཀྲར་
པ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྤྲས་པ་དང་། ཆར་བཟང་འབབས་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་
སྟེ་བརྒྱད་གྲུས་སོ་ཞེས་འདོད་ལ། ཡང་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི།
དང་པོར་གནས་བརྟན་པ་དང་། པལ་ཆེན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲོ་བ་དང་གསུམ་དུ་

གྲེས་ལ་གནས་བརྟན་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་དང་། གནས་མའི་བྱ་བ་
གཉིས་སུ་གྲེས། ཡོད་སྤྲོ་བ་ཡང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྲོ་
བལྟོ།

གནས་མའི་བྱ་བ་ཡང་མང་བཀྱར་བ་དང་། ཚོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་ལམ་པ་
དང་། ཁྱོང་ཁྱེད་ལྷག་པ་རྣམས་སུ་གྲེས། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་ལ་པ་ལ་ཆེན་པ་
དངོས་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོ་པ་དང་། ལུ་གྱི་རི་བོ་པ་དང་། རྒྱ་ལ་པོ་འི་རི་པ་དང་།
གངས་རི་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་། རོན་བྱ་བ་པ་དང་། བ་ལང་གནས་པ་སྟེ་བརྒྱད་
དུ་གྲེས་སོ། །རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲོ་བ་ལ། ས་སྟོན་པ། འོད་སྤྲུང་པ། ཚོས་སྤྲས་པ། གོས་
དམར་བ་སྟེ་བཞིར་གྲེས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ།

མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། པ་ཆེན་པ་ལ་ལྷག་སྟེ། པ་ལ་ཆེན་པ་
དངོས་དང་། ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། བ་ལང་གནས་པ་དང་། མང་ཐོས་པ་དང་། ལྷག་
པར་སྤྲོ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་རྣམས་སོ། །ཡོད་སྤྲོ་བ་ལ་བདུན་ཉེ། གཞི་ཐམས་ཅད་
ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲོ་བ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཚོས་སྤྲས་པ་དང་།
གོས་དམར་བ་དང་། འོད་སྤྲུང་པ་དང་། འཕོ་བ་པ་རྣམས་སོ། །གནས་མ་བྱའི་སྟེ་པ་ལ་
བཞི་སྟེ། གནས་མའི་བྱའི་སྟེ་པ་ཅ་བ་དང་། ཚོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་ལམ་པ་དང་།
མང་པོས་བཀྱར་བ་རྣམས་སོ། །གངས་རི་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་
གྲེས་པའི་ཅ་བ་ནི། པ་ལ་ཆེན་པ། ཡོད་སྤྲོ་བ། གནས་མའི་བྱ་བ། གངས་རི་པ་རྣམས་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེད།

ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དུ་ལ་བ་ལྷས་སྟེ་པ་

ཐ་དང་བསྐྱུག་པའི་འཁོར་ལོར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། འར་དང་བྱ་བ་དང་གངས་རིར་
གནས། །འདིག་ཉེན་འདས་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲེ། །རྟག་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲེ་པ་སྤྲེ། །ལྷ་ཆེན་དག་
འདུན་པལ་ཆེན་པ། །གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྤྲུང་དང་། །ས་སྟོན་སྤྲེ་དང་ཆོས་བསྐྱུངས་
དང་། །མང་སྤོས་གོས་དམར་བའི་སྟོབ་མ། །རྣམ་པར་བྱེ་སྤྲེ་སྤྲོ་བའི་སྤྲེ། །ཐམས་ཅད་
ཡོད་སྤྲེ་སྤྲེ་པ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཆེན་པོ་གནས་འདིག་མེད་རི། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
གནས་བསྟན་པའོ། །ས་སྟོགས་རི་དང་སྤྲུང་བ་པ། །གནས་མའི་བྱ་ཡི་སྤྲེ་རྣམས་
ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སྟོབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐ་དང་
རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྩ་བའི་སྤྲེ་པ་བཞི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་
བྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྤྲེ་དུ་མ་ལས་རྩ་བའི་སྤྲེ་པ་བཞི་ཡིན་པར་
གསུངས་ཤིང་བཞིའི་བཟང་ཚུལ་ཡང་གནས་མའི་བྱའི་སྤྲེ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་
མ་གསུངས་པར་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པས་ལུགས་འདི་ཁོན་གཟུང་བར་བྱ་
སྤྲེ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་ལས་བརྟམས་པ་ཡིན་པར་བྱེད་པས་ཁྱེད་ས་
ཀྱང་བཟང་ངོ། །དག་སྟོང་གི་ལོ་བྱི་བ་ལས། རྩ་བའི་བཞི་པོ་འདི་དང་མཚུངས་པ་ལ།
པལ་ཆེར་པ་ལ་བྱག་མཛད་ཅིང་། མང་བཀྱར་བ་ལ་ལྷ་མཛད་པ་སོགས་རྩུང་བྱད་མི་
འདྲ་བ་བཤད་ནའང་། རང་ལུགས་སྤྲ་མ་ཉིད་དུ་བཟུང་དགོས་ལ། སྤར་གྱི་བཟང་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་གཞན་དེ་དག་ལ་མིང་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ། པལ་ཆེར་དོན་
གཅིག་པ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་བཟང་ཚུལ་མི་
གཅིག་པ་རང་ཡང་ཡིན་པར་སྤྲོད། དེ་ལ་འོད་སྤྲུང་པ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པ་འོད་སྤྲུང་བྱེ་
མའི་སྟོབ་བརྒྱད་འགའ་ཞིག་ལོགས་སུ་ཆད་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྤྲེ་པ་འདི་ལ་ཆར་

བཟང་འཕེབས་པ་ཡང་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་ས་སྟོན་པ་དང་། ཚུ་བ་སྐྱུངས་པ་དང་།
གོས་དམར་བ་རྒྱུ་མ་ནི་དེ་དང་དེའི་མཆོན་འཆང་བའི་གནས་བརྟན་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་རྒྱུ་
འབྲང་ཡིན་ཞིང་། འཕོ་བར་སྐྱུ་པ་དང་། སྐྱ་མ་པ་དང་། གོས་དམར་བ་སྐྱེ་གཅིག་མཆོད་
རྟེན་པ་དང་ཤར་གྱི་རི་པ་ཡང་སྐྱེ་གཅིག་ཅིང་། དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྐྱོབ་མཛོད། །

དེ་ལས་ཀྱེས་པ་དོན་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་རི་པ་ཡིན་པས། ལུགས་བྱི་མ་ལྟར་
ན་དེ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་མི་བཟང་ངོ་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རི་དང་། བྱ་གཤམ་རི་
པ་གཅིག་། ཐ་སྙད་གཅིག་པ་ནི་པལ་ཆེན་པ་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་པར་ཡང་འཆད། ཀྱ་རུ་
ཀྱ་སྐྱེ་པ་ནི་ས་སྐྱོགས་རི་པར་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ལ། གནས་མའི་བྱ་བ། ཚུ་བ་མཆོག་པ།
བཟང་ལམ་པ། མོང་ཁྱེར་དུག་པ་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱང་སྤྱིར་རགས་པ་ཅམ་ན་དོན་གཅིག་པར་
བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་ལུལ་དང་། མྱིང་ཐན་རྒྱུ་མ་ས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཀུན་ལ་སྐྱེ་པ་
བཞི་སོ་སོའི་ཁ་འཛིན་བྱེད་པ་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་ནི་
གཞུང་ལུགས་དང་། སྐྱེགས་བམ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་པ་ནི་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་ཆེར་མེད་ལ། རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་ལ་བདུན་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་
སྐྱེ་པ་བདུན་ཅམ་གྱི་རྒྱུན་ཡོད་པར་མཛོན་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་ཉན་ཐོས་སེལ་བ་རྒྱུ་མ་ས་ལ་
དེ་ཅམ་ཡོད་པར་མཛོན་ནོ། །

སྤྱིར་སྐྱེ་པ་བཞི་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གནས་མའི་བྱ་བ་དང་། ཀྱ་རུ་ཀྱ་སྐྱེ་
པ་སྐྱེ་མང་བཀྱར་བའི་གཉིས་དང་། རྟག་པར་སྐྱུ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱུ་བ་

སྟེ་པལ་ཆེན་པའི་གཉིས་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྲ་བ་དང་། གོས་དམར་བ་
སྟེ་ཡོད་སྟེ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་ཡོད་པས་སོ། །སྟོན་དཔེ་སྟོན་སྟེ་པར་གྲགས་པ་ནི་
གོས་དམར་བ་ལས་གྲུས་པའི་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བཙུ་བརྒྱད་ལ་འདི་ལོགས་
སྟེ་མི་བཟང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྟོན་ཉན་ཐོས་ཁོ་ནའི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཆེ་དེ་དག་ལ་གྲུབ་
མཐའ་ཐ་དད་པ་དག་ངེས་པར་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་དར་བ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སྟེ་གཏོགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་
ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་མ་གོས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་དེ་ནས་
ཀྱང་ཡུན་རིང་རབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་མ་འདྲེས་པར་སྐྱོང་བ་བྱུང་ཡང་ཕྱིས་ནི་གྲུབ་མཐའ་
འདྲེས་ཏེ་གནས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་གང་འཛིན་ཀྱང་རུང་འདུལ་བའི་སྟོན་པ་དང་།
ལག་ལེན་ནི་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཡིན་པས། སྟེ་པ་བཞིའི་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱང་འདུལ་
བའི་སྟོན་པ་ལས་དབྱེ་བར་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་། དུག་རྒྱ་གསུམ་དང་ཡང་དག་
ལྷན། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགེ་བ། །སངས་
རྒྱུ་གསུང་དུ་ཡང་དག་ཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་དད་
པ་སྦྲ་ལྟ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྟེ་པ་བཞིའི་དོན་ལ་ཅུང་ཐད་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཏེ་ཞེ་
གཉིས་པའོ། །

༤༩ རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱང་ཁྱདས་ལ་དབྱེད་པ།

འདིར་ཡིད་གཉིས་སྟེ་བྱ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་སྟོན་པོར་རྫོམ་པའི་སྟེ་བོ་ཁ་ཅིག་

དག་ལ་སྒྲུབ་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་ཚུལ་ལོགས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་
དཔྱད་དོ། སྤྱིར་ནི་མདོ་སྟེ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེད་གཞི་སོ་སོར་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་མདོའི་བྱུང་ཚུལ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རེ་རེ་ནས་
སྟོས་ཀྱིས་མ་ཁོང་ལ། སྤྱི་ཕྱོག་ནས་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ཡུལ་དང་དུས་དང་སྟོན་པའི་
དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རི་ལྟར་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་སྟེ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུད་སྟེ་ནམས་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་བྱོན་པ་ཡིན་ལ། ནལ་
འབྱོར་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཟབ་མོ་མང་དག་ཅིག་ནི་བྱུབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་སོ་སོས་སྤྱན་
བྱངས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དཔལ་ས་ར་ཉས་སངས་རྒྱས་ཐོད་
པ་སྤྱན་བྱངས་པ་དང་། ལྷ་ཡི་པས་ནལ་འབྱོར་མ་ཀུན་སྟོད་སོགས་སྤྱན་བྱངས་པ་
དང་། ལྷ་མ་པ་དང་མཆོ་སྤྱིས་ཀྱིས་དབྱེས་པའི་དོན་སྤྱན་བྱངས་པ་དང་། བག་པོ་སྟོད་
པ་པས་ཁ་སྐྱོར་ཐེག་ལེ་སྤྱན་བྱངས་པ་དང་། ལ་ལི་ཏ་བརྩ་གྱིས་གཤེན་རྩེ་གཤེད་ལག་
པོ་སྟོར་གསུམ་སྤྱན་བྱངས་པ་དང་། ཟབ་པའི་རྩོུ་རྩོུ་དོན་ཅི་སྤྱན་བྱངས་པ་
དང་། ཀུ་ཀུ་རྩེ་པས་མཐུ་ལྷ་སྤྱན་བྱངས་པ་དང་། བེ་ལོ་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་
བྱངས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག་སྒྲགས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་བྱུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ན་ཡོད་ཅུ་
བ་བྱས་པ་ལ། མཁས་མཆོག་གི་སྟོན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་བྱུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ལོ་
རྒྱུས་གང་ཡོད་རྩོགས་པར་ལུང་བྱངས་ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་བྱུབ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་
ཀྱི། གསང་སྒྲགས་སྤྱིའི་བྱུང་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་ཤིང་འཐད་པར་གསུངས་པ་
ལས། འགོས་ལོ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱིས་དེ་གཟིགས་བཞིན་དུ་གཏམ་རྟིང་པ་ལ་རོ་

ཡངས་མཛད་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་གི་གཏམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་ནས། དེའི་ནང་
གི་ཞིང་པ་བསྐྱེད་དོན་དེ་བསྐྱེད་བཞུགས་ཆེན་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས། དེ་ནས་བརྒྱམས་
ཏི་བྱུང་བ་སྡེ་བདུན་བྱུང་ཚུལ་སོགས་དང་སྦྱར་ན་སྡུག་གི་བྱུང་ཚུལ་ངོ་མཆར་ཅན་
ཡོད་གསུང་བཞི་བཞེད་འདོད་ཅམ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་དང་། བྱུང་བ་སྡེ་བདུན་
ཡང་གསུང་སྡུག་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་བྱུངས་མོད། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
བ་མ་ཡིན་པས་དེའི་བརྒྱུད་པ་བཤད་པས་སྡུག་སྐྱེད་བརྒྱུད་པ་བཤད་པར་མི་འགྲོ་
ལ། རྒྱ་བོད་གི་སྡུག་པ་པམ་ཆེར་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོ་བ་
གང་གི་ཡང་བརྒྱུད་པ་ལ་འབྲེན་མི་དགོས་པའི་སྡུག་སྐྱེད་བྱུང་ཚུལ་ངོ་མཆར་ཅན་
ཞིག་ཅིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་གདའ་འོ་ཞེས་ཀྱལ་ཀྱང་ལུ་ལོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་
བཟོ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་ཅེ་མོ་ལས་བྱུང་
བའི་ཁྱོ་བོ་ཁམས་གསུམ་ནས་རྒྱལ་སྡུག་པ་བཤད་གི་ལོ་རྒྱུས་མ་དག་ཅིང་མ་ཆར་བ་
འགའ་རེ་གིས་ནས་སྡུག་ཚུལ་དང་པོར་གསུངས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས། ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་བྱུང་གི་འབྲེལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་རྒྱལ་བོ་དཔའ་བའི་དོན་དེ་ལྟར་
དེ་ལྟའི་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། ལུ་མོ་བདེ་བའི་རོལ་པ་མོ་ནི་སྐྱེས་པས་བྱུང་བའི་
ནལ་འབྱོར་མ་དང་གཅིག་པར་སྒྲོམ་པས་འཕགས་སྒྲོར་སོགས་གི་བརྒྱུད་པ་འདེད་རྒྱ་
བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་སྐྱལ་བ་བཟང་མོ་འམ་སྒྲོ་བྱོས་བཟང་མོ་དང་གཅིག་པར་རྒྱ་
བས་གདམས་ངག་བཀའ་བཞིའི་བརྒྱུད་པ་འདེད་པར་སྐྱབ་སོགས་སྟིང་པོ་མེད་པ་ཤ་
སྟག་སྟོགས་པ་ཡང་མཐོང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་སུ་སྡུག་གི་ཐེག་པ་གསུངས་
པའི་གནས་ལ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་བྱིར་ལྟོག་སྟེ། བོད་

ཆན་པོ་ལག་ལ་ཞིག་གི་ཟིན་གྱིས་བརྗེ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་འཕགས་ལུལ་ལ་མ་
གྲགས་ཤིང་། བོད་པའི་སྒྲོན་བཟོར་གོ་བྱས་པའི་གནས་གྱི་མིང་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཆོས་
བཟང་སྒྲིན་གྱི་ཡང་རྫོང་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་ཁྲངས་མེད་རྣམས་ལ་སྟོགས་འཛིན་གྱི་
དབང་གིས་ངོ་མོར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོན་པོས་སྒྲོན་པོའི་ཚོགས་པ་མགོ་བསྐྱར་བ་
ཡིན་པའི་བྱིད། ཤེས་ལྡན་རྣམས་གྱི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་གྱི་འབྲེལ་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ནི་མན་ངག་དེ་ཁོ་ནའི་
བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། མན་ངག་དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིན་གྱི་དགོངས་པ་ལོས་ཀྱང་ཡིན་མོད།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མན་ངག་དང་དེའི་གཞུང་ཡིན་ན་དཔལ་མོའི་མན་ངག་དེ་དང་
གཞུང་དེ་ཡིན་ག་ལ་དགོས། གཞན་ཡང་འོས་ཏེ་རུ་ཀས་མཛད་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
བྱུང་ནི་བྱུང་བ་སྡེ་བདུན་རྣམས་བརྒྱུད་ལ་བགྲང་གི་དཔལ་མོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བྱུང་ནི་
དེ་ལ་མི་བགྲང་བས། འདི་དག་རྒྱ་བོད་དུ་བརྒྱུད་པ་ཐ་དད་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་པས་འདྲ་འབྲས་གྱིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་གང་མོའི་གནས་སོ། །

འོན་ཏེ་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཆོས་རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་བརྒྱུད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
ཁྲངས་མ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་གཏམ་དེ་ཉིད་མང་པོར་བསྒྲུམས་པ་ལས་སྤྲགས་གྱི་
བྱུང་ཚུལ་དུ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ཅམ་ཞིག་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་
ལྟ་བུའི་གཏམ་དུ་གྱིས་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྤྱིར་འཕགས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་
བྱུང་ཐོབ་གྱི་གཏམ་མཐའ་དག་སྤྱིར་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། སྒྲོལ་མའི་སྤྲགས་རྒྱུད་ཁོ་
ནས་བྱུང་བ་ཐོབ་པའང་ལྷ་སྐྱུང་གྱི་རིང་ཁོ་ན་ལ་སྟོང་སྤྲག་ལྟ་ཅམ་བྱུང་བར་གྲགས་པ་
དང་། དེ་རིམ་པ་དང་། བྲག་པོ་སྟོད་པ་པའི་འཁོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལས་རྗེས་སུ་

དཔག་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་བྱུང་
ཁུངས་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་པའོ། །

༡༥ སྐྱ་གཞུགས་བཞེད་པ་པོ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།

སྟོན་ནི་མིའི་བཟོ་བོ་ལས་ཀྱི་འབྲུལ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བཟོའི་གནས་ངོ་མཆར་
བ་དག་བྱེད་པ་བྱུང་སྟེ། སྐྱ་གཞུགས་སོགས་རི་མོར་བྲིས་པས་ཀྱང་དངོས་སུ་འབྲུལ་
བ་བསྐྱེད་ཀྱས་པ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་
ཡིན་ལ། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་དེ་འདྲ་ཞིན་ཏུ་
མང་ངོ་། །དེ་ནས་དེ་འདྲ་ཆེར་མེད་པ་ན། ལྷའི་བཟོ་བོ་མང་པོ་མིར་སྐྱལ་ནས་བྱུང་སྟེ།
བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་མ་ག་རྣམས་ཉེན་ངོ་མཆར་ཅན་
བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བཞེདས། རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་དུས་གནས་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། རྩོམ་གདན་གྱི་ནང་སྒྲོར་སོགས་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་བཟོ་བོས་
བཞེདས། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དུས་སྤྱི་བཟོ་བོས་བཅོས་པའང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལྷ་སྐྱ་
གཞོད་སྦྱིན་གྱིས་བཅོས་པ་དེ་རྣམས་ནི་བཞེདས་ནས་ལོ་མང་པོར་དངོས་སུ་འབྲུལ་བ་
བསྐྱེད་ཀྱས་པ་ཡོད་ལ། ལྷུས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མེད་ནའང་བཟོ་བྱེད་ནི་
གཞན་སུས་ཀྱང་མི་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། དེ་ནས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོར་སློ་བྲོས་ཀྱི་ཅལ་
སྐྱ་ཆོགས་པས་བཞེདས་པའི་བཟོ་བརྒྱད་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཁོ་ན་བྱུང་གི་གཅིག་གི་
རྩིས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོལ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་མེད་དོ། །ལྷུས་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུས་
ལྷོགས་ཀྱི་དུས། བཟོ་བོ་བེས་ས་ར་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་འབྱར་དང་རི་མོའི་བཞོད་པ་ཞིན་

དུང་མཆར་བ་སྤར་གྱི་སྤྲུལ་བཞེངས་པ་དང་མཐུན་པ་བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། བཟོ་བོ་དེ་མ་ག་རྒྱར་སྤྲུལ་པས་དེའི་ལུགས་འཛིན་པའི་བཟོ་
རིགས་ཚྭགས་གང་དུ་བྱུང་ཡང་དབུས་ཀྱི་བཟོ་བོར་གྲགས་ལ། རྒྱལ་པོ་རང་ཚུ་ལ་གྱི་
དུས། དུལ་མ་རུར་སྤྲུལ་པ་སྤྱི་གཞུང་རི་ཞེས་པ་ལྷ་བཟོ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་བྱུང་སྟེ། དེས་
གནོད་སྤྱིན་གྱིས་བཞེངས་པ་དང་མཐུན་པའི་བྲིས་འབྲུར་བྱས་ཏེ། དེའི་ལུགས་འཛིན་
པ་ལ་རུབ་རྩིང་གི་ལུགས་ཞེས་གྲགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ཙམ་ལ་དང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་
སྦྱོང་གི་དུས། བ་རེ་རྩེའི་དུལ་དུ་རྩི་སྤྲུལ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོ་བོ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་
བྱུང་། དེའི་བྱ་བི་རྩེ་ལོ་ཟེར་བ་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་བཟོ་བོས་བཞེངས་པ་དང་
མཐུན་པའི་ལུགས་ལ། བཞོས་ལ། བྲིས་སྦྱ་སོགས་སྤྲུལ་ཆོགས་བྱས་ཏེ། བ་བྱ་གཉིས་
ཀྱང་བཟོ་རྒྱུན་མི་འདྲ། བྱ་དེས་རྩི་ག་ལར་བསྐྱད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཆོ་ལ་
ཚྭགས་གང་དུ་བཞེངས། བཟོ་བོའི་སྤྱི་དུལ་ཅི་ཡིན་ཡང་། ལུགས་མ་རྣམས་ལ་ཤར་གྱི་
ལྷ་ཞེས་ཟེར། དེ་མོ་ནི་པ་དེའི་རྗེས་འབྲང་ལ་ཤར་རིས་དང་། བྱའི་རྗེས་འབྲང་གཙོ་བོར་
མ་ག་རྒྱར་དར་བས་དབུས་ཀྱི་རི་མོར་ངོས་འཛིན། བལ་པོའི་ཡང་སྟོན་གྱི་བཟོ་རྒྱུན་
རུབ་རྩིང་དང་འདྲ། བར་སྐབས་ཀྱི་བྲིས་དང་ལི་མ་ནི་ཤར་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་བ་བལ་
དུལ་རང་ལུགས་སུ་སྤྲང་། བྲིས་ནི་དེས་པ་མི་སྤྲང་ངོ་། ཁ་ཆེར་ཡང་སྟོན་དབུས་དང་
རུབ་རྩིང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་། བྲིས་ཏེ་སྤྲུལ་རྩེ་ལོ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་བྲིས་འབྲུར་གཉིས་
ཀའི་སྟོལ་གསར་པ་བཏོད་པའི་ལུགས་ལ་དེང་སང་ཁ་ཆེ་མ་ཟེར། གང་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པ་ན་ལྷ་བཟོ་ཡང་མཁས་པར་དར། གང་ན་སྤྲུལ་དབང་བྱེད་པར་
ལྷ་བཟོ་རུབ། གང་སྤྲུལ་སྤྲུགས་དར་སར་ལྷ་བཟོ་ཡང་མི་མཁས་པ་དག་དར་བར་ཡོད།

དེས་ན་གོང་དུ་སློབ་པ་དེ་དག་གི་སློབ་དེང་སང་ཆེར་མེད། དུ་གླིང་དང་། རྩོམ་པ་གི་
རྒྱུད་དུ་ད་ལྟ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལྷན་གསུམ་གྱི་བཞེང་ས་བ་དར་པོ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་བཟོ་རྒྱུ་བོད་
དུ་སྤར་མ་བྱུང་བར་མཛོད། རྩོམ་པ་གི་སྤྱི་ཐོག་ལ་ཞེས་པ་དང་། བརྩོན་པ་དང་། བེ་
ཐོག་ལ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་དང་། གཞན་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་
གསུམ་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་ཞིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་བ་ལྷན་གསུམ་གྱི་བཞེང་ས་བོ་རྩིས་
བྱུང་བའི་ཚུལ་ཏེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་བའོ། །

གཏམ་གྱི་སློབ་བ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན། བོད་ཀྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཆེན་
པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པའི་གཏམ་རབས་བདུན་འདས་མ་ཐག་ནས་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བོ་སྤྱི་བཙུན་མེད་འདས་འཕམ་པ་ཚུའི་རྒྱལ་བོ་བྱུང་
ངམ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བདུན་དང་། སྤྱི་བཙུན་ཏེ་རྒྱལ་བོ་རབས་བཅུ་
བཞི་ལ་ས་ར་ཏ་ནས། ཨ་ཟླ་ཡུ་ཀ་རའི་བར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོགས་
པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པའི་དུས་བར་ཐག་ཞིན་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
ཕྱི་མ་འགྲིགས་དོགས་པ་ཁོང་དུ་བཟུང་ནས་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཆེ་རིང་བར་བཅོས་ཏེ། དུས་
བར་ཐག་ཞིན་ཏུ་རིང་བ་ལྟར་ཡང་ཡོད་པའི་ནོར་བ་དེ་དག་རྣམས་གཞི་མེད་དུ་སངས་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཏམ་འདི་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་ཤིང་། བོད་དུ་སྐྱུར་
བའི་ཆོས་འབྱུང་བ་དང་གཏམ་རྒྱུད་ཐོར་བུ་མང་དག་འདུག་མོད་ཀྱང་གོ་རིམ་རི་
བཞིན་ཆང་བ་འདུག་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཡིད་བརྟན་སྤངས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་
ཅི་རིགས་ཅམ་མ་གཏོགས་འདིར་མ་བྱེས་སོ། །རྒྱལ་བོ་རྣམས་སྤྱི་བཙུན་ཏེ་ལོ་
རྒྱུས་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་ཏུ་ས་དབང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་སྐྱུར་བ་སློབ་ཀྱིས་སྟོང་

གི་ཚད་དུ་བྱས་པ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་། གླ་མ་བརྟེན་འགའ་ལས་ཐོས་ལ། འདིར་དེ་ཉིད་
ག་ཞིར་བཞག་པ་ལ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བརྟེན་དབང་པོས་བྲིན་གྱིས་བྱས་པའི་བརྟེན་ཕྱི་
ཁ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་སེན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཏམ་ཆ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱའི་ཆད་དུ་བྱས་པ་ཞིག་སྤང་བ་དང་། བུ་མེ་བརྟེན་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
ཉེས་བྱས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རབས་ཀྱི་གཏམ་གཞུང་ཆད་སྤྲ་མ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
གཉིས་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཁ་བསྐྱངས། སོ་སའི་དུས་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་སྤན་
ཆོགས་མ་གཏོགས་པལ་ཆེ་བ་གསུམ་ཀ་མགྲིན་གཅིག་པར་ཡོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཉི་
འོག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ་ཁོན་གཙོ་བོར་བྱས་པར་སྤང་གི་ཁ་ཆེ་བ་
དང་། ལྷ་རྒྱན་དང་། ཐོ་གར་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་དང་། ཀོ་ཀི་དང་། སྤིང་སྤན་སོ་སོར་རི་
ལྷར་གྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ཞིབ་ཅིན་མ་མཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་པས་བྲི་བར་མ་ལུས་སོ། །

བྲིས་བྱུང་གི་གཏམ་ཐོར་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་ཆད་ཡི་གེ་མེད་ཀྱང་གསུང་རྒྱུ་
ལས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། གཏམ་རྒྱུད་མེ་ཏོག་སྤང་བ་ལས་འབྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱང་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཇུག་བྱུང་གཏམ་གྱི་འོར་བུ་ནི། །

གོ་སྤའི་ཆོག་གི་སྤད་བུ་ལ་བརྒྱས་ནས། །

སྟོགས་ལ་རྣམས་ཀྱི་མགྲིན་པ་བརྒྱན་པའི་བྲིས། །

འཆམ་ཤིང་བདེ་བའི་སྤང་བར་སྟེལ་འདིའོ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡི། །

སྟེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དད་པ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། །

གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་ཁྱེད་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི།

དམ་པའི་ཚེས་ལའང་དད་པ་རྒྱས་འགྱུར་ཞིང་། །

མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ།

ལམ་དང་གང་ཟག་ལ་དད་ནས།

མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི།

དག་པ་འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་གྱི།

ལྷ་མེད་སངས་རྒྱལ་ཉིད་གྱུར་ཏེ།

དབལ་གྱི་འབྲུང་གནས་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་འཕགས་པའི་ཕྱལ་དུ་རི་ལྗང་
དར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་
གཉིད་འགའ་རེས་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞན་ལ་པན་པར་ཡང་མཐོང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ས་
བ་རྒྱ་རྒྱ་ཐས་རང་པོ་སྟུང་ཅུ་པོ་བཞི་བ་ས་པོ་སྟེ་ཕྱུ་ཕུར་ཕྱའི་པོ་ལ་བྲག་སྟོད་ཆོས་

ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱར་བཤོ། །བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་མཁས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

པར་བྱེད་སྒྲིག་ཆེན་མོ།

ནུ་མ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྲུང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཞད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུ་མ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས་།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་པུག་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནུ་མ་འཕེན་ཤུ་གྲུ་
སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། བྱང་བསྐྱེད་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་ནུ་མས་
དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་
ཤུ་གྲུའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་དབང་སློབ་ཐབས་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

ཁོ་ནང་ཁྱ་རྒྱ་ཐོག་གི།

ཁྱ་ཁར་ཚུ་འབྱུང་།

ཁོ་ནང་ཁྱ་རྒྱ་བ།

ཁྱ་ཁར་ཚུ་འབྱུང་།

ཁྱ་ཁར་ཚུ་འབྱུང་།

ཁོ་ནང་ཁྱ་རྒྱ་ཐོག་གི།

ཁོ་ནང་ཁྱ་རྒྱ་བ།

ཁྱ་གར་ཚེས་འབྱུང་།

རྩོ་ནང་ཁུ་ར་ཁུ་ཐ།

